

Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Σχολή Ιστορίας, Μετάφρασης και Διερμηνείας
Τμήμα Ιστορίας Κέρκυρας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ

**«ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ 1866-2016»**

Διδακτορική διατριβή
Επιβλέπων καθηγητής: Δημήτριος Ανωγιάτης

ΚΕΡΚΥΡΑ 2020

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο ιερέας, είναι κι αυτός άνθρωπος και μάλιστα βαπτισμένος χριστιανός. Πριν γίνει κληρικός, ήταν παιδί που γεννήθηκε στην πόλη ή το χωριό, που σπούδασε ή όχι, μπορεί και να μετανάστευσε από το χωριό στην πόλη ή και από τη μικρή, στη μεγαλύτερη πόλη. Πίσω από τη μαύρη ενδυμασία της αφιέρωσης και τη σεβάσμια γενειάδα, κρύβεται πάντα ένας πολίτης που υπόκειται στους ίδιους νόμους και κανόνες που χαρακτηρίζουν και τον υπόλοιπο πληθυσμό.

Έτσι, μπορεί να νυμφεύθηκε και να απόχτησε τέκνα ή να επέλεξε να παραμείνει μοναχός. Επίσης να έκανε χρήση του δικαιώματος στη σύνταξη. Ακόμα περισσότερο, όταν ήρθε η ώρα της κοίμησής του, να ασθένησε από κάποια αιτία, να νοσηλεύτηκε και τελικά να τάφηκε σε κάποια ηλικία στο χωριό ή την πόλη. Μπορεί όμως και να ήταν θύμα βίαιου θανάτου σε πόλεμο ή από ατύχημα ή φυσική καταστροφή.

Αυτά τα ίχνη που άφησε πάνω στη γη, θα έπρεπε κάπως να καταγραφούν έτσι, ώστε όχι μόνο να δώσουν μία εικόνα του κληρικού, για την εποχή που αυτός έζησε, αλλά και του συνόλου της Μητρόπολης που διακόνησε την ίδια περίοδο.

Είναι αλήθεια ότι ερευνητές έχουν ασχοληθεί στο παρελθόν και μπορεί να ασχολούνται κι αυτή τη στιγμή, με το βίο κάποιου επιφανούς κληρικού που ανήκε στον ανώτερο ή στον κατώτερο κλήρο. Όμως, εξίσου ενδιαφέρον γεγονός μπορεί να είναι και η καταγραφή των καθημερινών γεγονότων του ανώνυμου πλήθους των κληρικών, που τελικά οδήγησαν το σύνολο των πιστών στην εκκλησία με τις λίγες τους γνώσεις, αλλά προπαντός με την πίστη και την αγάπη τους.

Προέκυψε λοιπόν η ανάγκη να παρακολουθηθεί ο πληθυσμός των κληρικών τόσο στο χώρο όσο και στο χρόνο έτσι, ώστε να δοθεί γι' αυτόν μια πιο συνολική εικόνα, να καταγραφούν ορισμένες τάσεις και ροπές που θα προσθέσουν χρήσιμα στοιχεία για τη μελέτη του. Αυτή την ανάγκη της δημογραφικής καταγραφής των κληρικών υπηρετεί και η παρούσα εργασία.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή κύριο Δημήτριο Ανωγιάτη που με επέβλεψε όλο αυτό το χρονικό διάστημα, απάντησε στις απορίες μου, έλυσε τυχόν δυσλειτουργίες κι αντιφάσεις που ορθώθηκαν μπροστά μου και χάραξε τα όρια στα οποία θα κινούμουν με ασφάλεια.

Ο δεύτερος είναι ο δευτερότοκος γιος μου, ο Νικόλαος, φοιτητής Τμήματος Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Πατρών, ο οποίος υπήρξε οδηγός μου σε αρκετά ταξίδια που γίνονταν με δυσμενείς καιρικές συνθήκες και στο απαίσιο επαρχιακό δίκτυο στα Ληξιαρχεία και τις Μητροπόλεις της Περιφέρειας. Δεν μπορώ να παραλείψω και τον πρωτότοκο γιο μου Ιωάννη που επιμελήθηκε τα γραφικά με ενδιαφέρον και ακρίβεια.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζω στο Μητροπολίτη Πατρών Χρυσόστομο με τον πρωτοσύγκελό του Αρτέμιο Αργυρόπουλο, τον πατέρα Ιωάννη Μπαρούση από τα γραφεία της Μητρόπολης Πατρών.

Επίσης, ευχαριστώ θερμά το Μητροπολίτη Ηλείας Γερμανό, το βοηθό επίσκοπό του Αθανάσιο και τον πατέρα Ηλία από τα γραφεία της Μητρόπολης Ηλείας, το Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας Κοσμά και τον πρωτοσύγκελό του πατέρα Επιφάνιο, ο οποίος αποδείχτηκε πολύ ενημερωμένος, καθώς συνέβαλε στην καταγραφή ακόμα και αιτιών θανάτου, όπως και στην επαλήθευση και διασταύρωση στοιχείων, το Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου

Βλασίου κ. Ιερόθεο και τον πατέρα Θωμά, όπως επίσης και το μητροπολίτη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας, τον πατέρα Χρήστο και την κα Λευκή, που παρείχαν άμεσα τα βιβλία των αρχείων όπου περιέχονταν οι ιερείς και οι ιερομόναχοι.

Ακολουθούν οι ευχαριστίες προς τον υποδιοικητή του Περιφερειακού Νοσοκομείου Αγρινίου και την κα Χαρά Αραπογιάννη. Επίσης προς το διοικητή Κώστα Διαμαντόπουλο του Περιφερειακού Νοσοκομείου Πύργου. Ειδικότερα θα πρέπει να απευθύνω ευχαριστίες προς τον κοινωνιολόγο Δημοσθένη Αντωνιάδη που βοήθησε να αποκτήσω πρόσβαση στο δύσκολο χώρο της νοσοκομειακής περίθαλψης.

Στην έρευνα με βοήθησαν και ενεργοί εφημέριοι των Πατρών, οι οποίοι μου παραχώρησαν αρκετά στοιχεία μετά από μακρές συνεντεύξεις. Όμως, για ν' αυξηθούν τα δεδομένα που καταγράφονταν, έγιναν αρκετές επισκέψεις και στα δύο Κοιμητήρια του Δήμου Πατρέων όπου τα θετικά αποτελέσματα πολλαπλασιάστηκαν. Ο προϊστάμενος του δεύτερου Κοιμητηρίου, κύριος Τζόλας, πολιτικός μηχανικός και παλιός συμμαθητής μου στο Λύκειο, βοήθησε αρκετά στην επαλήθευση και διασταύρωση αρκετών στοιχείων.

Δεν θα παραλείψω να ευχαριστήσω την πλειονοψηφία των ληξιάρχων Περιφερειακών Ενοτήτων Αχαΐας και Αιτωλοακαρνανίας, άντρες και γυναίκες που ανταποκρίθηκαν σε γενικές γραμμές στις απαιτήσεις μου και με διευκόλυναν ως προς την αποστολή των στοιχείων. Ονομαστικά πρέπει να μνημονεύσω τους πατέρες Δημήτριο Γιωτόπουλο, Μιχαήλ Καραγιάννη από τη Μητρόπολη Πατρών & τον πατέρα Χρήστο και την κα Λευκή από τη Μητρόπολη Καλαβρύτων.

Χωρίς τη βοήθεια όλων αυτών, δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν αρκετές από τις αρχικές στοχοθετήσεις μας κι έτσι ένα μεγάλο μέρος της έρευνας είτε θα βράδυνε, είτε δε θα υλοποιούνταν.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η θητεία μας στον εκκλησιαστικό χώρο για ένα τέταρτο περίπου αιώνα, μάς έδωσε σαφώς κάποιο ερέθισμα να ασχοληθούμε πιο βαθιά μ' αυτούς τους ανθρώπους, που όλοι οι πολίτες τούς σέβονται μεν, αλλά τους έχουν και σε κάποια απόσταση. Ένα άλλο ισχυρό ερέθισμα ήρθε από την τακτική ενασχόληση με τις ακολουθίες και προσευχές που εμείς οι κληρικοί τηρούμε για όλους τους βαπτισμένους χριστιανούς που πεθαίνουν.

Ένα τρίτο ερέθισμα για την ενασχόληση με τη δημογραφική μελέτη των κληρικών και μάλιστα με τη θνησιμότητά τους, είναι η ανυπαρξία, σχεδόν, ερευνητικού ενδιαφέροντος γι' αυτή την πληθυσμιακή ομάδα.

Ωστόσο, παρ' όλο που η εργασία σε καμία περίπτωση δεν καταγράφει ονομαστικά τον κάθε απλό ιερέα, αφήνει όμως σοβαρά στοιχεία της ιστορικής τους ύπαρξης και τους εντάσσει αρμονικά στο συνολικό ιερατικό πληθυσμό.

Εκείνο όμως, που συντέλεσε αποφασιστικά στη συγγραφή αυτής της μελέτης και περιείχε την επιλογή του συγκεκριμένου θέματος, ήταν η μακρόχρονη αγάπη για την Ιστορία ως επιστήμη. Όμως, όχι γενικά κι αόριστα, αλλά μέσα από το συγκεκριμένο κλάδο που λέγεται Ιστορική Δημογραφία. Αυτός ο κλάδος παρέχει τα εργαλεία και τα εφόδια εκείνα που τη Δημογραφία, την πρώτη αγάπη μου στα νεανικά μου χρόνια, τη συνδέει με την Ιστορία και μέσα από την καθημερινή πραγματικότητα, της δίνει νόημα. Όταν μάλιστα αντλεί υλικό από την πραγματικότητα της καθημερινής ενασχόλησης, γίνεται ακόμα πιο ελκυστική και αποκτά ενδιαφέρον, για τη συνέχιση και το πετυχημένο της αποτέλεσμα.

Ο σκοπός της έρευνας και της παρούσας μελέτης είναι η απεικόνιση της δημογραφικής κατάστασης των κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας την περίοδο που εξετάζουμε. Οι συγκεκριμένοι ιερείς εντάσσονται και στις τοπικές Μητροπόλεις και ερευνώνται σε σχέση με αυτές.

Ακολουθεί η αναφορά στις τεχνικές της έρευνας, όπως και οι δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε σε πρακτικό επίπεδο. Περιληπτικά παρουσιάζονται δεδομένα, απλοί δείκτες και μέτρα, όπως και πίνακες και γραφήματα.

Αρχικά στραφήκαμε στην έρευνα του χώρου των κληρικών, πρώτα της Μητρόπολης Πατρών και σε δεύτερη φάση της γειτονικής Μητρόπολης Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Στη συνέχεια, για να έχουμε μεγαλύτερο πληθυσμιακό δείγμα κληρικών, η μελέτη επεκτάθηκε στα γεωγραφικά όρια της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, στην οποία όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, υπάγονται 3 Περιφερειακές Ενότητες (Νομοί) και οι 6 Μητροπόλεις.

Ακόλουθα, προσδιορίστηκε η χρονική περίοδος, στην οποία θα αναφερόταν η έρευνα. Αυτή ωστόσο, περιορίστηκε πρακτικά με βάση τους περιορισμούς που μας έθετε η ύπαρξη δημογραφικών στοιχείων. Τα ληξιαρχεία είχαν στοιχεία κατά μέσο όρο μετά το 1930. Αυτή η χρονολογία μας οδηγεί περίπου εξήντα πέντε έτη πιο πίσω, δηλαδή περίπου στο 1866.

Το έτος 1866 επελέγη ως χρονιά έναρξης καταγραφών, για δύο λόγους:

1. Εκείνη την περίοδο τα εξήντα πέντε περίπου έτη ήταν ο μέσος όρος ζωής, γεγονός που θα δικαιολογούσε την απόσταση απ' το 1866 ως το 1930.
2. Τα ληξιαρχεία ξεκινούσαν τις καταγραφές από το 1930 και μετά κατά μέσο όρο λόγω καταστροφών από πολέμους, πυρκαγιές κλπ.

Έτσι λοιπόν, η χρονική περίοδος της έρευνας είναι από το 1866 ως το 2016, δηλαδή εκατόν πενήντα (150) περίπου έτη. Οι πηγές απ' όπου αντλήθηκαν τα δεδομένα, ήταν τα αρχεία των έξι Μητροπόλεων, τα αρχεία των 75 Ληξιαρχείων και τα αρχεία των Νοσοκομειακών Μονάδων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Επειδή για τους περισσότερους κληρικούς, δεν είχε καταγραφεί ούτε το έτος, αλλά περισσότερο, ούτε οι αιτίες θανάτου, απευθυνθήκαμε στα Ληξιαρχεία του Νομού Αχαΐας. Εκεί, καταγράφονταν τα δεδομένα που έλειπαν από τους κεκοιμημένους κληρικούς. Κάποιες, λίγες φορές, κυρίως στα κεντρικά Ληξιαρχεία των Πατρών κι αργότερα του Αγρινίου, όπου είχαν καταγραφεί μηχανογραφικά τα στοιχεία, βοηθούσαν στην καταγραφή και οι Ληξίαρχοι.

Ωστόσο, και για μια καλύτερη εικόνα των κεκοιμημένων, απευθυνθήκαμε και στην 6^η ΥΠΕ, όπου μετά από έξι μήνες δόθηκε η έγκριση για να ερευνηθούν τα αρχεία τους. Αυτή η έγκριση αποδείχτηκε τελικά πολύτιμη στις επαρχιακές νοσοκομειακές μονάδες. Όχι όμως και για τις νοσοκομειακές μονάδες των Πατρών.

Το ίδιο πρόθυμοι για βοήθεια ήταν οι Ληξίαρχοι κυρίως στην ορεινή περιοχή του Θέρμου, ενώ δεν θα ισχυριζόμασταν το ίδιο για το Ληξιαρχείο των Καλαβρύτων, όπου αντιμετωπίσαμε αναβλητικότητα από μέρους των Ληξιάρχων, επιβραδύνοντας τη συλλογή των δεδομένων.

Οι ίδιες, λίγο-πολύ δυσκολίες, αλλά κι ευχάριστες εκπλήξεις σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, παρουσιάστηκαν και στα νοσοκομεία της Περιφέρειας, όπως αυτά του Ρίου, του Πύργου, του Αγρινίου ή της Αμαλιάδας, στα οποία αναζητήθηκαν δημογραφικές πληροφορίες.

Οι πίνακες με όλα αυτά τα δεδομένα έπρεπε να επιμεριστούν και να κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού των κληρικών, που καταγράφηκαν, έτσι ώστε να σχηματιστεί μία εικόνα, για την κάθε περιοχή χωριστά. Έτσι, κατασκευάστηκαν νέοι πίνακες με βάση το κάθε επιμέρους χαρακτηριστικό, π.χ. έτος, ενορία γέννησης, ηλικία κλπ. και άλλοι πίνακες που αφορούσαν το έτος διορισμού, την ηλικία διορισμού, το έτος θανάτου, την αιτία θανάτου και το είδος νοσήματος προκειμένου να σχηματίσουμε εικόνα για την κινητικότητα και τη θνησιμότητα των κληρικών.

Με βάση αυτούς τους πίνακες κατασκευάστηκαν γραφήματα, που κι αυτά αποτυπώνουν σαφή εικόνα της ιστορικής εξέλιξης των δεδομένων του πληθυσμού των κληρικών τόσο σε επίπεδο πρώην Νομού, όσο και σε επίπεδο Περιφέρειας. Μέσα από τα μέτρα και τους απλούς δείκτες που υπολογίστηκαν, καταβλήθηκε προσπάθεια να αποτυπωθούν κάποια βασικά δημογραφικά συμπεράσματα.

Η διαπραγμάτευση του θέματος οργανώνεται σε μία σειρά κεφαλαίων, ώστε να γίνει δυνατή η παρακολούθηση της έρευνας και της ακόλουθης μελέτης. Τα κεφάλαια διαρθρώνονται σε δύο μέρη, από τα οποία, το πρώτο περιλαμβάνει την εικόνα που μας δίνει το σύνολο των έξι μητροπόλεων, ενώ το δεύτερο εκείνη που μας δίνει η κάθε Μητρόπολη χωριστά.

- Στο **πρώτο** λοιπόν κεφάλαιο του **πρώτου τόμου**, βρίσκουμε την παρουσίαση παρόμοιων ερευνών, την εξιστόρηση της εξέλιξης των μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους (1828) έως σήμερα. Η εξιστόρηση γίνεται μέσα από την παράθεση νόμων, βασιλικών διαταγμάτων και αποφάσεων της Ιεράς Συνόδου. Στο ίδιο κεφάλαιο γίνεται επίσης εξιστόρηση της εξέλιξης των τοπικών διοικητικών δομών της ίδιας περιόδου.

- Το **δεύτερο** κεφάλαιο περιλαμβάνει την αναφορά σε ένα από τα δεδομένα που ανιχνεύθηκαν στην έρευνα και είναι ο τρόπος γέννησης τόσο των ενεργών, όσο και των μη ενεργών κληρικών. Εδώ οι γεννήσεις εξετάζονται στο σύνολο των Μητροπόλεων που υπάγονται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Γίνεται ειδική αναφορά στους κληρικούς που

ήρθαν από χώρες του εξωτερικού, έτσι ώστε να προσδιοριστεί και η εξωτερική μετανάστευση. Τελικά συγκρίνονται οι μη ενεργοί με τους ενεργούς για να βρεθούν τα επίπεδα μεταβολής στην προέλευσή τους.

- Στο **τρίτο** κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο επίπεδο σπουδών των ενεργών και των μη ενεργών κληρικών. Η ανάλυση των δεδομένων γίνεται στο σύνολο των έξι Μητροπόλεων. Τα δεδομένα υπολογίζονται σε διάφορες χρονικές περιόδους.

- Στο **τέταρτο** κεφάλαιο αναλύονται τα δεδομένα που αφορούν το έτος διορισμού των κληρικών, σε σχέση με το έτος γέννησης τόσο για τους ενεργούς, όσο και για τους μη ενεργούς. Στόχος είναι να εξαχθεί ο μέσος όρος και η μέση ηλικία διορισμού τους στην Περιφέρεια συνολικά. Παρατίθεται επίσης αναγωγή τους ανά δεκαετία.

- Στο **πέμπτο** κεφάλαιο γίνεται σύγκριση των δεδομένων για τον τόπο γέννησης και την ενορία που διακονούν οι κληρικοί στην Περιφέρεια.

- Στο **έκτο** κεφάλαιο συνδέονται τα δεδομένα που αφορούν τον τόπο γέννησης, το επίπεδο εκπαίδευσης, τις ενορίες των κληρικών, στο σύνολο των μητροπόλεων.

- Στο **έβδομο** κεφάλαιο συνδέονται τα δεδομένα που αφορούν τον τόπο γέννησης, το επίπεδο εκπαίδευσης, τις ενορίες των κληρικών, και την οικογενειακή τους κατάσταση στο σύνολο των μητροπόλεων.

- Στο **όγδοο** κεφάλαιο περιλαμβάνονται τα δεδομένα που αφορούν τα έτη θανάτου των κληρικών στο σύνολο των Μητροπόλεων. Στο κεφάλαιο παρατίθεται ο αριθμός των θανάτων που παρατηρήθηκαν σε κάθε ημερολογιακό έτος σε όλες τις Μητροπόλεις συνολικά. Επίσης, προσδιορίζονται οι ηλικίες θανάτου των κληρικών.

- Στο **ένατο** κεφάλαιο γίνεται παράθεση των δεδομένων που αφορούν τις αιτίες θανάτου των κληρικών σε όλες τις Μητροπόλεις συνολικά. Στο τέλος του κεφαλαίου υπάρχει αναγωγή σε διάφορες χρονικές περιόδους.

- Στο **δέκατο** κεφάλαιο βρίσκουμε τη μέση ηλικία θανάτου των κληρικών χρησιμοποιώντας τα αθροίσματα των ετών θανάτου και το πλήθος των θανάτων ανά Μητρόπολη. Ακόλουθα, υπολογίζουμε τη μέση ηλικία ανά αιτία θανάτου και είδος ενορίας στο σύνολο της Περιφέρειας.

- Στο **ενδέκατο** κεφάλαιο συνδέονται τα δεδομένα που αφορούν τα έτη θανάτου, τις αιτίες θανάτου, τις ενορίες που διακονούσαν οι κληρικοί στο σύνολο των Μητροπόλεων και προσδιορίζονται οι Μέσες ηλικίες θανάτου σε σχέση με τα ανωτέρω δεδομένα.

- Στο **δωδέκατο** κεφάλαιο γίνεται συγκριτική μελέτη των δεδομένων που αφορούν τα έτη θανάτου, τις αιτίες θανάτου, τις ενορίες που διακονούσαν οι κληρικοί και την οικογενειακή τους κατάσταση στο σύνολο των Μητροπόλεων ανά δεκαετία και προσδιορίζονται οι Μέσες ηλικίες θανάτου και οι μέσοι όροι θανάτων σε σχέση με τα ανωτέρω δεδομένα.

- Τέλος, στο **δέκατο τρίτο** κεφάλαιο παρατίθενται τα συμπεράσματα που εξάγονται από την ανάλυση των ανωτέρω κεφαλαίων.

- Στο **πρώτο** κεφάλαιο του **δεύτερου μέρους**, γίνεται αναφορά στον τόπο γέννησης τόσο των ενεργών, όσο και των μη ενεργών κληρικών, όπως επίσης και των κεκοιμημένων. Εδώ οι γεννήσεις εξετάζονται σε επίπεδο της κάθε Μητροπόλεως ξεχωριστά.

- Στο **δεύτερο** κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο επίπεδο σπουδών των ενεργών, και των μη ενεργών κληρικών. ανά Μητρόπολη.

- Στο **τρίτο** κεφάλαιο, αναλύονται τα δεδομένα που αφορούν το έτος διορισμού των κληρικών, σε σχέση με το έτος γέννησης τόσο για τους ενεργούς, όσο και για τους κεκοιμημένους. Στόχος είναι να εξαχθεί η μέση ηλικία διορισμού τους, αλλά και ο μέσος όρος διορισμών για την κάθε Μητρόπολη. Παρατίθεται επίσης αναγωγή σε διάφορες χρονικές περιόδους.

- Στο **τέταρτο** κεφάλαιο γίνεται σύνδεση των δεδομένων για τον τόπο γέννησης και την ενορία που διακονούν οι κληρικοί σε επίπεδο Μητρόπολης, καθώς και σύγκριση αυτών μεταξύ των μη ενεργών και των ενεργών κληρικών.

- Στο **πέμπτο** κεφάλαιο συνδέονται τα δεδομένα που αφορούν τον τόπο γέννησης, το επίπεδο εκπαίδευσης, τις ενορίες διακονίας των κληρικών, σε επίπεδο Μητρόπολης.

- Στο **έκτο** κεφάλαιο συνδέονται τα δεδομένα που αφορούν τον τόπο γέννησης, το επίπεδο εκπαίδευσης, τις ενορίες των κληρικών, και την οικογενειακή τους κατάσταση σε επίπεδο Μητρόπολης.

- Στο **έβδομο** κεφάλαιο γίνεται σύνδεση των δεδομένων που αφορούν τα έτη θανάτου και τις αιτίες θανάτου των κληρικών σε όλες τις Μητροπόλεις. Επίσης, προσδιορίζονται οι ηλικίες θανάτου των κληρικών. Στο τέλος του κεφαλαίου υπάρχει αναγωγή σε διάφορες χρονικές περιόδους.

- Στο **όγδοο** κεφάλαιο περιλαμβάνονται τα δεδομένα που αφορούν τις αιτίες θανάτου των κληρικών. Οι αιτίες κωδικοποιήθηκαν και ταξινομήθηκαν ανά δεκαετία σε κάθε Μητρόπολη και μελετήθηκε η εξελικτική τους πορεία μέσα στο χρόνο ανά δεκαετία.

- Στο **ένατο** κεφάλαιο συσχετίζουμε τις ηλικίες με τις αιτίες θανάτου των κεκοιμημένων κληρικών. Έτσι, κατατάσσουμε τις ηλικίες θανάτου ανά είδος ενορίας και αιτίας θανάτου σε κάθε δεκαετία ανά Μητρόπολη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να αποτυπώσει τη δημογραφική εικόνα των κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε διάστημα 150 ετών από το 1866 ως το 2016. Τα στοιχεία των κληρικών αντλήθηκαν από τις πηγές με σκοπό να εκτεθούν σε πίνακες οι οποίοι μας έδωσαν την αφορμή να διατυπώσουμε σχόλια για τις τάσεις που διαμορφώνονται στο πέρασμα των δεκαετιών. Η μέθοδος που ακολουθείται στο πρώτο κεφάλαιο είναι η ιστορική, καθώς επιχειρείται ανασκόπηση της ιστορίας των 6 Μητροπόλεων που αποτέλεσαν το αντικείμενο της έρευνας. Αυτή περιλάμβανε τους Μητροπολίτες που τις διοίκησαν και τα νομοθετικά διατάγματα που καθόρισαν τα όρια του χώρου που εξετάσαμε. Το ίδιο έγινε και με την απαρίθμηση των τοπικών δομών στις οποίες είχε κατατεθεί μεγάλο μέρος τους.

Δεύτερη μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε ήταν η συγκριτική. Σε κάθε κεφάλαιο μετά την παράθεση των δημογραφικών στοιχείων μη ενεργών και ενεργών κληρικών ακολουθούσε σύγκριση των παρατηρήσεων και διατύπωση κάποιων μερικών συμπερασμάτων.

Δημογραφικά στοιχεία είναι: α) Η ημερομηνία γέννησης του κάθε κληρικού

β) Ο τόπος γέννησης, ο οποίος μπορεί ν' αποτελεί για τους λόγους της έρευνας αστική ή αγροτική ενορία.

γ) Το επίπεδο εκπαίδευσης των κληρικών που κωδικοποιήθηκε σε εννιά κατηγορίες.

δ) Οι ενορίες διακονίας των κληρικών που έτσι χωρίστηκαν σε αστικές και αγροτικές.

ε) Το έτος διορισμού, από το οποίο προκύπτει και η ηλικία διορισμού

στ) Η οικογενειακή κατάσταση των κληρικών που χωρίστηκαν σε έγγαμους και άγαμους.

ζ) Ο συνδυασμός των πιο πάνω στοιχείων

Τα πρώτα αυτά δημογραφικά στοιχεία που αφορούν τη ζωή τόσο των μη ενεργών, όσο και των ενεργών κληρικών μας έδωσαν πληροφορίες για την κίνησή τους από τις αγροτικές προς τις αστικές ενορίες, όσο τα χρόνια περνούσαν. Σ' αυτή την κίνησή τους είχαν για σύμμαχό τους τις αυξημένες τους σπουδές τόσο οι έγγαμοι, όσο και οι άγαμοι. Το ψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης επίσης των κληρικών που δεν κατάγονταν από ενορίες της οικείας Μητρόπολης ήταν ευνοϊκό να διοριστούν σε αστικές ενορίες. Οι ενεργοί κληρικοί ξεπέρασαν κατά πολύ τους μη ενεργούς στον τομέα αυτό κι έτσι σημειώθηκε και μείωση των διορισμών τους σε αγροτικές ενορίες σε κάποιες Μητροπόλεις. Ο αριθμός των διορισμών και η μέση ηλικία διορισμού αναπτύχθηκαν ανά δεκαετία, έτσι ώστε ν' απεικονιστεί και η επίδραση του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος σ' αυτές.

Ακολουθήσαν τα δημογραφικά στοιχεία που αφορούν την αρρώστια και το θάνατο.

Έτσι, για να απεικονιστεί η θνητότητα των κληρικών, βρέθηκαν οι αιτίες θανάτου και κωδικοποιήθηκαν σε έντεκα κατηγορίες. Δεύτερο δημογραφικό στοιχείο θανάτου είναι το έτος θανάτου και τρίτο είναι η ηλικία θανάτου που προκύπτει και με τη βοήθεια του έτους γέννησης.

Με βάση αυτά, καταβλήθηκε προσπάθεια να απεικονιστεί η εξέλιξη των αιτιών θανάτου ανά δεκαετία, η διαμόρφωση της μέσης ηλικίας θανάτου των και συνδυαστικά η μέση ηλικία θανάτου ανά αιτία θανάτου των. Με τη βοήθεια και του είδους των ενοριών που διακονούσαν, αποτυπώθηκε και η μέση ηλικία θανάτου στις αστικές και τις αγροτικές ενορίες και ανά είδος νοσήματος ανά Μητρόπολη και στο σύνολο.

Η εργασία οργανώθηκε σε δύο τόμους, από τους οποίους ο δεύτερος εξετάζει τα δημογραφικά ευρήματα σε καθεμία Μητρόπολη ξεχωριστά και ο πρώτος συγκεντρώνει το συνολικό πληθυσμό των μη ενεργών και των ενεργών κληρικών όλων των Μητροπόλεων και

εξετάζει τα ίδια δημογραφικά στοιχεία όπως διαμορφώνονται ιστορικά κάνοντας στο τέλος και την ανάλογη σύγκριση.

ABSTRACT

The purpose of the present study is to imprint the clergymen's demographic picture of the Western Greece's region during the 150 years' period time from 1866 to 2016. The clergymen's elements were being derived by the sources with the purpose to be exposed on tables, which gave us the reason to express comments about the tensions which are shaped as the decades pass. The followed method in the first chapter is the historical, as it is attempted a retrospection of the history of the 6 Metropolis which constitute the object of the research. It included the Metropolitans who managed them and the law decrees which defined the limits of the place we examined. The same happened with the enlisting of the local structures in which had been deposited a great part of them.

The comparative method was the second method which was used. After the mentioning of the non active and active clergymen's demographic elements, a comparison of the notions and an expression of some conclusions followed.

Demographic elements are:

- α) The date of birth of every clergyman.
- b) The place of birth, which can constitute an urban or agricultural parish for the reasons of the research.
- c) The education's level of the clergymen's which was encoded into nine categories.
- d) The service's parishes of the clergymen which were divided in urban and agricultural ones in this way.
- e) The designation's year, from which results the age of designation.
- f) The clergymen's family status who were divided in unmarried(monks) and married.
- g) The combination of the elements above.

These first demographic elements which concern the life of both the non active and the active clergymen gave us information about their mobility from agricultural to urban parishes as the years were passing by. In this mobility of them, they had had their increased studies as an ally, both the active and non active. As well as, the higher level of education, of the clergymen who were not originated by parishes of the familiar Metropolis, was favorable for them to be designed in urban parishes. The active clergymen overcame a lot the non active in this sector and this is how a reduction of their designations in agricultural parishes was noticed in some Metropolis. The number of designations and the average age of designation were developed per decade, to be pictured the impact of the broader social environment on them.

The demographic elements that concern the illness and death followed. As a result, to have the clergymen's mortality be depicted, the causes of death were found and encoded in eleven categories. Second demographic element of death is the year of death and third is the age of death, which comes out with the help of the year of birth too. According to them, an effort was made for the evolution of the causes of death per decade to be depicted, the conformation of their middle age of death, and in combination the middle age of their death per cause of death. The middle age of death in the urban and agricultural parishes and per kind of disease was being imprinted with the assistance of the kind of parishes they were serving. The thesis was organized in two volumes, from which the second examines the demographic findings separately in every Metropolis and the first gathers the total population of non active and active clergymen of all the

Metropolis and looks into the same demographic elements as they have been conformed historically, making the equivalent comparison in the and.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ & ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ & ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Α. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ

1. Η φυσιογνωμία της ελληνικής ιστορικής δημογραφίας

Οι μελέτες ιστορικής δημογραφίας στην Ελλάδα επηρεάστηκαν από τη γαλλική και την αγγλική ιστορική δημογραφία ανάλογα με τις πηγές που υπήρχαν στον ελληνικό χώρο. Όμως αυτές οι πηγές είναι ελάχιστες πριν από το πρώτο μισό του 19^{ου} αιώνα τουλάχιστο στα ελληνικά. Η έλλειψη γνώσης τουρκικών είναι δηλαδή η πρώτη αιτία χρήσης των πηγών. Αυτή η έλλειψη των πηγών οφείλεται από τη μια στην «καθυστέρηση» της ανάπτυξης της Στατιστικής στην Ελλάδα και από την άλλη στην απουσία της ανάγκης για καταγραφή ποσοτικών-ονομαστικών στοιχείων. Οι αναφερόμενες ελλείψεις οδήγησαν στη διαμόρφωση μιας ξεχωριστής «τοπικής» ιστορικής δημογραφίας που διέφερε από την αντίστοιχη ευρωπαϊκή. Η ελληνική ιστορική δημογραφία δε χρησιμοποιεί τη μεθοδολογία της ευρωπαϊκής, αλλά κυρίως τις πηγές που διαθέτει η χώρα με συνέπεια πολλά κενά και ελλείψεις στην επεξεργασία τους. Τα δημοτολόγια, οι ληξιαρχικές πράξεις και τα ενοριακά βιβλία ως ποσοτικές πηγές αποτέλεσαν δελεαστικές βάσεις για τη διεξαγωγή αυτών των μελετών. Σ' αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η δική μας έρευνα.

2. Αντιπροσωπευτικές μελέτες

α. Στα μέσα της δεκαετίας του 1980-90, έγινε η πρώτη συνάντηση των ιστορικών με τις ποσοτικές πηγές. Μία από τις πρώτες τέτοιες έρευνες δημογραφικής ανάλυσης είναι εκείνη της Ματούλας Τομαρά-Σιδέρη για τη Λευκάδα του 19^{ου} αιώνα. Η ερευνήτρια μελετά τα δημογραφικά φαινόμενα των γάμων και των θανάτων σε μία περίοδο από το 1823 μέχρι το 1848. Παρακολουθεί 620 άτομα από τη γέννησή τους μέχρι το 25^ο έτος τους οπότε τελειώνει η περίοδος της νεότητάς τους. Η ερευνητική της ματιά στρέφεται κυρίως στη μελέτη της θνησιμότητας καθώς εκείνη την εποχή υπήρχε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό απώλειας των ανθρώπων πριν από τα 25 έτη τους. Η θεματολογία της καθορίστηκε σε μεγάλο βαθμό από τις «ονοματοδοτικές» συμπεριφορές, τις οποίες εντάσσει στο ευρύτερο πλαίσιο της ιστορικής δημογραφίας. Τα κοινά στοιχεία με τη δική μας είναι η διεξαγωγή της έρευνας σε επίπεδο περιφέρειας, η αναζήτηση συνεχειών και μεταβολών των δημογραφικών δεδομένων, ο ρόλος των ασθενειών όσον αφορά τη θνησιμότητα και ο εντοπισμός διαφορών μεταξύ των αγροτικών κι αστικών κέντρων.

β. Η διδακτορική διατριβή της Ντίνας Μουστάνη για τις δημογραφικές εξελίξεις σ' ένα βιομηχανικό κέντρο, το Βόλο την περίοδο 1881-1922. Η ερευνήτρια προβάλλει άγνωστες μορφές της τοπικής ιστορίας όσον αφορά τη δημογραφική φυσιογνωμία του Βόλου. Επεξεργάζεται ανεκμετάλλευτες έως σήμερα ποσοτικές πηγές κι εντάσσει έτσι το παράδειγμα του Βόλου στις αντίστοιχες ελληνικές μελέτες ιστορικοδημογραφικής ανάλυσης. Την απασχολεί η επαγγελματική δραστηριότητα των κατοίκων του Βόλου, όχι όμως και οι τόποι εργασιακής τους συγκέντρωσης ή αλλαγές των ασχολιών τους μέσα στο χρόνο. Αναφέρεται ξεχωριστά και στο μουσουλμανικό πληθυσμό και σε χαρακτηριστικά της θνησιμότητας όπως είναι η

εποχικότητα και η διάκρισή της κατά φύλα. Τα κοινά στοιχεία με την εργασία μας είναι η μελέτη της θνησιμότητας και η μακρόχρονη περίοδος διαπραγμάτευσης του θέματός της

γ. Από τη μεριά της δημογραφικής προσέγγισης, υπάρχει η διατριβή της Γεωργίας Βερροπούλου για τον πληθυσμό της Κύπρου από το 1881 έως το 1982. Απογραφές του πληθυσμού, ληξιαρχικές καταγραφές, δειγματοληπτική έρευνα την οδήγησαν στην επεξεργασία των δημογραφικών χαρακτηριστικών του πληθυσμού της, ο οποίος και πάλι αφορά ένα μεγάλο γεωγραφικό διαμέρισμα, ή μία χώρα όπως είναι σήμερα η Κύπρος. Τα βασικά της ερωτήματα είναι η δημογραφική μετάβαση και οι διαφορές μεταξύ ελληνικών και οθωμανικών κοινοτήτων. Έτσι, σύμφωνα με τη μελέτη της η θνησιμότητα άρχισε να πέφτει από το 1921 και μετά, ενώ η γονιμότητα στις επόμενες δεκαετίες. Η σταθερότητα της γαμηλιότητας αμφισβητήθηκε μετά τη δεκαετία του 1930.¹ Τα κοινά στοιχεία με τη δική μας έρευνα είναι η διεξαγωγή της έρευνας σε επίπεδο περιφέρειας, η επεξεργασία των δημογραφικών χαρακτηριστικών μέσα από απογραφές, ληξιαρχικές καταγραφές.

δ. Στα ιστορικά έργα που βασίζονται σε ποσοτικές πηγές, όπως είδαμε και πιο πάνω, δε θα βρούμε τα μεγάλα γεωγραφικά διαμερίσματα όπως είναι η Πελοπόννησος, η Κρήτη, ή η Ήπειρος, όπως τα χρησιμοποιούν οι γεωγράφοι. Εξάιρεση αποτελεί η διατριβή της Ευτυχίας Κοσμάτου για τα Ιόνια νησιά που αναφέρεται στους 18^ο και 19^ο αιώνες. Η μελέτη αυτή εντυπωσιάζει όχι μόνο με τον όγκο του υλικού, αλλά και τον τρόπο επεξεργασίας του. Ο πληθυσμός σα δομή και σαν εξέλιξή της, μελετήθηκε σε δύο διαστάσεις, αυτή του συνολικού πληθυσμού της περιφέρειας κι εκείνης του πληθυσμού κάθε νησιού ξεχωριστά. Στη συνέχεια έγινε και διάκριση του πληθυσμού της πόλης και του πληθυσμού των χωριών. Βενετικές πηγές, απογραφές και τοπικά αρχεία έδωσαν αυτό τον όγκο του υλικού. Η ερευνήτρια αναζήτησε επίσης συνέχειες και μεταβολές των δημογραφικών φαινομένων. Αυτά είναι η γεννητικότητα, η θνησιμότητα και ο ρόλος που έπαιξαν οι επιδημίες στη διαμόρφωσή της, η γαμηλιότητα, τα οποία και πάλι συγκρίθηκαν σε επίπεδο πόλης και χωριού, έτσι ώστε να εντοπιστούν οι διαφορές τους. Επίσης και το μέγεθος των νοικοκυριών καθορίστηκε από την ίδια χωρική διάσταση και την πυκνότητα του πληθυσμού.² Κοινά στοιχεία με τη δική μας έρευνα είναι το μέγεθος του πληθυσμού που εκτείνεται σε ένα γεωγραφικό διαμέρισμα όπως είναι τα Ιόνια νησιά, η μελέτη της θνησιμότητας και οι αιτίες της, η προσπάθεια να αναζητηθούν συνέχειες και μεταβολές των δημογραφικών φαινομένων.

B. ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Επαναστατική περίοδος, διακυβέρνηση Ιωάννη Καποδίστρια και μεσοδιάστημα ακυβερνησίας (1821-1833).

Σχετικά με την ιστορία των έξι μητροπόλεων, που αποτελούν το πεδίο της έρευνας, κατά το τέλος της δεύτερης δεκαετίας του 19^{ου} αιώνα (1828-1831, περίοδος Καποδίστρια) και έως το 1833 (περίοδος της ακυβερνησίας), δεν άλλαξε τίποτα στο συνολικό αριθμό των αρχιερέων που υπηρετούσαν στις επαναστατημένες κι αργότερα ελεύθερες περιοχές. Ήταν δηλαδή περίπου 50 συνολικά επίσκοποι, στους οποίους συμπεριλαμβάνονταν όχι μόνο οι δέκα αρχιεπίσκοποι, αλλά

¹ Ντίνια Μουστάνη, *Οι δημογραφικές εξελίξεις σε ένα βιομηχανικό κέντρο: ο Βόλος, 1881-1922*, διδακτορική διατριβή, Βόλος 2014. Σελίδες 9-10, 47-49.

² Georgia Verropoulou, *The Demography of Cyprus*, 1881-1982, University of London, 1997, ό. π., σ. 54, 94-99, 105-114.

και άλλοι σαράντα επίσκοποι μαζί με «εμπερίστατους» που προέρχονταν από τις μη απελευθερωμένες περιοχές³. Οι περιοχές που αυτοί ποίμαιναν, ήταν η Στερεά Ελλάδα και η Εύβοια, η Πελοπόννησος και οι Κυκλάδες.

Αναφέρονταν στον εκάστοτε Οικουμενικό Πατριάρχη της Κωνσταντινουπόλεως και οργανώνονταν με το επισκοπικό σύστημα με βάση το οποίο τους δίνονταν και οι αντίστοιχοι τίτλοι.

Όσον αφορά τις περιοχές που αντιστοιχούν στη σημερινή Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας που μας ενδιαφέρει και τις έξι μητροπόλεις που τη διαποιμαίνουν, παρατηρούμε για την παραπάνω περίοδο, τα εξής:

α. Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας: Στις 25 Φεβρουαρίου 1822, η Γερουσία της Δυτικής Ελλάδας αποφάσισε την εγκατάσταση του Μητροπολίτη Άρτης π. Πορφύριου στο απελευθερωμένο τμήμα της «Δυτικής Χέρσου Ελλάδος, εξαιρουμένων των μερών, τα οποία ανήκουσιν εις άλλους σωζομένους αρχιερείς»⁴. Η Μητρόπολή του ονομαζόταν «Ναυπακτίας & Μεσολογγίου».

β. Μητρόπολη Ηλείας και Ωλένης: Υπάρχει ως επισκοπή «Ωλένης» χωριστά από τη Μητρόπολη Πατρών.⁵

γ. Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας: Σχεδόν όλη η περιοχή της σημερινής Μητροπόλεως υπαγόταν στην «επισκοπή Κερνίτζης και Καλαβρύτων» με έδρα τα Καλάβρυτα.⁶

δ. Μητρόπολη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου: Αναφέρεται η «Μητρόπολη Ναυπακτίας και Μεσολογγίου» ενωμένη με την τότε Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας. Πιο συγκεκριμένα, ο Πορφύριος που είδαμε παραπάνω, είχε τον τίτλο «Πορφύριος θείω ελέει αρχιεπίσκοπος της ελευθέρας Δυτικής Ελλάδος». Ο Πορφύριος υπέγραφε όχι μόνο με τον παραπάνω αντικανονικό τίτλο, αλλά ως «Ναυπάκτου και Άρτης» ή περιληπτικά με έναν από τους δύο και από το 1830-1833 ως «Ναυπάκτου» ή ως «Ναυπάκτου και Μεσολογγίου». Μάλιστα σε επιστολή του στα 1830 αναφέρει ότι, επειδή τον ονόμαζε ο καθένας όπως ήθελε, κι αυτός ως «πολλεπώνυμος», υπέγραφε απλά ως «Μητροπολίτης Πορφύριος»⁷.

ε. Μητρόπολη Πατρών: Μετά το ξέσπασμα της Επανάστασης του 1821 και μέχρι το 1833, η εκκλησιαστική επαρχία των Πατρών «Αχαΐα», διατηρούσε την ονομασία «Μητρόπολη Παλαιών Πατρών».⁸

³ Νικόλαος Τόμπρος, *Μονές & μοναχοί στον Ελλαδικό χώρο: δημογραφική μελέτη στην Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα & στα νησιά του κεντρικού & νότιου Αιγαίου, στο πρώτο μισό του 19ου αιώνα*, σελ. 88.

⁴ <<http://users.sch.gr/markmarkou/katalog/hel/etolia.htm>>. Τελευταία ανάγνωση: 2020-4-7.

⁵ Πρωτοπρεσβύτερος Ευάγγελος Πριγκηπάκης, Δρας Θεολογίας, *Η Εκκλησιαστική Οργάνωση στις περιοχές της Αχαΐας και της Ηλείας από το 1833 μέχρι το 2001*, Εφημερίδα «Εκκλησιολόγος», 448/20-02-2016, σελ.8.

⁶ Ιερά Μητρόπολις Καλαβρύτων και Αιγιαλείας Βικιπαίδεια <http://www.el.wikipedia.org/wiki/el.Wikipedia.org/wiki/Ιερά_Μητρόπολις_Καλαβρύτων_και_Αιγιαλείας> Τελευταία ανάγνωση: 2017-1-23.

⁷ Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης, *Συνοπτικό διάγραμμα για τη συγγραφή της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Ναυπάκτου*, έκδ.Εταιρεία Ναυπακτιακών Μελετών, Αθήνα 2000 <http://www.parakampylianews.blogspot.com/2017/05/blog-post_28.html>. Τελευταία ανάγνωση: 2020-4-7.

⁸ Όπ.αν.(6)

στ. Μητρόπολη Τριφυλίας και Ολυμπίας (μόνο για το τμήμα της Ολυμπίας): Στη διάρκεια της Επανάστασης του 1821 και στα χρόνια του κυβερνήτη Καποδίστρια υπήρχε ακόμη η «Μητρόπολη Χριστιανουπόλεως».⁹

2. Οθωνική περίοδος (1833-1863).

α. Περίοδος Αντιβασιλείας.

Η τρόικα των μορφωμένων Βαυαρών που κυβερνούσε τότε για λογαριασμό του ανήλικου βασιλιά Όθωνα (Μάουρερ, Άρμανσπεργκ και Έιδεκ), καθόρισε με σειρά διαταγμάτων, τόσο την ονομασία των νεοσύστατων εκκλησιαστικών επαρχιών, όσο και τα πρόσωπα που θα κατείχαν τους θρόνους τους, έπειτα από πρόταση των μελών της Ιεράς Συνόδου που είχαν οριστεί από τους ίδιους. Έτσι, με το Βασιλικό Διάταγμα του 1833 «Περί προσωρινής διαιρέσεως των Επισκοπών του Βασιλείου της Ελλάδος»¹⁰, καταργήθηκε το κανονικό μητροπολιτικό σύστημα που όπως είδαμε, ίσχυε και είχε την αναφορά του στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Υιοθετήθηκε όμως άλλο, γερμανικής έμπνευσης, που ήταν επηρεασμένο από το πολιτειακό βαυαρικό σύστημα και διαρθρωνόταν στη βάση της οργάνωσης των θρησκευτικών διοικητικών ενοτήτων των διαμαρτυρούμενων και είχε αναφορά τον κοσμικό ηγέτη, το βασιλιά.¹¹

Σύμφωνα μ' αυτό, ιδρύθηκαν με βάση τη διοικητική διαίρεση του Κράτους σε δέκα Νομούς, ισάριθμες «μόνιμες» επισκοπές, καθεμιά από τις οποίες, έλαβε την ονομασία του αντίστοιχου νομού καθώς και άλλες σαράντα «προσωρινές», προκειμένου να «τακτοποιηθούν» οι αρχιερείς των οποίων οι επαρχίες θα καταργούνταν, αλλά κι εκείνοι που είχαν καταφύγει από τις υπόδουλες περιοχές του Ελληνισμού στο ελεύθερο Ελληνικό κράτος.¹² Αυτές οι «προσωποπαγείς» επισκοπές, σύμφωνα με το διάταγμα, θα καταργούνταν μετά το θάνατο του ποιμενάρχη τους και θα συγχωνεύονταν με τη μόνιμη επισκοπή του Νομού.¹³

Η πολιτική της Αντιβασιλείας όσον αφορά το διοικητικό σύστημα του νέου Βασιλείου αντανakλούσε την τότε πραγματικότητα της οικονομικής καχεξίας η οποία κληρονομήθηκε από την περίοδο της ακυβερνησίας (1831-1833) και συμφωνούσε με τις απόψεις του δολοφονημένου Καποδίστρια. Αυτές συνοψίζονταν σε ένα λιτό, συμμαζεμένο, χωρίς πολλές δαπάνες διοικητικό σχήμα με μικρό αριθμό νομών. Από την άλλη μεριά, το Εκκλησιαστικό Δίκαιο είχε και έχει σε ισχύ διάταξη, σύμφωνα με την οποία, η εκκλησιαστική διοίκηση ακολουθούσε και συμφωνούσε με την αντίστοιχη πολιτική.¹⁴ Έτσι, ιστορικά οποιαδήποτε αλλαγή αποφασιζόταν στην πολιτική διοίκηση, η εκκλησιαστική διοίκηση προσαρμοζόταν άμεσα. Σ' αυτήν τη λογική έδρασαν και οι εκπρόσωποι της Αντιβασιλείας.

⁹ Ιερά Μητρόπολη Τριφυλίας και Ολυμπίας-Βικιπαίδεια <http://www.el.wikipedia.Org/wiki/Ιερά_Μητρόπολις_Τριφυλίας_και_Ολυμπίας. Τελευταία ανάγνωση: 2017-1-17.

¹⁰ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Διδάσκων : Έπίκουρος Καθηγητής Κων/νος Ίω. Μανίκας) Σελ.11< http://www.theol.uoa.gr/fileadmin/theol.uoa.gr/uploads/PDF/SC-pdf_2011-12/manikasxeimerino2012.pdf. Τελευταία ανάγνωση: 2020-4-7.

¹¹ Όπ.αν.(4)σελ.91.

¹² Όπ.αν.(4)σελ.93.

¹³ Όπ.αν.(11).

¹⁴ Π. Γεώργιος Μεταλληνός *Πρόβλημα ή πρόφαση; Κρίση στις σχέσεις της Εκκλησίας της Ελλάδας & Οικουμενικού Πατριαρχείου*, 17^{ος} καν. 38^{ος} κανόνας της Δ' & της Πενθέκτης αντίστοιχα Οικουμενικών Συνόδων, Περιοδ. Άρδη, Δεκέμβριος 2003. <http://users.uoa.gr/~nektar/orthodoxy/tributes/gew_r_gios_metallhnos/problem_or_pretext.htm.

Επειδή όμως το εκκλησιαστικό διοικητικό σύστημα που προϋπήρχε, αποτελούνταν από ένα μεγάλο αριθμό επισκόπων και επισκοπών, στους οποίους προστέθηκαν όσοι αρχιερείς κατέφυγαν διωγμένοι στο νέο Βασίλειο, οι ιερατικοί σύμβουλοι της Αντιβασιλείας προέκριναν αυτή τη φιλάνθρωπη, σολομώντεια λύση. Οι αρχιερείς των οποίων καταργούνταν οι επισκοπές, θα παρέμεναν στις θέσεις των μέχρι το θάνατό τους. Όμως, το μελλοντικό εκκλησιαστικό σχήμα θα ήταν λιτό και συμμαζεμένο, χωρίς πολλές δαπάνες.

Παρατηρούμε δηλαδή, ότι αυτό το Διάταγμα, αν και αντικανονικό κι έξω από τη μέχρι τότε ελληνική εμπειρία και παράδοση, επιχειρούσε να συμβιβάσει διαφορετικές και αντιτιθέμενες μεταξύ τους απόψεις που εκπροσωπούσαν και τα αντίστοιχα συμφέροντα. Οι εκκλησιαστικοί και πολιτικοί ηγέτες της εποχής εκείνης, με επικεφαλής το Θεόκλητο Φαρμακίδη, διέγνωσαν αυτή την πραγματικότητα κι επηρέασαν αποφασιστικά την τελική διατύπωση του κειμένου.

Ας δούμε όμως τι προέβλεπε αυτό το διάταγμα για την κάθε επισκοπή ξεχωριστά:

1. Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας: Στη θέση της Μητροπόλεως «Ναυπάκτου και Μεσολογγίου» ιδρύθηκαν οι Επισκοπές: α) Ακαρνανίας με έδρα το Μεσολόγγι και περιφέρεια τις Επαρχίες Ακαρνανίας, Μεσολογγίου, Αγρινίου και Ναυπακτίας και β) Καλλιδρόμης που δε μας ενδιαφέρει. Με διάταγμα της 21-11-1833, διορίστηκε στην Επισκοπή Ακαρνανίας, «ο μέχρι τούδε Ναυπάκτου και Μεσολογγίου», ο γνωστός μας Πορφύριος.¹⁵

2. Μητρόπολη Ηλείας και Ωλένης: Σύμφωνα με το νέο διοικητικό σχήμα, ιδρύθηκε ο Νομός «Αχαΐας και Ήλιδος». Έτσι κατά το Βασιλικό Διάταγμα, ιδρύθηκαν τέσσερις επισκοπές, μία από τις οποίες ήταν η επισκοπή «Ηλείας» που όμως υποβιβάστηκε επειδή χαρακτηρίστηκε ως «προσωρινή». Στο θρόνο της τοποθετήθηκε αναγκαστικά ως επίσκοπος ο από Δαμαλίων Ιωνάς, ο οποίος όμως παραιτήθηκε λίγο αργότερα, λαμβάνοντας τον τίτλο του «πρώην Ηλείας». Αυτή η εξέλιξη είχε ως αποτέλεσμα ο επισκοπικός θρόνος της Ηλείας να παραμείνει κενός, οπότε και σύμφωνα με το παραπάνω Βασιλικό Διάταγμα έπρεπε να συνενωθεί με τη μόνιμη επισκοπή Αχαΐας. Γι' αυτό και τον Ιούνιο του 1834, η κυβέρνηση προχώρησε στην «ένωσιν» των δύο επαρχιών με την ανάθεση «της πνευματικής επιστασίας και διευθύνσεως» της επισκοπής Ηλείας στον εκάστοτε επίσκοπο Αχαΐας και κατά την τότε χρονική περίοδο, στον νεοκλεγμένο επίσκοπο Μελέτιο Γημαράκη. Αυτό είχε ως συνέπεια, η επισκοπή Ηλείας να μην καταργηθεί ή απορροφηθεί από την επισκοπή Αχαΐας, αλλά και να μην αποχτήσει δικό της επίσκοπο μέχρι το 1852.¹⁶

3. Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας: Εδώ καταργείται η επισκοπή «Κερνίτζης και Καλαβρύτων» και στη θέση της δημιουργήθηκαν με το Βασιλικό Διάταγμα δύο νέες επισκοπές, η επισκοπή «Κυναιθής» με έδρα τα Καλάβρυτα και η επισκοπή «Αιγιαλείας» με έδρα το Αίγιο.¹⁷

4. Μητρόπολη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου: Δεν υπάρχει. Αναφέρεται απλά ως «επαρχία της Επισκοπής Ακαρνανίας».

5. Μητρόπολη Πατρών: Με το διάταγμα υποβιβάστηκε η παλιά «Μητρόπολη Παλαιών Πατρών» και ιδρύθηκε η «μόνιμη» επισκοπή που ονομάστηκε «Αχαΐας».¹⁸

¹⁵ Όπ.αν.(5).

¹⁶ Όπ.αν.(6).

¹⁷ «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως», αρ.φύλλου 38, σελ.286,9 Δεκεμβρίου 1833.

¹⁸ Όπ.αν.(11).

6. Μητρόπολη Τριφυλίας και Ολυμπίας (μόνο για την Ολυμπία): Ιδρύεται η «επισκοπή Τριφυλίας και Ολυμπίας» στη θέση της παλιάς «Μητρόπολης Τριφυλίας και Ολυμπίας» καταλαμβάνοντας τις δύο ομώνυμες επαρχίες του τότε Νομού Μεσσηνίας.¹⁹

β. Κυρίως Οθωνική περίοδος

Με Βασιλικό Διάταγμα του 1842 επέρχονται κάποιες μεταβολές στις επισκοπές του Βασιλείου που αφορούν τρεις από τις επισκοπές που μας ενδιαφέρουν:

1. Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας: Μετά την κοίμηση του Επισκόπου Καλλιδρόμης Δοσιθέου, σύμφωνα με όσα όριζε το Β.Δ. του 1833, καταργήθηκε η «Επισκοπή Καλλιδρόμης», συγχωνεύθηκε με αυτήν της Ακαρνανίας και ονομάστηκε για πρώτη φορά «επισκοπή Ακαρνανίας και Αιτωλίας».²⁰

2. Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας: Η «επισκοπή Αιγιαλείας» καταργείται.

3. Μητρόπολη Πατρών. Προσαρτά ως «επισκοπή Αχαΐας» την «επισκοπή Αιγιαλείας».²¹

Όμως, τις περισσότερες συνέπειες στην εκκλησιαστική διοίκηση θα φέρει το Βασιλικό Διάταγμα του Όθωνα της 10^{ης} Ιουλίου 1852.

Η τότε κυβέρνηση ανέλαβε νέα πρωτοβουλία, όμως μονομερή κι ερήμην της Ιεράς Συνόδου και ψήφισε το Νόμο Σ' «Περί Επισκοπών και Επισκόπων και περί του υπό τους επισκόπους τελούντος κλήρου». Μ' αυτό το Νόμο ρυθμιζόταν οριστικά ο αριθμός των εκκλησιαστικών επαρχιών του Βασιλείου που θ' ανέρχονταν πια σε (24) εικοσιτέσσερις. Απ' αυτές, η τοπική Εκκλησία «των Αθηνών» ανυψώθηκε σε «Μητρόπολιν», οι (10) δέκα των πρωτευουσών των (9) εννέα υπόλοιπων Νομών και της Κορίνθου, χαρακτηρίστηκαν «Αρχιεπισκοπές», ενώ οι υπόλοιπες (13) δεκατρείς, «Επισκοπές».²²

Παρατηρούμε δηλαδή, μετά τη σχεδόν εικοσάχρονη εφαρμογή του Β.Δ. του 1833, μία διπλή εξέλιξη στον καθορισμό του τελικού αριθμού των επισκόπων του Βασιλείου:

α. την αύξηση των εδρών από (10) δέκα όπως προβλεπόταν, σε (24) είκοσι τέσσερις.

β. τη μείωση του αριθμού των κάθε λογής μόνιμων, τακτοποιούμενων ή προσφύγων επισκόπων από (50) πενήντα που βρήκε ο Καποδίστριας, σε (24) είκοσι τέσσερις.

Επομένως, η Πολιτεία κατέληξε σε ένα πιο ευέλικτο και λιγότερο σφιχτό σχήμα εκκλησιαστικής διοίκησης, αλλά και οι αρχιερείς ή οι υποψήφιοι για αρχιερατεία μείωσαν τις απαιτήσεις των και προσαρμόστηκαν στη νέα κατάσταση.

Ας δούμε όμως ποιες συνέπειες είχε η ψήφιση αυτού του Νόμου για τις Μητροπόλεις που μας ενδιαφέρουν.

1. Μητρόπολη **Αιτωλοακαρνανίας**: Με το Νόμο Σ', η Αρχιεπισκοπή Ακαρνανίας και Αιτωλίας διαιρέθηκε στις Επισκοπές: α) «Ακαρνανίας και Αιτωλίας» με έδρα το Μεσολόγγι (η οποία περιλάμβανε τις Επαρχίες Μεσολογγίου, Τριχωνίας, Βονίτσης, Ξηρομέρου και Βάλτου) κι

¹⁹ Όπ.αν.(10).

²⁰ «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως», αριθμός φύλλου 18, τεύχος Α', 28 Ιουλίου 1842 < <http://users.sch.gr/markmarkou/katalog/hel/etolia.htm>. όπ.αν.(5)

²¹ Όπ.αν.(7).

²² Άρθρο α' του Νόμου Σ'/1852 < <http://www.pemptousia.gr/2017/06/i-anaki-rixi-tou-aftokefalou-tis-ekklisias-tis-ellados-ke-o-sinodikos-tomos/>. Τελευταία ανάγνωση 2020-3-25.

ονομάστηκε «Αρχιεπισκοπή» και β) «Ναυπακτίας και Ευρυτανίας» με έδρα τη Ναύπακτο και περιφέρεια τις δύο ομώνυμες Επαρχίες.²³

2. Μητρόπολη **Ηλείας**: Σε εφαρμογή του προηγούμενου Νόμου Σ', επήλθε η οριστική συγχώνευση των δύο επισκοπών «Αχαΐας και Ηλείας», από την οποία προέκυψε μία ενιαία εκκλησιαστική επαρχία με τίτλο «Αρχιεπισκοπή Πατρών και Ηλείας».²⁴

3. Μητρόπολη **Καλαβρύτων και Αιγιαλείας**: Το 1849 με το Βασιλικό Διάταγμα της 1^{ης} Φεβρουαρίου, η «επισκοπή Κυναίθης» μετονομάζεται σε «Επισκοπή Καλαβρύτων».²⁵ Λίγα χρόνια αργότερα, με το Β.Δ. του 1852, η επαρχία Αιγιαλείας που υπαγόταν εκκλησιαστικά στην Επισκοπή Αχαΐας, αποσπάται απ' αυτήν και προσαρτάται οριστικά στη νέα «Επισκοπή Καλαβρύτων και Αιγιαλείας».²⁶

4. Μητρόπολη **Ναυπάκτου** και Αγίου Βλασίου: Το Β.Δ. του 1852, προβλέπει για τη Ναυπακτία την αποκοπή από την «Επισκοπή Ακαρνανίας και Αιτωλίας» που μαζί με την Ευρυτανία αποτέλεσαν ξεχωριστή Επισκοπή. Ο σχετικός Νόμος όριζε ως έδρα της Επισκοπής το Καρπενήσι, όμως η Ι.Σύνοδος στις 12 Ιουλίου 1852 πρότεινε «όπως έδρα της Επισκοπής Ναυπακτίας και Ευρυτανίας είναι η Ναύπακτος» και λίγο αργότερα, (30 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους) υπέδειξε «όπως η Ναύπακτος είναι η χειμερινή έδρα, το δε Καρπενήσι θερινή».²⁷

5. Μητρόπολη **Πατρών**: Είδαμε πιο πάνω ότι δημιουργήθηκε η ενιαία εκκλησιαστική επαρχία με τίτλο «Αρχιεπισκοπή Πατρών και Ηλείας», η οποία όμως δεν συμπεριέλαβε τις περιοχές της Αιγιαλείας και των Καλαβρύτων που αποτέλεσαν ανεξάρτητη εκκλησιαστική επαρχία.²⁸

6. Μητρόπολη **Τριφυλίας και Ολυμπίας** (μόνο για την Ολυμπία): Με τον προηγούμενο νόμο καταργείται η Επισκοπή και ιδρύεται η «αρχιεπισκοπή Τριφυλίας και Ολυμπίας». Με το Β.Δ. της 11^{ης} Ιουλίου 1856, καθορίστηκαν οι έδρες των επισκοπών κι έτσι έδρα της αρχιεπισκοπής Τριφυλίας και Ολυμπίας ορίζεται η πόλη της Κυπαρισσίας. Επίσης ο Επίσκοπος Τριφυλίας έλαβε για πρώτη φορά και τον τίτλο «Ολυμπίας». Έτσι η νέα Αρχιεπισκοπή συναποτελείται από τις δύο ομώνυμες επαρχίες, από τις οποίες μας ενδιαφέρει αυτή της Ολυμπίας.²⁹

3. Περίοδος Βασιλιά Γεώργιου του Α'.

Τα πρώτα χρόνια της βασιλείας του επηρεάζονται έντονα από την ειρηνική προσάρτηση στο ελληνικό Βασίλειο εκτεταμένων περιοχών, όπως είναι τα Ιόνια νησιά το 1864, η Θεσσαλία και η Άρτα το 1881. Συνεπώς, έπρεπε να ψηφιστεί κάποιος νόμος, που να προβλέπει την ένταξη και των επισκοπών αυτών των περιοχών στο εκκλησιαστικό σχήμα, που ίσχυε μέχρι τότε.

Το 1899 ψηφίστηκε ο Νόμος ΒΧΔ' της 6^{ης} Ιουλίου ³⁰ και επέφερε πάλι ριζική μεταβολή στη διοικητική διαίρεση του κράτους. Ακολούθησε η αναγκαστική προσαρμογή και η εναρμόνιση

²³ <http://www.users.sc.h.gr/mark/markou/catalog/hel/etolia.htm>. Τελευταία ανάγνωση: 2020-4-7. όπ. αν.(21)

²⁴ Όπ. αν.(6).

²⁵ «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως», αριθμός 8, σελ. 34, 17 Φεβρουαρίου 1849. Όπ. αν.(7).

²⁶ Όπ. αν.(7).

²⁷ Όπ. αν.(24).

²⁸ Όπ. αν.(6).

²⁹ Όπ. αν.(10).

³⁰ ΦΕΚ136/8/7/1899, Νόμος ΒΧΔ' Περί Διοικητικής διαίρεσεως < http://www.el.wikipedia.org/wiki/Διοικητική_διαίρεση_της_Ελλάδος_1899. Τελευταία ανάγνωση: 2019-05-08. <https://el.wikipedia.org/wiki/>

της εκκλησιαστικής με την πολιτική οργάνωση. Όπως λοιπόν αποφασίστηκε από την Ιερά Σύνοδο της 15^{ης} Δεκεμβρίου του 1900, η «Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Ελλάδος» θα συγκροτούνταν πλέον από τη «Μητρόπολη Αθηνών και τριάντα δύο (32) επισκοπές».³¹ Μ' αυτό τον τρόπο, προσθέτονταν στις εικοσιτέσσερις (24) επισκοπές που υπήρχαν, και οι επισκοπές των περιοχών που αναφέραμε. Επίσης, με το Νόμο αυτό ισοπεδώνονται όλες οι εκκλησιαστικές επαρχίες του κράτους και ονομάζονται «επισκοπές».³²

Ας δούμε όμως ποιες αλλαγές επέφεραν αυτοί οι νόμοι στις επισκοπές της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

α. Μητρόπολη **Αιτωλίας και Ακαρνανίας**: Η «Αρχιεπισκοπή Ακαρνανίας και Αιτωλίας» υποβιβάζεται σε «Επισκοπή» και ονομάζεται «Ακαρνανίας και Ναυπακτίας» καθώς προσαρτήθηκε σ' αυτήν η Ναύπακτος.³³

β. Μητρόπολη **Ηλείας και Ωλένης**: Η εφαρμογή αυτού του διατάγματος είχε ως συνέπεια την κατάτμηση και πάλι της «Αρχιεπισκοπής Πατρών» σε δύο επισκοπές, την «Πατρών» και την «Ηλείας».³⁴

γ. Μητρόπολη **Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου**: Προσαρτάται στην «Επισκοπή Ακαρνανίας και Ναυπακτίας».³⁵

δ. Μητρόπολη **Πατρών**: Η σύσταση δύο ανεξάρτητων επισκοπών είχε ως συνέπεια, να επανέλθει η βορειοδυτική περιοχή της Πελοποννήσου προσωρινά στο εκκλησιαστικό καθεστώς του 1834, οπότε οι δύο επαρχίες από Μητροπόλεις στην προεπαναστατική περίοδο υποβιβάστηκαν για μικρό διάστημα σε επισκοπές.³⁶

ε. Μητρόπολη **Τριφυλίας και Ολυμπίας** (μόνο για την Ολυμπία). Η αρχιεπισκοπή υποβιβάζεται σε «επισκοπή».³⁷

Μετά το κίνημα στο Γουδί (1909), ψηφίστηκαν νόμοι για τη διοικητική διαίρεση του Βασιλείου. Ως αποτέλεσμα, τροποποιήθηκαν και τα όρια μερικών Επισκοπών και σε δύο απ' αυτές που μας ενδιαφέρουν.

α. Μητρόπολη Αιτωλίας και Ακαρνανίας: Η «Επισκοπή Ακαρνανίας και Ναυπακτίας» ονομάστηκε «Αιτωλίας και Ακαρνανίας» και αποκόπηκε η Ναυπακτία.³⁸

β. Μητρόπολη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου: Επανιδρύεται η «Επισκοπή Ναυπακτίας και Ευρυτανίας» με έδρα τη Ναύπακτο.³⁹

Διοικητική_διαίρεση_της_Ελλάδας_1899 %CE%94% CE% B9%CE% BF% CE% B9% CE% BA% CE% B7% CF% 84% CE% B9% CE% BA% CE% AE_ %CE% B4%CE% B9% CE% B1%CE% AF%CF%81 %CE%B5%CF% 83% CE% B7_%CF% 84% CE%B7% CF%82_ %CE%95% CE%BB% CE%BB% CE% AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_1899 Τελευταία ανάγνωση:2020-4-8.

³¹ Όπ.αν.(8).

³² Όπ.αν. (8).

³³ Όπ.αν.(6).

³⁴ Όπ.αν.(24).

³⁵ Όπ.αν.(6).

³⁶ Όπ.αν.(10).

³⁷ Όπ.αν.(8).

³⁸ Όπ.αν.(8).

³⁹ Όπ. αν.(35).

γ. Η Μητρόπολη Πατρών «εξωνομάσθη εις Μητρόπολιν Πατρών» για πρώτη φορά με νόμο το 1915.⁴⁰

4. Περίοδος Βασιλευόμενης και Αβασίλευτης Δημοκρατίας.

Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή και το επαναστατικό κίνημα που επακολούθησε, η νέα κυβέρνηση ψήφισε το Νόμο 2891/1922, με τον οποίο όλοι οι επίσκοποι ονομάζονται Μητροπολίτες. Με τον ίδιο Νόμο, ο Μητροπολίτης Αθηνών μετονομάζεται σε Αρχιεπίσκοπο και η «Μητρόπολη Αθηνών» μετονομάζεται σε «Αρχιεπισκοπή Αθηνών».⁴¹ Άρα και οι έξι επισκοπές ή αρχιεπισκοπές που μας ενδιαφέρουν, μετονομάζονται σε «Μητροπόλεις» και αυτή η εξέλιξη χαρακτηρίζει όλη αυτή την περίοδο από το 1922 μέχρι σήμερα, δηλαδή για 97 περίπου χρόνια, τα οποία αποτελούν και το κυρίως μέρος της έρευνάς μας.

Μητρόπολη Αιτωλίας και Ακαρνανίας: Με απόφαση της Ιεράς Συνόδου του 1931, «εις την Ι.Μητρόπολιν Αιτωλίας και Ακαρνανίας συγχωνεύονται οι τέως Δήμοι Αρακυνθίων, Ευρυτανίας, Παρακαμπυλίων, Αγραίων και Απεραντίνων». Πρόκειται για τις επαρχίες «Ευρυτανίας» και «Αγίου Βλασίου» της Μητρόπολης Ναυπακτίας.⁴²

Μητρόπολη Ηλείας και Ωλένης. Η ανύψωσή της σε «Μητρόπολη» το 1922, περιλάμβανε και την ονομασία της σε «Μητρόπολη Ηλείας και Ωλένης». Τα όριά της καθορίστηκαν αυτά τα 97 έτη ως εξής: «Από ΝΔ ως ΝΑ: Ιόνιο Πέλαγος, εκβολές Αλφειού μέχρι γέφυρα Ερυμάνθου μετά το χωριό Βασιλάκι κι από ΝΑ ως ΒΑ: Ερύμανθος ποταμός μέχρι Ψωφίδα (Τριπόταμα), από ΒΑ ως ΒΔ: Αστράς, Αγράμπελα, Κρυόβρυση, Κακοτάρι, Αγία Τριάδα, Βάλμη, Ξενιές, Αετοράχη, Δάφνη, Άγιος Νικόλαος, Ματαράγκα, Καγκάδι, Λάππα, Μετόχι, Ιόνιο Πέλαγος».⁴³

Μητρόπολη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου: Το 1923, με το Β.Δ. της 3^{ης} Ιανουαρίου, νόμιμη έδρα της Μητρόπολης «Ναυπακτίας και Ευρυτανίας» ορίστηκε η Ναύπακτος.

Στην ΙΕ΄ Συνεδρία της 21^{ης} Οκτωβρίου 1931 της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, αποφασίστηκε η κατάργηση και η συγχώνευση της Μητροπόλεως Ναυπακτίας και Ευρυτανίας σε γειτονικές Μητροπόλεις, όπως είδαμε πιο πάνω. Αλλά και ειδικότερα «...Εις την Ι.Μητρόπολιν Φωκίδος συγχωνεύεται η επαρχία Ναυπακτίας και εις την Ι.Μητρόπολιν Φθιώτιδος ο τέως Δήμος Κτημεντίων».⁴⁴

Αυτή όμως η διαίρεση, η οποία στηρίχτηκε σε Έκθεση Επιτροπής Αρχιερέων, δεν πραγματοποιήθηκε διότι στη Συνεδρία της 10^{ης} Σεπτεμβρίου 1932, της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο Μητροπολίτης Ναυπακτίας και Ευρυτανίας Αμβρόσιος (Νικολαΐδης), αφού μετατέθηκε στη Μητρόπολη Φθιώτιδος, υπέδειξε νέα διαίρεση της υπό διάλυση Μητροπόλεως Ναυπακτίας και Ευρυτανίας, σύμφωνα με την οποία: «1. Η επαρχία Ναυπακτίας μετά των τέως Δήμων Παρακαμπυλίων και Απεραντίων και των ενοριών Επισκοπής, Παλαιοχωρακίου, Τριποτάμου και της Ιεράς Μονής Τατάρνης του τέως Δήμου Αγραίων της επαρχίας Ευρυτανίας υπάγονται εις την Ιεράν Μητρόπολιν Αιτωλίας και Ακαρνανίας. 2. Οι τέως Δήμοι Καρπενησίου,

⁴⁰ < <http://www.el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B9%CE%B5%CF%80%CE%AF%CF%83%CE%BA%CE%BF%CF%80%CE%BF%CF%82>. Τελευταία ανάγνωση 2020-3-25.

⁴¹ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ «ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ» (2015) <www.users.sch.gr/markmarkou/katalog/heletolia.htm. Τελευταία ανάγνωση: 2017-1-31.

⁴² < <http://www.im.ilias.gr>. Τελευταία ανάγνωση: 2020-3-25.

⁴³ <<http://www.parembasis.gr/index.php/el/menu-teyxos-27/3857-1998-27-14>. Τελευταία ανάγνωση: 2020-4-7.

⁴⁴ Όπ.αν.(8)

Ευρυτανών, Αρακυνθίων, Αγραίων (πλην των ενοριών Επισκοπής, Παλαιοχωρακίου και Τριποτάμου μετά της Ι.Μονής Τατάρνης, υπαγομένων εις την Ι.Μητρόπολιν Αιτωλίας και Ακαρνανίας) και ο Δήμος Κτημεντίων, υπάγονται εις την Ι.Μητρόπολιν Φθιώτιδος.

Η κατάργηση της Μητροπόλεως Ναυπακτίας και Ευρυτανίας ήταν προσωρινή, αφού στη συνεδρία της Ι.Συνόδου της Ιεραρχίας της 9^{ης} Οκτωβρίου 1933 ανασυστάθηκε με τον ίδιο τίτλο και με τα ίδια όρια που είχε, και η διοίκησή της ανατέθηκε σε τοποτηρητή μέχρι το Μάρτιο του 1936, οπότε εκλέχτηκε Μητροπολίτης ο Γερμανός Γκούμας. Η Μητρόπολη Ναυπακτίας και Ευρυτανίας διατηρήθηκε μέχρι το 1978, οπότε καταργήθηκε και πάλι.

Το Δεκέμβριο του 1978, με απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας (ΦΕΚ 214,Α'7 Δεκ.1978),⁴⁵ ο Νομός Ευρυτανίας αποτέλεσε τη Μητρόπολη Καρπενησίου με έδρα το Καρπενήσι. Με την ίδια απόφαση, η Μητρόπολη Ναυπακτίας και Ευρυτανίας πήρε το όνομα «Ιερά Μητρόπολις Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου» με έδρα τη Ναύπακτο και κυριαρχική επισκοπική περιφέρεια, ό,τι απέμεινε από την παλιά Μητρόπολη Ναυπακτίας και Ευρυτανίας. Δηλαδή τον τέως Δήμο Παρακαμπυλίων της επαρχίας Τριχωνίδας.⁴⁶

Ως γενικό συμπέρασμα, ανακαλύπτουμε ότι στα χρόνια που έλαβαν χώρα οι διοικητικές μεταρρυθμίσεις των μεταπολεμικών κυβερνήσεων, έχει επανέλθει το μητροπολιτικό σύστημα που ίσχυε στη χώρα την πρώτη περίοδο (1821-1833). Αν θέλουμε να επεκτείνουμε λίγο τη σύγκρισή μας με εκείνη την εποχή, διαπιστώνουμε ότι ο συνολικός αριθμός των μητροπολιτών που ποιμαίνουν σήμερα την Εκκλησία της Ελλάδος (Παλαιά Ελλάδα) τείνει να εξισωθεί με τον αριθμό πενήντα (50) που υπήρχε την πρώτη περίοδο(1821-1833).

Γ. ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ ΤΩΝ ΕΞΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

1. Αρχιερείς της περιόδου 1833-1842.

- «Επίσκοπος Ακαρνανίας»: Πρώην Μοσχονησίων Βαρθολομαίος.
- «Επίσκοπος Κυναιθής»: Πορφύριος (1833-1838).
- «Επίσκοπος Αιγιαλείας»: Πρώην Ευδοκιάδος Γρηγόριος Δενδρινός(1833).⁴⁷
- «Αρχιεπίσκοπος Αχαΐας»: Μελέτιος Γημαράκης (1834-1840).⁴⁸
- «Επίσκοπος Τριφυλίας»: Παΐσιος (1833-1849).⁴⁹

2. Αρχιερείς της κυρίως Οθωνικής περιόδου.

- «Επίσκοπος Ακαρνανίας και Αιτωλίας» Ιερόθεος Αριστάρχου (1841-1851)
«Αρχιεπίσκοπος Ακαρνανίας και Αιτωλίας» Θεόφιλος Βλαχοπαπαδόπουλος (1852-1862).⁵⁰
- «Επίσκοποι Καλαβρύτων και Αιγιαλείας» Βαρθολομαίος (1852-1861), Φιλόθεος Οικονομόπουλος(1861-1862).⁵¹

⁴⁵ ΦΕΚ 214 ,Α' 7Δεκ.1978<im.karpenisiou. gr/ wp_ content/ uploads/201703/ kanonismos_ leitoyrgias 3.pdf.Τελευταία ανάγνωση: 2019-5-10.

⁴⁶ Όπ.αν.(5).

⁴⁷ Όπ.αν.(8).

⁴⁸ Όπ. αν.(6).

⁴⁹ Όπ. αν.(10).

⁵⁰ Όπ. αν. (5).

⁵¹ Όπ.αν. (7).

- «Επίσκοπος Ναυπακτίας και Ευρυτανίας» Άνθιμος Ολύμπιος (1852-1881).⁵²
- «Αρχιεπίσκοπος Αχαΐας» Γρηγόριος Δενδρινός (1842) από «Αιγιαλείας», «Αρχιεπίσκοπος Πατρών και Ηλείας» Μισαήλ Αποστολίδης (1852-1861).⁵³
- «Αρχιεπίσκοπος Τριφυλίας» Γρηγόριος Ρώτας (1852-1865).⁵⁴

3. Αρχιερείς της περιόδου βασιλείας του Γεώργιου του Α΄.

- «Αρχιεπίσκοπος Ακαρνανίας και Ναυπακτίας» Παρθένιος Ακύλας (1892-1914)⁵⁵
«Επίσκοπος Ηλείας» Δαμασκηνός Σπηλιωτόπουλος (1901-1918)⁵⁶ «Επίσκοποι Καλαβρύτων και Αιγιαλείας» Ευθύμιος Αλεξανδρόπουλος (1868-1889), Φιλάρετος Γιαννούλης (1901-1907).⁵⁷
- «Επίσκοπος Ναυπακτίας και Ευρυτανίας» Δαυίδ Τολμίδης (1884-1896)⁵⁸
«Αρχιεπίσκοποι Πατρών και Ηλείας»: Κύριλλος Χαιρωνίδης (1866-1874), Αβέρκιος Λαμπήρης (1874-1878), Νικηφόρος Καλογεράς (1883-1885), Δαμασκηνός Χριστόπουλος (1886-1892), Ιερόθεος Μητρόπουλος (1892-1903).⁵⁹
- «Αρχιεπίσκοποι Τριφυλίας» Βαρθολομαίος Σωτηριάδης (1866-1871), Ιγνάτιος Ζερβόπουλος (1871-1878), Νεόφυτος Παναγιωτόπουλος (1882-1902) (επίσκοπος Τριφυλίας και Ολυμπίας από το 1900) και Γαβριήλ Παπαϊωάννου (1907-1920).⁶⁰

4. Αρχιερείς της περιόδου της Δημοκρατίας.

- «Μητροπολίτες Αιτωλίας και Ακαρνανίας»: Κωνσταντίνος Κωνσταντινίδης (1922-1934), Ιερόθεος Παρασκευόπουλος (1934-1961), Τοποτηρητής ο Άρτης Ιγνάτιος (1961-1965), Θεόκλητος Αβραντινής (1965-2005), Κοσμάς Παπαχρήστος (2005-σήμερα).⁶¹
- «Μητροπολίτες Ηλείας και Ωλένης»: Αντώνιος Πολίτης (1922-1945), Γερμανός Γκούμας (1945-1968), Αθανάσιος Βασιλόπουλος (1968-1981), Γερμανός Παρασκευόπουλος (1981-σήμερα).⁶²
- «Μητροπολίτες Καλαβρύτων και Αιγιαλείας»: Τιμόθεος Αναστασίου (1922-1931), Θεόκλητος Παναγιωτόπουλος (1931-1944, οπότε και εκλέχτηκε στο θρόνο των

⁵² Όπ. αν.(24).

⁵³ Όπ.αν.(6).

⁵⁴ Όπ.αν.(10).

⁵⁵ Όπ. αν(5).

⁵⁶ Ιερά Μητρόπολη Ηλείας «Ιστορικά στοιχεία Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας, Προηγούμενοι Μητροπολίτες» <http://www.imilias.gr/component/article/80_istorika_stoixeia_mitropoleos_ilias/65_mitropolitilias.html. Τελευταία ανάγνωση: 2017-1-27.

⁵⁷ Όπ. αν.(7).

⁵⁸ Όπ.αν.(5).

⁵⁹ Όπ.αν.(6).

⁶⁰ <http://www.el.wikipedia.org/wiki/Ιερά_Μητρόπολις_Τριφυλίας_και_Ολυμπίας. Τελευταία επίσκεψη: 2017-01-31.

⁶¹ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ «ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ» <http://www.el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CE%B5%CF%81%CE%AC_%CE%9C%CE%B7%CF%84%CF%81%CF%8C%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%82_%CE%91%CE%B9%CF%84%CF%89%CE%BB%CE%AF%CE%B1%CF%82_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CE%91%CE%BA%CE%B1%CF%81%CE%BD%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82. Τελευταία ανάγνωση: 2020-4-7.

⁶² Όπ. αν. (58).

Πατρών), Αγαθόνικος Παπασταματίου (1945-1956), Γεώργιος Πάτσης(1957-1978), Αμβρόσιος Λενής (1978-σήμερα).⁶³

- «Μητροπολίτες Ναυπακτίας και Ευρυτανίας»: Αμβρόσιος Νικολαΐδης (1923-1932, για δεύτερη φορά), Γερμανός Γκούμας (1936-1945), Χριστόφορος Αλεξανδρόπουλος (1945-1958), Δαμασκηνός Κοτζιάς (1958-1978, για πρώτη φορά). «Μητροπολίτες Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου»: Δαμασκηνός Κοτζιάς (1978-1984, για δεύτερη φορά), Αλέξανδρος Παπαδόπουλος (1984-1995), Νικόδημος Ζαλούμης (Ιανουάριος 1995-Μάιος 1995), Ιερόθεος Βλάχος (1995-σήμερα).⁶⁴
- «Μητροπολίτες Πατρών»: Αντώνιος Παράσχης (1906-1944), Θεόκλητος Παναγιωτόπουλος (1944-1957, οπότε κι έγινε «αρχιεπίσκοπος Αθηνών»), Κωνσταντίνος Πλατής από «Κοζάνης» (1957-1972), Νικόδημος Βαλληνδράς από «Ζιχνών» (1974-2005) και Χρυσόστομος Σκλήφας (2005-σήμερα).⁶⁵
- «Μητρόπολη Τριφυλίας και Ολυμπίας»: Ανδρέας Τριανταφύλλου (1922-1938), Άνθιμος Τσάτσος (1938-1950), Δαμασκηνός Χατζόπουλος (1950-1957), Χρυσόστομος Δημητρίου (1957-1958), Στέφανος Ματακούλιας (1960-2007), Χρυσόστομος Σταυρόπουλος (2007-σήμερα).⁶⁶

Δ. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1. Ιστορική Γεωγραφία.

Όπως αναφέρεται στον τίτλο της έρευνας, ο χώρος είναι οι ενορίες των Δήμων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Συνήθως οι ενορίες ακολουθούν μία παλιότερη διοικητική διαίρεση του ελληνικού κράτους που ξεκίνησε με νόμο του Ελευθερίου Βενιζέλου το 1912⁶⁷ και αφορά τη διοικητική διαίρεση του ελληνικού κράτους σε Δήμους και κοινότητες. Επειδή οι παλιές κοινότητες ονομάστηκαν «δημοτικά διαμερίσματα» με το νόμο του 2011 μπορούμε να τα αντιστοιχίσουμε με τις ενορίες.

Ακόλουθα, οι ενορίες απαρτίζουν τις αρχιερατικές περιφέρειες που είναι ευρύτερα σύνολα ενοριών. Και όλες μαζί οι αρχιερατικές περιφέρειες, την κάθε Μητρόπολη. Οι έξι Μητροπόλεις, που είναι αντικείμενο της έρευνάς μας, οργανώνονται ως εξής:

Σήμερα λειτουργούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας 19 Καλλικρατικοί Δήμοι, ενώ στις 6 Ιερές Μητροπόλεις όπου υπάγονται οι κληρικοί μας, ανήκουν 48 Αρχιερατικές Περιφέρειες, στις οποίες εντάσσονται οι ενορίες που διακονούν οι κληρικοί που ερευνούμε.

Περιφέρειες ονομάζονται οι 13 δευτεροβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης του ελληνικού κράτους. Κάθε περιφέρεια έχει συσταθεί σε μία ευρύτερη περιοχή της χώρας, διαθέτει δικές της αυτοτελείς υπηρεσίες και προϋπολογισμό και τα όργανά της εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία. Ο όρος εμπεριέχει επίσης γεωγραφική σημασία, με την έννοια ότι οι

⁶³ <http://www.el.wikipedia.org/wiki/Ιερά_Μητρόπολη_Καλαβρύτων_και_Αιγια_λείας. Τελευταία ανάγνωση 2020-4-7.

⁶⁴ Όπ. αν.(8).

⁶⁵ Όπ. αν.(6).

⁶⁶ Όπ. αν.(57).

⁶⁷ Νόμος ΔΝΖ' ΦΕΚ Α 58/1912 <el.wikipedia.org/wiki/Διοικητική_διαίρεση_της_Ελλάδας_1912. Τελευταία ανάγνωση: 2019-05-09.

περιφέρειες διαθέτουν συγκεκριμένη έκταση, πληθυσμό και έδρα, όμως ο αμιγώς γεωγραφικός όρος είναι το γεωγραφικό διαμέρισμα.

Είναι σχετικά νέος θεσμός της διοικητικής οργάνωσης της χώρας, καθώς δημιουργήθηκε με το νόμο 1622/1986⁶⁸ και συμπληρώθηκε με το νόμο «Καλλικράτη» το 2011. Δηλαδή λειτουργούν εδώ και 30 χρόνια, εδώ και περίπου μία γενιά.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι μία ευρεία περιοχή στα δυτικά παράλια της χώρας. Αποτελεί τμήμα της ευρύτερης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και περιλαμβάνει τις Περιφερειακές Ενότητες ή πριν το 2010 Νομούς, Αιτωλίας και Ακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας. Έχει έκταση 11.336 τετραγωνικά χιλιόμετρα και καλύπτει το 8,7% της συνολικής έκτασης της χώρας και πληθυσμό 680.200 κατοίκους.⁶⁹

Πίνακας (1)

Δήμοι, έκταση και πληθυσμός τους

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Έκταση (ΤΧ)	Πληθυσμός	Έδρα
Αιτωλοακαρνανίας	1. Αγρινίου	1246,6	94.181	Αγρίνιο
	2. Ακτίου-Βόνιτσας	662,9	17.370	Βόνιτσα
	3. Αμφιλοχίας	1091,8	17056	Αμφιλοχία
	4. Θέρμου	334	8242	Θέρμο
	5. Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου	674,1	34416	Μεσολόγγι
	6. Ναυπακτίας	870,4	27800	Ναύπακτος
	7. Ξηρομέρου	684,8	11737	Αστακός
Αχαΐας	8. Αιγιαλείας	729,4	49872	Αίγιο
	9. Δυτικής Αχαΐας	572,8	25916	Κ. Αχαΐα
	10. Ερυμάνθου	582,9	8877	Χαλανδρίτσα
	11. Καλαβρύτων	1065,5	11045	Καλάβρυτα
	12. Πατρέων	333,14	213984	Πάτρα
Ηλείας	13. Ανδραβίδας-Κυλλήνης	354,1	21581	Λεχαινά
	14. Ανδρίτσαινας-Κρεστένων	419,2	14109	Κρέστενα
	15. Αρχαίας Ολυμπίας	544,9	13409	Αρχαία Ολυμπία
	16. Ζαχάρως	275,7	8953	Ζαχάρω
	17. Ήλιδας	401,9	32219	Αμαλιάδα
	18. Πηνειού	155,1	21034	Γαστούνη
	19. Πύργου	455,1	47995	Πύργος

⁶⁸ Νόμος 1622/86<<https://www.e-nomothesia.gr/auto-dioikese-demoi/-/n-1622-1986.html>

⁶⁹ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86%CE%AD%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%B1_%CE%94%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82>. Τελευταία ανάγνωση 2020-4-7.

Ταξιδεύοντας πίσω στο χρόνο, το 1870, ο χώρος που τότε καταλάμβαναν, οι περιοχές που μελετούμε, υπάκουε σε άλλο νομοθετικό πλαίσιο διοικητικής οργάνωσης που ίσχυε από το 1845 και είχε ψηφιστεί από την κυβέρνηση Κωλέττη με βασιλιά τον Όθωνα.⁷⁰

Τότε, στο χώρο που ερευνούμε, υπήρχαν δύο «νομοί» με άλλα όρια και έκταση οι οποίοι ονομάζονταν Αχαΐας και Ηλείας και Ακαρνανίας και Αιτωλίας, ενώ η επαρχία Ολυμπίας εντασσόταν στο νομό Μεσσηνίας. Ο πρώτος νομός και η επαρχία Ολυμπίας εντάσσονταν στη διοικητική διαίρεση που αποκαλούνταν «γεωγραφικό διαμέρισμα της Πελοποννήσου» και ο δεύτερος εντασσόταν «στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Στερεάς Ελλάδας».

Πίνακας (2)

Γεωγραφικό Διαμέρισμα Πελοποννήσου (1870)

Νομοί	Έδρα νομού	Επαρχίες	Οι Δήμοι αναλυτικά	
Αχαΐας και Ήλιδος	ΠΑΤΡΑ	Αιγιαλείας Καλαβρύτων	Αιγίου	Κραθίδος
			Αιγείρας	Λαπαθών
			Βουρών	Λευκασίου
			Αροάνιας	Νωνάκριδος
			Καλαβρύτων	Παϊών
			Καλλιφωνίας	Σουδενών
			Κερπινής	Φελλόης
			Κλειτορίας	Ψωφίδος
		Πατρών	Πατρέων	Δύμης
			Φαρρών	Ερρινεών
			Τριταΐας	Αργυρών
			Ερυμανθίας	
		Ηλείας	Μυρτουντίων	Ωλένης
			Ηλειαίων	Ολυμπίων
			Πηνιαίων	Βουπρασίας
			Λαμπεΐας	Λετρίνων
			Ανδριτσαίνης	Βώλακος
Μεσσηνίας	Καλάμαι	Ολυμπίας	Αλιφείρας	Σκιλλούντος
			Αρίνης	Φιγαλείας

Πίνακας (3)

Γεωγραφικό Διαμέρισμα Στερεάς Ελλάδας (1870)

Νομοί	Έδρα Νομού	Επαρχίες	Οι Δήμοι αναλυτικά	
Αιτωλίας και Ακαρνανίας	Μεσολόγγι	Αιτωλίας	Μεσολογγίου	Αιτωλικού
		Ναυπακτίας	Ναυπακτίας	Αποδοτίας
			Καλυδώνας	
		Τριχωνίδος	Κερασίας	Παρακαμπυλής
			Μακρυνείας	Αγρινίου
		Ξηρομέρου	Αστακού	Οινιάδος

⁷⁰ ΦΕΚ Α', 32/1845, 8 Δεκεμβρίου 1845 Νόμος ΒΔΧ' περί διοικητικής διαιρέσεως < https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%AF%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_1845. Τελευταία ανάγνωση: 2020-4-7

			Εχίνου	Σουλίου
			Ανακτόρου	
		Βάλτου	Αμβρακίας	Θυάμου
			Ιδομένης	

Με βάση τον **Πίνακα(3)**, που απεικόνιζε τον ιστορικό χώρο που μελετούμε κατά το έτος έναρξης της έρευνάς μας, μπορούμε να κάνουμε σύγκριση με τη σημερινή κρατική αλλά και εκκλησιαστική διάρθρωση στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και να προβούμε σε κάποιες παρατηρήσεις:

α. Υπάρχουν διαφορές που εστιάζονται στην ένταξη των νομών στα γεωγραφικά διαμερίσματα, όπως επίσης και τον αριθμό των νομών που υπήρχαν τότε σε σχέση με το σήμερα.

β. Υπάρχουν διαφορές που αφορούν την ονομασία των νομών των επαρχιών και των Δήμων.

γ. Όμως υπάρχει σύμπτωση, όσον αφορά τον αριθμό των Δήμων που υπήρχαν το 1870 στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και τον αριθμό των Αρχιερατικών Περιφερειών, που παραθέσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο, και ισχύουν σήμερα. Οι πρώτοι είναι 51 ενώ οι δεύτερες είναι 48. Επίσης, αρκετοί απ' αυτούς έχουν την ίδια ονομασία. Μπορούμε δηλαδή σε γενικές γραμμές να έχουμε συγκρίσιμα στοιχεία.

2. Στάδια της εξέλιξης των διοικητικών αρχών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Όσον αφορά τα ιστορικά στάδια, που πέρασαν οι διοικητικές αρχές που υπάγονταν οι κληρικοί της έρευνάς μας, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι: Από το 1870 μέχρι το 1912, δηλαδή για μισό αιώνα, ακολουθούνταν σε γενικές γραμμές το συγκεντρωτικό σύστημα που είχε υιοθετηθεί από την οθωνική διοίκηση και είχε μεταρρυθμιστεί τέσσερις φορές, από τις οποίες τις δύο επί Γεωργίου του Α' και είχε αποδώσει μικρότερο αριθμό διοικητικών μονάδων. Δηλαδή, όπως φαίνεται από τον πίνακα(1), υπήρχαν για σχεδόν 90 χρόνια, 54 Δήμοι συνολικά στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Φυσικά, η κύρια αιτία ήταν οι συχνές χρεοκοπίες της χώρας που δεν δικαιολογούσαν τόσο μεγάλο αριθμό μισθοδοτούμενων υπαλλήλων σ' αυτές. Ωστόσο, λόγω του νόμου της αδράνειας που συνέχισε να λειτουργεί στην ελληνική κοινωνία, αν κι αυτή είχε ήδη απελευθερωθεί πριν από περίπου 90 χρόνια, επιζούσε στη συνείδηση του απλού λαού το παλιό μεικτό σύστημα των Δήμων και κοινοτήτων που υπήρχε και επί Τουρκοκρατίας. Έτσι, το 1912, με κυβέρνηση Βενιζέλου, αυτό το παλιό σύστημα επανήλθε πάλι και επικυρώθηκε με το νόμο ΔΝΖ'. Εμφανίστηκε έτσι, η εικόνα του μεγάλου αριθμού ενοριών-κοινοτήτων που παρατηρούμε παρακάτω, στο κεφάλαιο που μιλούμε για την τοπική εκκλησιαστική διοίκηση. Η διάρκειά του αυτή τη φορά, ήταν περίπου 90 χρόνια, οπότε το 1998 ξεκίνησε η εφαρμογή άλλου νόμου, που κινήθηκε πάλι προς τη συγκέντρωση των διοικητικών μονάδων, με την ψήφιση του «καποδιστριακού» νόμου, οπότε οι Δήμοι και οι Κοινότητες της Περιφέρειας μειώθηκαν στις 72 συνολικά. Είναι ο νόμος 2539/1997. Ο νόμος «Καποδίστρια» εισήγαγε το νέο όρο των «δημοτικών διαμερισμάτων» και τοπικών κοινοτήτων που αντικατέστησαν τις παλαιές κοινότητες. Η εφαρμογή αυτού του νόμου κράτησε για 14 χρόνια, οπότε υιοθετήθηκε το πιο συγκεντρωτικό διοικητικό σύστημα που είχε εφαρμοστεί στη χώρα από τον ερχομό του Όθωνα. Το Σχέδιο Καλλικράτης που μείωσε κι άλλο τους Δήμους από 72 σε 19, όπως ήδη παρατηρήσαμε. Με βάση αυτόν, έγινε συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους Δήμους, με σκοπό τη

βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής κοινωνίας.⁷¹ Η διοικητική διαίρεση που προέκυψε μ' αυτό το νόμο, που προβλέπει το σχέδιο «Καλλικράτης», εφαρμόστηκε με σχετικό νόμο του 2011.⁷²

Αυτή τη βασική φιλοσοφία της συνένωσης επέκτεινε βαθύτερα ο νόμος «Καλλικράτη». Έτσι, στη νεότερη ιστορία της χώρας, εφαρμόζονται εδώ και περίπου 20 χρόνια, οι παραπάνω δύο νόμοι που στηρίζονται στη φιλοσοφία της συνένωσης και της σύμπτυξης της Διοίκησης της χώρας. Η ίδια περίπου φιλοσοφία είχε περάσει και στον αντίστοιχο νόμο του 1833, της Αντιβασιλείας-επιτροπείας του ανήλικου βασιλιά Όθωνα, η εφαρμογή του οποίου οδήγησε στην ιστορικο-γεωγραφική πραγματικότητα της διοικητικής διαίρεσης της τότε ελεύθερης χώρας που διάρκεσε έως και το 1912. Βέβαια ο όρος «Γεωγραφικό Διαμέρισμα» διατρέχει το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου που εξετάζουμε, από το 1865 ως το 1986, διαρκεί δηλαδή 4 γενιές. Αυτό τον όρο, αντικατέστησε σε γενικές γραμμές, ο όρος «Περιφέρεια» που λειτουργεί στο νέο ελληνικό κράτος εδώ και τριάντα περίπου χρόνια.

Ε. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ

Σήμερα, οι 680.000 κάτοικοι της Δυτικής Ελλάδας ποιμαίνονται εκκλησιαστικά από 6 μητροπολίτες της Εκκλησίας της Ελλάδος, οι οποίοι διοικούν τις αντίστοιχες Μητροπόλεις που αντιστοιχούν σε γενικές γραμμές στα όρια της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Αυτές είναι οι εξής:

1. Δημοτικές ενότητες ανά Μητρόπολη.

Πίνακας (4)

Δημοτικές ενότητες ανά Μητρόπολη

A/A	ΙΕΡΕΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ
1	Αιτωλίας & Ακαρνανίας	22
2	Ηλείας & Ωλένης	16
3	Καλαβρύτων & Αιγιαλείας	8
4	Ναυπάκτου & Αγ.Βλασίου	7
5	Πατρών	16
6	(Τριφυλίας) & Ολυμπίας	6
Σύνολο		75

⁷¹ Νόμος 2539/1997,ΦΕΚ 244/Α/4/12/1997,Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης
<http://www.nomothesia.gr/autodioikese_demoi/n-2539-1997.html. Τελευταία ανάγνωση 2019-05-08.

⁷² Νόμος 3852,ΦΕΚ Α' 87/7.6.2010<kodikos/gr/nomologia/document_navigation/132966/nomos-3852-2010.Τελευταία ανάγνωση:2019-10-14.

2. Ληξιαρχεία ανά Μητρόπολη.

Πίνακας (5)

Ληξιαρχεία Μητρόπολης Αιτωλίας & Ακαρνανίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΑ
ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ (Κληρικόλογιο)	Αγγελόκαστρου
	ΑΓΡΙΝΙΟΥ
	Αιτωλικού
	Αλυζίας
	Ανακτορίου
	Αρακύνθου
	Αστακού
	Αμφιλοχίας
	Θέρμου
	Θεστιέων
	Ινάχου
	Μακρυνείας
	Μεδεώνος
	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
	Μενιδίου
	Νεάπολης
	Οινιάδων
	Παλαίρου
	Παναιτωλίου
	Παραβόλας
	Στράτου
	Φυτειών
ΣΥΝΟΛΟ	22

Πίνακας (6)

Ληξιαρχεία Μητρόπολης Ηλείας & Ωλένης

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΑ
ΗΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΩΛΕΝΗΣ (Κληρικόλογιο)	ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ
	Ανδραβίδας
	Αρχαίας Ολυμπίας
	Βαρθολομιού
	Βουπρασίας
	Γαστούνης
	Ιαρθάνου
	Κάστρου-Κυλλήνης
	Λαμπείας
	Λασιώνος
	Λεχαιών
	Πηνείας
	ΠΥΡΓΟΥ
	Τραγανού

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΑ
	Φολόης
	Ωλένης
ΣΥΝΟΛΟ	16

Πίνακας (7)

Ληξιαρχεία Μητρόπολης Καλαβρύτων & Αιγιαλείας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΑ
ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ (Κληρικόλογιο)	Αιγείρας
	ΑΙΓΙΟΥ
	Ακράτας
	Αροανίας
	Διακοπτού
	Καλαβρύτων
	Λευκασίου
	Παϊων
ΣΥΝΟΛΟ	8

Πίνακας (8)

Ληξιαρχεία Μητρόπολης Ναυπάκτου

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΑ
ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ (Κληρικόλογιο)	Αντιρρίου
	Αποδοτίας
	ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ
	Παρακαμπυλίων
	Πλατάνου
	Πυλίνης
	Χάλκειας
ΣΥΝΟΛΟ	7

Πίνακας (9)

Ληξιαρχεία Μητρόπολης Πατρών

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΑ
ΠΑΤΡΩΝ (Κληρικόλογιο)	Βραχναϊκών
	Δύμης
	Ερινεού
	Καλεντζίου
	Λαρισσού
	Λεοντίου
	Μεσσήτιδος
	Μόβρης
	Παραλίας
	ΠΑΤΡΩΝ
	Ρίου

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΑ
	Συμπολιτείας
	Τριταίας
	Φαρρών
	Ωλενίας
ΣΥΝΟΛΟ	15

Πίνακας (10)

Ληξιαρχεία Μητρόπολης (Τριφυλίας) & Ολυμπίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΑ
(ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ) & ΟΛΥΜΠΙΑΣ (Κληρικόλογιο)	Αλιφείρας
	Ανδρίτσαινας
	Βώλακα
	Ζαχάρως
	Σκιλλούντα
	Φιγαλείας
ΣΥΝΟΛΟ	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ι. ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥΣ

Αρχικά χωρίζουμε τους κληρικούς σε τρεις κατηγορίες. Τους κεκοιμημένους, τους συνταξιούχους και τους ενεργούς. Χρησιμοποιώντας τα δεδομένα της απογραφής του πληθυσμού του 2011⁷³, κατασκευάζουμε πίνακες, όπου αναγράφεται η ονομασία του «καποδιστριακού» και «καλλικρατικού» δήμου που γεννήθηκαν οι κληρικοί και αναγάγουμε σε ποσοστιαία αναλογία επί τοις εκατό %. Έτσι, μετρούμε από ποιες ενορίες και σε ποιο ποσοστό προέρχονται οι κληρικοί της κάθε κατηγορίας.

Ακολουθούν άλλοι πίνακες όπου κατατάσσονται οι πιο πάνω δήμοι σε αγροτικές και αστικές ενορίες. Σ' αυτούς υπάρχει στήλη που μετρά την ποσοστιαία τους αναλογία επί %. Στη συνέχεια κατασκευάζουμε πίνακες για τις κατηγορίες των κληρικών, όπου κατατάσσουμε το πλήθος των ιερέων σε αγροτικές και αστικές ενορίες. Αναγάγουμε πάλι σε ποσοστιαία αναλογία επί τοις εκατό %.

Τέλος, προχωρούμε σε σύγκριση των δεδομένων των πινάκων, που απεικονίζουν τις κατηγορίες των κληρικών σύμφωνα με τον τόπο γέννησης, ώστε να δούμε ποια είναι η εξέλιξη στον πληθυσμό των κληρικών μέσα στο χρόνο, όσον αφορά τους τόπους γέννησής τους. Όπως και πιο πάνω, κατασκευάζουμε πίνακα για όλους τους κληρικούς της κάθε Μητρόπολης και αναγάγουμε σε ποσοστιαία αναλογία (%).

Στο τέλος υπάρχει ειδική αναφορά για τους κληρικούς που έχουν γεννηθεί σε χώρες του εξωτερικού, για να ανιχνευτεί και η εξωτερική μετανάστευση και η ποσοστιαία μεταβολή της.

Στους πίνακες δεν αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των κληρικών σε καμία Μητρόπολη, για λόγους προσωπικών δεδομένων. Επίσης οι πίνακες περιλαμβάνουν και δύο Μητροπόλεις για τις οποίες δεν υπάρχουν στοιχεία. Τη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας και τη Μητρόπολη Τριφυλίας και Ολυμπίας. Αυτές, επειδή τα στοιχεία τους είναι ανεπαρκή κι άρα μη συγκρίσιμα, δεν αναφέρονται στους τελικούς, συγκεντρωτικούς πίνακες.

1. Κατανομή και μελέτη των κληρικών των έξι μητροπόλεων της περιφέρειας δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με τις μητροπόλεις γέννησης τους

Για να μελετήσουμε την κατανομή των κληρικών των έξι μητροπόλεων σύμφωνα με τις μητροπόλεις γέννησής τους, πρώτα υπολογίζουμε το συνολικό πληθυσμό των μη ενεργών κληρικών σύμφωνα με τους τόπους γέννησής τους. Στη συνέχεια, κατασκευάζουμε άλλους πίνακες που εμφανίζουν την κατανομή τους σε αστικές και αγροτικές ενορίες. Ακόλουθα, μελετούμε τους ενεργούς κληρικούς με τον ίδιο τρόπο και στο τέλος κάνουμε σύγκριση των δύο πληθυσμών για να εξαχθούν συμπεράσματα.

Όμως, όπως ήδη έχουμε παρατηρήσει, δύο μητροπόλεις, η Καλαβρύτων και Αιγιαλείας και η Τριφυλίας και Ολυμπίας, δεν έχουν στοιχεία για τους τόπους γέννησης των ενεργών κληρικών, οπότε η παράθεση των σχετικών πινάκων αφορά μόνο τις τέσσερις υπόλοιπες Μητροπόλεις. Είναι αυτονόητο, ότι η σύγκριση μεταξύ των μη ενεργών κληρικών και των ενεργών κληρικών που προκύπτει, αφορά επίσης μόνο τις τέσσερις μητροπόλεις.

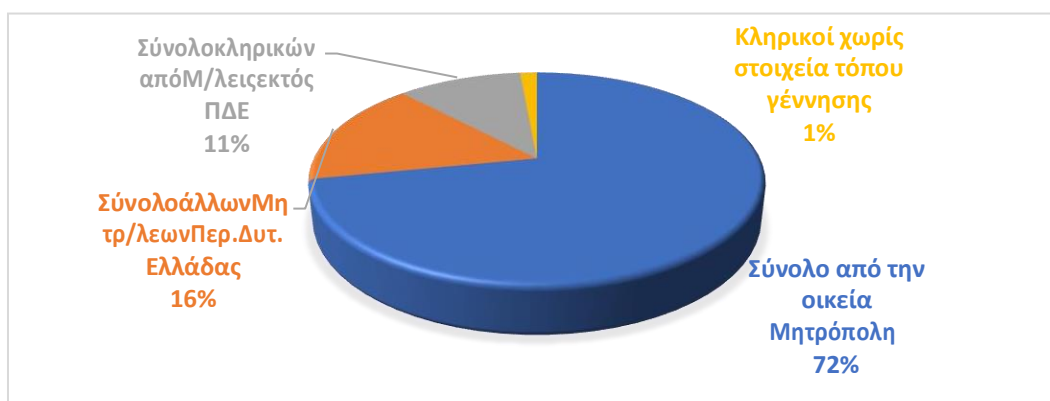
⁷³ (PDF)Έννοιες και Ορισμοί Ι.Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών <<http://www.statistics.gr/documents /... /1ff164d-f264-41f4-85e4-b54787e5c3>. Τελευταία ανάγνωση:2017-4-17.

α. Κατανομή των μη ενεργών κληρικών των έξι μητροπόλεων σύμφωνα με τις Μητροπόλεις γέννησής τους.

Πίνακας (11)

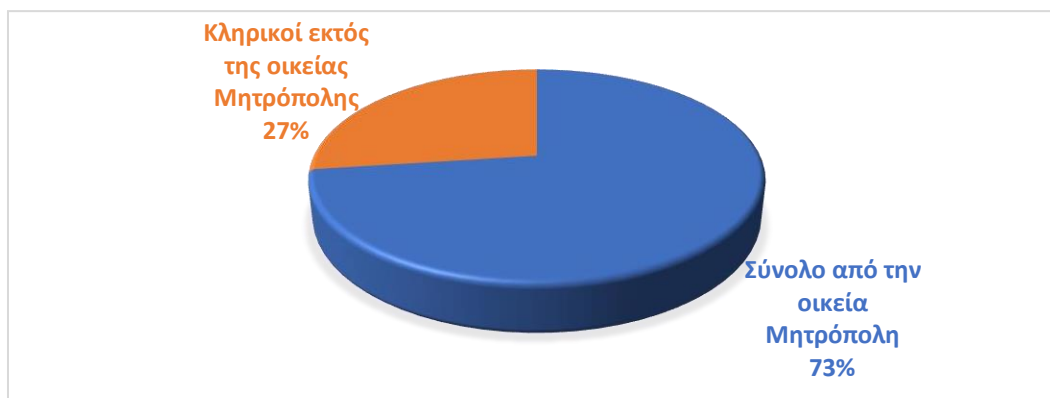
Κατανομή μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Πατρών με αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητροπόλεις γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	202	71,886
Σύνολο από άλλες Μητρ/λεις Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας	45	16,014
Σύνολο από Μητροπόλεις Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδ	247	87,9
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	26	9,252
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικό	273	97,152
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικό	4	1,423
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	30	10,676
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	75	26,69
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	4	1,42
Σύνολο μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Πατρών	281	100

Γράφημα (1)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Πατρών σύμφωνα με τα επιμέρους

αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

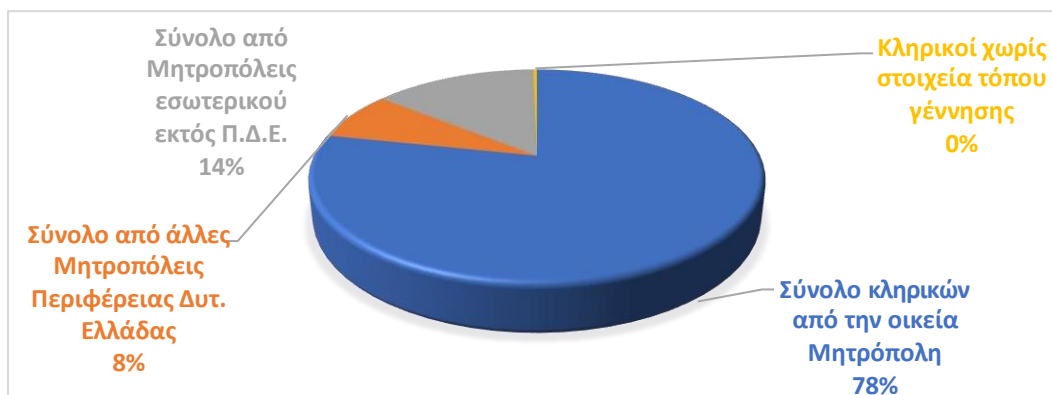
Γράφημα (2)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στη Μητρόπολη Πατρών κι εκτός αυτής

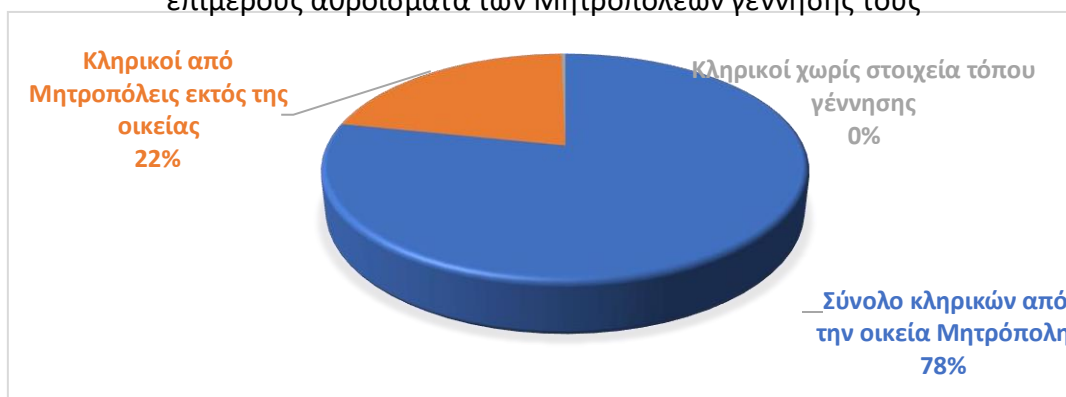
Πίνακας (12)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας με αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητροπόλεις γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	263	76,676
Σύνολο από άλλες Μητροπόλεις Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας	25	7,288
Σύνολο από Μητροπόλεις Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	288	83,965
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	47	13,702
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικό	335	97,667
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	7	2,04
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	54	13,702
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	72	20,91
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	1	0,291
Σύνολο μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας	343	100

Γράφημα (3)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

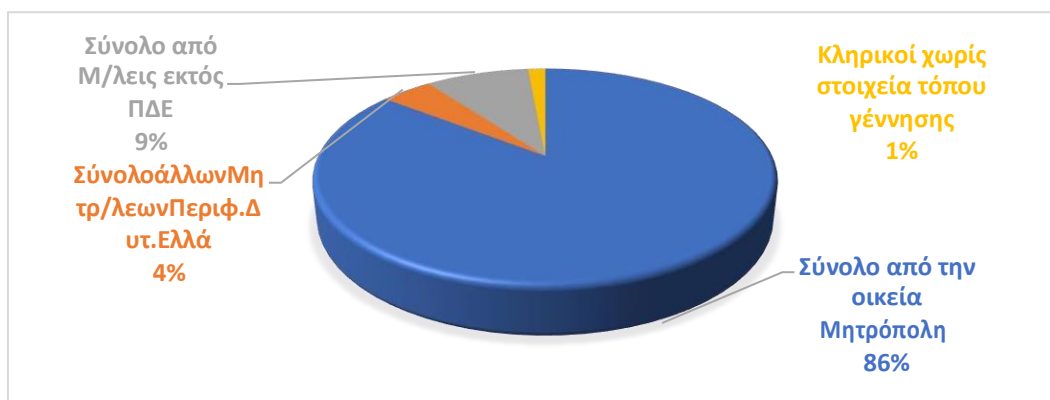
Γράφημα (4)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας κι εκτός αυτής

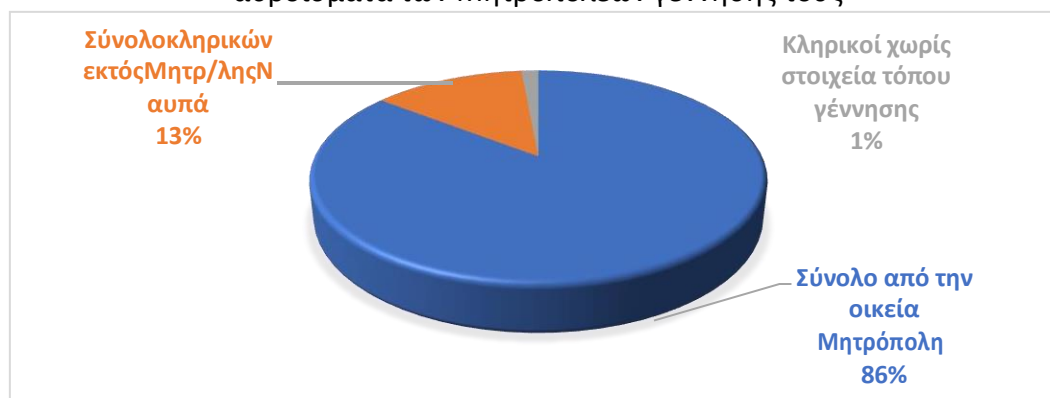
Πίνακας (13)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου με αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητροπόλεις γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	118	85,507
Σύνολο από άλλες Μη/λεις Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας	6	4,347
Σύνολο από Μητρ/λεις Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας	124	89,885
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	10	7,246
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικό	134	97,101
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικό	2	1,449
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	12	8,695
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	18	13,043
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	2	1,449
Σύνολο μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου	138	100

Γράφημα (5)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ναυπάκτου σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

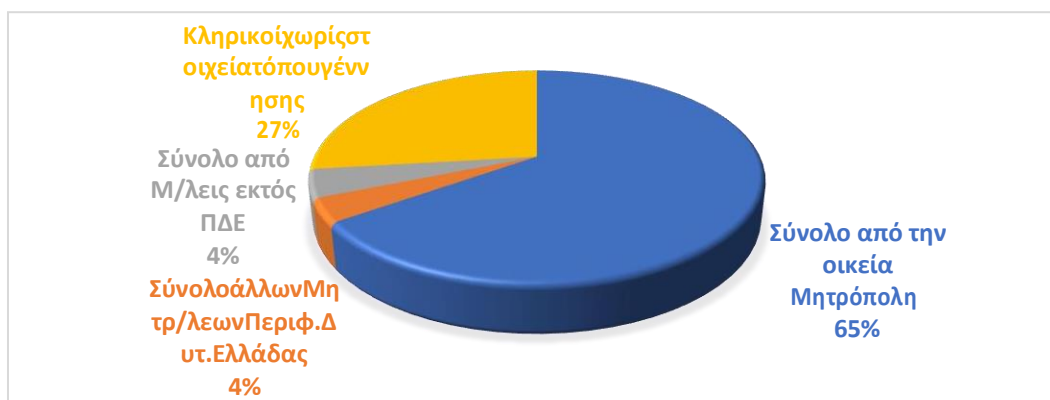
Γράφημα (6)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στη Μητρόπολη Ναυπάκτου κι εκτός αυτής

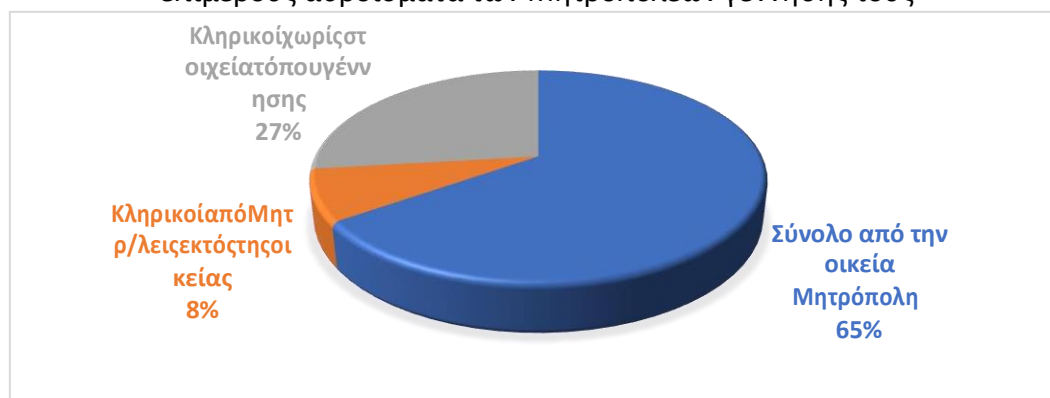
Πίνακας (14)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων με αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητροπόλεις γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	199	65,245
Σύνολο από άλλες Μητ/λεις Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας	11	3,606
Σύνολο από Μητρ/λεις Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας	210	68,852
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	9	2,95
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	219	71,803
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	4	1,311
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	13	4,262
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	24	7,868
Κληρικοί χωρίς στοιχεία	82	26,885
Σύνολο μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων	305	100

Γράφημα (7)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Καλαβρύτων σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

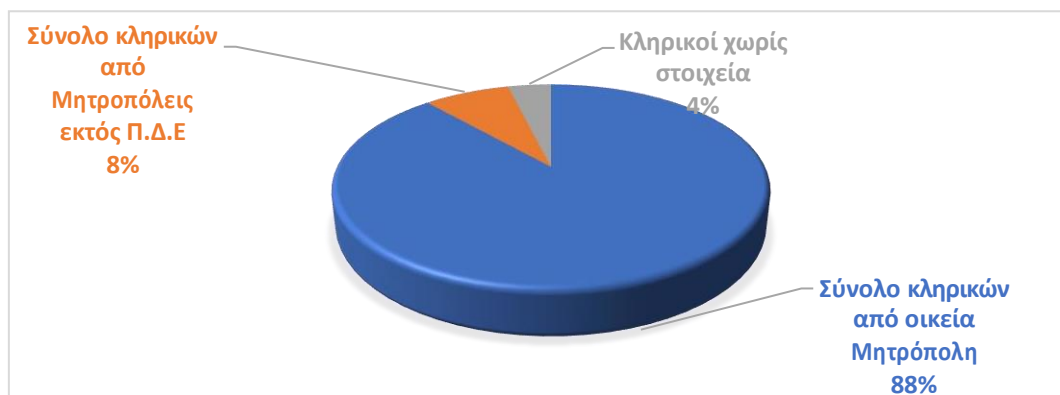
Γράφημα (8)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στη Μητρόπολη Καλαβρύτων κι εκτός αυτής

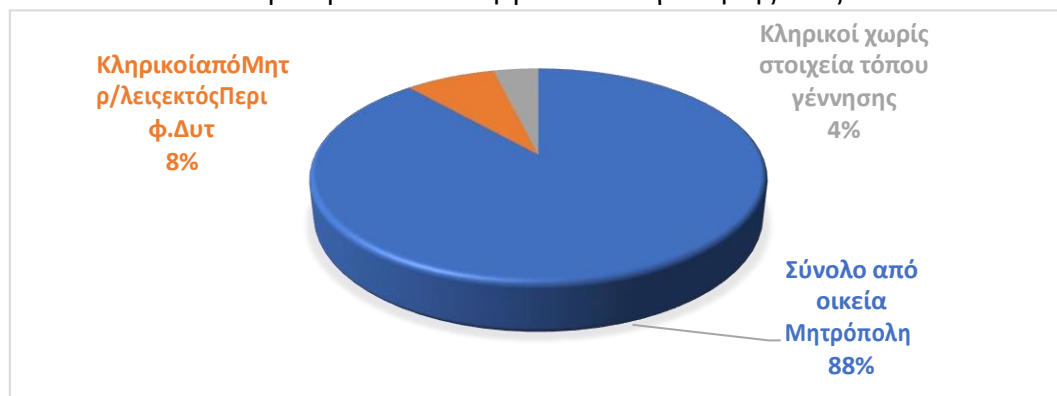
Πίνακας (15)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας με αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητροπόλεις γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία(%)
Σύνολο κληρικών από οικεία Μητρόπολη	69	88,461
Σύνολο από άλλες Μητροπόλεις Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας	0	0
Σύνολο από Μητροπόλεις Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας	69	88,461
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	6	7,692
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	75	96,153
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	0	0
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε	6	7,692
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	6	7,692
Κληρικοί χωρίς στοιχεία	3	3,846
Σύνολο μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας	78	100

Γράφημα (9)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ολυμπίας σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

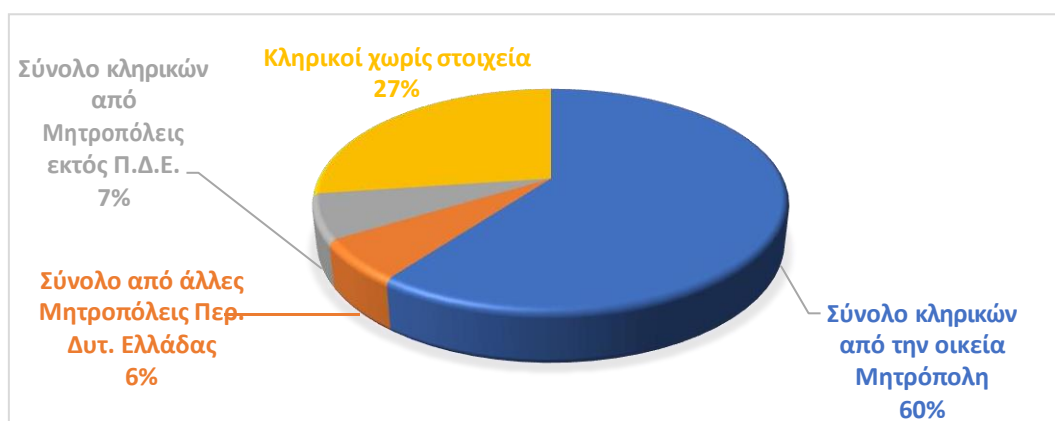
Γράφημα (10)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στη Μητρόπολη Ολυμπίας κι εκτός αυτής

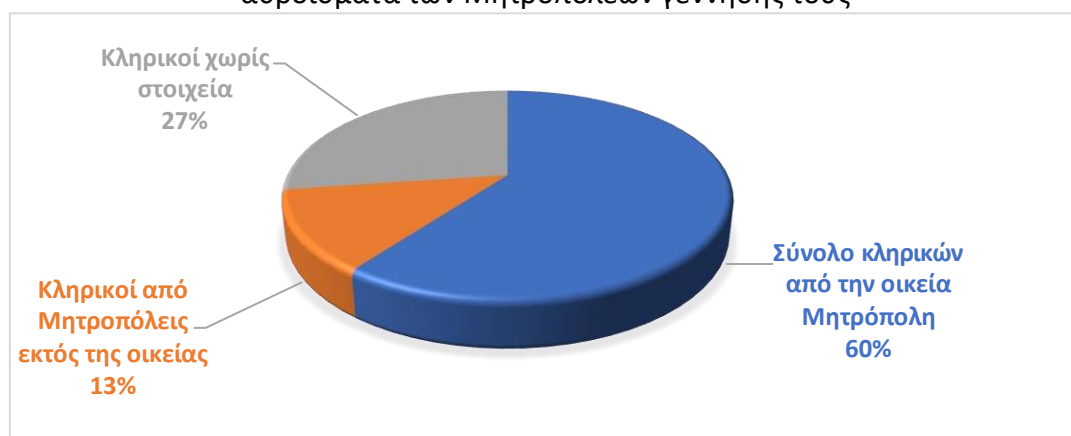
Πίνακας (16)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ηλείας με αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητροπόλεις γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	248	60,194
Σύνολο από άλλες Μητροπόλεις Περ. Δυτ. Ελλάδας	25	6,067
Σύνολο από Μητροπόλεις Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας	273	66,262
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε	23	5,582
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	296	71,844
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	4	0,97
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	27	6,553
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	52	12,621
Κληρικοί χωρίς στοιχεία	112	27,184
Σύνολο μη ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ηλείας	412	100

Γράφημα (11)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ηλείας σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

Γράφημα (12)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στη Μητρόπολη Ηλείας κι εκτός

β. Κατανομή μη ενεργών κληρικών Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους.

Πίνακας (17)

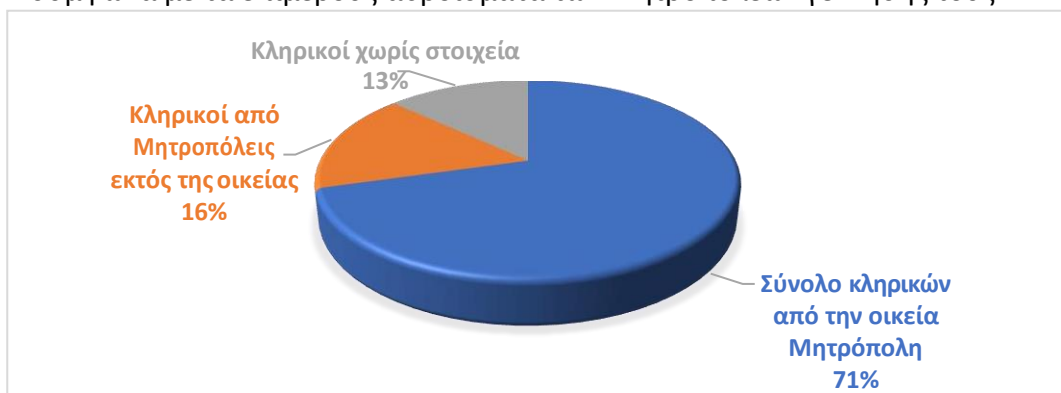
Κατανομή μη ενεργών κληρικών Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητροπόλεις γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	1099	70,584
Σύνολο από Μ λεις Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας εκτός της οικ	112	7,193
Σύνολο από Μητροπόλεις Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας	1211	77,777
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	121	7,771
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	1332	85,549
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	21	1,348
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε	142	9,12
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	254	16,313
Κληρικοί χωρίς στοιχεία	204	13,102
Σύνολο μη ενεργών κληρικών από Μητροπόλεις Π.Δ.Ε	1557	100

Γράφημα (13)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

Γράφημα (14)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν στις Μητροπόλεις της ΠΔΕ κι εκτός αυτών

γ. Μελέτη του πίνακα κατανομής των μη ενεργών κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους.

Από τον πίνακα μπορούμε να εξαγάγουμε πληθυσμιακά μεγέθη που τα ονομάζουμε με βάση τις ονομασίες που αναφέρονται σ' αυτόν.

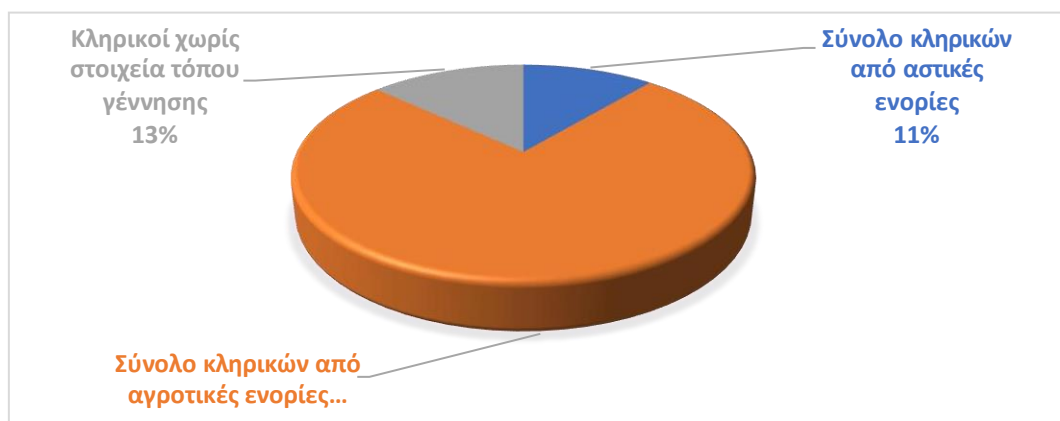
- 1) Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης στην οικεία Μητρόπολη και το αναγάγουμε ως ποσοστό % στο σύνολο των ενεργών κληρικών: $1099/1557*100=70,584\%$.
- 2) Με τον ίδιο τρόπο, ορίζουμε ένα άλλο μέγεθος: Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης εκτός της οικείας Μητροπόλης: $246/1557*100=15,799\%$.
- 3) Ακόλουθα υπάρχει η αναλογία: Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε άλλες Μητροπόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας: $112/1557*100=7,193\%$.
- 4) Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας: $121/1557*100=7,771\%$.
- 5) Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εσωτερικού: $1332/1557*100=85,549\%$.
- 6) Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εξωτερικού: $21/1557*100=1,348\%$.
- 7) Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εκτός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας: $142/1557*100=9,12\%$.
- 8) Μη ενεργοί κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας: $254/1557*100=16,313\%$.
- 9) Μη ενεργοί κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης: $204/1557*100=13,102\%$.

δ. Κατανομή και μελέτη των μη ενεργών κληρικών των έξι μητροπόλεων σε αγροτικές & αστικές ενορίες σύμφωνα με τις Μητροπόλεις γέννησής τους.

Πίνακας (18)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε αστικές & αγροτικές ενορίες ανά Μητρόπολη γέννησης

Τόπος γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία(%)
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	60	21,352
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	217	77,224
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας	46	13,411
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας	296	86,297
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ναυπάκτου	12	8,695
Αγροτικές ενορίες στη Μητρ/λη Ναυπάκτου	124	89,855
Αστικές ενορίες στη Μητρ/λη Καλαβρύτων & Αιγιαλείας	13	4,262
Αγροτικές ενορίες στη Μητρ/λη Καλαβρύτων & Αιγιαλείας	210	68,852
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ολυμπίας	9	11,538
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ολυμπίας	66	84,615
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	33	7,415
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	267	60
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες	173	11,111
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες	1180	75,786
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	204	13,102
Σύνολο μη ενεργών κληρικών Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας	1557	100

Γράφημα (15)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε αστικές & αγροτικές ενορίες

Πίνακας (19)

Κατανομή κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές και αγροτικές ενορίες

Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες	173	11,11%
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες	1180	75,786%
Κληρικοί χωρίς στοιχεία	204	13,102

Με βάση τα στοιχεία του πίνακα, μπορούμε να υπολογίσουμε:

α) την αναλογία των μη ενεργών κληρικών που έχουν τόπο γέννησης στις αστικές ενορίες:
 $173/1587 \cdot 100 = 11,111\%$.

β) την αναλογία των μη ενεργών κληρικών που έχουν τόπο γέννησης στις αγροτικές ενορίες:
 $1180/1587 \cdot 100 = 75,786\%$.

Υπάρχει βέβαια μία έλλειψη στη Μητρόπολη Ολυμπίας και Τριφυλίας, όπου δεν έχουμε δεδομένα για τους συνταξιούχους κληρικούς, οπότε δεν έχουμε ολοκληρωμένη εικόνα για τον πληθυσμό των μη ενεργών κληρικών αυτής της Μητρόπολης.

ε. Κατανομή και μελέτη των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους.

Ακόλουθα, κατασκευάζουμε συγκεντρωτικό πίνακα μη ενεργών κληρικών των τεσσάρων Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας χωρίς τη Μητρόπολη Ολυμπίας και Τριφυλίας και τη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Το κάνουμε, για να μπορέσουμε να συγκρίνουμε τους μη ενεργούς κληρικούς με τους ενεργούς κληρικούς των ίδιων Μητροπόλεων, επειδή για τις Μητροπόλεις που προαναφέραμε, δεν υπάρχουν στοιχεία για τους τόπους γέννησης των κληρικών.

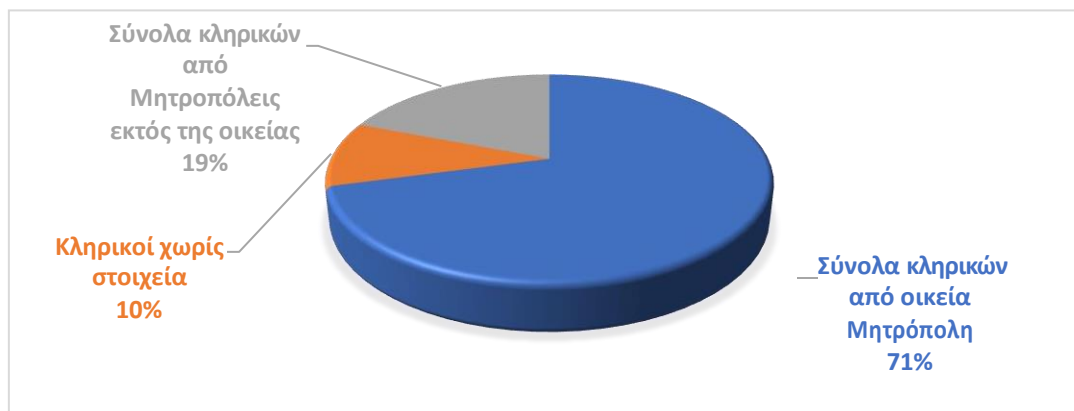
Πίνακας (20)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων ανά Μητρόπολη γέννησης & αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολα κληρικών από οικεία Μητρόπολη	831	70,783
Σύνολα από άλλες Μητρ/λεις Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας	101	8,603
Σύνολα από Μητροπόλεις Περιφέρειας Δυτικής. Ελλάδας	932	79,386
Σύνολα από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	106	9,028
Σύνολα κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	1038	88,415
Σύνολα κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	17	1,448
Σύνολα κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	123	10,477
Κληρικοί χωρίς στοιχεία	119	10,136
Σύνολα κληρικών από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	224	19,08
Σύνολο μη ενεργών κληρικών Περιφέρειας Δυτικής. Ελλάδας	1174	100

Γράφημα (16)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

Γράφημα (17)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που γεννήθηκαν στις οικείες Μητροπόλεις κι εκτός αυτών

Από τον πίνακα (20), μπορούμε να εξαγάγουμε πληθυσμιακά μεγέθη που τα ονομάζουμε με βάση τις ονομασίες του τελευταίου πίνακα:

1. Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης στην οικεία Μητρόπολη και το αναγάγουμε ως ποσοστό % στο σύνολο των μη ενεργών κληρικών: $831/1174 \cdot 100 = 70,783\%$.
2. Με τον ίδιο τρόπο ορίζουμε ένα άλλο μέγεθος: Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης εκτός της οικείας Μητρόπολης: $224/1174 \cdot 100 = 19,08\%$.
3. Ακόλουθα υπάρχει η αναλογία: Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε άλλες Μητροπόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας: $101/1174 \cdot 100 = 8,603\%$.
4. Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης Μητροπόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συνολικά: $932/1174 \cdot 100 = 79,386\%$.
5. Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας: $106/1174 \cdot 100 = 9,028\%$.
6. Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εσωτερικού: $1038/1174 \cdot 100 = 88,415\%$.
7. Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εξωτερικού: $17/1174 \cdot 100 = 1,448\%$.
8. Μη ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εκτός Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας: $123/1174 \cdot 100 = 10,477\%$.
9. Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης: $149/1174 \cdot 100 = 12,691\%$.

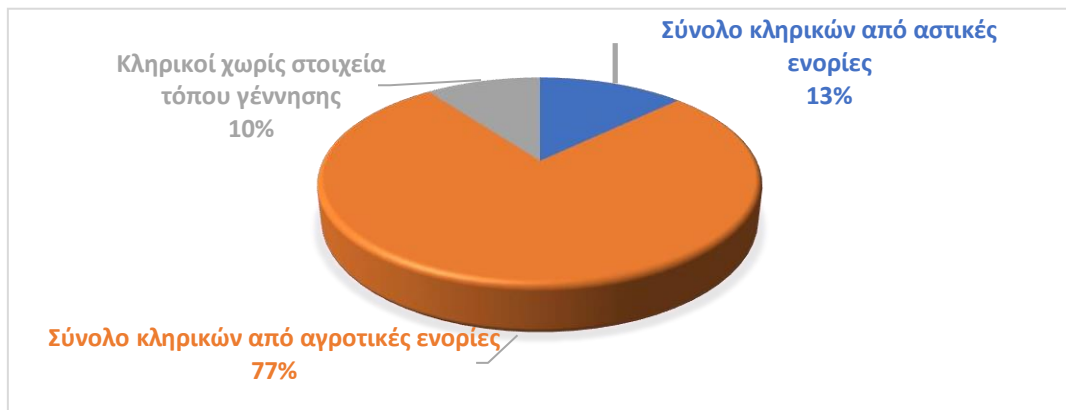
στ. Κατανομή και μελέτη των μη ενεργών κληρικών των τεσσάρων Μητροπόλεων σε αγροτικές & αστικές ενορίες, σύμφωνα με τις Μητροπόλεις γέννησής τους.

Ακολουθεί ο πίνακας που δείχνει την κατανομή των μη ενεργών κληρικών σε αστικές και αγροτικές ενορίες, σύμφωνα με τους τόπους καταγωγής τους, όχι για τις έξι μητροπόλεις, αλλά για τις τέσσερις. Αυτό γίνεται, για να μπορέσουμε να συγκρίνουμε τα δεδομένα με τα δεδομένα του πληθυσμού των ενεργών κληρικών που ακολουθούν πιο κάτω.

Πίνακας (21)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών σε αστικές & αγροτικές ενορίες ανά Μητρόπολη γέννησης & αναλογίες των επί (%)

Τόπος γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	60	21,352
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	217	77,224
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας	46	13,411
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας	296	86,297
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ναυπάκτου	12	8,695
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ναυπάκτου	124	89,855
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	33	7,415
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	267	60
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες	151	12,862
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες	904	77,001
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	119	10,136
Σύνολο μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων	1174	100

Γράφημα (18)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων σε αστικές & αγροτικές ενορίες

Πίνακας (22)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων από αστικές και αγροτικές ενορίες

Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες	151	12,862%
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες	904	77,001%
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	119	10,136%

Με βάση τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα, μπορούμε να υπολογίσουμε

α) την αναλογία των μη ενεργών κληρικών των 4 μητροπόλεων που έχουν τόπο γέννησης στις αστικές ενορίες: $151/1174 \cdot 100 = 12,862\%$.

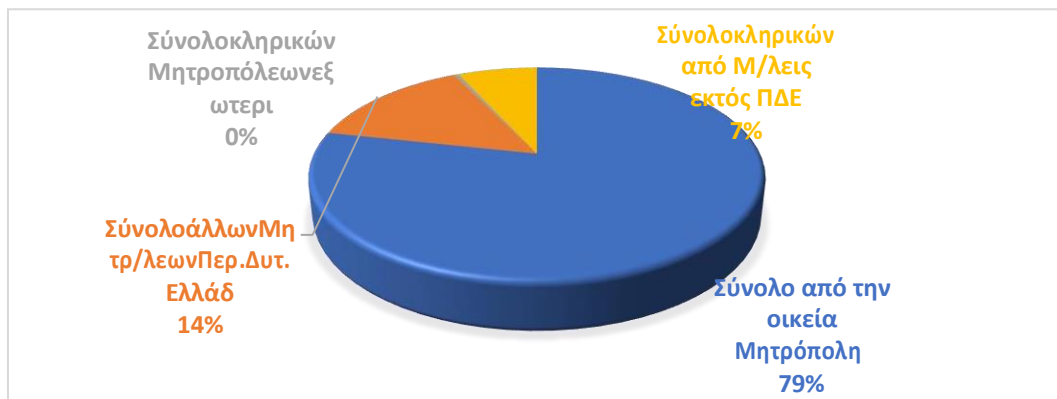
β) την αναλογία των μη ενεργών κληρικών των 4 μητροπόλεων που έχουν τόπο γέννησης στις αγροτικές ενορίες: $904/1174 \cdot 100 = 77,001\%$.

ζ. Κατανομή και μελέτη των ενεργών κληρικών των τεσσάρων Μητροπόλεων σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους.

Πίνακας (23)

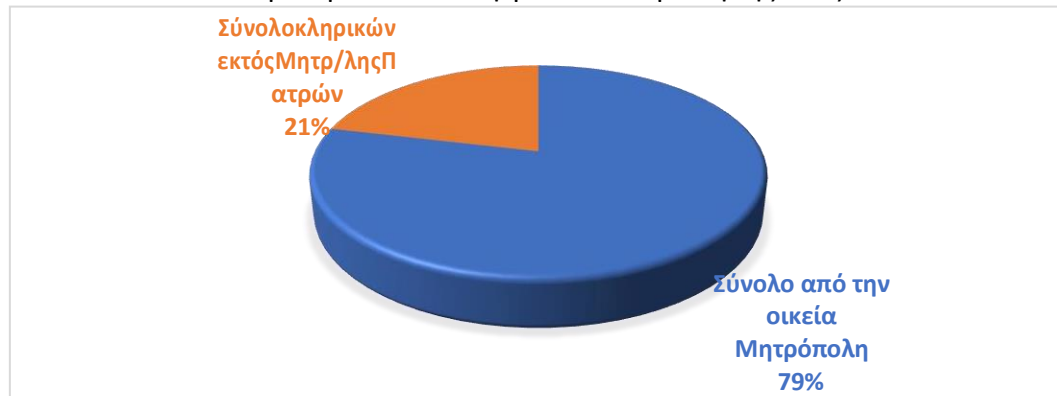
Κατανομή ενεργών κληρικών Μητρόπολης Πατρών & αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητρόπολη γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	196	78,4
Σύνολο από άλλες Μητροπόλεις Περιφ. Δυτ. Ελλάδας	36	14,4
Σύνολο από Μητροπόλεις Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας	232	92,8
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	17	6,8
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	249	99,6
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	1	0,4
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	18	6,8
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	54	21,6
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	0	
Σύνολο ενεργών κληρικών Μητρόπολης Πατρών	250	100

Γράφημα (19)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Πατρών σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

Γράφημα (20)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στην οικεία Μητρόπολη κι εκτός αυτής

Πίνακας (24)

Κατανομή ενεργών κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας & αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητρόπολη γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	148	80,434
Σύνολο από άλλες Μητροπόλεις Περ. Δυτ. Ελλάδας	10	5,434
Σύνολο από Μητροπόλεις Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας	158	85,869
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	19	10,326
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	177	96,195
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	1	0,543
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	20	10,869
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	30	16,304
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	6	3,26
Σύνολο ενεργών κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας	184	100

Γράφημα (21)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησης

Γράφημα (22)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στην οικεία Μητρόπολη κι εκτός αυτής

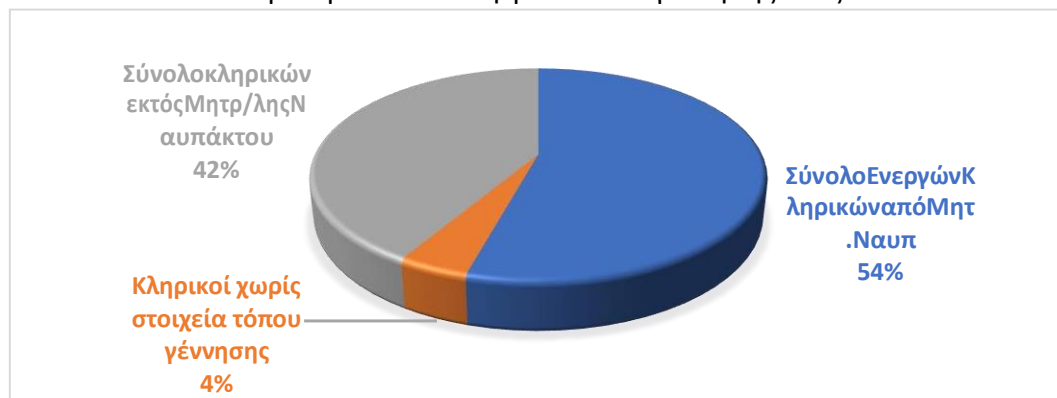
Πίνακας (25)

Κατανομή ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου & αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητρόπολη γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητροπόλεις γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	38	54,285
Σύνολο από άλλες Μητροπόλεις Περ. Δυτ. Ελλάδας	15	21,428
Σύνολο από Μητροπόλεις Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας	53	75,714
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	12	17,142
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	65	92,857
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	2	2,857
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	14	20
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	29	41,428
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	3	4,285
Σύνολο ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου	70	100

Γράφημα (23)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ναυπάκτου σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

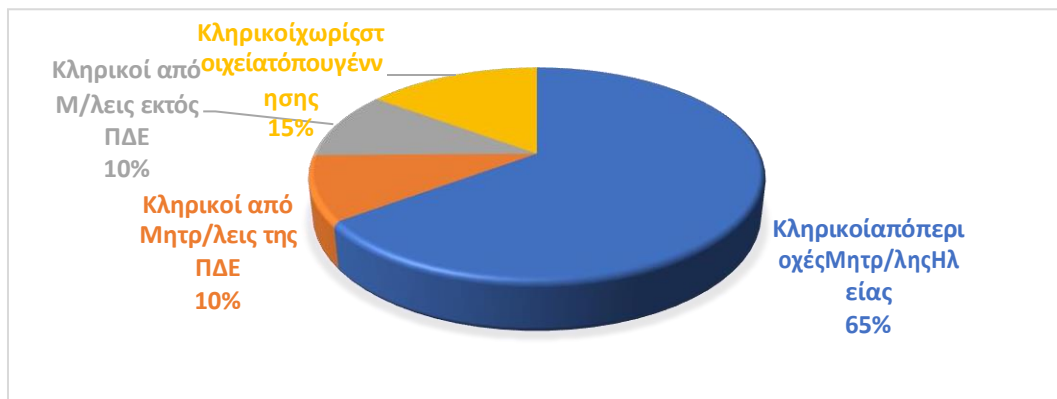
Γράφημα (24)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στην οικεία Μητρόπολη κι εκτός αυτής

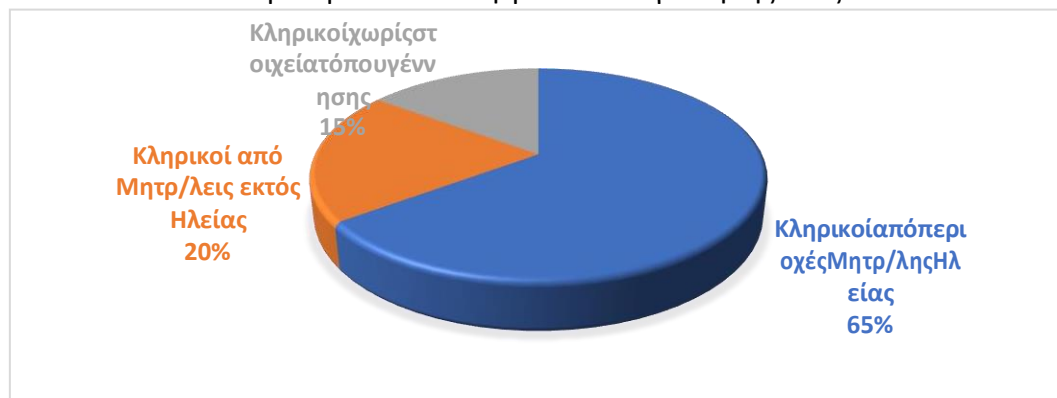
Πίνακας (26)

Κατανομή ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ηλείας & αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων ανά Μητρόπολη γέννησης

Σύνολα κληρικών ανά Μητρόπολη γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	144	64,864
Σύνολο από άλλες Μητροπόλεις Περ. Δυτ. Ελλάδας	22	9,909
Σύνολο από Μητροπόλεις Περιφ. Δυτ. Ελλάδας	166	74,774
Σύνολο από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	20	9,009
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	186	83,783
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	3	1,351
Σύνολο κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	23	10,36
Κληρικοί από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	45	20,27
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	33	14,864
Σύνολο ενεργών κληρικών Μητρόπολης Ηλείας	222	100

Γράφημα (25)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ηλείας σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

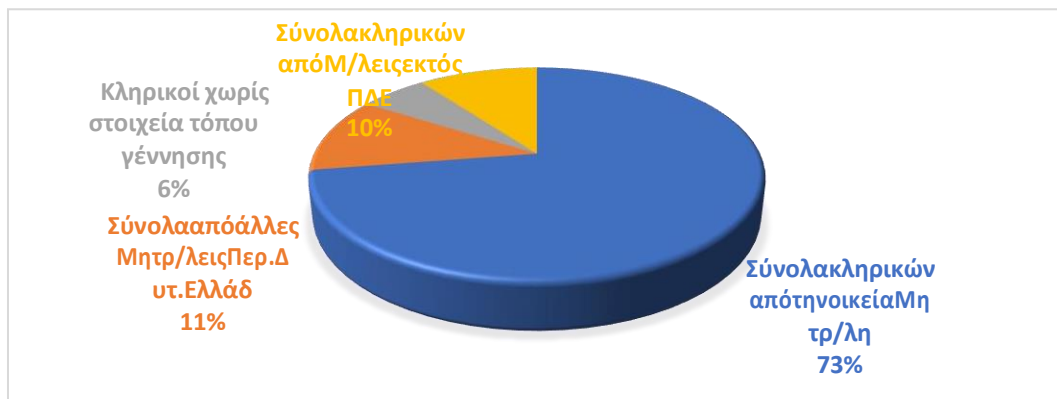
Γράφημα (26)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στην οικεία Μητρόπολη κι εκτός αυτής

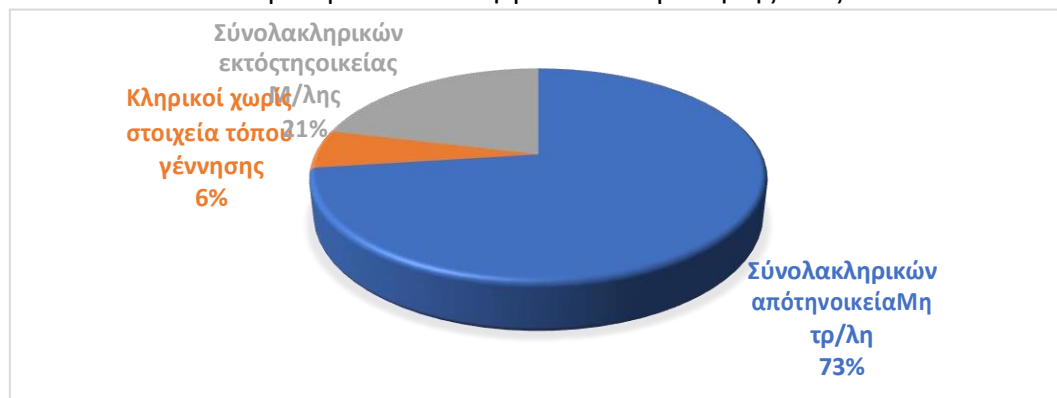
Πίνακας (27)

Κατανομή ενεργών κληρικών τεσσάρων Μητροπόλεων ανά Μητρόπολη γέννησης & αναλογίες επί % των επιμέρους αθροισμάτων

Σύνολα κληρικών ανά Μητρόπολη γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Σύνολα κληρικών από την οικεία Μητρόπολη	526	72,451
Σύνολα από άλλες Μητροπόλεις Περ. Δυτ. Ελλάδας	83	11,432
Σύνολα κληρικών από Μητροπόλεις Π.Δ.Ε.	609	83,884
Σύνολα από Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός Π.Δ.Ε.	68	9,366
Σύνολα κληρικών από Μητροπόλεις εσωτερικού	677	93,25
Σύνολα κληρικών από Μητροπόλεις εξωτερικού	7	0,964
Σύνολα κληρικών από Μητροπόλεις εκτός Π.Δ.Ε.	75	10,33
Ενεργοί κληρικοί χωρίς στοιχεία γέννησης	153	10,192
Σύνολα κληρικών από Μητροπόλεις εκτός της οικείας	158	21,763
Σύνολα ενεργών κληρικών από Μητροπόλεις Π.Δ.Ε.	726	100

Γράφημα (27)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων της Π.Δ.Ε. σύμφωνα με τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησής τους

Γράφημα (28)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που γεννήθηκαν στην οικεία Μητρόπολη κι εκτός αυτής

Από τον **πίνακα(27)**, μπορούμε να εξαγάγουμε πληθυσμιακά μεγέθη που τα ονομάζουμε με βάση τις ονομασίες του τελευταίου πίνακα και τα ανάγουμε ως ποσοστό % στο σύνολο των ενεργών κληρικών:

1. Ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης στην οικεία Μητρόπολη: $526/726 \cdot 100 = 72,451\%$.
2. Ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης εκτός της οικείας Μ/λης: $153/726 \cdot 100 = 21,074\%$.
3. Ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε άλλες Μ/λεις της Π.Δ.Ε.: $83/726 \cdot 100 = 11,432\%$.
4. Ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μ/λεις της Π.Δ.Ε. συνολ: $609/726 \cdot 100 = 83,884\%$.
5. Ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας: $68/726 \cdot 100 = 9,366\%$.
6. Ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εσωτερικού: $677/726 \cdot 100 = 93,25\%$.
7. Ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εξωτερικού: $7/726 \cdot 100 = 0,964\%$.
8. Ενεργοί κληρικοί με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εκτός της Π.Δ.Ε.: $74/726 \cdot 100 = 10,192\%$.
9. Ενεργοί κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης: $42/726 \cdot 100 = 5,785\%$.

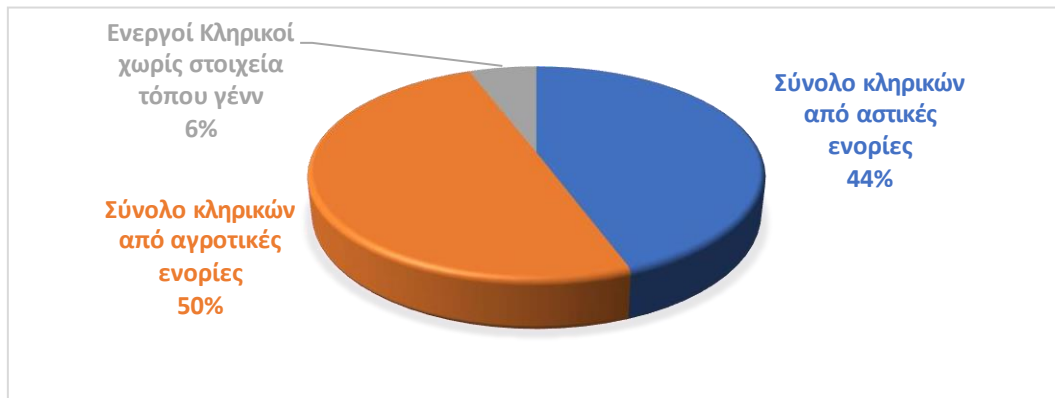
η. Κατανομή και μελέτη των ενεργών κληρικών των έξι Μητροπόλεων σε αγροτικές & αστικές ενορίες, σύμφωνα με τις Μητροπόλεις γέννησής τους.

Με τον ίδιο τρόπο όπως και με τους μη ενεργούς κληρικούς, υπολογίζουμε την κατανομή των ενεργών κληρικών σε αγροτικές και σε αστικές ενορίες με βάση τους τόπους γέννησής τους, πάντα στις 4 Μητροπόλεις της έρευνάς μας.

Πίνακας (28)

Κατανομή ενεργών κληρικών σε αστικές & αγροτικές ενορίες ανά Μητρόπολη γέννησης & αναλογίες των επί %

Τόπος γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία(%)
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	133	53,2
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	117	46,8
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας	79	44,382
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας	99	55,618
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ναυπάκτου	23	34,328
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ναυπάκτου	44	65,672
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	87	46,031
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	102	53,969
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες	322	44,352
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες	362	49,862
Ενεργοί κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	42	5,785
Σύνολο ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων	726	100

Γράφημα (29)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων σε αστικές & αγροτικές ενορίες

Πίνακας (29)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων από αστικές και αγροτικές ενορίες

Τόπος γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία(%)
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες	322	44,352
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες	362	49,862
Σύνολο κληρικών χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	42	5,785

Από τον προηγούμενο πίνακα, υπολογίζουμε δύο αναλογίες:

- 1) Τους ενεργούς κληρικούς των 4 Μητροπόλεων που έχουν ως τόπο γέννησης αστικές ενορίες: $322/726 \cdot 100 = 44,352\%$.
- 2) Τους ενεργούς κληρικούς των 4 Μητροπόλεων που έχουν ως τόπο γέννησης αγροτικές ενορίες: $362/726 \cdot 100 = 49,862\%$.
- 3) Τους ενεργούς κληρικούς των 4 Μητροπόλεων χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης

2. Σύγκριση των δεδομένων των μη ενεργών και των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων.

α. Με βάση το είδος των ενοριών:

Σύμφωνα με τα νέα στοιχεία, μπορούμε να συγκρίνουμε τις αναλογίες των κληρικών των 4 μητροπόλεων που έχουν ως τόπο γέννησης τις αστικές, αλλά και τις αγροτικές ενορίες.

- α) Η αναλογία των κληρικών των 4 μητροπόλεων, που έχουν ως τόπο γέννησης αστικές ενορίες, πήγε από το 12,51% στο 44,359%. Δηλαδή αυξήθηκε ραγδαία κατά 31,849 μονάδες.
- β) Η αναλογία των κληρικών των 4 Μητροπόλεων, που έχουν ως τόπο γέννησης αγροτικές ενορίες, πήγε από το 74,73% στο 49,862%. Δηλαδή μειώθηκε κατά 24,868 ποσοστιαίες μονάδες. Το άλλο 50% των κληρικών συνεχίζει να προέρχεται από αγροτικές ενορίες.

β. Με βάση τα επιμέρους αθροίσματα των Μητροπόλεων γέννησης:

Από τη σύγκριση μεταξύ των μη ενεργών & των ενεργών κληρικών προκύπτει ότι:

- α) Αυξήθηκε (1,668%) η αναλογία των κληρικών με τόπο γέννησης στην οικεία Μητρόπολη αφού πήγε από το 70,783% στο 72,451%.
- β) Αυξήθηκε κατά 2,683% η αναλογία των κληρικών με τόπο γέννησης εκτός της οικείας. Μητρόπολης, αφού πήγε από το 19,08% στο 21,763%.

- γ) Αυξήθηκε κατά 2,829% η αναλογία των κληρικών με τόπο γέννησης σε άλλες Μητροπόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, αφού πήγε από το 8,603% στο 11,432%.
- δ) Αυξήθηκε κατά 4,498% η αναλογία των κληρικών με τόπο γέννησης σε όλες τις Μητροπόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, αφού πήγε από το 79,386 στο 83,884%.
- ε) Αυξήθηκε κατά 0,338% η αναλογία των κληρικών με τόπο γέννησης σε άλλες Μητροπόλεις εσωτερικού εκτός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, αφού πήγε από το 9,028 στο 9,366%.
- στ) Αυξήθηκε κατά 4,835% η αναλογία των κληρικών με τόπο γέννησης σε Μητροπόλεις εσωτερικού αφού πήγε από το 88,415 στο 93,25%.
- ζ) Μειώθηκε κατά 0,484% η αναλογία των κληρικών με τόπο γέννησης στις Μητροπόλεις εξωτερικού αφού πήγε από το 1,448 στο 0,964%.
- η) Αυξήθηκε κατά 0,285% η αναλογία των κληρικών με τόπο γέννησης στις Μητροπόλεις εκτός Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, αφού πήγε από το 10,477 στο 10,192%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΗΣ Π.Δ.Ε. ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Α. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Στο προηγούμενο κεφάλαιο κάναμε για μεθοδολογικούς λόγους, μία διάκριση μεταξύ του πλήθους των ιερέων που ερευνήσαμε, σε μη ενεργούς και ενεργούς. Αυτή η διάκριση θα διατρέχει από εδώ και πέρα όλη την εργασία μας. τόσο για οικονομία χώρου, όσο και για τη σύγκριση, που αβίαστα προκύπτει μεταξύ των κληρικών που τώρα υπηρετούν και εκείνων που δεν βρίσκονται πια στην ενεργό δράση.

Το επίπεδο εκπαίδευσης σήμερα χαρακτηρίζεται με 4 συντομογραφίες ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ που σημαίνουν Πανεπιστημιακή, Τεχνολογική, Δευτεροβάθμια και Υποχρεωτική Εκπαίδευση αντίστοιχα κι αποτελούν τις κατηγορίες όπου εντάσσονται οι κληρικοί. Μέχρι το 2013 οι κληρικοί εντάσσονταν σε «κατηγορίες» ως εξής: Α1, Α2, Β1, Β2, Γ1, Γ2 και Δ.⁷⁴

Με το Ν.Δ.457/70 «περί τρόπου πληρώσεως κενών εφημεριακών θέσεων χωρίων παραμεθορίου ή ορεινών ή δυσπρόσιτων και ρυθμίσεις θεμάτων τινών της Εκκλησιαστικής Εκπαιδεύσεως», επιτεύχθηκε η χειροτονία και ο διορισμός εφημερίων κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, υποψηφίων που κατείχαν τα κανονικά και νόμιμα προσόντα, πλην των μορφωτικών, τα οποία ήταν τουλάχιστον το απολυτήριο Δημοτικού Σχολείου. Έτσι, επανδρώθηκαν τα χωριά με ολιγογράμματος ιερείς όταν αρχιεπίσκοπος ήταν ο Ιερώνυμος ο Α', δηλαδή πριν από πενήντα έτη. Επί μακαριστού αρχιεπισκόπου Σεραφείμ το 1980 ψηφίστηκε άλλος νόμος, με βάση τον οποίο, όσοι είχαν τελειώσει το δτάξιο Δημοτικό μέχρι τότε, κατατάσσονταν στη Δ' κατηγορία κι έτσι χειροτονήθηκε πλήθος ιερέων με μειωμένα προσόντα, οι οποίοι πλήρωσαν τα εφημεριακά κενά πολλών Κοινοτήτων.⁷⁵ Αυτό σταμάτησε με το νόμο που θέσπισε την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, οπότε στη Δ κατηγορία εντάσσονταν εκείνοι που είχαν τελειώσει την 9χρονη εκπαίδευση. Έτσι, όλοι όσοι εντάσσονταν στη Δ' κατηγορία δεν αντιστοιχούν πάντα στους σημερινούς ενεργούς κληρικούς που υπακούν στο νόμο του 1980 και έχουν τελειώσει 9χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση και δεν θα μπορούσαν να ενταχθούν στην ΥΕ κατηγορία, εκτός κι αν έχουν τελειώσει Εκκλησιαστική Προπαρασκευαστική Σχολή.

1. Οι όροι «δημοδιδάσκαλος» και «υποδιδάσκαλος»

Στην έρευνα συναντήσαμε σε κάποιους κληρικούς το χαρακτηρισμό «δημοδιδάσκαλος», ο οποίος ήταν φυσικά παραπλανητικός, αφού μας οδήγησε στο εύλογο συμπέρασμα ότι θα είχε προσόντα, ανάλογα με αυτά των πτυχιούχων διετών Παιδαγωγικών Ακαδημιών.

Όμως δημοδιδάσκαλος σημαίνει, όχι αφηρημένα «διδάσκαλος του Δήμου» όπως προκύπτει από την ετυμολογία της λέξης, αλλά του Δήμου όπως τον εννοεί το Διάταγμα της 18^{ης} Φεβρουαρίου 1834. Αυτό το διάταγμα, ρύθμιζε θέματα που αναφέρονταν στην οργάνωση των δημοτικών σχολείων, στη διδακτέα ύλη, στις διαδικασίες ελέγχου και στη μόρφωση των

κοριτσιών. Επίσης αναθέτει την ίδρυση, τη συντήρηση και τη μισθοδοσία των δασκάλων στους δήμους και τις κοινότητες.⁷⁶

⁷⁴ Π.Κωνσταντίνος Παπακώστας, *Η γλώσσα της λατρείας & οι εκπαιδευτικές ανάγκες των κληρικών της Ι.Μ.Πατρών*, ανέκδοτη μεταπτυχιακή διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών 2005, σελ.42,43. Τελευταία ανάγνωση :2020-4-7< <https://www.Openarchives.gr/search/%CE%9ACE%BB%CE%AE%CF%81%CE%BF%CF%82>. Τελευταία ανάγνωση :2020-4-7.

⁷⁵ Μητροπολίτης Φθιώτιδος, Τρίτη 12 Δεκεμβρίου 2017 στο romfea. Gr/ katigories/10-apopseis/18778-ti-tha-ginei-meta-ephimeriaka-kena-problima-pou-xrizei-amesou-antimetopiseos. Τελευταία ανάγνωση: 2017-12-13.

⁷⁶ Τάσος Φιλιππόπουλος, *Ιστορία, Γλωσσολογία Δωρίδας Άπαντα Τρικόρφου*, Πάτρα 2016, σελ. 358..

Για την κατάρτιση των δασκάλων, με διάταγμα του 1836,⁷⁷ προβλεπόταν η ίδρυση ενός Διδασκαλείου στην έδρα της κυβερνήσεως, καθώς και η χωριστή μόρφωση των κοριτσιών. Σ' αυτό το Διδασκαλείο που λειτούργησε μέχρι το 1864, η φοίτηση ήταν διετής και μπορούσαν να εισαχθούν μετά από πετυχημένες εξετάσεις, οι κάτοχοι ενδεικτικού της δεύτερης τάξης του «Ελληνικού Σχολείου». Ακολουθεί η ίδρυση τριών διδασκαλείων στην Τρίπολη, την Κέρκυρα (1880) και στη Λάρισα (1882),⁷⁸ για να φτάσουμε στο νόμο ΒΟΘ' του 1892, με βάση τον οποίο ιδρύονται στην έδρα κάθε νομού μονοετή υποδιδασκαλεία, τα οποία δέχονταν απόφοιτους «Ελληνικών Σχολείων».⁷⁹

2. Τεχνικές εξομάλυνσης με κριτήριο τα έτη σπουδών-τελική κωδικοποίηση

Σχολεία του παρελθόντος, όπως το Σχολαρχείο ή το Ελληνικό, επέτρεπαν στους τότε μαθητές όχι μόνο να μην ολοκληρώνουν τελικά 9χρονη εκπαίδευση, αλλά να θεωρούνται και ως «υποδιδάσκαλοι». Γιατί δεν λειτουργούσε ευθύγραμμο το τριτάξιο Ελληνικό ή το Σχολαρχείο ως συνέχεια του βτάξιου Δημοτικού, αλλά οι μαθητές της πέμπτης Δημοτικού συνέχιζαν στο τριτάξιο ή διτάξιο Σχολαρχείο!⁸⁰ Οπότε θα δίνονταν μία πλαστή εικόνα και πάλι η ένταξη όλων αυτών στην ΥΕ κατηγορία δεν θα ήταν σωστή. Άρα, η σύγκριση που θα επιχειρούσαμε με τους ενεργούς θα ήταν ήδη καταδικασμένη, γιατί θα συγκρίναμε ανόμοια επίπεδα εκπαίδευσης. Αν ακολουθούσαμε την παλιά κατάταξη που αναφέραμε στην αρχή, δηλαδή Α, Β, Γ, Δ με τις υποκατηγορίες τους, πάλι δεν θα υπήρχε σύγκριση των αποτελεσμάτων μας με αντίστοιχα στοιχεία που αφορούν το γενικό πληθυσμό, ο οποίος υπακούει στο νόμο του 1980. Όσοι κληρικοί είχαν τελειώσει Δημοτικό ή Σχολαρχείο και στη συνέχεια είχαν τελειώσει μέσο εκκλησιαστικό σχολείο, εντάχτηκαν στην ΥΕ κατηγορία.

Επίσης, επειδή η Τεχνολογική Εκπαίδευση είναι τριτοβάθμια σύμφωνα με το νόμο,⁸¹ οι απόφοιτοι Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, σε όλες τις Μητροπόλεις εντάχτηκαν στους κληρικούς κατηγορίας ΤΕ. Γενικά, καταβλήθηκε προσπάθεια να ταξινομηθούν δίκαια όλοι στη μεσαία στήλη με βάση όχι το όνομα της Σχολής που τελείωσαν, αλλά με βάση τα χρόνια σπουδών που τελικά ολοκλήρωσαν, έτσι ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση με το επίπεδο των σημερινών αποφοίτων.

Στο προκείμενο κεφάλαιο παρατίθενται πίνακες που κατηγοριοποιούν πρώτα τους μη ενεργούς κληρικούς κατά Μητρόπολη και έπειτα τους ενεργούς κληρικούς κατά Μητρόπολη. Στο τέλος, γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων σε επίπεδο Περιφέρειας. Λόγω στενότητας χώρου, η στήλη που απεικονίζει το επίπεδο εκπαίδευσης είναι κωδικοποιημένη. Αυτή η κωδικοποίηση παριστάνεται στον επόμενο πίνακα:

⁷⁷ <www.to.pontiki.gr/article/72447/ekpaideytiko-systima-tis-antivasileias. Τελευταία ανάγνωση: 2019-6-1.

⁷⁸ Σήφης Μπουζάκης, *Νεοελληνική Εκπαίδευση (1821-1985)*, Αθήνα 1987.

⁷⁹ Ελισάβετ Πουγαρίδου, *Ο πόλεμος Χ.Παπαμάρκου-Π.Οικονόμου μέσα από τα συγγράμματά τους*, μεταπτυχιακή εργασία στο Π.Τ.Δ.Ε. του Παν.Δυτικής Μακεδονίας, Φλώρινα 2017, σελ.121-122.

⁸⁰ Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη, *Το Ελληνικό σχολείο της Κορίνθου από το έτος 1857 ως το 1861*, Ιουνίου 6, 2016 στο www.argoliki.vivliothiki.gr. Τελευταία ανάγνωση: 2017-5-9.

⁸¹ Νόμος 2916/2001 (ΦΕΚ 114/11.06.2001, τεύχος Α) <www.fa3.gr/nomothesia_2/nomoth_education/aei_nomothesia/2_2916-2001-tee.htm. Τελευταία ανάγνωση: 2019-7-1.

Πίνακας (30)

Κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης σε κατηγορίες με τον αντίστοιχο συμβολισμό

6τάξιο Δημοτικό Σχολείο ή Σχολαρχείο (Ελληνικό) ή τάξεις Γυμνασίου	<ΥΕ
Σχολαρχείο & Εκκλησιαστική Πρ.Σχολή ή Κατώτερο Φροντιστήριο ή Γ' Γυμνασίου	ΥΕ
Τάξεις 6τάξιου Γυμνασίου μετά την 3 ^η	<ΔΕ
6τάξιο Γυμνάσιο ή Μέσες Ιερατικές Σχολές ή Εκκλησιαστικά Φροντιστήρια	ΔΕ
Ανώτερα Εκκλησιαστικά Φροντιστήρια (7τάξια) ή Σχολές ή Εκκλησιαστικά Λύκεια	>ΔΕ
Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές ή Παιδαγωγικές Ακαδημίες	ΤΕ
Τμήματα Θεολογικών Σχολών ή άλλα Τμήματα ΑΕΙ	ΠΕ
Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Μεταπτυχιακά ή & άλλα Τμήματα ή Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Διδακτορικά	>ΠΕ
Κληρικοί χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης	

**Β. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΗ ΕΝΕΡΓΩΝ & ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ 6 ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

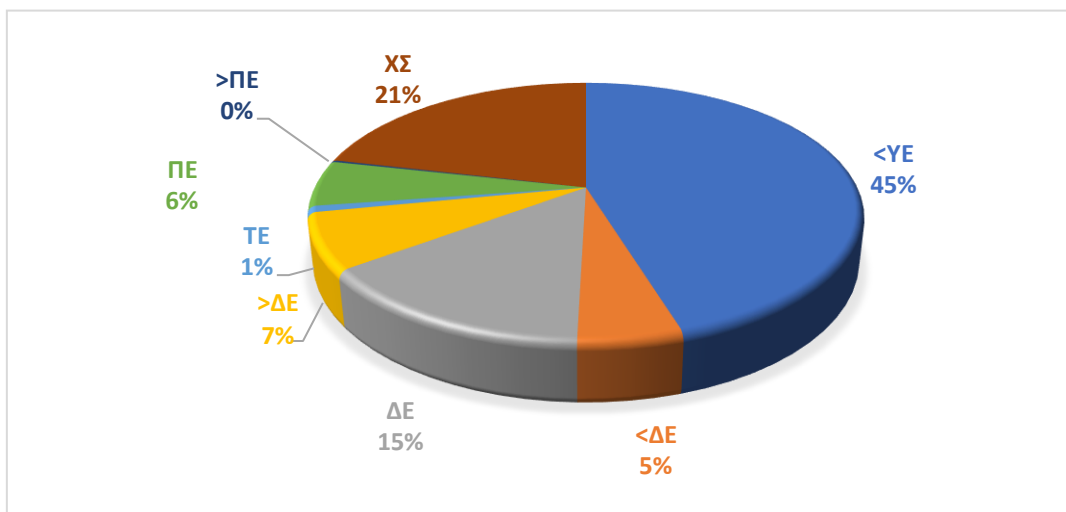
Στο παρόν κεφάλαιο κατασκευάζονται πίνακες που περιέχουν τα αθροίσματα των μη ενεργών και των ενεργών κληρικών όπως κατανέμονται σε εκπαιδευτικές κατηγορίες. Ακολουθεί η μελέτη των πινάκων και στο τέλος γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων.

1. Κατανομή και μελέτη των μη ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσης

Πίνακας (31)

Κατανομή των μη ενεργών κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους κι αναλογίες τους επί %

Ονομασία σχολής ή σχολείων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κληρικοί	Αναλογία(%)
6τάξιο Δημοτικό Σχολείο ή Σχολαρχείο (Ελλ) ή τάξεις Γυμνασίου	<ΥΕ	636	40,847
Σχολαρχείο & Εκκλ. Πρ. Σχολή ή Κατ. Φροντιστήριο ή Γ' Γυμνα	ΥΕ	151	9,698
Τάξεις 6τάξιου Γυμνασίου μετά την 3 ^η	<ΔΕ	73	4,688
6τάξιο Γυμνάσιο ή Μέσες Ιερατικές Σχολές ή Εκκλ.Φρον ρια	ΔΕ	203	13,037
Ανώτερα Εκκλ. Φρον ρια(7τάξια) ή Σχολές ή Εκκλ. Λύκεια	>ΔΕ	99	6,358
Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές ή Παιδαγωγικές Ακαδημίες	ΤΕ	11	0,706
Τμήματα Θεολογικών Σχολών ή άλλα Τμήματα ΑΕΙ	ΠΕ	81	5,202
Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Μεταπτυχιακά ή & άλλα Τμήματα ή Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Διδακτορικά	>ΠΕ	3	0,192
Κληρικοί χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης		300	19,267
Σύνολο μη ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων		1557	100

Γράφημα (30)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους

Με μια πρώτη ματιά, ο παραπάνω πίνακας αντανακλά σε γενικές γραμμές την κατανομή των μη ενεργών κληρικών που παρατηρείται στις επιμέρους Μητροπόλεις.

Στη συνέχεια ακολουθούν οι αναλογίες των επιμέρους κατηγοριών των κληρικών:

α. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών που δεν έχουν τελειώσει υποχρεωτική εκπαίδευση είναι: $636/1557 \cdot 100 = 40,847\%$.

β. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με υποχρεωτική εκπαίδευση είναι: $151/1557 \cdot 100 = 9,698\%$.

γ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών που έχουν εκπαίδευση μικρότερη από τη δευτεροβάθμια είναι: $73/1557 \cdot 100 = 4,688\%$.

δ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι: $203/1557 \cdot 100 = 13,037\%$.

ε. Η αναλογία των μη ενεργών με μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι: $99/1557 \cdot 100 = 6,358\%$.

στ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με τεχνολογική εκπαίδευση είναι: $11/1557 \cdot 100 = 0,706\%$.

ζ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με πανεπιστημιακή εκπαίδευση είναι: $81/1557 \cdot 100 = 5,202\%$.

η. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με εκπαίδευση μεγαλύτερη από την τριτοβάθμια είναι: $3/1557 \cdot 100 = 0,192\%$.

θ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης είναι: $300/1557 \cdot 100 = 19,267\%$.

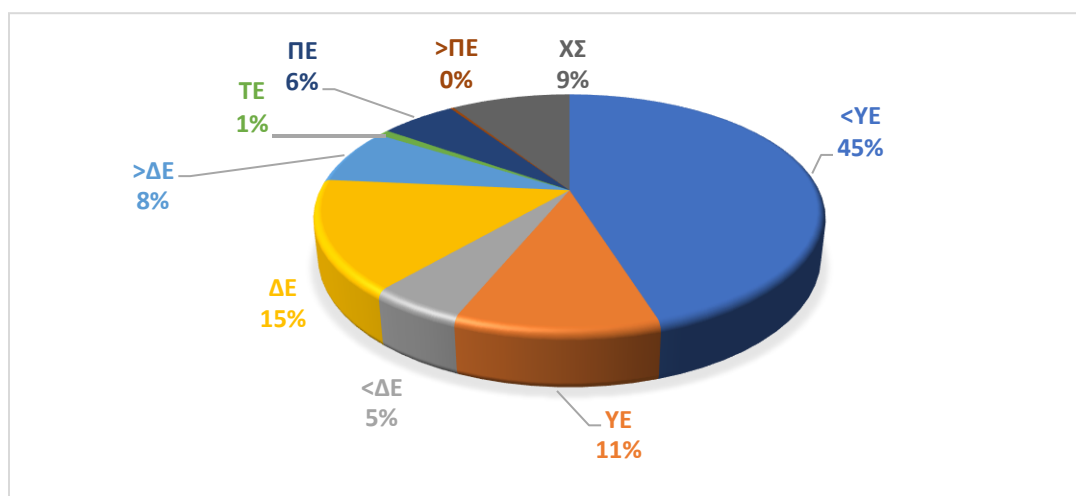
Όμως, για να γίνει η σύγκριση με τους ενεργούς κληρικούς σωστά, παρατίθεται ο πίνακας με τα στοιχεία των μη ενεργών κληρικών από τις 4 Μητροπόλεις. Φυσικά δεν περιλαμβάνονται τα ελλιπή στοιχεία της Μητρόπολης Ολυμπίας και της Μητρόπολης Καλαβρύτων.

2. Κατανομή και μελέτη των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσης

Πίνακας (32)

Κατανομή των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους κι αναλογίες τους επί %

Ονομασία σχολής ή σχολείων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κληρικοί	Αναλογία(%)
6τάξιο Δημοτικό Σχολείο ή Σχολαρχείο (Ελληνικό) ή τάξεις Γυμνασίου	<ΥΕ	530	45,144
Σχολαρχείο & Εκκλησιαστική Προπαρασκευαστική Σχολή ή Κατώτερο Φροντιστήριο ή Γ' Γυμνασίου	ΥΕ	130	11,073
Τάξεις 6τάξιου Γυμνασίου μετά την 3 ^η	<ΔΕ	60	5,11
6τάξιο Γυμνάσιο ή Μέσες Ιερατικές Σχολές ή Εκκλησιαστικά Φροντιστήρια	ΔΕ	178	15,161
Ανώτερα Εκκλ.Φρον/ρια(7τάξια) ή Σχολές ή Εκκλ.Λύκεια	>ΔΕ	88	7,495
Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές ή Παιδαγωγικές Ακαδημίες	ΤΕ	10	0,851
Τμήματα Θεολογικών Σχολών ή άλλα Τμήματα ΑΕΙ	ΠΕ	68	5,792
Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Μεταπτυχιακά ή & άλλα Τμήματα ή Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Διδακτορικά	>ΠΕ	3	0,255
Κληρικοί χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης		107	9,114
Σύνολο μη ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων		1174	100

Γράφημα (31)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους

Με μια πρώτη ματιά, ο παραπάνω πίνακας αντανακλά σε γενικές γραμμές την κατανομή των μη ενεργών κληρικών που παρατηρείται στις επιμέρους Μητροπόλεις.

Στη συνέχεια, ακολουθούν οι αναλογίες των επιμέρους κατηγοριών, όπως και προηγούμενα:

α. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών που δεν έχουν τελειώσει υποχρεωτική εκπαίδευση είναι: $530/1174 \cdot 100 = 45,144\%$.

β. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με υποχρεωτική εκπαίδευση είναι: $130/1174 \cdot 100 = 11,073\%$.

γ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών που έχουν εκπαίδευση μικρότερη από τη δευτεροβάθμια είναι: $60/1174 \cdot 100 = 5,11\%$.

δ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι:

$178/1174 \cdot 100 = 15,161\%$.

ε. Η αναλογία των μη ενεργών με μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι: $88/1174 \cdot 100 = 7,495\%$.

στ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με τεχνολογική εκπαίδευση είναι: $10/1174 \cdot 100 = 0,851\%$.

ζ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με πανεπιστημιακή εκπαίδευση είναι: $68/1174 \cdot 100 = 5,792\%$.

η. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών με εκπαίδευση μεγαλύτερη από την τριτοβάθμια είναι: $3/1174 \cdot 100 = 0,255\%$.

θ. Η αναλογία των μη ενεργών κληρικών χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης είναι: $107/1174 \cdot 100 = 9,114\%$.

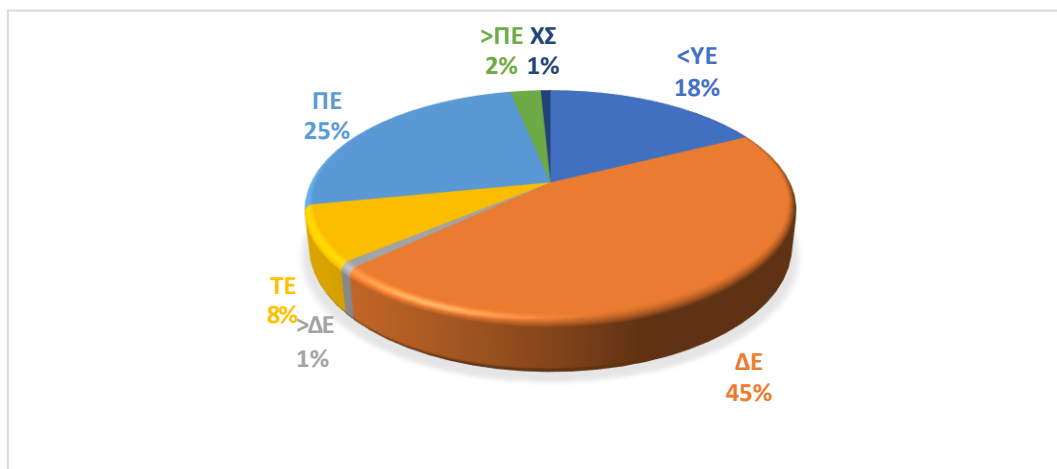
3. Κατανομή και μελέτη των ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσης

Στη συνέχεια ακολουθεί ο πίνακας για τους ενεργούς κληρικούς των έξι Μητροπόλεων για τους οποίους έχουμε στοιχεία. Έπειτα όμως, δίνεται ο πίνακας για τις 4 Μητροπόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, έτσι ώστε στο τέλος να γίνει η σύγκριση.

Πίνακας (33)

Κατανομή των ενεργών κληρικών των έξι Μητροπόλεων σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους και αναλογίες τους επί %

Ονομασία σχολής ή σχολείων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κληρικοί	Αναλογία(%)
6τάξιο Δημοτικό Σχολείο ή Σχολαρχείο (Ελληνικό) ή τάξεις Γυμνασίου	<ΥΕ	158	17,516
Σχολαρχείο & Εκκλησιαστική Προπαρασκευαστική Σχολή ή Κατώτερο Φροντιστήριο ή Γ' Γυμνασίου	ΥΕ		
Τάξεις 6τάξιου Γυμνασίου μετά την 3 ^η	<ΔΕ		
6τάξιο Γυμνάσιο ή Μέσες Ιερατικές Σχολές ή Εκκλησιαστικά Φροντιστήρια	ΔΕ	408	45,232
Ανώτερα Εκκλ.Φρον/ρια(7τάξια) ή Σχολές ή Εκκλ.Λύκεια	>ΔΕ	8	0,886
Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές ή Παιδαγωγικές Ακαδημίες	ΤΕ	72	7,982
Τμήματα Θεολογικών Σχολών ή άλλα Τμήματα ΑΕΙ	ΠΕ	224	24,833
Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Μεταπτυχιακά ή & άλλα Τμήματα ή Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Διδακτορικά	>ΠΕ	22	2,439
Κληρικοί χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης		7	0,776
Σύνολο μη ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων		902	100

Γράφημα (32)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους

Με μια πρώτη ματιά, ο παραπάνω πίνακας αντανακλά σε γενικές γραμμές την κατανομή των ενεργών κληρικών που παρατηρείται στις επιμέρους Μητροπόλεις:

- α. Οι κληρικοί χωρίς υποχρεωτική εκπαίδευση είναι: $158/902 \cdot 100 = 17,516\%$.
- β. Η αναλογία των κληρικών με δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι: $408/902 \cdot 100 = 45,232\%$.
- γ. Η αναλογία των κληρικών με μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι: $8/902 \cdot 100 = 0,886\%$.
- δ. Η αναλογία των κληρικών με τεχνολογική εκπαίδευση είναι: $72/902 \cdot 100 = 7,982\%$.
- ε. Η αναλογία των κληρικών με πανεπιστημιακή εκπαίδευση είναι: $224/902 \cdot 100 = 24,833\%$.
- στ. Η αναλογία των κληρικών με εκπαίδευση μεγαλύτερη από την τριτοβάθμια είναι: $22/902 \cdot 100 = 2,439\%$.
- ζ. Η αναλογία των κληρικών χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης είναι: $7/902 \cdot 100 = 0,776\%$.

Όπως είπαμε πιο πάνω, παραθέτουμε τον πίνακα που απεικονίζει το επίπεδο εκπαίδευσης των ενεργών κληρικών για τις τέσσερις Μητροπόλεις, όπου δεν περιλαμβάνεται η επαρχία της Ολυμπίας και των Καλαβρύτων. Αυτό βοηθά να γίνει η σύγκριση με το επίπεδο των μη ενεργών κληρικών των ίδιων Μητροπόλεων.

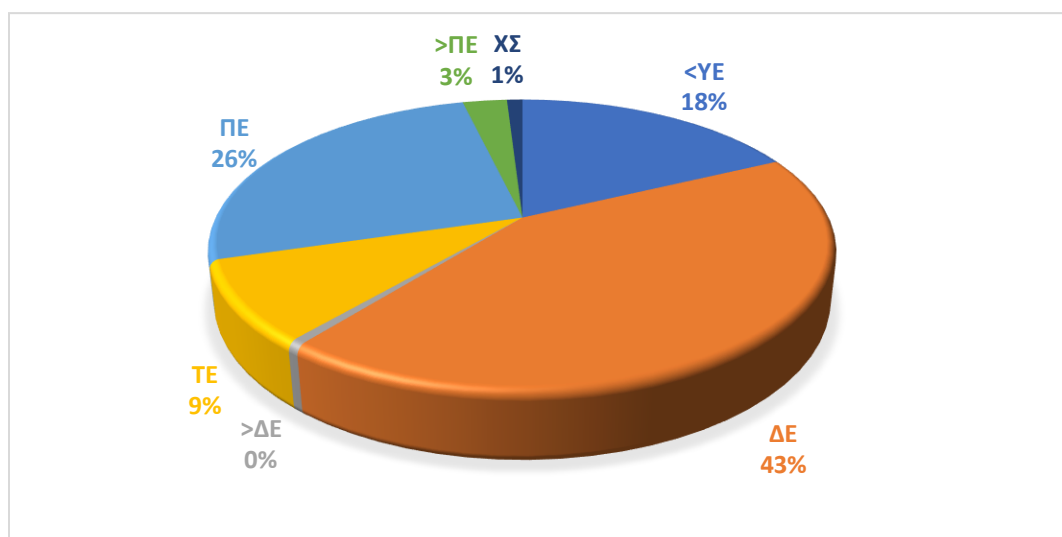
4. Κατανομή και μελέτη των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσης

Πίνακας (34)

Κατανομή των ενεργών κληρικών των τεσσάρων Μητροπόλεων σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους κι αναλογίες τους επί %

Ονομασία σχολής ή σχολείων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κληρικοί	Αναλογία(%)
6τάξιο Δημοτικό Σχολείο ή Σχολαρχείο (Ελληνικό) ή τάξεις Γυμνασίου	<ΥΕ	130	17,906
Σχολαρχείο & Εκκλησιαστική Προπαρασκευαστική Σχολή ή Κατώτερο Φροντιστήριο ή Γ' Γυμνασίου	ΥΕ		
Τάξεις 6τάξιου Γυμνασίου μετά την 3 ^η	<ΔΕ		

Ονομασία σχολής ή σχολείων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κληρικοί	Αναλογία(%)
6τάξιο Γυμνάσιο ή Μέσες Ιερατικές Σχολές ή Εκκλ.Φρον ρια	ΔΕ	311	42,837
Ανώτερα Εκκλ.Φρον ρια(7τάξια) ή Σχολές ή Εκκλ.Λύκεια	>ΔΕ	4	0,55
Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές ή Παιδαγωγικές Ακαδημίες	ΤΕ	66	9,09
Τμήματα Θεολογικών Σχολών ή άλλα Τμήματα ΑΕΙ	ΠΕ	188	25,895
Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Μεταπτυχιακά ή & άλλα Τμήματα ή Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Διδακτορικά	>ΠΕ	20	2,754
Κληρικοί χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης	ΧΣ	7	0,964
Σύνολο μη ενεργών κληρικών των 6 Μητροπόλεων		726	100

Γράφημα (33)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους

Ο τελευταίος πίνακας δίνει τις ακόλουθες αναλογίες:

- α. Η αναλογία των κληρικών χωρίς 9χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση είναι: $130/726 \cdot 100 = 17,906\%$.
- β. Η αναλογία των κληρικών με δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι: $311/726 \cdot 100 = 42,837\%$.
- γ. Η αναλογία των κληρικών με μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι: $4/726 \cdot 100 = 0,55\%$.
- δ. Η αναλογία των κληρικών με τεχνολογική εκπαίδευση είναι: $66/726 \cdot 100 = 9,09\%$.
- ε. Η αναλογία των κληρικών με πανεπιστημιακή εκπαίδευση είναι: $188/726 \cdot 100 = 25,895\%$.
- στ. Η αναλογία των κληρικών με εκπαίδευση μεγαλύτερη από την τριτοβάθμια είναι: $20/726 \cdot 100 = 2,754\%$.
- ζ. Η αναλογία των κληρικών χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης είναι: $7/726 \cdot 100 = 0,964\%$.

Γ.ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΗ ΕΝΕΡΓΩΝ & ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

1. Μειώθηκε η αναλογία των κληρικών χωρίς 9χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση από 45,144 στο 17,906%. Δηλαδή κατά 27,238 μονάδες.
2. Οι μη ενεργοί κληρικοί έχουν υποχρεωτική εκπαίδευση σε ποσοστό 11,073%. Αυτό δεν παρατηρείται στους ενεργούς κληρικούς.
3. Οι μη ενεργοί κληρικοί δεν ολοκλήρωσαν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε ποσοστό 5,11%. Αυτό δεν παρατηρείται στους ενεργούς κληρικούς.
4. Αυξήθηκε η αναλογία των κληρικών που έχουν τελειώσει συνολικά δευτεροβάθμια εκπαίδευση από 15,161 στο 42,837%. Δηλαδή, κατά 27,676 μονάδες.
5. Μειώθηκε η αναλογία των κληρικών με μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση από 7,495% στο 0,55%, δηλαδή, κατά 6,945 μονάδες.
6. Αυξήθηκε η αναλογία των κληρικών με τεχνολογική εκπαίδευση από 0,851% στο 9,09%. Δηλαδή κατά 8,239 μονάδες.
7. Αυξήθηκε η αναλογία των κληρικών με πανεπιστημιακή εκπαίδευση από 5,792 στο 25,895%. Δηλαδή, κατά 20,103 μονάδες.
8. Αυξήθηκε η αναλογία των κληρικών με εκπαίδευση μεγαλύτερη από την τριτοβάθμια από 0,255% σε 2,754%. Δηλαδή, κατά 2,499 μονάδες.
9. Μειώθηκε η αναλογία των κληρικών χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης από 9,114 σε 0,964%. Δηλαδή, κατά 8,15 μονάδες.
10. Από τα παραπάνω στοιχεία συνάγεται ότι οι ενεργοί κληρικοί των 4 μητροπόλεων έχουν σαφώς καλύτερη εκπαίδευση από τους μη ενεργούς κληρικούς των ίδιων Μητροπόλεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΤΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥΣ

Α. ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΗΛΙΚΙΑ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Για την εύρεση των πιο πάνω μεγεθών, δεν κατατάσσουμε τους κληρικούς σε συγκεντρωτικούς, αυτή τη φορά, πίνακες, αλλά αθροίζουμε τα στοιχεία μας από τις επιμέρους Μητροπόλεις χωρίζοντας φυσικά τους κληρικούς σε μη ενεργούς και ενεργούς. Στη συνέχεια προχωρούμε στη μελέτη των επιμέρους στοιχείων και στο τέλος κάνουμε τη σύγκριση μεταξύ μη ενεργών και ενεργών κληρικών όλων των Μητροπόλεων συνολικά. Όπως έχουμε ήδη πει, τα στοιχεία για την επαρχία της Ολυμπίας της αντίστοιχης Μητρόπολης είναι ελλιπή, γι' αυτό και τα αποτελέσματα αφορούν αναγκαστικά 5 Μητροπόλεις.

1. Μέσος όρος διορισμών μη ενεργών & ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις συνολικά

α. Εύρεση του μέσου όρου διορισμών των μη ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις.

Η χρονική περίοδος για την οποία μιλούμε, εκτείνεται σε έναν αιώνα. Ο πρώτος κληρικός διορίστηκε το 1901 και ο τελευταίος το 1999. Δηλαδή το πλήθος των ετών, που αποτελούν τον παρονομαστή του κλάσματος για την εύρεση του μέσου όρου, είναι 99. Για την εύρεση του αριθμητή στον τύπο του μέσου όρου, αθροίζουμε τα επιμέρους αθροίσματα διορισμών ανά Μητρόπολη. Αυτά είναι τα εξής:

- 1) Σнас Μητρόπολης Πατρών = 281.
- 2) Σнас Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας = 343.
- 3) Σнас Μητρόπολης Ναυπάκτου = 138.
- 4) Σнас Μητρόπολης Καλαβρύτων Αιγιαλείας = 305.
- 5) Σнас Μητρόπολης Ηλείας = 412.

Επομένως Σнас 5 Μητροπόλεων = 1479. Ακόλουθα διαιρούμε αυτό τον αριθμό με το σύνολο των ετών που είναι 99: Σнас/γσнас = $1479/99 = 14,939$ κληρικοί διορίζονταν ανά έτος συνολικά στις 5 Μητροπόλεις.

***Όπου Σнас = Άθροισμα μη ενεργών κληρικών και Σγнас = Άθροισμα ετών μη ενεργών κληρικών.*

β. Εύρεση του μέσου όρου διορισμών των ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις.

Παρατηρούμε ότι ο πρώτος ενεργός κληρικός διορίστηκε το 1957 κι ο τελευταίος το 2016. Δηλαδή η περίοδος για την οποία μιλούμε, είναι 60 έτη. Για την εύρεση του αριθμητή στον τύπο του μέσου όρου, αθροίζουμε τα επιμέρους αθροίσματα διορισμών ανά Μητρόπολη. Αυτά είναι τα εξής:

- 1) Σας Μητρόπολης Πατρών = 250.
- 2) Σας Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας = 184.
- 3) Σας Μητρόπολης Ναυπάκτου = 71.
- 4) Σας Μητρόπολης Καλαβρύτων Αιγιαλείας = 129.
- 5) Σας 5Μητροπόλεων = 222.

Επομένως: Σας 5 Μητροπόλεων = 1033. Ακόλουθα, διαιρούμε αυτό τον αριθμό με το σύνολο των ετών που είναι 60. Σας/Σγας = $856/60 = 14,266$ κληρικοί διορίζονταν ανά έτος συνολικά στις 5 Μητροπόλεις.

***Όπου Σας = Άθροισμα ενεργών κληρικών και Σγας = Άθροισμα ετών κληρικών.*

γ. Σύγκριση των μέσων όρων διορισμών μη ενεργών κι ενεργών κληρικών.

Από τα παραπάνω ευρήματα προκύπτει εύκολα, ότι είχαμε μείωση στους διορισμούς ανά έτος κατά 0,673 κληρικούς μεταξύ των μη ενεργών κι ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις.

2. Μέσος όρος διορισμών μη ενεργών & ενεργών κληρικών ανά δεκαετία

Μετά την αναλυτική παρουσίαση των μη ενεργών κληρικών ανά δεκαετία, μπορούμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

α. Εύρεση του μέσου όρου διορισμών των μη ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις ανά δεκαετία.

Για να βρούμε το μέσο όρο διορισμών μη ενεργών κληρικών ανά δεκαετία, προσθέτουμε τα επιμέρους αθροίσματα ανά δεκαετία και διαιρούμε κάθε φορά με τον αριθμό 10 που είναι τα έτη.

1. Για την **πρώτη** δεκαετία 1900-10, αυτό το άθροισμα είναι: $2+9+8+23+15=57$ κληρικοί. Επομένως, ο μέσος όρος είναι: $57/10=5,7$ κληρικοί.

2. Για τη **δεύτερη** δεκαετία 1910-20, το άθροισμα είναι: $9+15+8+8+16=56$ κληρικοί. Ο μέσος όρος είναι: $56/10=5,6$ κληρικοί.

3. Για την **τρίτη** δεκαετία 1920-30, το άθροισμα είναι: $31+35+18+24+89=197$ κληρικοί. Ο μέσος όρος είναι $197/10=19,7$ κληρικοί.

4. Για την **τέταρτη** δεκαετία 1930-40, το άθροισμα είναι: $47+60+17+60+88=272$ κληρικοί. Ο μέσος όρος είναι: $272/10=27,2$ κληρικοί.

5. Για την **πέμπτη** δεκαετία 1940-50, το άθροισμα είναι: $31+57+21+72+71=252$ κληρικοί. Ο μέσος όρος είναι: $252/10=25,2$ κληρικοί.

6. Για την **έκτη** δεκαετία 1950-60, το άθροισμα είναι: $66+74+21+61+55=277$ κληρικοί. Ο μέσος όρος είναι: $277/10=27,7$ κληρικοί.

7. Για την **έβδομη** δεκαετία 1960-70, το άθροισμα είναι: $40+41+5+15+51=152$ κληρικοί. Ο μέσος όρος είναι: $152/10=15,2$ κληρικοί.

8. Για την **όγδοη** δεκαετία 1970-80, το άθροισμα είναι: $43+35+12+39+16=145$ κληρικοί. Ο μέσος όρος είναι: $145/10=14,5$ κληρικοί.

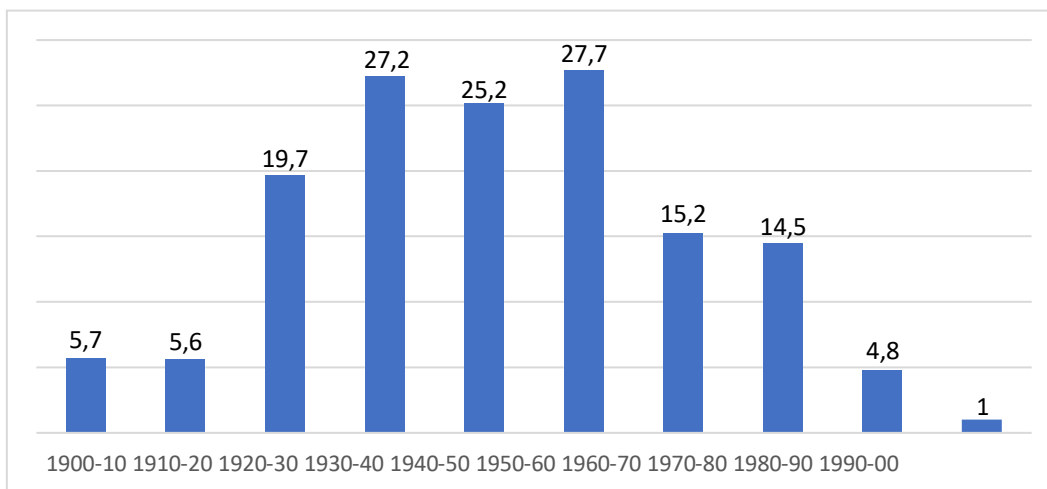
9. Για την **ένατη** δεκαετία 1980-90, το άθροισμα είναι: $9+14+11+3+14=48$ κληρικοί. Ο μέσος όρος είναι: $48/10=4,8$ κληρικοί.

10. Για τη **δέκατη** δεκαετία 1990-2000, το άθροισμα είναι: $4+3+2+1=10$ κληρικοί. Ο μέσος όρος είναι: $10/10=1$ κληρικοί.

Πίνακας (35)

Εξέλιξη μέσου όρου διορισμών μη ενεργών κληρικών 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία

Δεκαετίες	1900-10	1910-20	1920-30	1930-40	1940-50	1950-60	1960-70	1970-80	1980-90	1990-00
Μέσος όρος διορισμών	5,7	5,6	19,7	27,2	25,2	27,7	15,2	14,5	4,8	1

Γράφημα (34)

Εξέλιξη μέσου όρου διορισμών μη ενεργών κληρικών 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία

β. Μελέτη των ευρημάτων για τους ενεργούς κληρικούς ανά δεκαετία.

Παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος μέσος όρος διορισμών εμφανίζεται την έκτη δεκαετία (1950-60), με 27,7 κληρικούς ανά έτος. Ακολουθεί η τέταρτη δεκαετία (1930-40), με 27,2 κληρικούς ανά έτος. Τέλος, η πέμπτη δεκαετία (1940-50), με 25,2 κληρικούς ανά έτος. Στη συνέχεια, η δέκατη δεκαετία (1990-2000), έχει το μικρότερο μέσο όρο διορισμών. Ακολουθεί η ένατη δεκαετία (1980-90), με 4,8 κληρικούς ανά έτος. Τέλος, η δεύτερη δεκαετία (1910-20), με 5,6 κληρικούς. Παρατηρούμε ότι από την πρώτη δεκαετία, (1910-20) έως και την προπολεμική δεκαετία, παρουσιάζει ανοδική πορεία, ενώ τη δεκαετία των συνεχών πολέμων, ελαφρά κάμψη. Συνεχίζει αυξητικά τη δεκαετία (1950-60), όπου κι αγγίζει το peak του. Όμως, τις επόμενες δεκαετίες της ειρήνης και της ευημερίας, παρουσιάζει μεγάλη κάθοδο, για να έρθει στο επίπεδο των αρχών του αιώνα και πιο κάτω, τις τελευταίες δεκαετίες. Από την πρώτη έως την τελευταία δεκαετία, ο μέσος όρος διορισμών μειώθηκε από 6, 2 σε 1 κληρικό ανά έτος, δηλαδή κατά 82,46%.

γ. Εύρεση του μέσου όρου διορισμών των ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις ανά δεκαετία.

Όπως και προηγούμενα, βρίσκουμε τα επιμέρους αθροίσματα, τα προσθέτουμε ανά δεκαετία και διαιρούμε κάθε φορά με τον αριθμό 10 που αντιστοιχεί στα έτη.

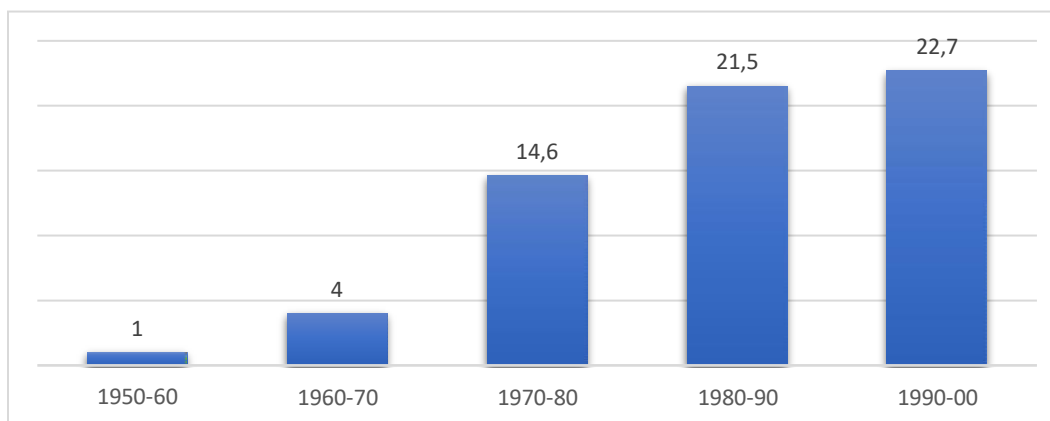
1. Για την **πρώτη** δεκαετία (1950-60) το άθροισμα είναι: $1+1+2+3+3=10$ κληρικοί. Ο μέσος όρος διορισμών είναι: $10/10=1$ κληρικός.
2. Για τη **δεύτερη** δεκαετία (1960-70) το άθροισμα είναι: $7+5+3+13+12=40$ κληρικοί. Ο μέσος όρος διορισμών είναι: $40/10=4$ κληρικοί.
3. Για την **τρίτη** δεκαετία (1970-80) το άθροισμα είναι: $49+33+13+30+21=146$ κληρικοί. Ο μέσος όρος διορισμών είναι: $146/10=14,6$ κληρικοί.
4. Για την **τέταρτη** δεκαετία (1980-90) το άθροισμα είναι: $48+36+25+40+66=215$ κληρικοί. Ο μέσος όρος διορισμών είναι: $215/10=21,5$ κληρικοί.
5. Για την **πέμπτη** δεκαετία (1990-2000) το άθροισμα είναι: $67+53+16+37+54=227$ κληρικοί. Ο μέσος όρος διορισμών είναι: $227/10=22,7$ κληρικοί.
6. Για την **έκτη** δεκαετία (2000-10) το άθροισμα είναι: $67+44+7+6+54=178$ κληρικοί. Ο μέσος όρος διορισμών είναι: $178/10=17,8$ κληρικοί.

7. Για την **έβδομη** δεκαετία (2010-16) το άθροισμα: είναι $11+12+5+0+12=40$ κληρικοί. Ο μέσος όρος διορισμών είναι: $40/10=4$ κληρικοί.

Πίνακας (36)

Εξέλιξη μέσου όρου διορισμών ενεργών κληρικών 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία

Δεκαετίες	1950-60	1960-70	1970-80	1980-90	1990-00	2000-10	2010-16
Μέσος όρος διορισμών	1	4	14,6	21,5	22,7	17,8	4

Γράφημα (35)

Εξέλιξη μέσου όρου διορισμών ενεργών κληρικών 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία

δ. Μελέτη των ευρημάτων για το μέσο όρο διορισμών των ενεργών κληρικών ανά δεκαετία.

Παρατηρούμε ότι η δεκαετία με το μεγαλύτερο μέσο όρο διορισμών είναι η πέμπτη (1990-2000), με 22,7 κληρικούς ανά έτος. Ακολουθεί η τέταρτη (1980-90), με 21,5 κληρικούς ανά έτος. Στην τρίτη θέση βρίσκεται η έκτη δεκαετία (2000-10), με 17,8 κληρικούς ανά έτος.

Αντίθετα, η δεκαετία με το μικρότερο μέσο όρο διορισμών είναι η πρώτη, με (1950-60) με 1 κληρικό. Ακολουθεί η δεύτερη (1960-70), με 4 κληρικούς ανά έτος. Τρίτη είναι η έβδομη δεκαετία (2010-20) με 4 κληρικούς ανά έτος. Μεταξύ πρώτης και τελευταίας δεκαετίας, ο μέσος όρος διορισμών αυξήθηκε από 1 στους 4 διορισμούς ανά έτος, δηλαδή κατά 300%.

3. Μέση ηλικία διορισμού των μη ενεργών & των ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις συνολικά

α. Εύρεση της μέσης ηλικίας διορισμού των μη ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις.

Υπολογίζουμε τα αθροίσματα για τους ενεργούς κληρικούς των 5 Μητροπόλεων.

Για τον αριθμητή του τύπου, αυτά είναι τα εξής:

- 1) Σηνας Μητρόπολης Πατρών = 8999.
- 2) Σηνας Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας = 11262.
- 3) Σηνας Μητρόπολης Ναυπάκτου = 4581.
- 4) Σηνας Καλαβρύτων Αιγιαλείας = 7414.
- 5) Σηνας Ηλείας = 14325.

Για τον παρονομαστή του τύπου είναι τα ακόλουθα:

- 1) Σnac Μητρόπολης Πατρών = 261.
- 2) Σnac Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας = 338.
- 3) Σnac Μητρόπολης Ναυπάκτου = 133.
- 4) Σnac Καλαβρύτων Αιγιαλείας = 205.
- 5) Σnac Μητρόπολης Ηλείας = 412.

Αντικαθιστούμε στον τύπο: $\Sigma nac5M / \Sigma anac5M = 46581/1349 = 34,53$ έτη η μέση ηλικία των μη ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις.

****Όπου Σanac Άθροισμα ηλικιών μη ενεργών κληρικών**

β. Εύρεση της μέσης ηλικίας διορισμού των ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις.

Ακολουθώντας την παραπάνω διαδικασία, υπολογίζουμε τα ίδια αθροίσματα για τους ενεργούς κληρικούς των 5 Μητροπόλεων.

Για τον αριθμητή του τύπου, είναι τα ακόλουθα:

- 1) Σaac Μητρόπολης Πατρών = 7690.
- 2) Σaac Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας = 5212.
- 3) Σaac Μητρόπολης Ναυπάκτου = 2236.
- 4) Σaac Καλαβρύτων Αιγιαλείας = 4076.
- 5) Σaac Μητρόπολης Ηλείας = 3928.

****Όπου Σaac Άθροισμα ηλικιών ενεργών κληρικών**

Για τον παρονομαστή του τύπου είναι τα εξής:

- 1) Σac Μητρόπολης Πατρών = 249.
- 2) Σac Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας = 177.
- 3) Σac Μητρόπολης Ναυπάκτου = 67.
- 4) Σac Καλαβρύτων Αιγιαλείας = 123.
- 5) Σac Μητρόπολης Ηλείας = 130.

Αντικαθιστούμε στον τύπο: $\Sigma aac5M / \Sigma ac5M = 23142/746 = 31,021$ έτη η μέση ηλικία των ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις.

γ. Σύγκριση της μέσης ηλικίας διορισμού μεταξύ των μη ενεργών και των ενεργών κληρικών των 5 Μητροπόλεων συνολικά.

Αν αφαιρέσουμε τη μέση ηλικία διορισμού των ενεργών κληρικών των 5 Μητροπόλεων, που είναι 31,021 έτη, από τη μέση ηλικία διορισμού των μη ενεργών κληρικών, που είναι 34,53 έτη, εύκολα εξάγουμε ότι μεταξύ των μη ενεργών και των ενεργών κληρικών υπάρχει μείωση στη μέση ηλικία διορισμού κατά 3,509 έτη.

4. Μέση ηλικία διορισμού των μη ενεργών & των ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις ανά δεκαετία.

α. Εύρεση της μέσης ηλικίας διορισμού των μη ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις ανά δεκαετία.

Για να βρούμε τη μέση ηλικία διορισμού των μη ενεργών κληρικών ανά δεκαετία, αθροίζουμε τις μέσες ηλικίες των επιμέρους Μητροπόλεων ανά δεκαετία και τις διαιρούμε με το πλήθος τους.

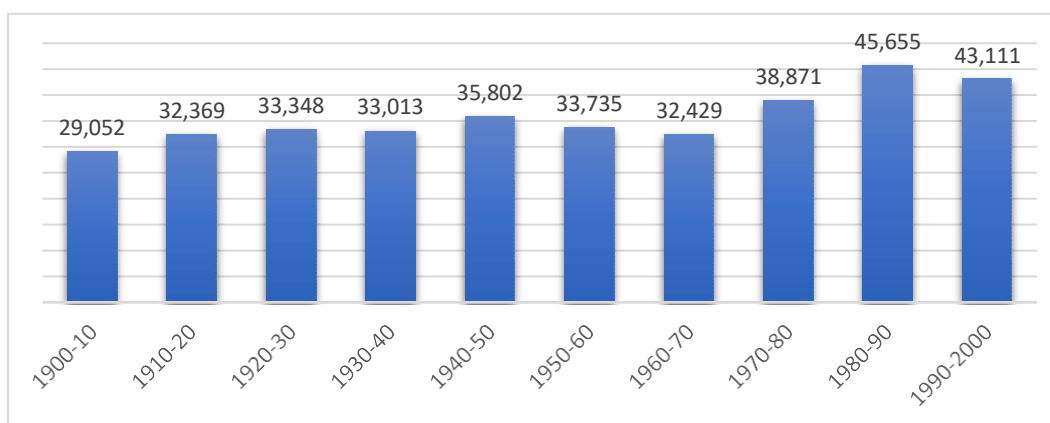
1. Για την πρώτη δεκαετία(1900-10): Μ.Η.Κ.ΜΠ+ Μ.Η.Κ.Μαιτ. +Μ.Η.Κ.Μ.Ναυ +Μ.Η.Κ. ΜκαλΑιγ. +Μ.Η.Κ.Μ.Ηλ. =26,5+27,875+32+30,619+28,266= ΣΜΗ5Μ=145,26. Αυτό τον αριθμό, τον διαιρούμε με το πλήθος των Μητροπόλεων που είναι 5 και το αποτέλεσμα είναι 29,052 έτη.

2. Για τη δεύτερη δεκαετία (1910-20) βρίσκουμε ότι: $\Sigma MH5M = 31,444 + 29,466 + 31,125 + 37 + 32,812 = 161,847$ έτη. Αυτό τον αριθμό, τον διαιρούμε με το 5 και το αποτέλεσμα είναι 32,369 έτη.
3. Για την τρίτη δεκαετία (1920-30) βρίσκουμε ότι: $\Sigma MH5M = 29,466 + 34,428 + 32,555 + 35,888 + 34,405 = 166,742$. Αυτό τον αριθμό, τον διαιρούμε με το 5 και το αποτέλεσμα είναι 33,348 έτη.
4. Για την τέταρτη δεκαετία (1930-40) βρίσκουμε ότι: $\Sigma MH5M = 30,391 + 32,338 + 34,058 + 34,872 + 33,409 = 165,068$. Αυτό τον αριθμό, τον διαιρούμε με το 5 και το αποτέλεσμα είναι 33,013 έτη.
5. Για την πέμπτη δεκαετία (1940-50) βρίσκουμε ότι: $\Sigma MH5M = 37,166 + 34,596 + 33 + 38,351 + 35,901 = 179,014$. Αυτό τον αριθμό, τον διαιρούμε με το 5 και το αποτέλεσμα είναι 35,802 έτη.
6. Για την έκτη δεκαετία (1950-60) βρίσκουμε ότι: $\Sigma MH5M = 34,257 + 30,89 + 33,705 + 34,756 + 35,071 = 168,679$. Αυτό τον αριθμό τον διαιρούμε με το 5 και το αποτέλεσμα είναι 33,735 έτη.
7. Για την έβδομη δεκαετία (1960-70) βρίσκουμε ότι: $\Sigma MH5M = 31 + 32,375 + 35,4 + 28,333 + 35,04 = 162,148$. Αυτό τον αριθμό τον διαιρούμε με το 5 και το αποτέλεσμα είναι 32,429 έτη.
8. Για την όγδοη δεκαετία (1970-80) βρίσκουμε ότι: $\Sigma MH5M = 39,707 + 35,911 + 36,916 + 44,571 + 37,25 = 194,355$. Αυτό τον αριθμό τον διαιρούμε με το 5 και το αποτέλεσμα είναι 38,871 έτη.
9. Για την ένατη δεκαετία (1980-90) βρίσκουμε ότι: $\Sigma MH5M = 47,265 + 44,285 + 42,909 + 48 + 45,818 = 228,277$. Αυτό τον αριθμό τον διαιρούμε με το 5 και το αποτέλεσμα είναι 45,655 έτη.
10. Για τη δέκατη δεκαετία (1990-2000) βρίσκουμε ότι: $\Sigma MH5M = 53 + 40,333 + 36 + 129,333$. Αυτόν τον αριθμό τον διαιρούμε με το 3, γιατί τόσες είναι οι Μητροπόλεις που έχουν καταγραφές για τη μέση ηλικία, και το αποτέλεσμα είναι 43,111 έτη.

Πίνακας (37)

Εξέλιξη μέσης ηλικίας διορισμού μη ενεργών κληρικών 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία

Δεκαετίες	1900-10	1910-20	1920-30	1930-40	1940-50	1950-60	1960-70	1970-80	1980-90	1990-2000
Μέση ηλικία διορισμών	29,052	32,369	33,348	33,013	35,802	33,735	32,429	38,871	45,655	43,111

Γράφημα (36)

Εξέλιξη μέσης ηλικίας διορισμού μη ενεργών κληρικών 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία

β. Μελέτη των ευρημάτων για τη μέση ηλικία διορισμού τους μη ενεργούς κληρικούς των 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία.

Παρατηρούμε ότι η δεκαετία με τη μεγαλύτερη μέση ηλικία διορισμού, είναι η ένατη (1980-90), με 45,655 έτη. Ακολουθεί η δέκατη(1990-2000), με 43,111 έτη. Τέλος, η όγδοη δεκαετία (1970-80), με 38,871 έτη. Προσέχουμε ιδιαίτερα, ότι η μεγαλύτερη μέση ηλικία διορισμού των μη ενεργών κληρικών της έρευνας εμφανίζεται σε δεκαετίες ειρήνης, ευημερίας & οικονομικής ανάπτυξης. Αντίθετα, η δεκαετία με τη μικρότερη μέση ηλικία διορισμού είναι η πρώτη 1900-10, με 29,052 έτη. Ακολουθεί η δεύτερη δεκαετία (1910-20) με 32,369 έτη και τρίτη, η έβδομη δεκαετία (1930-40) με 32,429 έτη. Μπορούμε επομένως να πούμε ότι η μικρότερη μέση ηλικία διορισμού των μη ενεργών κληρικών, εμφανίζεται γενικά σε δεκαετίες φτώχειας, αλλά κι έντονης εξωτερικής μετανάστευσης όπως είναι η δεκαετία 1960-70. Από την πρώτη μέχρι την τελευταία δεκαετία, η μέση ηλικία διορισμού παρουσίασε συνεχή αύξηση η οποία ανήλθε τελικά στο 13,763 έτη, δηλαδή κατά 32,62%.

γ. Εύρεση της μέσης ηλικίας διορισμού των ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις ανά δεκαετία.

Την ίδια διεργασία που ακολουθήσαμε με τους μη ενεργούς, κάνουμε και με τους ενεργούς. Δηλαδή, αθροίζουμε τις μέσες ηλικίες των ενεργών και διαιρούμε με το πλήθος τους.

1. Για την πρώτη δεκαετία (1950-60) το ΣΜΗ5Μ είναι: $32+25+24+26+28=135$. Αν και αυτά τα στοιχεία αφορούν μόλις 5 κληρικούς, εμείς διαιρούμε αυτό τον αριθμό με το πλήθος των Μητροπόλεων που αυτοί ανήκουν, και βρίσκουμε 27 έτη.

2. Για τη δεύτερη δεκαετία (1960-70) το ΣΜΗ5Μ είναι: $26,571+26+28+30,615+34=145,186$. Αυτό τον αριθμό, τον διαιρούμε με το 5, και βρίσκουμε 29,037 έτη.

3. Για την τρίτη δεκαετία (1970-80) το ΣΜΗ5Μ είναι: $30,224+28,343+26,165+29,4+23,333=137,465$. Αυτόν τον αριθμό, τον διαιρούμε με το 5 και βρίσκουμε 27,493 έτη.

4. Για την τέταρτη δεκαετία (1980-90) το ΣΜΗ5Μ είναι: $27,797+32,9+34,458+32,615+29,837=157,605$. Αυτό τον αριθμό, τον διαιρούμε με το 5 και βρίσκουμε 31,521 έτη.

5. Για την πέμπτη δεκαετία (1990-2000) το ΣΜΗ5Μ είναι: $31,014+28,06+36,062+38,432+27,589=161,157$. Αυτόν τον αριθμό τον διαιρούμε με το 5 και βρίσκουμε 32,231 έτη.

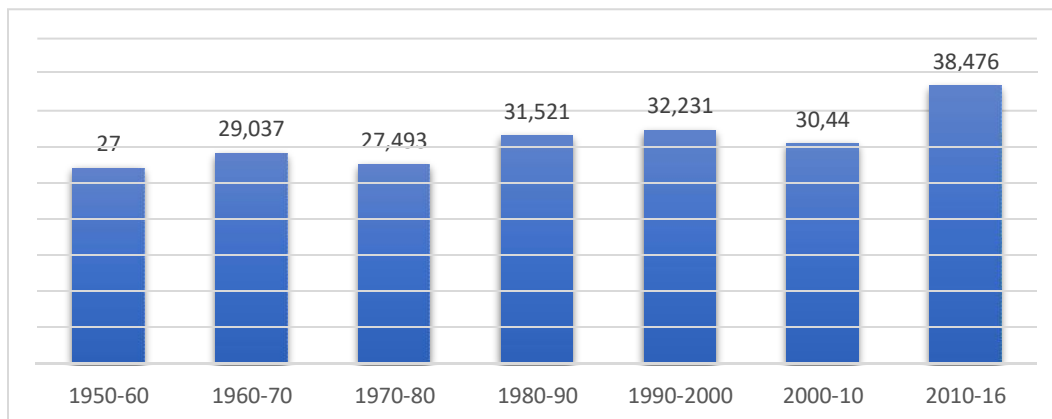
6. Για την έκτη δεκαετία (2000-10) το ΣΜΗ5Μ είναι: $32,85+29,162+34,5+24+31,69=152,202$. Αυτόν τον αριθμό, τον διαιρούμε με το 5 και βρίσκουμε 30,44 έτη.

7. Για την έβδομη δεκαετία (2010-16) το ΣΜΗ5Μ είναι: $39+33,272+39,8+0+41,833=153,905$. Αυτό τον αριθμό, τον διαιρούμε με το 4, γιατί η Μητρόπολη Καλαβρύτων δεν έχει καταγραφές και βρίσκουμε 38,476 έτη.

Πίνακας (38)

Εξέλιξη μέσης ηλικίας διορισμού ενεργών κληρικών 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία

Δεκαετίες	1950-60	1960-70	1970-80	1980-90	1990-2000	2000-10	2010-16
Μέση ηλικία διορισμών	27	29,037	27,493	31,521	32,231	30,44	38,476

Γράφημα (37)

Εξέλιξη μέσης ηλικίας διορισμών ενεργών κληρικών 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία

δ. Μελέτη των ευρημάτων για τους ενεργούς κληρικούς των 5 Μητροπόλεων ανά δεκαετία.

Παρατηρούμε ότι η δεκαετία με τη μεγαλύτερη μέση ηλικία διορισμού, είναι η έβδομη (2010-2016) με 38,476 έτη. Ακολουθεί η πέμπτη δεκαετία (1990-2000) με 32,231 έτη. Τρίτη είναι η τέταρτη δεκαετία (1980-90) με 31,311 έτη. Αντίθετα, η δεκαετία με τη μικρότερη μέση ηλικία διορισμού είναι η πρώτη (1950-60) η οποία επειδή έχει λίγες καταγραφές μπορεί να μη ληφθεί υπόψη. Ακολουθεί η τρίτη δεκαετία (1970-80) με 27,493 έτη. Τρίτη είναι η δεύτερη δεκαετία (1960-70) με 29,037 έτη. Από την πρώτη ως την τελευταία δεκαετία, η μέση ηλικία διορισμών αυξήθηκε κατά 11,476 έτη ή κατά 29,827%.

ε. Σύγκριση της μέσης ηλικίας διορισμού των μη ενεργών και των ενεργών κληρικών στις 5 Μητροπόλεις ανά δεκαετία.

Παρατηρούμε ότι η δεκαετία με τη μικρότερη μέση ηλικία διορισμού στους ενεργούς κληρικούς, είναι η πρώτη (1950-60) με 27 έτη. Επειδή τα στοιχεία αυτής της δεκαετίας είναι ελλιπή, χρησιμοποιούμε τα στοιχεία της τρίτης δεκαετίας (1970-80) στους ενεργούς κληρικούς κι εκεί η μέση ηλικία είναι 27,493 έτη. Αντίθετα, η δεκαετία με τη μεγαλύτερη μέση ηλικία διορισμού, παρατηρείται στους μη ενεργούς κληρικούς με 43,111 έτη και είναι η τελευταία, (1990-2000). Επίσης, ότι η μέση ηλικία διορισμού αυξήθηκε κατά 2,5% περισσότερο στους μη ενεργούς από τη μέση ηλικία διορισμού στους ενεργούς κληρικούς. Στα γραφήματα τόσο των μη ενεργών, όσο και των ενεργών κληρικών, είναι ολοφάνερη η μείωση της μέσης ηλικίας διορισμού των κληρικών Αυτό οφείλεται στις καλύτερες οικονομικές συνθήκες της τελευταίας 30ετίας, με εξαίρεση την τελευταία, τη μακρόχρονη ειρήνη, την ψήφιση μεταπολιτευτικά, νόμων υπέρ της παροχής συντάξεων και ασφάλισης, περίθαλψης και μονιμότητας των κληρικών με μισθολογική τους αναβάθμιση.

Αντίθετα, στα γραφήματα της εξέλιξης του μέσου όρου διορισμών, δεν υπάρχει η ίδια εικόνα, καθώς αυτός αυξάνεται, όταν βελτιώνονται οι οικονομικοκοινωνικές συνθήκες. Στην παραμικρή χειροτέρευσή τους, όπως συμβαίνει στην παρούσα δεκαετία, αυτός πέφτει θεαματικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΝΑ ΤΟΠΟ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΟΡΙΑ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Όπως είπαμε στην εισαγωγή, σ' αυτό το κεφάλαιο κατατάσσουμε τους μη ενεργούς κληρικούς, με βάση τον τόπο γέννησης και την ενορία διακονίας τους ως πρεσβύτεροι, όταν δηλαδή απόχτησαν το δεύτερο βαθμό ιεροσύνης. Κατασκευάζουμε πίνακες στους οποίους απεικονίζονται: ο τόπος γέννησης, ο αριθμός κληρικών, η ενορία διακονίας τους και ο αριθμός των πρεσβυτέρων που υπηρετούν.

Σ' αυτό το κεφάλαιο μελετάται επίσης η κοινωνική κινητικότητα, τόσο στους μη ενεργούς, όσο και στους ενεργούς κληρικούς. Η κοινωνική κινητικότητα δηλώνει τη μετακίνηση από ένα σημείο σε ένα άλλο, μέσα σε ένα κοινωνικό σύστημα ή ένα πλέγμα κοινωνικών σχέσεων. Όπως είναι κατανοητό, η κοινωνική κινητικότητα είναι αντίστοιχη με τη γεωγραφική κινητικότητα και τέτοια είναι κατά πρώτο η κινητικότητα των κληρικών από τις αγροτικές στις αστικές περιοχές. Πολλοί συγγραφείς θεωρούν τη γεωγραφική κινητικότητα ως μορφή οριζόντιας κοινωνικής κινητικότητας. Αυτή η άποψη είναι μερικά μόνο σωστή, όταν η γεωγραφική κινητικότητα αντιστοιχεί στη συντηρητική μετανάστευση κι όταν ο τόπος εγκατάστασης είναι αντίστοιχος με τον τόπο αρχικής προέλευσης του μετανάστη. Όμως, η κοινωνική κινητικότητα αναφέρεται στην κίνηση στον «κοινωνικό χώρο». Αυτή η κίνηση μπορεί να γίνεται από το ένα στρώμα στο άλλο, οπότε μιλούμε για κάθετη κοινωνική κινητικότητα, η οποία μπορεί να είναι ανάλογα με την περίπτωση ανοδική ή καθοδική. Όταν η μετανάστευση είναι καινοτόμος ή όταν ο τόπος της νέας εγκατάστασης χαρακτηρίζεται κοινωνικά ως κατώτερος ή ανώτερος, η γεωγραφική κινητικότητα εκφράζει ταυτόχρονα μία κάθετη (ανοδική ή καθοδική) κινητικότητα. Στην περίπτωση της μετοικεσίας, το πράγμα φαίνεται συχνά ακόμη πιο έντονα.⁸²

A. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

Παραθέτουμε τα συνολικά στοιχεία για τους μη ενεργούς και τους ενεργούς κληρικούς των έξι Μητροπόλεων συνολικά, όπως προκύπτουν από τους συγκεντρωτικούς πίνακες. Αυτή η μελέτη μας δίνει και την τελική εικόνα για το σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Γ' αυτό το σκοπό, κατασκευάζουμε τους σχετικούς πίνακες, τόσο για τους κληρικούς που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες, όσο και για τους κληρικούς που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες. Όμως, επειδή οι Μητροπόλεις Καλαβρύτων & Ολυμπίας δεν έχουν όλα τα συγκρίσιμα στοιχεία, θα τις παραλείψουμε για να γίνει σωστή η σύγκριση μεταξύ τους.

1. Μη ενεργοί κληρικοί

Για την εργασία μας χρησιμοποιούμε τον **πίνακα (21)**, που απεικονίζει την κατανομή μη ενεργών κληρικών σε αστικές & αγροτικές ενορίες ανά Μητρόπολη γέννησης & αναλογίες των επί %.

Τόπος γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	60	21,352
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	217	77,224
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας	46	13,411
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας	296	86,297
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ναυπάκτου	12	8,695

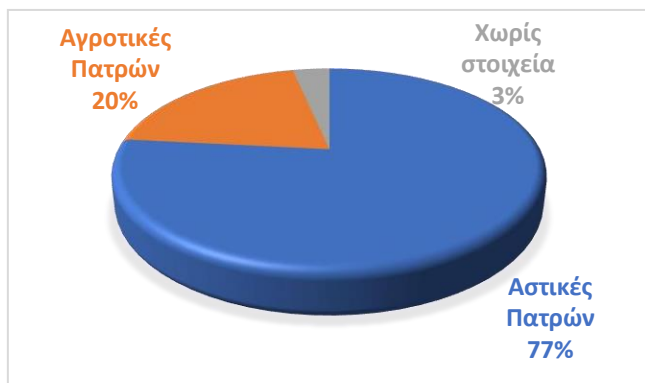
⁸² Τσαούσης Δημήτριος, *Η κοινωνία του ανθρώπου*, Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία, Σελίδες 304, 305, 306, Κοινωνιολογική Βιβλιοθήκη, Gutenberg, Αθήνα 1984.

Τόπος γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ναυπάκτου	124	89,855
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	33	7,415
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	267	60
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες	151	12,862
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες	902	76,831
Κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	119	10,136
Σύνολο μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων	1174	100

Πίνακας (39)

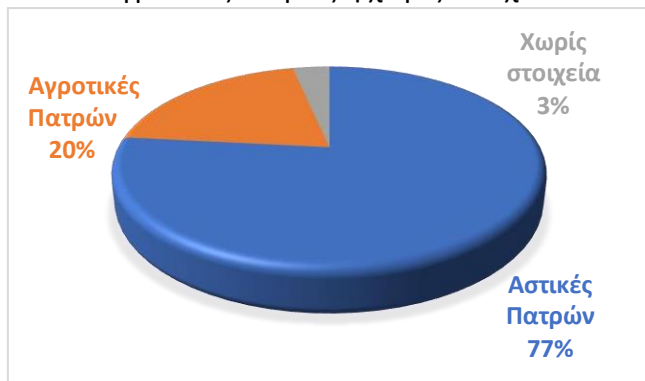
Κατανομή των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες κατά
ενορία διακονίας & αναλογίες τους ανά Μητρόπολη

Αστικές ενορίες γέννησης	Κληρικοί	Είδος ενορίας	Κληρικοί	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες Μητρόπολης Πατρών	277	Αστικές	60	76,666
		Αγροτικές	217	20
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας	342	Αστικές	46	43,478
		Αγροτικές	296	50
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες Μητρόπολης Ναυπάκτου	136	Αστικές	12	50
		Αγροτικές	124	25
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες Μητρόπολης Ηλείας	300	Αστικές	33	57,575
		Αγροτικές	267	42,424
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	1174	Αστικές	151	60,26
		Αγροτικές	904	34,43
		Χωρίς Στοιχεία	119	5,29

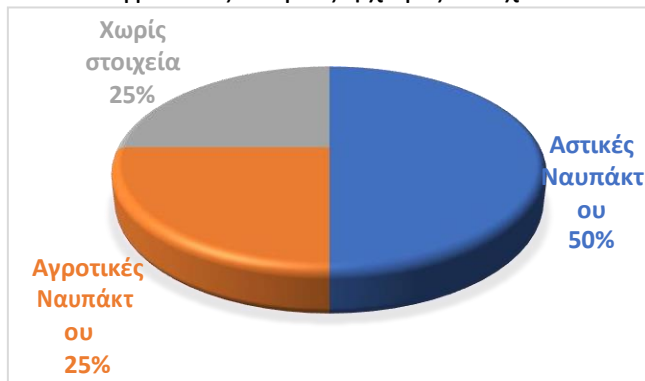
Γράφημα (38)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Πατρών που γεννήθηκαν σε αστικές & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

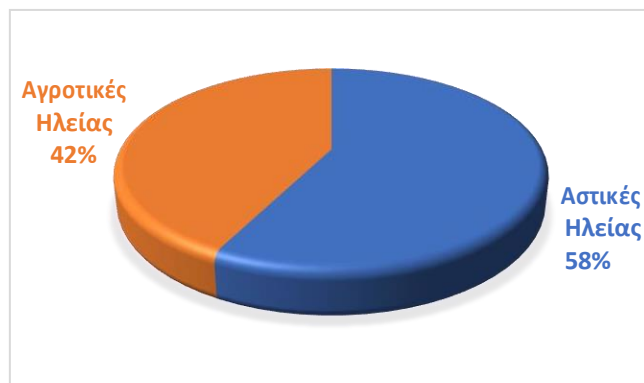
Γράφημα (39)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Αιτωλ/νίας που γεννήθηκαν σε αστικές & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

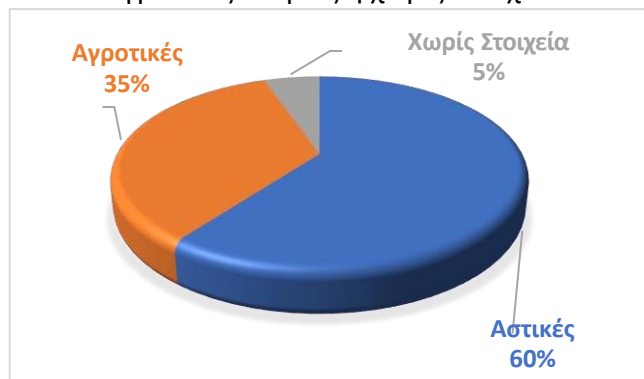
Γράφημα (40)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ναυπάκτου που γεννήθηκαν σε αστικές & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

Γράφημα (41)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ηλείας που γεννήθηκαν σε αστικές & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

Γράφημα (42)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

α. Μελέτη του πίνακα κατανομής σε αστικές & αγροτικές ενορίες διακονίας των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες.

Παρατηρούμε ότι το σύνολο των μη ενεργών κληρικών, που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες από τις 4 Μητροπόλεις, είναι 151. Απ' αυτούς, οι 91 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 60,264%. Οι 52 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 34,437%. Και για τους 8 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 5,29%.

Η πιο πάνω αναλογία αναλύεται σε κάθε Μητρόπολη, ως εξής:

1. Σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Πατρών γεννήθηκαν 60, σε σύνολο 151 κληρικών, ποσοστό 39,735%. Απ' αυτούς, οι 46 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 76,666%. Οι 12 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 20%. Και για τους 2 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 3,333%.

2. Σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας γεννήθηκαν 46, σε σύνολο 151 κληρικών, ποσοστό 30,463%. Απ' αυτούς, οι 20 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 43,478%. Οι 23 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 50%. Και για τους 3, δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 6,382%.

3. Σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Ναυπάκτου γεννήθηκαν 12, σε σύνολο 151 κληρικών, ποσοστό 7,947%. Απ' αυτούς, οι 6 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 50%. Οι 3 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 25%. Και για τους 3 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 25%.

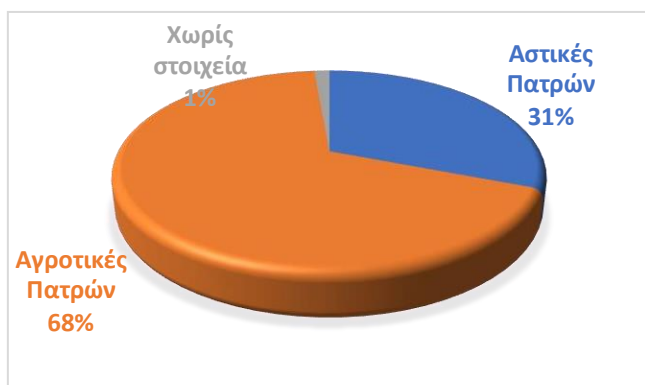
4. Σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Ηλείας γεννήθηκαν 33, σε σύνολο 151 κληρικών, ποσοστό 21,854%. Απ' αυτούς, οι 19 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 57,575%. Και οι 14 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 42,424%.

5. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι στις 2 από τις 4 Μητροπόλεις, υπάρχει υπεροχή στους διορισμούς των κληρικών από αστικές ενορίες, που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, απέναντι σε κείνους που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες. Αυτή η υπεροχή αντανακλάται και στο συνολικό πληθυσμό των μη ενεργών κληρικών από αστικές ενορίες.

Πίνακας (40)

Κατανομή των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, κατά ενορία διακονίας & αναλογίες τους ανά Μητρόπολη

Αστικές ενορίες γέννησης	Κληρικοί	Είδος ενορίας	Κληρικοί	Αναλογία(%)
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες Μητρόπολης Πατρών	217	Αστικές	67	30,875
		Αγροτικές	147	67,741
		Χωρίς Στοιχεία	3	1,38
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας	296	Αστικές	35	11,824
		Αγροτικές	229	77,364
		Χωρίς Στοιχεία	32	10,81
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες Μητρόπολης Ναυπάκτου	124	Αστικές	4	3,225
		Αγροτικές	107	86,29
		Χωρίς Στοιχεία	13	10,483
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες Μητρόπολης Ηλείας	267	Αστικές	23	8,614
		Αγροτικές	240	89,887
		Χωρίς Στοιχεία	4	1,49
Σύνολο κληρικών αγροτικών ενοριών 4 Μητροπόλεων	904	Αστικές	129	14,269
		Αγροτικές	723	79,977
		Χωρίς Στοιχεία	52	5,752

Γράφημα (43)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Πατρών, που γεννήθηκαν σε αγροτικές & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

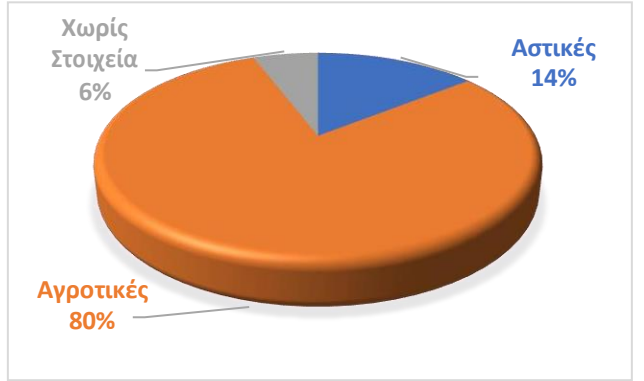
Γράφημα (46)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ηλείας, που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, σε αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

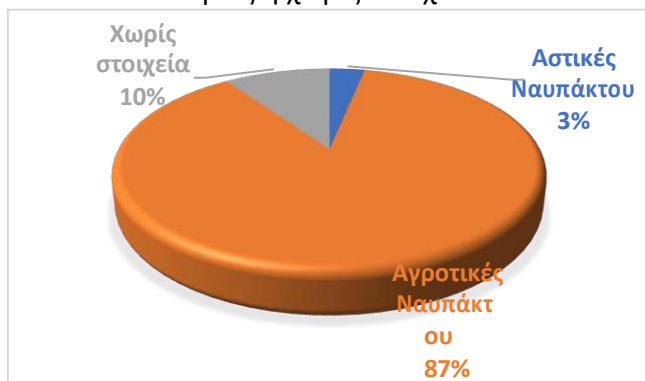
Γράφημα (44)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Αιτωλ/νίας που γεννήθηκαν σε αγροτικές & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

Γράφημα (47)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

Γράφημα (45)

Ποσοστιαία κατανομή των μη ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ναυπάκτου, που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, σε αστικές & αγροτικές ενορίες διακονίας ή χωρίς στοιχεία

β. Μελέτη του πίνακα κατανομής σε αστικές & αγροτικές ενορίες των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες.

Παρατηρούμε ότι το σύνολο των μη ενεργών κληρικών, που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες είναι 904. Απ' αυτούς, οι 129 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 14,269%. Αντίθετα, οι 723 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 79,977%. Για τους 51 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 5,754%. Η πιο πάνω αναλογία αναλύεται σε κάθε Μητρόπολη, ως εξής:

1. Σε αγροτικές ενορίες της Μητρόπολης Πατρών γεννήθηκαν 217, σε σύνολο 904 κληρικών, ποσοστό 24,004%. Απ' αυτούς, οι 67 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 30,875%. Οι 147 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 67,741%. Και για τους 3 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 1,382%.

2. Σε αγροτικές ενορίες της Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας γεννήθηκαν 296, σε σύνολο 904 κληρικών, ποσοστό 32,743%. Απ' αυτούς, οι 35 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 11,486%. Οι 229 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 78,378%. Και για τους 32 δεν έχουμε στοιχεία, ποσοστό 10,135%.

3. Σε αγροτικές ενορίες της Μητρόπολης Ναυπάκτου γεννήθηκαν 124, σε σύνολο 904 κληρικών, ποσοστό 13,716%. Απ' αυτούς, οι 4 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 3,225%. Οι 107 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 87,096%. Και για τους 14 δεν έχουμε στοιχεία, ποσοστό 11,29%.

4. Σε αγροτικές ενορίες της Μητρόπολης Ηλείας γεννήθηκαν 267, σε σύνολο 904 κληρικών, ποσοστό 29,535%. Απ' αυτούς, οι 23 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 8,614%. Οι 240 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 89,887%. Για 4 δεν έχουμε στοιχεία, ποσοστό 1,498%.

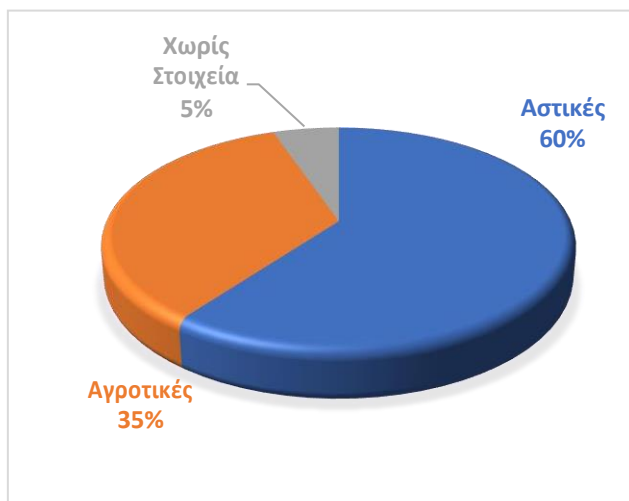
5. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι σε όλες τις Μητροπόλεις υπάρχει συντριπτική υπεροχή, που κυμαίνεται από 6,77 στους 10 έως και 8,98 στους 10, των κληρικών που γεννήθηκαν σε αγροτικές και διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες.

Ακόλουθα, μπορούμε να δούμε και πώς κατανέμονται οι μη ενεργοί και των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν τόσο σε αστικές όσο και σε αγροτικές ενορίες. Επίσης και την κατανομή όλων των καταγεγραμμένων μη ενεργών κληρικών.

Πίνακας (41)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες κατά ενορία διακονίας και στις 4 Μητροπόλεις & αναλογίες τους

Αστικές & αγροτικές ενορίες γέννησης	Κληρικοί	Είδος ενορίας	Κληρικοί	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών αστικών ενοριών 4 Μητροπόλεων	151	Αστικές	91	60,264
		Αγροτικές	52	34,437
		Χωρίς Στοιχεία	8	5,29
Σύνολο κληρικών αγροτικών ενοριών 4 Μητροπόλεων	904	Αστικές	129	14,269
		Αγροτικές	723	79,977
		Χωρίς Στοιχεία	52	5,754
Σύνολο μη ενεργών κληρικών από αστικές & αγροτικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	1055	Αστικές	220	20,853
		Αγροτικές	775	73,459
		Χωρίς Στοιχεία	60	5,688
Σύνολο κληρικών χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	119	Αστικές	14	11,764
		Αγροτικές	85	71,428
		Χωρίς Στοιχεία	20	16,806
Σύνολο καταγεγραμμένων κληρικών	1174	Αστικές	234	19,931
		Αγροτικές	860	73,253
		Χωρίς Στοιχεία	80	6,814

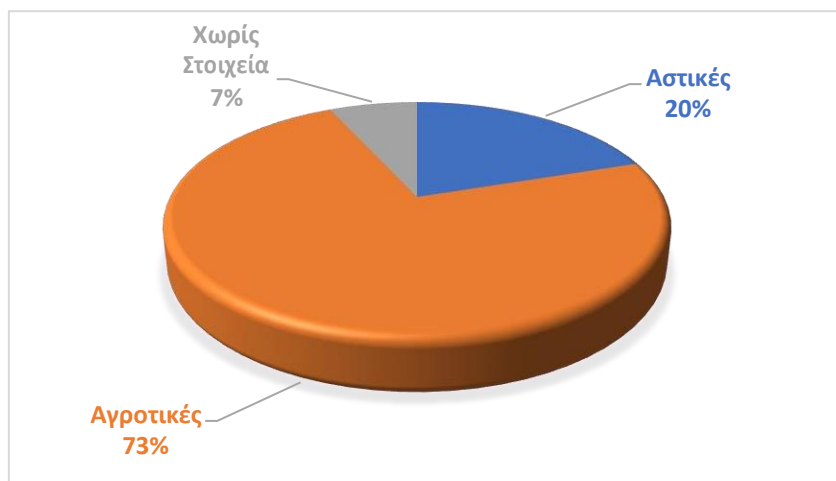
Γράφημα (48)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες και διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες & στις 4 Μητροπόλεις

Γράφημα (49)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες και διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες & στις 4 Μητροπόλεις

Γράφημα (50)

Ποσοστιαία κατανομή μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες και διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες & στις 4 Μητροπόλεις

γ. Μελέτη του πίνακα κατανομής σε αστικές & αγροτικές ενορίες διακονίας των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες.

Μπορούμε τώρα να δούμε την κατανομή και την κινητικότητα στα σύνολα του πίνακά μας.

1. Παρατηρούμε ότι στο σύνολο των 151 μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες, οι 91 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 60,264%. Οι 52 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 34,437%. Και για τους 8 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 5,29%.

2. Στο σύνολο των 904 μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, οι 129 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 14,269%. Οι 723 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 79,977%. Για τους 52 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 5,752%.

3. Οπότε συνολικά, οι μη ενεργοί κληρικοί των 4 Μητροπόλεων της Π.Δ.Ε. για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία, είναι 1055. Σ' αυτό το σύνολο, οι 220 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 20,853%. Και οι 775 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 73,459%. Για τους 60 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 5,687%.

4. Ακόλουθα, οι κληρικοί για τους οποίους δεν υπάρχουν στοιχεία τόπου γέννησης, είναι 119. Απ' αυτούς, οι 14 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 11,764%. Οι 85 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 71,428%. Και για τους 20 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 16,806%.

5. Αν αθροίσουμε τα δύο προηγούμενα σύνολα μη ενεργών κληρικών, έχουμε το σύνολο των καταγεγραμμένων κληρικών των 6 Μητροπόλεων της έρευνάς μας. Αυτοί είναι 1174. Απ' αυτούς, οι 234, ποσοστό 19,931% διορίστηκαν σε αστικές ενορίες. Οι 860 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 73,253%. Για τους 80 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 6,814%. Βλέπουμε δηλαδή ότι η προσθήκη των μη ενεργών κληρικών, που δεν έχουν στοιχεία τόπου γέννησης, δεν επηρεάζει αισθητά την αρχική αναλογία μεταξύ εκείνων που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες και εκείνων που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, καθώς η μείωση των κληρικών που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες είναι 1% και η μείωση εκείνων που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες είναι 0,206%. Πρέπει εδώ να σημειώσουμε, ότι οι περισσότεροι ιερομόναχοι των Μητροπόλεων που εξετάζουμε, είναι καταγεγραμμένοι σε αγροτικές ενορίες τις οποίες και εξυπηρετούν.

6. Όσον αφορά την κινητικότητα στους μη ενεργούς κληρικούς, αυτή αποτελεί το 14,269% των κληρικών που γεννήθηκαν σε αγροτικές, αλλά διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, όπως προκύπτει από τα παραπάνω.

2. Ενεργοί κληρικοί

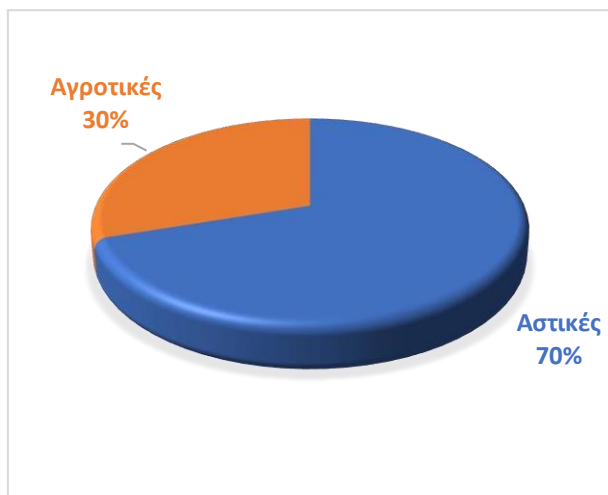
Για την εργασία μας, χρησιμοποιούμε τον **πίνακα (28)** στη σελίδα 41, που απεικονίζει την κατανομή ενεργών κληρικών σε αστικές & αγροτικές ενορίες ανά Μητρόπολη γέννησης & αναλογίες των επί%.

Τόπος γέννησης	Πλήθος κληρικών	Αναλογία (%)
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	133	53,2
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	117	46,8
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλ/νίας	79	44,382
Αγροτικές ενορίες στη Μητρ/λη Αιτωλ/νίας	99	55,618
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ναυπάκτου	23	34,328
Αγροτικές ενορίες στη Μητρ/λη Ναυπάκτου	44	65,672
Αστικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	87	46,031
Αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	102	53,969
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες	322	44,352
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες	362	49,862
Ενεργοί κληρικοί χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	42	5,785
Σύνολο ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων	726	100

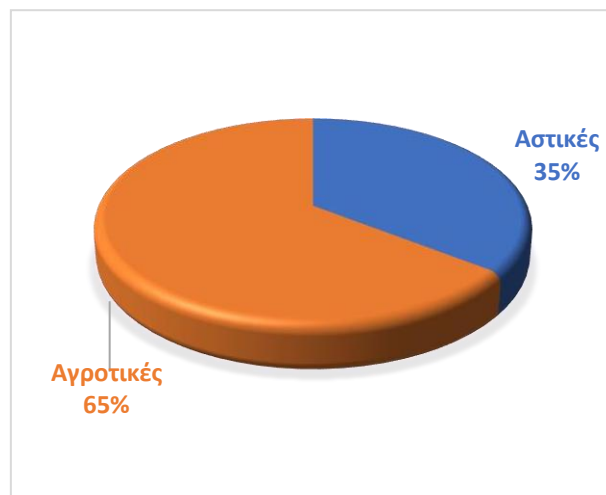
Πίνακας (42)

Κατανομή των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες κατά ενορία διακονίας & αναλογίες τους ανά Μητρόπολη

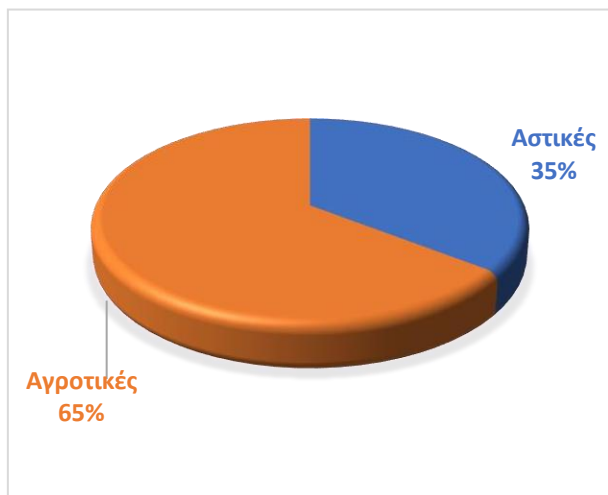
Αστικές ενορίες γέννησης	Κληρικοί	Είδος ενορίας	Κληρικοί	Αναλογία (%)
Σύνολο κληρικών αστικών ενοριών Μητρόπολης Πατρών	134	Αστικές	94	69,924
		Αγροτικές	40	30,076
		Χωρίς Στοιχεία	0	0
Σύνολο κληρικών αστικών ενοριών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας	79	Αστικές	28	35,443
		Αγροτικές	51	64,55
		Χωρίς Στοιχεία	0	0
Σύνολο κληρικών αστικών ενοριών Μητρόπολης Ναυπάκτου	23	Αστικές	8	34,782
		Αγροτικές	15	65,217
		Χωρίς Στοιχεία	0	0
Σύνολο κληρικών αστικών ενοριών Μητρόπολης Ηλείας	87	Αστικές	23	16,436
		Αγροτικές	63	72,413
		Χωρίς Στοιχεία	1	1,15
Σύνολο καταγεγραμμένων κληρικών 4 Μητροπόλεων	323	Αστικές	153	47,058
		Αγροτικές	169	52,321
		Χωρίς Στοιχεία	1	0,309

Γράφημα (51)

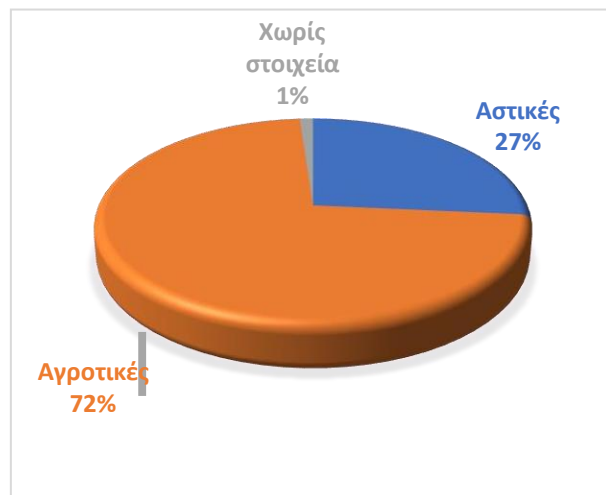
Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Πατρών και διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες & στις 4 Μητροπόλεις

Γράφημα (52)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες της Μητρ|λης Αιτωλοακαρνανίας και διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες & στις 4 Μητροπόλεις

Γράφημα (53)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Ναυπάκτου και διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες στις 4 Μητροπόλεις

Γράφημα (54)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Ηλείας και διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες & στις 4 Μητροπόλεις

α. Μελέτη του πίνακα κατανομής σε αστικές & αγροτικές ενορίες διακονίας των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες.

Παρατηρούμε ότι το σύνολο των ενεργών κληρικών, που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες από τις 4 Μητροπόλεις, είναι 323. Απ' αυτούς, οι 153 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 47,368%. Οι 169 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 52,321%. Και για 1 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 0,309%. Η πιο πάνω αναλογία αναλύεται σε κάθε Μητρόπολη ως εξής:

1. Σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Πατρών γεννήθηκαν 134 σε σύνολο 323 κληρικών, ποσοστό 41,486%. Απ' αυτούς, οι 94 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 70,149%. Οι 40 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 29,85%.

2. Σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας γεννήθηκαν 79 σε σύνολο 323 κληρικών, ποσοστό 24,458%. Απ' αυτούς, οι 28 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 35,443%. Οι 51 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 64,445%.

3. Σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Ναυπάκτου γεννήθηκαν 23 σε σύνολο 323 κληρικών, ποσοστό 7,12%. Απ' αυτούς, οι 8 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 34,782%. Οι 15 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 65,217%.

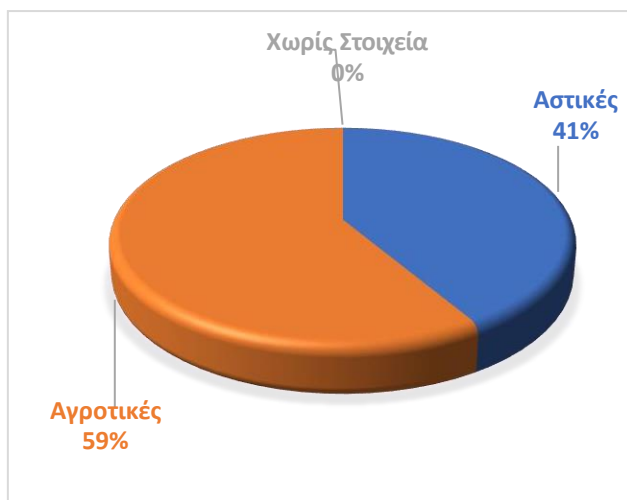
4. Σε αστικές ενορίες της Μητρόπολης Ηλείας γεννήθηκαν 87 σε σύνολο 323 κληρικών, ποσοστό 26,934%. Απ' αυτούς, οι 23 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 16,436%. Οι 63 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 72,413%. Και για 1 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 1,15%.

5. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι στις 3 από τις 4 Μητροπόλεις, υπάρχει υπεροχή στους διορισμούς των κληρικών από αστικές ενορίες που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες απέναντι σε κείνους που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες. Αυτή η υπεροχή αντανακλάται και στο συνολικό πληθυσμό των μη ενεργών κληρικών από αστικές ενορίες.

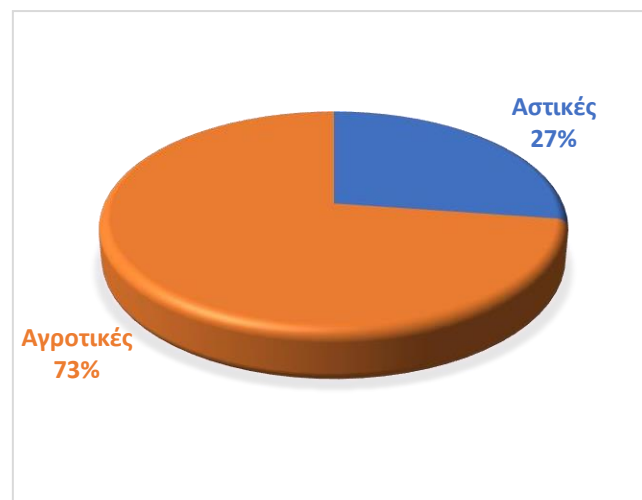
Πίνακας (43)

Κατανομή των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες κατά ενορία διακονίας & αναλογίες τους ανά Μητρόπολη

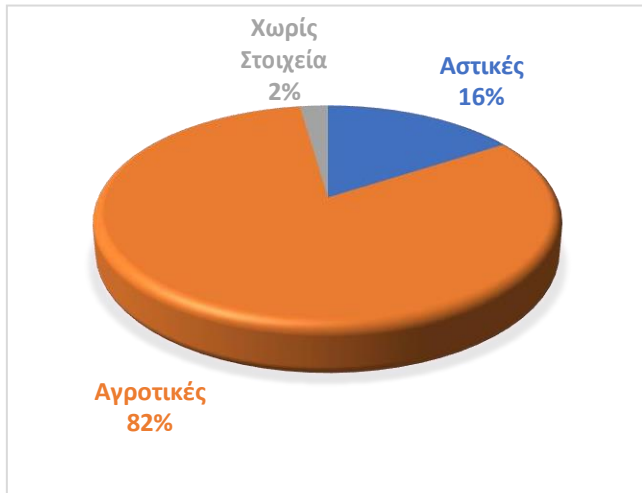
Αγροτικές ενορίες γέννησης	Κληρικοί	Είδος ενορίας	Κληρικοί	Αναλογία(%)
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Πατρών	116	Αστικές	48	41,379
		Αγροτικές	68	58,62
		Χωρίς Στοιχεία	0	0
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Αιτωλοακαρνανίας	99	Αστικές	27	27,727
		Αγροτικές	72	72,727
		Χωρίς Στοιχεία	0	0
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ναυπάκτου	44	Αστικές	7	15,909
		Αγροτικές	36	81,818
		Χωρίς Στοιχεία	1	2,2
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες στη Μητρόπολη Ηλείας	102	Αστικές	19	18,627
		Αγροτικές	83	81,372
		Χωρίς Στοιχεία	0	0
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες	361	Αστικές	101	27,977
		Αγροτικές	259	71,745
		Χωρίς Στοιχεία	1	0,278

Γράφημα (55)

Ποσοστιαία κατανομή των ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Πατρών που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

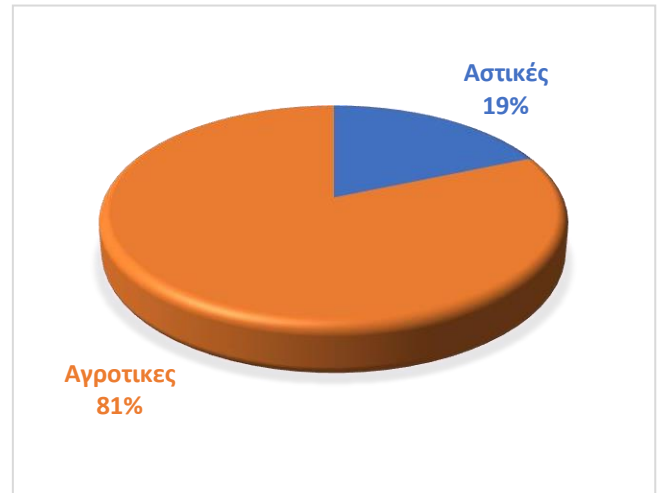
Γράφημα (56)

Ποσοστιαία κατανομή των ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

Γράφημα (57)

Ποσοστιαία κατανομή των ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ναυπάκτου που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

Γράφημα (58)

Ποσοστιαία κατανομή των ενεργών κληρικών της Μητρόπολης Ηλείας που γεννήθηκαν σε αγροτικές & διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες ή χωρίς στοιχεία

β. Μελέτη του πίνακα κατανομής σε αστικές & αγροτικές ενορίες των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες.

Παρατηρούμε ότι το σύνολο των ενεργών κληρικών, που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες από τις 4 Μητροπόλεις, είναι 361. Απ' αυτούς, οι 101 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 27,977%. Οι 259 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 71,745%. Και για 1 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 0,277%.

Η πιο πάνω αναλογία αναλύεται σε κάθε Μητρόπολη, ως εξής:

1. Σε αγροτικές ενορίες της Μητρόπολης Πατρών γεννήθηκαν 116, σε σύνολο 361 κληρικών, ποσοστό 32,132%. Απ' αυτούς, οι 48 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 41,379%. Και οι 68 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 58,62%.

2. Σε αγροτικές ενορίες της Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας γεννήθηκαν 99, σε σύνολο 361 κληρικών, ποσοστό 27,423%. Απ' αυτούς, οι 27 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 27,272%. Και οι 72 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 72,727%.

3. Σε αγροτικές ενορίες της Μητρόπολης Ναυπάκτου γεννήθηκαν 44, σε σύνολο 361 κληρικών, ποσοστό 12,188%. Απ' αυτούς, οι 7 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 15,909%. Και οι 36 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 81,818%. Για ένα δεν έχουμε στοιχεία, ποσοστό 2,2%.

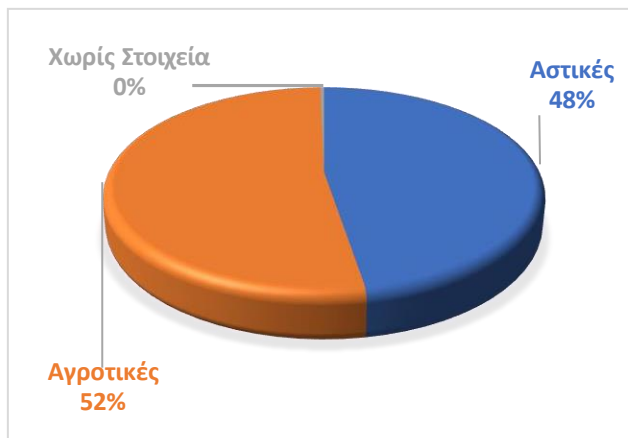
4. Σε αγροτικές ενορίες της Μητρόπολης Ηλείας γεννήθηκαν 102, σε σύνολο 361 κληρικών, ποσοστό 28,254%. Απ' αυτούς, οι 19 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 18,627%. Οι 83 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 81,372%. Και για ένα δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 0,276%.

5. Και στις 4 Μητροπόλεις, υπάρχει υπεροχή στους διορισμούς των κληρικών από αγροτικές, που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, απέναντι σε κείνους που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες. Αυτή η υπεροχή αντανακλάται και στο συνολικό πληθυσμό των ενεργών κληρικών από αγροτικές ενορίες.

Πίνακας (44)

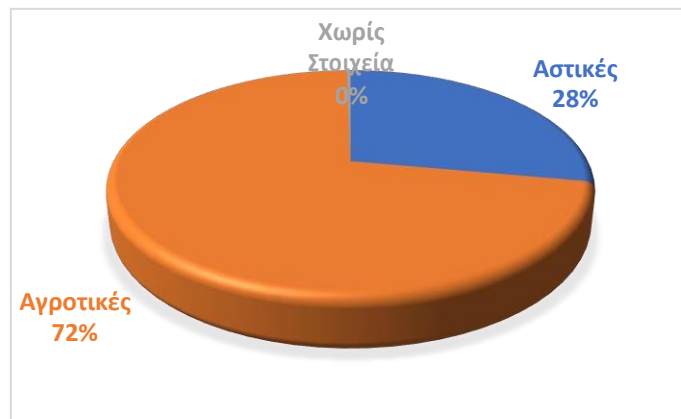
Κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες κατά ενορία διακονίας και στις 4 Μητροπόλεις & αναλογίες τους

Αστικές ενορίες γέννησης	Κληρικοί	Είδος ενορίας	Κληρικοί	Αναλογία(%)
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	323	Αστικές	153	47,368
		Αγροτικές	169	52,323
		Χωρίς Στοιχεία	1	0,309
Σύνολο κληρικών από αστικές & αγροτικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	361	Αστικές	101	27,977
		Αγροτικές	259	71,745
		Χωρίς Στοιχεία	1	0,277
Σύνολο κληρικών από αστικές & αγροτικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	684	Αστικές	254	37,134
		Αγροτικές	428	62,573
		Χωρίς Στοιχεία	2	0,292
Σύνολο κληρικών χωρίς στοιχεία	42	Αστικές	6	14,285
		Αγροτικές	31	73,809
		Χωρίς Στοιχεία	5	11,906
Σύνολο καταγεγραμμένων κληρικών από 4 Μητροπόλεις	726	Αστικές	260	35,812
		Αγροτικές	459	63,223
		Χωρίς Στοιχεία	7	0,964

Γράφημα (59)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες και διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες & στις 4 Μητροπόλεις

Γράφημα (60)

Ποσοστιαία κατανομή ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αγροτικές και διακόνησαν αστικές & αγροτικές ενορίες & στις 4 Μητροπόλεις

γ. Μελέτη του πίνακα κατανομής των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες.

Μπορούμε τώρα να δούμε την κατανομή και την κινητικότητα στα σύνολα του πίνακα.

1. Παρατηρούμε ότι στο σύνολο των 323 ενεργών κληρικών, που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες των 4 Μητροπόλεων, οι 153 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 47,368%. Οι 169 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 52,321%. Και για 1 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 0,309%.

2. Στο σύνολο των 361 ενεργών κληρικών, που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες των 4 Μητροπόλεων, οι 101 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 27,977%. Οι 259 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 71,745%. Και για 1 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 0,277%.

3. Στο σύνολο των 684 ενεργών κληρικών, για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία, οι 254 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 37,134%. Οι 428 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 62,573%. Και για 2 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 0,292%.

4. Οι κληρικοί για τους οποίους δεν υπάρχουν στοιχεία τόπου γέννησης, είναι 42. Απ' αυτούς, οι 6 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 14,285%. Οι 31 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 73,809% και για τους 5 δεν έχουμε στοιχεία, ποσοστό 11,906%.

5. Αν αθροίσουμε τα δύο προηγούμενα σύνολα μη ενεργών κληρικών, θα έχουμε το σύνολο των καταγεγραμμένων ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που είναι 726. Απ' αυτούς, οι 260 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 35,812%. Οι 459 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 63,223%. Για τους 7 δεν υπάρχουν στοιχεία, ποσοστό 0,964%.

Βλέπουμε δηλαδή, ότι στους κληρικούς χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης, υπάρχει μεγαλύτερο ποσοστό ενεργών κληρικών που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες απ' ό,τι στο σύνολο των κληρικών που έχουν τέτοια στοιχεία. Αυτή η διαφορά επιδρά ελάχιστα στο συνολικό αριθμό των καταγεγραμμένων ενεργών κληρικών και στην αναλογία μεταξύ των διορισμένων σε αστικές και αγροτικές ενορίες. Αυτή η μικρή διαφορά μεταξύ των κληρικών, για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία και για εκείνους που δεν υπάρχουν στοιχεία, ολοκληρώνει την εικόνα της κατανομής 63,22-35,81 υπέρ εκείνων που διορίζονται στις αγροτικές ενορίες.

6. Όσον αφορά την κινητικότητα, πρέπει να πούμε ότι αποτελεί το 27,977% των ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αγροτικές αλλά διορίστηκαν σε αστικές ενορίες.

B. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ & ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΗ ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΩΝ 4 ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

1. Από τη σύγκριση μεταξύ μη ενεργών κι ενεργών κληρικών, που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, προκύπτει ότι εκείνοι που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες ήταν πάντα υπερδιπλάσιοι σε σχέση με κείνους που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, έστω κι αν το ποσοστό των ενεργών κληρικών που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες ήταν ελαφρά μικρότερο από εκείνο των μη ενεργών κληρικών.

2. Από τη σύγκριση μεταξύ μη ενεργών κι ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες, προκύπτει ότι η διαφορά των μη ενεργών που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ανατρέπεται στους ενεργούς κληρικούς, οι οποίοι διορίζονται κατά πλειονοψηφία σε αγροτικές ενορίες.

3. Η διαφορά: $27,977 - 14,269 = 13,708\%$, δίνει τη θετική κινητικότητα μεταξύ των μη ενεργών και των ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΑΝΑ ΤΟΠΟ ΓΕΝΝΗΣΗΣ, ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΟΡΙΑ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Όπως είπαμε στην εισαγωγή, κατανέμουμε τους κληρικούς του συνόλου των 6 Μητροπόλεων όχι μόνο ανά τόπο γέννησης και ενορία διακονίας, αλλά και κατά επίπεδο εκπαίδευσης, για να διαπιστώσουμε το ρόλο που έπαιξε αυτό στην όποια κινητικότητα τους. Γι' αυτό το σκοπό, τους χωρίζουμε σε μη ενεργούς και ενεργούς όπως και στα προηγούμενα κεφάλαια και κατασκευάζουμε τους αντίστοιχους πίνακες. Λόγω στενότητας χώρου, η στήλη που απεικονίζει το επίπεδο εκπαίδευσης είναι κωδικοποιημένη σύμφωνα με τον **πίνακα(30)** του τρίτου κεφαλαίου που ακολουθεί.

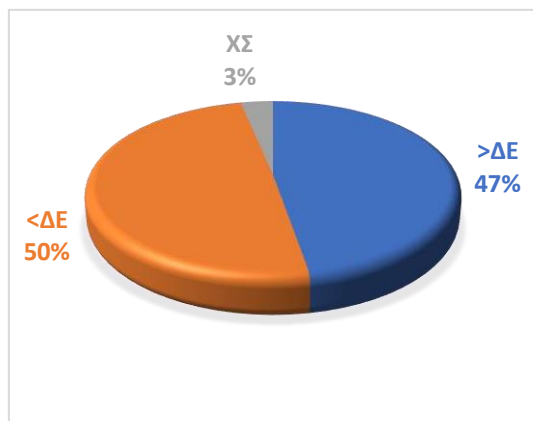
6τάξιο Δημοτικό Σχολείο ή Σχολαρχείο (Ελληνικό) ή τάξεις Γυμνασίου	<ΥΕ
Σχολαρχείο & Εκκλησιαστική Πρ.Σχολή ή Κατώτερο Φροντιστήριο ή Γ' Γυμνασίου	ΥΕ
Τάξεις 6τάξιου Γυμνασίου μετά την 3 ^η	<ΔΕ
6τάξιο Γυμνάσιο ή Μέσες Ιερατικές Σχολές ή Εκκλησιαστικά Φροντιστήρια	ΔΕ
Ανώτερα Εκκλησιαστικά Φροντιστήρια (7τάξια) ή Σχολές ή Εκκλησιαστικά Λύκεια	>ΔΕ
Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές ή Παιδαγωγικές Ακαδημίες	ΤΕ
Τμήματα Θεολογικών Σχολών ή άλλα Τμήματα ΑΕΙ	ΠΕ
Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Μεταπτυχιακά ή & άλλα Τμήματα ή Τμήματα Θεολογικών Σχολών & Διδακτορικά	>ΠΕ
Κληρικοί χωρίς στοιχεία εκπαίδευσης	

Α. ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ

Πίνακας (45)

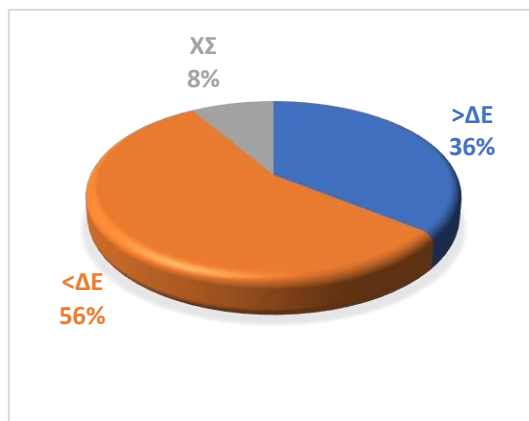
Κατανομή μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων κατά επίπεδο εκπαίδευσης και ενορία διορισμού κι αναλογίες τους

Σύνολα μη ενεργών κληρικών																
Σύνολο κληρικών των 4 Μητροπόλεων από αστικές ενορίες	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ (%)	<ΔΕ (%)	ΧΣ (%)
		43	13	7	27	20	0	31	1	9	151	Συνολικό		34,437	59,603	5,96
		16	7	6	16	14	0	28	1	3	91	Αστικές	60,264%	47,252	49,452	3,296
		26	6	1	9	6	0	0	0	4	52	Αγροτικές	34,437%	11,538	80,77	7,692
		1	0	0	2	0	0	3	0	2	8	Χωρίς Στοιχεία	5,298%	37,5	37,5	25
Σύνολο κληρικών αγροτικών ενοριών 4 Μητροπόλεων	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		432	108	39	145	63	10	35	2	70	904	Συνολικό		12,168	80,089	7,743
		29	12	7	24	22	4	18	2	11	129	Αστικές	14,269%	35,658	55,815	8,527
		382	95	32	108	41	2	13	0	50	723	Αγροτικές	79,977%	7,745	85,34	6,915
		21	1	0	13	0	4	4	0	9	52	Χωρίς Στοιχεία	5,752%	15,384	67,309	17,307
Σύνολο κληρικών από αστικές & αγροτικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		475	121	46	172	83	10	66	3	79	1055	Συνολικό		15,355	77,157	7,488
		45	19	13	40	36	4	46	3	14	220	Αστικές	20,853%	40,454	53,183	6,363
		408	101	33	117	47	2	13	0	54	775	Αγροτικές	73,459%	8	85,033	6,967
		22	1	0	15	0	4	7	0	11	60	Χωρίς Στοιχεία	5,687%	18,333	63,333	18,333
Σύνολο κληρικών χωρίς στοιχεία τύπου γέννησης	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		55	9	14	6	5		2		28	119	Συνολικό		5,882	70,589	23,529
		3	1	4	1	3		1		1	14	Αστικές	11,764%	28,571	64,287	7,142
		48	7	10	3	2		1		14	85	Αγροτικές	71,428%	3,529	80	16,47
		4	1		2					13	20	Χωρίς Στοιχεία	16,806%		35	65
Σύνολο καταγεγραμμένων μη ενεργών κληρικών	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		530	130	60	178	88	10	68		107	1174	Συνολικό		14,139	76,747	9,114
		48	20	17	41	39	4	47		15	234	Αστικές	19,931	38,461	55,129	6,41
		456	108	43	120	49	2	14		68	860	Αγροτικές	73,253	7,558	84,536	7,906
		26	2		17		4	7		24	80	Χωρίς Στοιχεία	6,814	13,75	56,25	30
Σύνολο κληρικών από οικεία Μητρόπολη	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		398	101	35	135	64	6	37		55	831	Συνολικό		12,876	80,506	6,618
		29	17	9	26	26	2	20		10	139	Αστικές	16,726%	34,532	58,274	7,194
		352	84	26	99	38		13		36	648	Αγροτικές	77,978%	7,87	86,575	5,555
		17			10		4	4		9	44	Χωρίς Στοιχεία	5,296%	18,181	61,365	20,454
Σύνολο κληρικών εκτός οικείας Μητρόπολης	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		77	20	9	38	19	4	30	3	24	224	Συνολικό		25	64,286	10,714
		16	3	2	16	8	2	27	3	4	81	Αστικές	36,16%	49,382	45,68	4,938
		56	17	7	17	9	2	1		18	127	Αγροτικές	56,96%	9,448	76,379	14,173
		5			5	2		2		2	16	Χωρίς Στοιχεία	7,142%	25	62,5	12,5

Γράφημα (61)

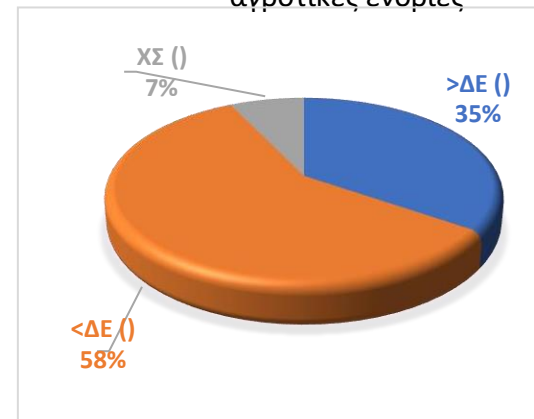
Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

Γράφημα (63)

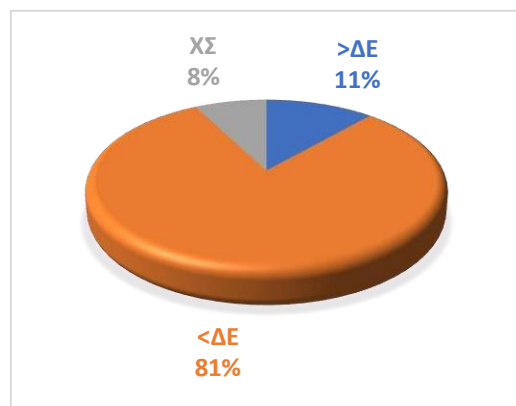
Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αγροτικές και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

αγροτικές και διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες

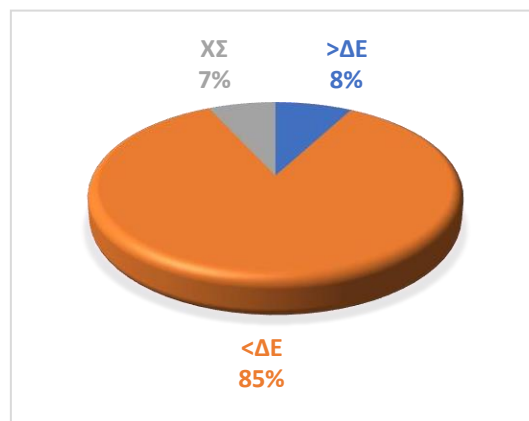
Γράφημα (65)

Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες των οικείων Μητροπόλεων και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

Γράφημα (62)

Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές και διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες

Γράφημα (64)

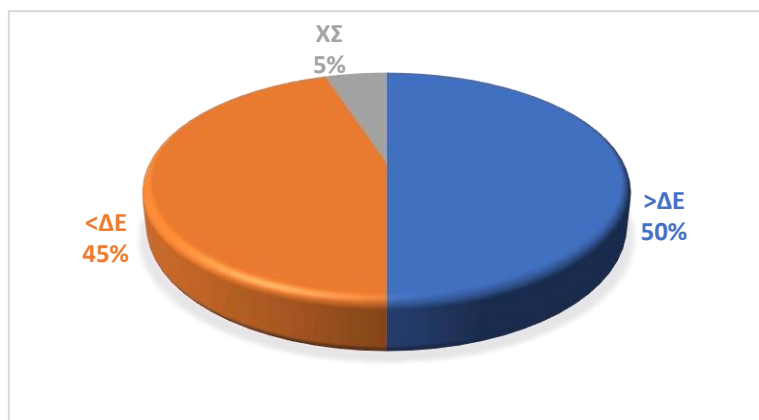
Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε

Γράφημα (66)

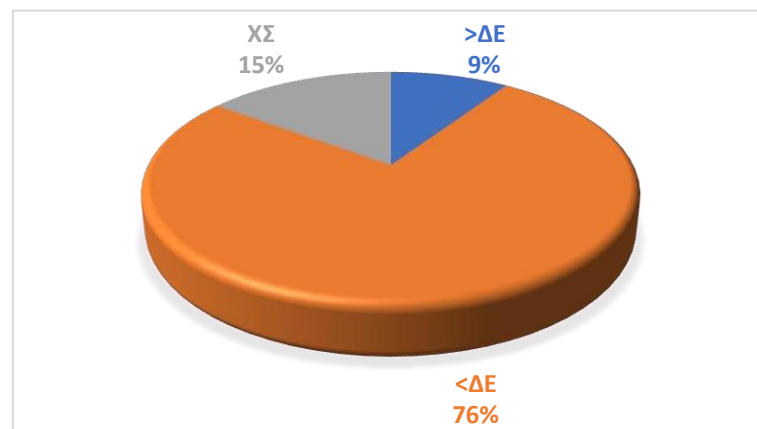
Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των μη ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων που

γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές
ενορίες των οικείων
Μητροπόλεων και διορίστηκαν σε
αγροτικές ενορίες

Γράφημα (67)

Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των μη
 ενεργών
 κληρικών 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές &
 αγροτικές ενορίες εκτός οικείων Μητροπόλεων και
 διορίστηκαν σε αστικές
 ενορίες

Γράφημα (68)

Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των μη
 ενεργών
 κληρικών 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές &
 αγροτικές ενορίες εκτός οικείων Μητροπόλεων και
 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες

1. Μελέτη των ευρημάτων για τους μη ενεργούς κληρικούς των 4 Μητροπόλεων

α. Από την πρώτη γραμμή του τελευταίου πίνακα, εύκολα καταλαβαίνουμε ότι από τους 151 κληρικούς που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες, οι 91 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 60,264%. Στη συνέχεια, βλέπουμε ότι απ' αυτούς τους 91, οι 43, ποσοστό 47,252%, έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια. Δηλαδή εκείνοι που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, προέρχονται κατά 60,264% από αστικές ενορίες και σε ποσοστό 47,252% έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια.

β. Αντίθετα, οι 52 στους 151, που προέρχονται από αστικές ενορίες, διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 34,437%. Κι απ' αυτούς, οι 42, ποσοστό 80,769%, είχαν τελειώσει μέχρι και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

γ. Συνεχίζοντας με τους κληρικούς που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, παρατηρούμε ότι απ' τους 904, μόνο οι 129, ποσοστό 14,269%, διορίστηκαν σε αστικές ενορίες. Αυτό είναι και το ποσοστό της κινητικότητας των μη ενεργών κληρικών από τα χωριά προς τις πόλεις. Όμως, απ' αυτούς που γεννήθηκαν σε αγροτικές και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, οι 46, ποσοστό 35,658%, έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια.

δ. Αντίθετα, οι 723 στους 904 που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό περίπου 80% διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες. Απ' αυτούς, οι 617 είχαν εκπαίδευση μέχρι και τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 85,53%. Δηλαδή εκείνοι που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, προέρχονται κατά 80% από αγροτικές ενορίες και έχουν εκπαίδευση μέχρι και τη δευτεροβάθμια σε ποσοστό 85,53%.

ε. Στο Σύνολο των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων, παρατηρούμε ότι από τους 1055, οι 220 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 20,853%. Απ' τους 220, οι 89 έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 40,454%.

στ. Αντίθετα, οι 775 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 73,459%. Κι απ' αυτούς, οι 659, ποσοστό 85,03%, είχαν εκπαίδευση μέχρι και τη δευτεροβάθμια.

ζ. Αν προσθέσουμε στο συνολικό αριθμό των καταγεγραμμένων κληρικών, εκείνους για τους οποίους δεν υπάρχουν στοιχεία τόπου γεννήσεως, προκύπτει ένα σύνολο 1174 κληρικών. Απ' αυτούς, οι 234 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 19,931%. Από τους 234 είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια 90 κληρικοί, ποσοστό 38,461%.

η. Αντίθετα, οι 860 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 73,253%. Απ' αυτούς, οι 727, ποσοστό 84,536%, είχαν εκπαίδευση μικρότερη ή ίση με τη δευτεροβάθμια.

Τέλος, η διαφορά στην αναλογία μεταξύ των μη ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στις οικείες Μητροπόλεις κι εκείνων που γεννήθηκαν σε Μητροπόλεις εκτός της οικείας Μητρόπολης και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, είναι υπέρ των δεύτερων. Η αιτία είναι ότι οι δεύτεροι έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια, 14,85 μονάδες περισσότερο από τους πρώτους.

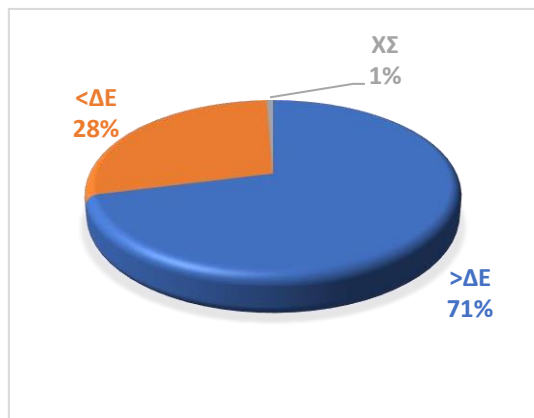
B. ΕΝΕΡΓΟΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ

Στη συνέχεια, παραθέτουμε τους πίνακες με τα αποτελέσματα, που αφορούν τα συγκεντρωτικά στοιχεία για τους ενεργούς κληρικούς των τεσσάρων Μητροπόλεων, έτσι ώστε να γίνει στο τέλος η σύγκριση και να εξαχθούν τα τελικά συμπεράσματα. Την ίδια διεργασία με τους μη ενεργούς, ακολουθούμε και για τους ενεργούς κληρικούς. Δηλαδή κατασκευή συγκεντρωτικού πίνακα, παράθεση των παρατηρήσεων και σύγκριση των ευρημάτων, για να βρούμε την κατανομή και την κινητικότητα στους ενεργούς κληρικούς.

Πίνακας (46)

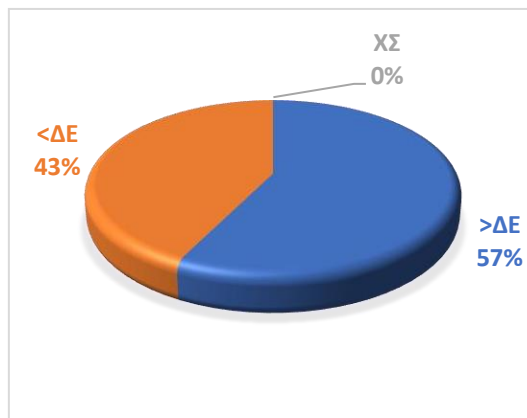
Κατανομή ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων κατά επίπεδο εκπαίδευσης ,ενορία διορισμού&
αναλογίες τους

Σύνολα ενεργών κληρικών																
Σύνολο κληρικών των 4 Μητροπόλεων από αστικές ενορίες	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ (%)	<ΔΕ (%)	ΧΣ (%)
		20	0	0	129	3	36	117	15	3				52,942	46,13	0,928
		6	0	0	37	1	21	75	12	1				71,261	28,104	0,635
		13	0	0	92	2	15	42	3	2				36,687	62,13	1,183
1	0	0	0	0	0	0	0	0	-	100	-					
Σύνολο κληρικών αγροτικών ενοριών 4 Μητροπόλεων	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		98	0	0	168	1	30	56	5	3				25,484	73,685	0,831
		5	0	0	38	0	16	38	4	0				57,426	42,574	0,00
		93	0	0	130	1	14	17	1	3				12,714	86,128	1,158
0	0	0	0	0	0	1	0	0	100,00	0,00	0,00					
Σύνολο κληρικών από αστικές & αγροτικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		118			297	4	66	173	20	6				38,45	60,673	0,877
		11			75	1	37	113	16	1				65,748	33,859	0,393
		106			222	3	29	59	4	5				22,14	76,69	1,17
1						1			50,00	50,00	0,00					
Σύνολο κληρικών χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		12	0	0	14	0	0	15	0	1				35,714	61,906	2,38
		1	0	0	1	0	0	4	0	0				66,67	33,33	0,00
		9	0	0	11	0	0	10	0	1				32,258	64,517	3,225
2	0	0	2	0	0	1	0	0	20	80	-					
Σύνολο καταγεγραμμένων ενεργών κληρικών	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		130			311	4	66	188	20	7				38,292	60,744	0,964
		12			76	1	37	117	16	1				64,615	35	0,384
		115			233	3	29	69	4	6				22,875	75,818	1,307
3			2			2			28,572	71,428						
Σύνολο κληρικών από οικεία Μητρόπολη	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		104			229	4	49	123	9	4				35,44	63,794	0,766
		10			62	1	29	86	7	1				62,755	36,735	0,51
		94			167	3	20	37	2	3				19,018	80,062	0,92
Σύνολο κληρικών εκτός οικείας Μητρόπολης	Αριθμός κληρικών	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
		<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ				>ΔΕ ()	<ΔΕ ()	ΧΣ ()
		14			68		17	51	10	2				48,148	50,618	1,234
		1			12		8	28	8					77,192	22,708	
		12			56		9	22	2	2				35,483	62,367	2,15
1						1			2	Χωρίς Στοιχεία	1,234	50	50			

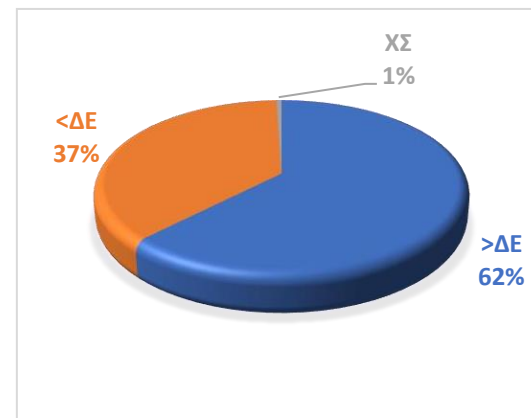
Γράφημα (69)

Ποσοστιαία κατανομή
επιπέδου
εκπαίδευσης των ενεργών κληρικών 4
Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε
αστικές και διορίστηκαν σε αστικές
ενορίες

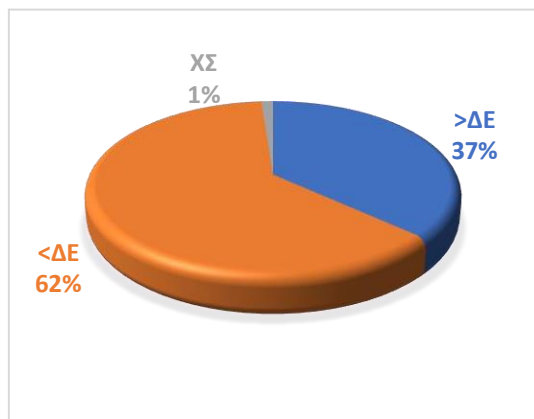
Γράφημα (71)

Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου
εκπαίδευσης των ενεργών
κληρικών 4 Μητροπόλεων που
γεννήθηκαν σε αγροτικές και
διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

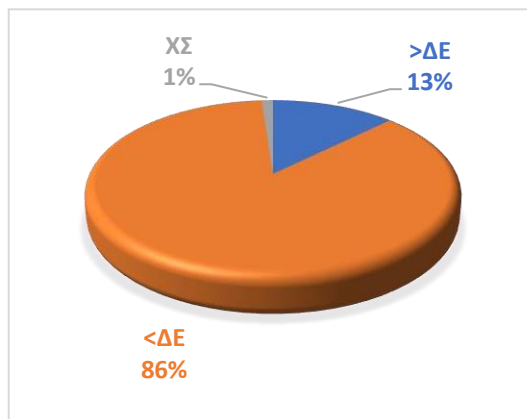
Γράφημα (73)

Ποσοστιαία κατανομή
επιπέδου
εκπαίδευσης των ενεργών κληρικών 4
Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε
αστικές & αγροτικές ενορίες των
οικείων Μητροπόλεων και
διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

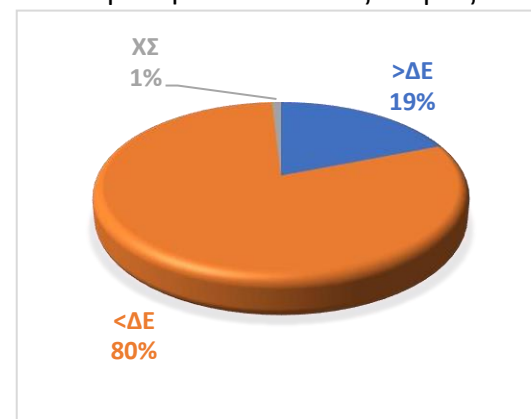
Γράφημα (70)

Ποσοστιαία κατανομή
επιπέδου
εκπαίδευσης των ενεργών κληρικών 4
Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε
αστικές και διορίστηκαν σε αγροτικές
ενορίες

Γράφημα (72)

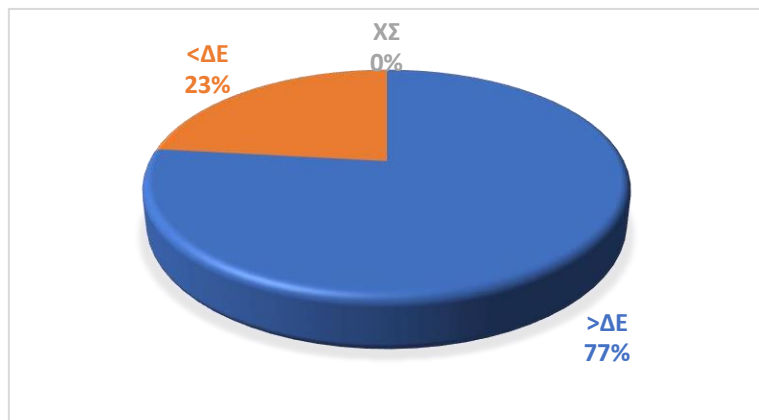
Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου
εκπαίδευσης των ενεργών κληρικών
4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε
αγροτικές και διορίστηκαν σε
αγροτικές ενορίες

Γράφημα (74)

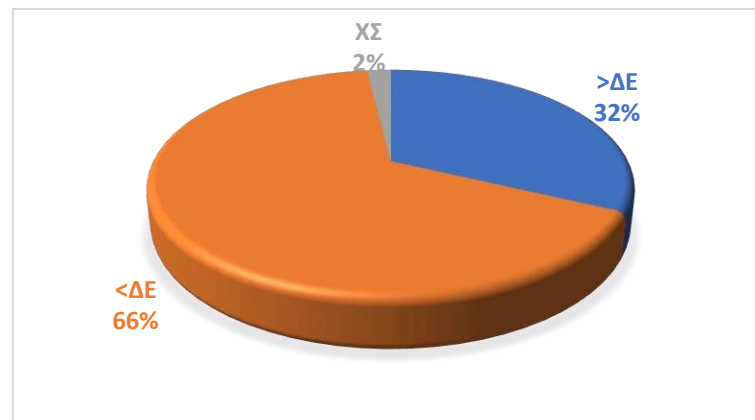
Ποσοστιαία κατανομή
επιπέδου
εκπαίδευσης των ενεργών κληρικών 4
Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε
αστικές & αγροτικές ενορίες των

οικείων Μητροπόλεων και
διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες

Γράφημα (75)

Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες εκτός οικείων Μητροπόλεων και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

Γράφημα (76)

Ποσοστιαία κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης των ενεργών κληρικών 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες εκτός οικείων Μητροπόλεων και διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες

2. Μελέτη των ευρημάτων για τους ενεργούς κληρικούς των 4 Μητροπόλεων

α. Από την πρώτη γραμμή του προτελευταίου πίνακα, εύκολα καταλαβαίνουμε ότι από τους 323 κληρικούς που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες, οι 153 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 47,368%. Στη συνέχεια, βλέπουμε ότι απ' αυτούς τους 153, οι 109, ποσοστό 71,241%, έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια. Δηλαδή, εκείνοι που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, προέρχονται κατά 47,368% από αστικές ενορίες και σε ποσοστό 71,241% έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια.

β. Αντίθετα, οι 169 στους 323 που προέρχονται από αστικές ενορίες, διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 52,321%. Κι απ' αυτούς, οι 105, ποσοστό 62,13%, είχαν τελειώσει μέχρι και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

γ. Συνεχίζοντας με τους κληρικούς που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, παρατηρούμε ότι απ' τους 361, μόνο οι 101, ποσοστό 27,977%, διορίστηκαν σε αστικές ενορίες. Αυτό είναι και το ποσοστό της κινητικότητας των μη ενεργών κληρικών από τα χωριά προς τις πόλεις. Όμως απ' αυτούς που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, οι 58, ποσοστό 57,425%, έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια.

δ. Αντίθετα, οι 259 στους 361 που γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 71,745% διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες. Απ' αυτούς, οι 223 είχαν εκπαίδευση μέχρι και τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 86,1%. Δηλαδή, εκείνοι που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, προέρχονται κατά 71,745% από αγροτικές ενορίες και έχουν εκπαίδευση μέχρι και τη δευτεροβάθμια σε ποσοστό 86,12%.

ε. Στο Σύνολο των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων παρατηρούμε, ότι από τους 684, οι 254 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 37,134%. Απ' τους 254, οι 167 έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 65,748%.

στ. Αντίθετα, οι 428 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 62,573%. Κι απ' αυτούς, οι 328, ποσοστό 76,635%, είχαν εκπαίδευση μέχρι και τη δευτεροβάθμια.

ζ. Αν προσθέσουμε στο συνολικό αριθμό των καταγεγραμμένων κληρικών, εκείνους για τους οποίους δεν υπάρχουν στοιχεία τόπου γεννήσεως, προκύπτει ένα σύνολο 726 κληρικών. Απ' αυτούς, οι 260 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 35,812%. Από τους 260 είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια 171 κληρικοί, ποσοστό 65,769%.

η. Αντίθετα, οι 459 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 63,223%. Απ' αυτούς, οι 348, ποσοστό 75,816%, είχαν εκπαίδευση μικρότερη ή ίση με τη δευτεροβάθμια.

Τέλος, η διαφορά στην αναλογία μεταξύ των ενεργών κληρικών που γεννήθηκαν στις οικείες Μητροπόλεις κι εκείνων που γεννήθηκαν σε Μητροπόλεις εκτός των οικείων και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, είναι υπέρ των πρώτων. Κι αυτό, παρά το ότι οι δεύτεροι είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη Δευτεροβάθμια από τους πρώτους σε αναλογία 14,437%. Έτσι, δεν επαναλαμβάνεται η τάση υπέρ των δεύτερων που επικρατούσε στους μη ενεργούς κληρικούς των τεσσάρων Μητροπόλεων.

Γ. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΜΗ ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΩΝ 4 ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Αν συγκρίνουμε τους μη ενεργούς με τους ενεργούς κληρικούς, που γεννήθηκαν σε αστικές και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, παρατηρούμε ότι μειώθηκε το ποσοστό των κληρικών που γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες περίπου κατά 13 μονάδες, ενώ οι ενεργοί έχουν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια από τους μη ενεργούς σε ποσοστό 24%. Αυτό επιβεβαιώνει την ύπαρξη μεγαλύτερης κινητικότητας των ενεργών που γεννήθηκαν σε αγροτικές και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες.

2. Αν συγκρίνουμε τους μη ενεργούς με τους ενεργούς που διορίστηκαν σε αγροτικές, ενώ γεννήθηκαν σε αστικές ενορίες, παρατηρούμε ότι αυξήθηκε το ποσοστό των κληρικών που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες κατά περισσότερο από 18 μονάδες, ενώ μειώθηκε το ποσοστό τους που είχαν τελειώσει μέχρι και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά 18,64 μονάδες. Άρα, στους ενεργούς, έχουμε περισσότερους κληρικούς που διορίζονται σε αγροτικές ενορίες ενώ γεννήθηκαν σε αστικές με αντίστοιχη αύξηση του επιπέδου εκπαίδευσής τους.

3. Αν συγκρίνουμε τους μη ενεργούς με τους ενεργούς κληρικούς, που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ενώ γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, εμφανίζεται αυξημένη κινητικότητα από τις αγροτικές στις αστικές των ενεργών. Όμως, αυτή η κινητικότητα υπέρ των ενεργών κατά 13,708% συμβαδίζει με την αύξηση κατά 21,587% του ποσοστού εκπαίδευσής τους μεγαλύτερης από τη δευτεροβάθμια.

4. Αν συγκρίνουμε τους μη ενεργούς με τους ενεργούς, που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ενώ γεννήθηκαν σε αγροτικές ενορίες, παρατηρούμε ότι υπάρχει πτώση της αναλογίας τους κατά 8,23% στους ενεργούς. Αυτή συμπορεύεται με σταθερότητα στο επίπεδο χαμηλής εκπαίδευσής τους και μία αύξηση των 5 μονάδων στους κληρικούς που έχουν τελειώσει εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια.

5. Αν συγκρίνουμε τους κληρικούς των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές και διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, τόσο στους μη ενεργούς, όσο και στους ενεργούς παρατηρούμε ότι υπάρχει αύξηση κατά 16 και πλέον μονάδες του ποσοστού διορισμού τους σε αστικές ενορίες. Αυτό συμβαδίζει με αύξηση κατά 25 και πλέον μονάδες του ποσοστού τους με εκπαίδευση περισσότερη από τη δευτεροβάθμια. Δηλαδή, η αστικοποίηση συμπορεύεται με περισσότερη εκπαίδευση από μέρους των κληρικών.

6. Αν συγκρίνουμε τους μη ενεργούς με τους ενεργούς κληρικούς των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές και διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, παρατηρούμε ότι υπάρχει μείωση κατά 11 μονάδες του ποσοστού διορισμού τους σ' αυτές. Επίσης, παρατηρείται μείωση κατά 8,343 μονάδες του ποσοστού αυτών που έχουν εκπαίδευση μικρότερη από τη δευτεροβάθμια. Αυτό σημαίνει ότι και στις αγροτικές ενορίες αρχίζουν να εφημερεύουν κληρικοί με καλύτερο επίπεδο εκπαίδευσης από το παρελθόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΝΑ ΤΟΠΟ ΓΕΝΝΗΣΗΣ, ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΝΟΡΙΑ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Όπως είπαμε στην εισαγωγή, κατανέμουμε τους κληρικούς των 6 Μητροπόλεων όχι μόνο ανά τόπο γέννησης και ενορία διακονίας, αλλά και κατά επίπεδο εκπαίδευσης, για να διαπιστώσουμε το ρόλο που έπαιξε αυτό στην όποια κινητικότητα τους. Γι' αυτό το σκοπό, τους χωρίζουμε σε μη ενεργούς και ενεργούς όπως και στα προηγούμενα κεφάλαια και κατασκευάζουμε τους αντίστοιχους πίνακες. Λόγω στενότητας χώρου, η στήλη που απεικονίζει το επίπεδο εκπαίδευσης είναι κωδικοποιημένη, όπως έγινε και στο προηγούμενο κεφάλαιο. Επίσης, υπάρχει στήλη όπου φαίνονται οι έγγαμοι και οι άγαμοι κληρικοί.

Α. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΗ ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ, ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Επειδή δεν έχουμε επαρκή στοιχεία για τους μη ενεργούς κληρικούς 2 Μητροπόλεων, της Μητρόπολης Καλαβρύτων και της Μητρόπολης Ολυμπίας, υπολογίζουμε και σχολιάζουμε τα παραπάνω στοιχεία, εκτός απ' αυτά των 2 Μητροπόλεων. Μόνο τότε μπορεί να γίνει η σύγκριση με τα αντίστοιχα στοιχεία των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων. Προσπαθούμε δηλαδή, να συγκρίνουμε μεγέθη όμοια, για τα οποία υπάρχουν πληροφορίες κι όχι ανόμοια και αναντίστοιχα.

1. ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ

Πίνακας (47)

Κατανομή μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων, που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες, κατά επίπεδο εκπαίδευσης & ενορία διακονίας τους

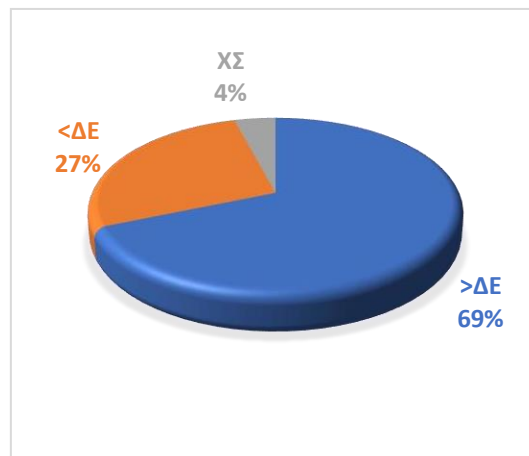
Σύνολα μη ενεργών κληρικών																
	Είδος ενορίας διορισμού	Οικογενειακή κατάσταση	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
			<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ			>ΔΕ	<ΔΕ	ΧΣ
Σύνολο κληρικών από αστικές ενορίες των 4 Μητροπόλεων	Σύνολο	Έγγαμοι	34	13	7	25	18	0	13	0	8	118	78,15%	26,27	66,95	6,78
		Άγαμοι	9	0	0	2	2	0	18	1	1	33	21,85%	63,64	33,33	3,03
		Σύνολο	43	13	7	27	20	0	31	1	9	151	100%	34,44	59,60	5,96
	Αστικές	Έγγαμοι	11	7	6	14	12	0	11	0	2	63	69,23%	36,51	60,32	3,17
		Άγαμοι	5	0	0	2	2	0	17	1	1	28	30,77%	71,43	25,00	3,57
		Σύνολο	16	7	6	16	14	0	28	1	3	91	60,26%	47,25	49,45	3,30
	Αγροτικές	Έγγαμοι	22	6	1	9	6	0	0	0	4	48	40,68%	12,50	79,17	8,33
		Άγαμοι	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	12,12%	0,00	100,00	0,00
		Σύνολο	26	6	1	9	6	0	0	0	4	52	34,44%	11,54	80,77	7,69
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι	1	0	0	2	0	0	2	0	2	7	5,93%	28,57	42,86	28,57
		Άγαμοι	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3,03%	100,00	0,00	0,00
		Σύνολο	1	0	0	2	0	0	3	0	2	8	5,30%	37,50	37,50	25,00
Σύνολο κληρικών από αγροτικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	Σύνολο	Έγγαμοι	394	105	37	140	61	10	21	0	64	832	92,04%	11,057	81,251	7,692
		Άγαμοι	38	3	2	5	2	0	14	2	6	72	7,96%	25,00	66,67	8,333
		Σύνολο	432	108	39	145	63	10	35	2	70	904	100%	12,168	80,089	7,743
	Αστικές	Έγγαμοι	26	11	7	24	22	4	7	0	11	112	86,821%	29,464	60,715	9,821
		Άγαμοι	3	1	0	0	0	0	11	2	0	17	13,178%	76,47	23,53	0,00
		Σύνολο	29	12	7	24	22	4	18	2	11	129	14,269%	35,658	55,815	8,527
	Αγροτικές	Έγγαμοι	347	93	30	103	39	3	11	0	46	672	92,946%	7,886	85,269	6,845
		Άγαμοι	35	2	2	5	2	0	2	0	4	52	7,192%	7,692	84,616	7,692
		Σύνολο	382	95	32	108	41	2	13	0	50	723	79,977%	7,745	85,34	6,915
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι	21	1	0	13	0	4	3	0	7	49	94,23%	14,285	71,43	14,285
		Άγαμοι	0	0	0	0	0	0	1	0	2	3	5,769%	33,33	0,00	66,67
		Σύνολο	21	1	0	13	0	4	4	0	9	52	5,752%	15,384	67,309	17,307
Σύνολο κληρικών από αστικές & αγροτικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	Σύνολο	Έγγαμοι	428	118	44	165	79	10	34	0	72	950	90,05%	12,95	79,47	7,58
		Άγαμοι	47	3	2	7	4	0	32	3	7	105	9,95%	37,14	56,19	6,67
		Σύνολο	475	121	46	172	83	10	66	3	79	1055	100%	15,36	77,16	7,49
	Είδος ενορίας διορισμού	Οικογενειακή κατάσταση	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		

Σύνολα μη ενεργών κληρικών																
	Αστικές	Έγγαμοι	37	18	13	38	34	4	18	0	13	175	79,55%	32,00	60,57	7,43
		Άγαμοι	8	1	0	2	2	0	28	3	1	45	20,45%	73,33	24,44	2,22
		Σύνολο	45	19	13	40	36	4	46	3	14	220	100%	40,45	53,18	6,36
	Αγροτικές	Έγγαμοι	369	99	31	112	45	2	11	0	50	719	92,78%	8,066	84,98	6,954
		Άγαμοι	39	2	2	5	2	0	2	0	4	56	7,22%	7,142	85,716	7,142
		Σύνολο	408	101	33	117	47	2	13	0	54	775	100%	8	85,033	6,967
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι	22	1	0	15	0	4	5	0	9	56	93,22%	16,071	67,858	16,071
		Άγαμοι	0	0	0	0	0	0	2	0	2	4	6,78%	50,00	0,00	50,00
		Σύνολο	22	1	0	15	0	4	7	0	11	60	100%	18,333	63,334	18,333
Σύνολο κληρικών χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	Είδος ενορίας διορισμού	Οικογενειακή κατάσταση	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
			<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ			>ΔΕ	<ΔΕ	ΧΣ
	Σύνολο	Έγγαμοι	54	7	12	6	5		2		25	111	93,277	6,306	71,172	22,522
		Άγαμοι	1	2	2						3	8	6,723	-	62,5	37,5
		Σύνολο	55	9	14	6	5		2		28	119	100	5,882	70,589	23,529
	Αστικές	Έγγαμοι	2	1	3	1	3		1			11	78,571	36,363	63,636	
		Άγαμοι	1		1						1	3	21,429	-	66,666	33,333
		Σύνολο	3	1	4	1	3		1		1	14	11,764	28,571	64,287	7,142
	Αγροτικές	Έγγαμοι	48	5	9	3	2		1		14	82	96,47	3,658	79,269	17,073
		Άγαμοι		2	1							3	3,52	-	100	-
		Σύνολο	48	7	10	3	2		1		14	85	71,428	3,529	80	16,47
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι	4	1		2					11	18	90	-	44,444	55,555
		Άγαμοι									2	2	10	-	-	100
		Σύνολο	4	1		2					13	20	16,806	-	35	65
Σύνολο καταγεγραμμένων μη ενεργών κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Οικογενειακή κατάσταση	Επίπεδο εκπαίδευσης									Σύνολο Κληρικών	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης		
			<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ	ΧΣ			>ΔΕ	<ΔΕ	ΧΣ
	Σύνολο	Έγγαμοι	482	125	56	171	84	10	36		97	1061	90,374	12,252	78,606	9,142
		Άγαμοι	48	5	4	7	4		32	3	10	113	9,625	34,513	56,638	8,849
		Σύνολο	530	130	60	178	88	10	68	3	107	1174	100	14,395	76,491	9,114
	Αστικές	Έγγαμοι	39	19	16	39	37	4	19		13	186	79,487	32,258	60,753	6,989
		Άγαμοι	9	1	1	2	2		28	3	2	48	20,512	68,75	27,084	4,166
		Σύνολο	48	20	17	41	39	4	47	3	15	234	19,931	39,743	53,847	6,41
	Αγροτικές	Έγγαμοι	417	104	40	115	47	2	12		64	801	93,139	7,615	84,395	7,99
		Άγαμοι	39	4	3	5	2		2		4	59	6,86	6,779	86,442	6,779
		Σύνολο	456	108	43	120	49	2	14		68	860	73,253	7,558	84,536	7,906
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι	26	2		17		4	5		20	74	92,5	12,162	60,811	27,027
		Άγαμοι							2		4	6	7,5	-	33,333	66,666
		Σύνολο	26	2		17		4	7		24	80	6,814	13,75	56,25	30

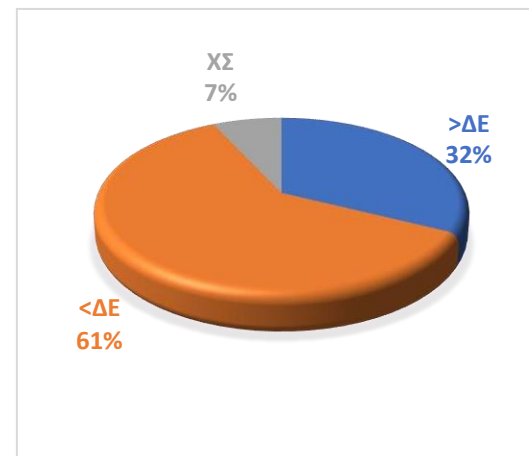
Γράφημα (77)

Ποσοστιαία κατανομή των αγάμων και των εγγάμων στο σύνολο των μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων

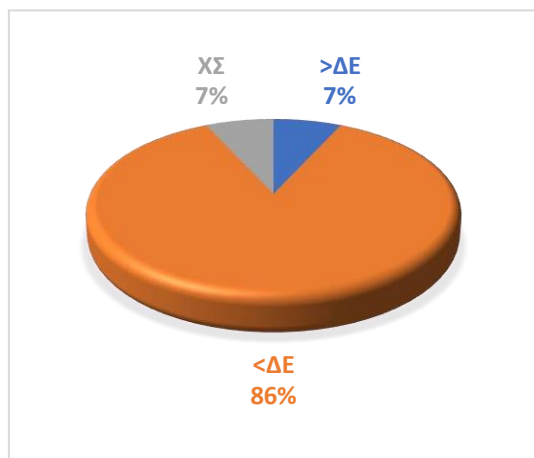
Γράφημα (79)

Ποσοστιαία κατανομή του επιπέδου εκπαίδευσης των αγάμων που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

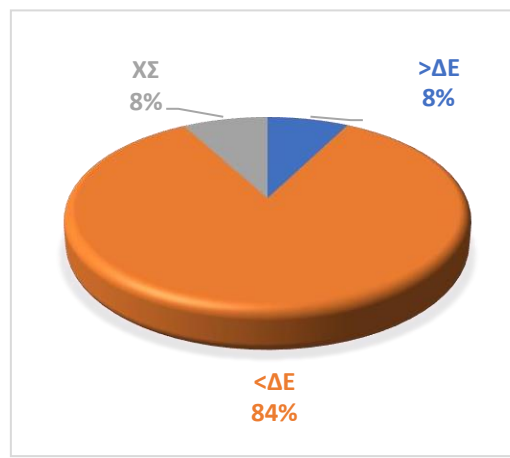
Γράφημα (81)

Ποσοστιαία κατανομή του επιπέδου εκπαίδευσης των εγγάμων που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

Γράφημα (78)

Ποσοστιαία κατανομή του επιπέδου εκπαίδευσης των αγάμων που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες

Γράφημα (80)

Ποσοστιαία κατανομή του επιπέδου εκπαίδευσης των εγγάμων που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες

α. Μελέτη της κατανομής των μη ενεργών κληρικών σε εγγάμους κι αγάμους.

1. Παρατηρούμε, ότι στους 1174 μη ενεργούς κληρικούς, οι 113 είναι άγαμοι με διάφορους βαθμούς ιεροσύνης: ιεροδιάκονοι, ιερομόναχοι, αρχιμανδρίτες κι επίσκοποι με έδρα. Τους άγαμους κληρικούς που διακόνησαν μοναστήρια, τους έχουμε εντάξει στις αγροτικές ενορίες, γιατί τα περισσότερα βρίσκονται σε τέτοιες περιοχές. Το ποσοστό των αγάμων στο σύνολο των ενεργών κληρικών είναι: $113|1174*100=9,625\%$.

2. Αντίθετα, βλέπουμε ότι οι έγγαμοι είναι: $1174-113=1061$. Επομένως, το ποσοστό των εγγάμων στο συνολικό πληθυσμό είναι: $1061|1174*100=90,374\%$.

β. Μελέτη της κατανομής των μη ενεργών κληρικών που προέρχονται από αστικές και από αγροτικές ενορίες.

1. Στο σύνολο των 1055 μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων, οι 220 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 20,853%. Απ' αυτούς, οι 45 ήταν άγαμοι, ποσοστό 20,454% και 39,823% επί των αγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 33, ποσοστό 73,333% είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη Δευτεροβάθμια. Αντίθετα, οι 175, ποσοστό 79,545% ήταν έγγαμοι. Αυτοί είναι και το 18,421% των εγγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 106 είχαν εκπαίδευση μικρότερη από τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 60,571%. Το ποσοστό εκείνων με εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια, είναι 32%.

2. Από την άλλη μεριά, οι 775 στους 1055 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 73,459%. Απ' αυτούς, οι 56 ήταν άγαμοι, ποσοστό 7,225% και 49,557% επί των αγάμων. Κι απ' αυτούς οι 48, για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία εκπαίδευσης, ποσοστό 85,714% είχαν εκπαίδευση μικρότερη από τη δευτεροβάθμια. Αντίθετα, οι 719 απ' αυτούς που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 92,774% ήταν έγγαμοι. Είναι το 68,151% των εγγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 611, ποσοστό 84,979% είχαν εκπαίδευση μέχρι τη δευτεροβάθμια.

γ. Μελέτη της κατανομής του συνόλου των μη ενεργών κληρικών που προέρχονται και από αστικές και από αγροτικές ενορίες μαζί με τους κληρικούς χωρίς στοιχεία.

1. Στο σύνολο των 1174 μη ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων, οι 234 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 19,931%. Απ' αυτούς, οι 48 ήταν άγαμοι, ποσοστό 20,512% και 42,477% επί των αγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 33, ποσοστό 68,75% είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια. Αντίθετα, οι 186, ποσοστό 79,487%, ήταν έγγαμοι. Αυτοί είναι και το 17,53% των εγγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 113 είχαν εκπαίδευση μικρότερη από τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 60,752%. Το ποσοστό εκείνων με εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια είναι 32,258%.

2. Από την άλλη μεριά, οι 860 στους 1174 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 73,253%. Απ' αυτούς, οι 59 ήταν άγαμοι, ποσοστό 6,86% και 52,212% επί των αγάμων. Κι απ' αυτούς οι 51, για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία εκπαίδευσης, ποσοστό 86,44% είχαν εκπαίδευση μέχρι τη δευτεροβάθμια. Αντίθετα, οι 801 στους 860 που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 93,139%, ήταν έγγαμοι. Είναι το 75,494% των εγγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 676 ποσοστό 84,394% είχαν εκπαίδευση μέχρι τη δευτεροβάθμια. Στους 1174 μη ενεργούς κληρικούς της έρευνας, οι 113 ήταν άγαμοι, ποσοστό 9,625% και διορίστηκαν σε ποσοστό 42,477% σε αστικές ενορίες και σε ποσοστό 52,212% σε αγροτικές, ενώ οι 1061 ήταν έγγαμοι, ποσοστό 90,374% και διορίστηκαν σε ποσοστό 17,53% σε αστικές ενορίες και σε αγροτικές σε ποσοστό 75,494%.

2. ΕΝΕΡΓΟΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ

Πίνακας (48)

Κατανομή ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων που γεννήθηκαν σε αστικές & αγροτικές ενορίες, κατά επίπεδο εκπαίδευσης & ενορία διακονίας τους

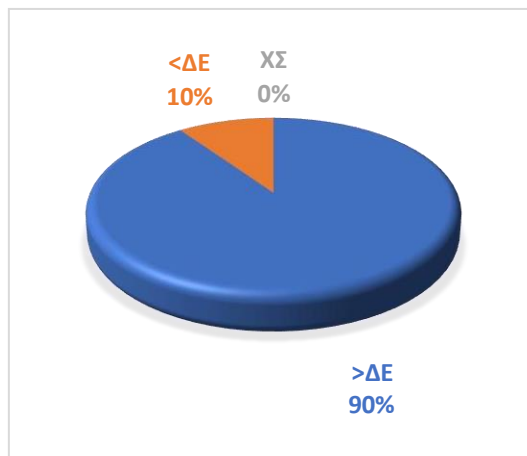
Σύνολα ενεργών κληρικών																
	Είδος ενορίας διορισμού	Οικογενειακή κατάσταση	Επίπεδο εκπαίδευσης								Σύνολο Κληρικών	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης			
			<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ			ΧΣ	>ΔΕ	<ΔΕ	ΧΣ
Σύνολο κληρικών των 4 Μητροπόλεων από αστικές ενορίες	Σύνολο	Έγγαμοι	20			122	3	32	90	6	3	276	85,448	47,463	51,451	1,086
		Άγαμοι				7		4	27	9		47	14,552	85,106	14,894	-
		Σύνολο				129	3	36	117	15	3	323	100	59,134	39,938	0,928
	Αστικές	Έγγαμοι	6			35	1	18	56	5	1	122	79,738	65,575	33,606	0,819
		Άγαμοι				2		3	19	7		31	20,262	93,548	6,452	
		Σύνολο	6			37	1	21	75	12	1	153	47,368	71,243	28,104	0,653
	Αγροτικές	Έγγαμοι	13			87	2	14	34	1	2	153	90,532	33,333	65,359	1,307
		Άγαμοι				5		1	8	2		16	9,468	68,75	31,25	
		Σύνολο	13			92	2	15	42	3	2	169	52,321	36,563	62,13	1,307
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι	1									1	100			100
		Άγαμοι														
		Σύνολο	1									1	100			100
Σύνολο κληρικών αγροτικών ενοριών 4 Μητροπόλεων	Σύνολο	Έγγαμοι	98			161	1	29	52		2	343	94,736	23,906	75,511	0,583
		Άγαμοι	1			7		1	3	5	1	18	5,264	50	44,444	5,555
		Σύνολο	99			168	1	30	55	5	3	361	100	25,207	73,962	0,831
	Αστικές	Έγγαμοι	5			36		16	35			92	91,089	55,434	44,566	-
		Άγαμοι				2			3	4		9	8,911	77,777	22,222	-
		Σύνολο	5			38		16	38	4		101	27,977	57,425	42,575	-
	Αγροτικές	Έγγαμοι	93			125	1	13	16		2	250	96,525	12	87,2	0,8
		Άγαμοι	1			5		1		1	1	9	3,475	22,222	66,666	11,111
		Σύνολο	94			130	1	14	16	1	3	259	71,445	12,355	86,487	1,158
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι							1			1	100	100		
		Άγαμοι														
		Σύνολο							1			1	100	100		
Σύνολο κληρικών από αστικές & αγροτικές ενορίες 4 Μητροπόλεων	Σύνολο	Έγγαμοι	118			283	4	61	142	6	5	619	90,497	34,41	64,783	0,807
		Άγαμοι	1			14		5	30	14	1	65	9,503	75,384	23,078	1,538
		Σύνολο	119			297	4	66	172	20	6	684	100	38,304	60,819	0,877
	Αστικές	Έγγαμοι	11			71	1	34	91	5	1	214	84,252	61,214	38,319	0,467

Σύνολα ενεργών κληρικών																
		Άγαμοι				4		3	22	11		40	15,748	90	10	
		Σύνολο	11			75	1	37	113	16	1	254	37,134	65,748	33,859	0,393
	Αγροτικές	Έγγαμοι	106			212	3	27	50	1	4	403	94,158	20,099	78,909	0,992
		Άγαμοι	1			10		2	8	3	1	25	5,842	52	44	4
		Σύνολο	107			222		29	58	4	5	428	62,573	21,261	77,571	1,168
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι	1						1			2	100		50	50
		Άγαμοι														
		Σύνολο	1						1			2	100		50	50
Σύνολο κληρικών χωρίς στοιχεία τόπου γέννησης	Είδος ενορίας διορισμού	Οικογενειακή κατάσταση	Επίπεδο εκπαίδευσης								Σύνολο Κληρικών	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης			
			<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ			ΧΣ	>ΔΕ	<ΔΕ	ΧΣ
	Σύνολο	Έγγαμοι	11			14			8		1	34	80,952	23,529	73,53	2,941
		Άγαμοι							8			8	19,048	100		
		Σύνολο	11			14			16		1	42	100	38,095	59,525	2,38
	Αστικές	Έγγαμοι	1			1			3			5	83,333	60	40	-
		Άγαμοι							1			1	16,666	100	-	-
		Σύνολο	1			1			4			6	14,285	66,666	33,333	-
	Αγροτικές	Έγγαμοι	9			11			5		1	26	96,296	19,23	76,924	3,846
		Άγαμοι							1			1	3,704	100		-
		Σύνολο	9			11			6			27	64,285	22,222	77,777	-
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι	1			1						2	22,222	-	100	-
		Άγαμοι				1			6			7	77,777	85,714	14,286	
		Σύνολο	1			2			6			9	21,428	66,666	33,333	-
Σύνολο καταγεγραμμένων μη ενεργών κληρικών	Είδος ενορίας διορισμού	Οικογενειακή κατάσταση	Επίπεδο εκπαίδευσης								Σύνολο Κληρικών	Αναλογία	Επίπεδο εκπαίδευσης			
			<ΥΕ	ΥΕ	<ΔΕ	ΔΕ	>ΔΕ	ΤΕ	ΠΕ	>ΠΕ			ΧΣ	>ΔΕ	<ΔΕ	ΧΣ
	Σύνολο	Έγγαμοι	129			296	4	61	150	6	6	652	89,807	33,895	65,185	0,92
		Άγαμοι	1			15		5	38	14	1	74	10,193	77,027	21,622	1,351
		Σύνολο	130			311	4	66	188	20	7	726	100	38,292	60,744	0,964
	Αστικές	Έγγαμοι	12			72	1	34	94	5	1	219	84,23	61,187	38,357	0,456
		Άγαμοι				4		3	23	11		41	15,77	90,243	9,757	-
		Σύνολο	12			76	1	37	117	16	1	260	35,812	65,769	33,487	0,384
	Αγροτικές	Έγγαμοι	115			223	3	27	55	1	5	429	94,285	20,046	78,789	1,165
		Άγαμοι	1			10		2	9	3	1	26	5,715	53,846	42,308	3,846
		Σύνολο	116			233	3	29	64	4	6	455	62,672	21,978	76,704	1,318
	Χωρίς στοιχεία	Έγγαμοι	1			1						2	22,222		100	
		Άγαμοι				1			6			7	77,777	85,714	14,286	-
		Σύνολο	1			2			6			9	21,248	66,666	33,333	-

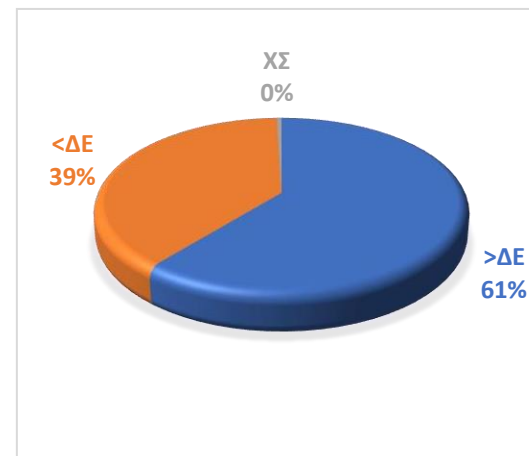
Γράφημα (82)

Ποσοστιαία κατανομή των αγάμων και των εγγάμων στο σύνολο των ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων

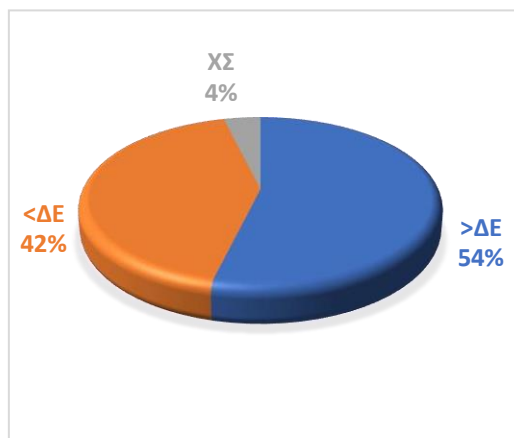
Γράφημα (84)

Ποσοστιαία κατανομή του επιπέδου εκπαίδευσης των αγάμων που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

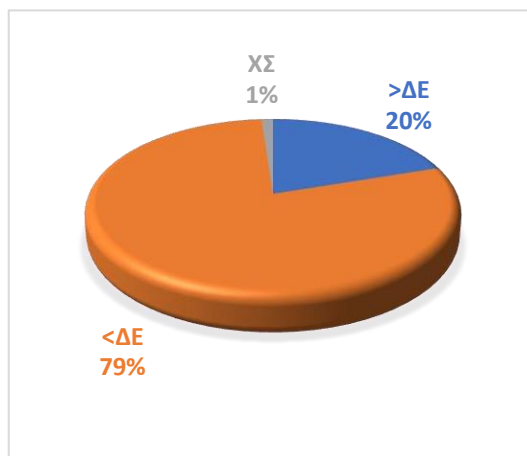
Γράφημα (86)

Ποσοστιαία κατανομή του επιπέδου εκπαίδευσης των εγγάμων που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες

Γράφημα (83)

Ποσοστιαία κατανομή του επιπέδου εκπαίδευσης των αγάμων που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες

Γράφημα (85)

Ποσοστιαία κατανομή του επιπέδου εκπαίδευσης των εγγάμων που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες

α. Μελέτη της κατανομής των ενεργών κληρικών σε εγγάμους κι αγάμους.

1. Παρατηρούμε ότι στους 726 ενεργούς κληρικούς, οι 74 είναι άγαμοι με διάφορους βαθμούς ιεροσύνης: ιεροδιάκονοι, ιερομόναχοι, αρχιμανδρίτες κι επίσκοποι με έδρα. Τους άγαμους κληρικούς που διακόνησαν μοναστήρια, τους έχουμε εντάξει στις αγροτικές ενορίες, γιατί τα περισσότερα βρίσκονται σε τέτοια μέρη. Το ποσοστό των αγάμων στο σύνολο των ενεργών κληρικών είναι: $74/726 \cdot 100 = 10,192\%$.

2. Αντίθετα, βλέπουμε ότι οι έγγαμοι είναι: $726 - 74 = 652$. Επομένως, το ποσοστό των εγγάμων στο συνολικό πληθυσμό είναι: $652/726 \cdot 100 = 89,807\%$.

β. Μελέτη της κατανομής των ενεργών κληρικών που προέρχονται και από αστικές και από αγροτικές ενορίες.

1. Στο σύνολο των 684 ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων, οι 254 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 37,134%. Απ' αυτούς, οι 40 ήταν άγαμοι, ποσοστό 15,748% και 54,05% επί των αγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 36, ποσοστό 90% είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη Δευτεροβάθμια. Αντίθετα, οι 214, ποσοστό 84,251% ήταν έγγαμοι. Αυτοί είναι και το 32,822% των εγγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 131 είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 61,214%. Το ποσοστό εκείνων με εκπαίδευση μικρότερη από τη δευτεροβάθμια, είναι 38,319%.

2. Από την άλλη μεριά, οι 428 στους 684 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 62,573%. Απ' αυτούς, οι 25 ήταν άγαμοι, ποσοστό 5,841% και 33,783% επί των αγάμων. Κι απ' αυτούς οι 13, για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία εκπαίδευσης, ποσοστό 52% είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια. Αντίθετα, οι 403 στους 428 που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 94,158% ήταν έγγαμοι. Είναι το 61,809% των εγγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 318, ποσοστό 78,908% είχαν εκπαίδευση μέχρι τη δευτεροβάθμια.

γ. Μελέτη της κατανομής του συνόλου των ενεργών κληρικών που προέρχονται και από αστικές και από αγροτικές ενορίες μαζί με τους κληρικούς χωρίς στοιχεία.

1. Στο σύνολο των 726 ενεργών κληρικών των 4 Μητροπόλεων, οι 260 διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, ποσοστό 35,812%. Απ' αυτούς, οι 41 ήταν άγαμοι, ποσοστό 15,77% και 55,405% επί των αγάμων. Κι απ' αυτούς οι 37, ποσοστό 90,243% είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια. Αντίθετα, οι 219, ποσοστό 84,23%, ήταν έγγαμοι. Αυτοί είναι και το 33,588% των εγγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 134 είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 61,187%. Το ποσοστό εκείνων με εκπαίδευση μικρότερη από τη δευτεροβάθμια είναι 38,537%.

2. Από την άλλη μεριά, οι 455 στους 726 διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, ποσοστό 62,672%. Απ' αυτούς, οι 26 ήταν άγαμοι, ποσοστό 5,715% και 35,135% επί των αγάμων. Κι απ' αυτούς οι 14, για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία εκπαίδευσης, είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 53,846%. Αντίθετα, οι 429 στους 455 που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες ήταν έγγαμοι, ποσοστό 94,285%. Είναι το 59,09% των εγγάμων. Κι απ' αυτούς, οι 338 είχαν εκπαίδευση μέχρι τη δευτεροβάθμια, ποσοστό 78,787%.

Β. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΜΗ ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΩΝ 4 ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

1. Παρατηρούμε ότι μεταξύ μη ενεργών κι ενεργών κληρικών που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες υπάρχει αύξηση, κατά 15,881% Επίσης: α) υπάρχει αύξηση του ποσοστού των αγάμων που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες, κατά 4,75%, όπως και αύξηση κατά 21,49%, όσων απ' αυτούς είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια και, β) παρατηρείται μείωση κατά το ίδιο ποσοστό των εγγάμων

(4,75%) που διορίστηκαν σε αστικές ενορίες και σχεδόν υπερδιπλασιασμός όσων απ' αυτούς είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια.

2. Όμοια, μεταξύ μη ενεργών κι ενεργών κληρικών υπάρχει μείωση, κατά 10,58%, εκείνων που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες. Επίσης: α) υπάρχει μείωση, κατά 1,145% των αγάμων που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες, όπως επίσης και αύξηση, περισσότερο από 47%, όσων απ' αυτούς είχαν εκπαίδευση μεγαλύτερη από τη δευτεροβάθμια και, β) παρατηρείται μείωση, κατά 1,146% των εγγάμων που διορίστηκαν σε αγροτικές ενορίες και 5,607%, όσων απ' αυτούς είχαν εκπαίδευση μέχρι τη δευτεροβάθμια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΕΥΡΕΣΗ ΜΕΣΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ & ΜΕΣΟΥ ΟΡΟΥ ΘΑΝΑΤΩΝ ΚΕΚΟΙΜΗΜΕΝΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΤΩΝ 6 ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

Σ' αυτό το κεφάλαιο, βρίσκουμε τη μέση ηλικία θανάτου και το μέσο όρο θανάτων ανά έτος των κληρικών που ερευνήσαμε. Γι' αυτό το σκοπό, κατασκευάζουμε πίνακες για το σύνολο των Μητροπόλεων, όπου παρατίθενται τα έτη γέννησης και τα έτη θανάτου ανά κληρικό και με βάση αυτά υπολογίζουμε και την ηλικία θανάτου των. Στη συνέχεια, υπολογίζουμε την ηλικία θανάτου ανά δεκαετία στις 6 Μητροπόλεις συνολικά.

Α. ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1. Μέση ηλικία & μέσος όρος θανάτων κεκοιμημένων κληρικών Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά δεκαετία σύμφωνα με τα έτη γέννησης & θανάτου τους

Πίνακας (49)

Μέση ηλικία & μέσος όρος θανάτων κεκοιμημένων κληρικών Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας την 1^η δεκαετία (1920-30)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου(έτη)
1	1877	1930	53
2	1893	1930	37
Σύν.θαν.κληρ.:2		Σύν.ετ.ηλ.θαν.:90	

α. Την πρώτη δεκαετία(1920-1930),οι θάνατοι των κληρικών ανήλθαν στους 2.Με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της πρώτης δεκαετίας(1920-1930) στο σύνολο των Μητροπόλεων της Π.Δ.Ε. είναι: $90/2=45$ έτη.Ο μέσος όρος θανάτων ανά έτος είναι: $2/1=2$.

Πίνακας (50)

2^η δεκαετία (1930-40)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1876	1931	55
2	1887	1931	44
3	1879	1932	53
4	1889	1932	43
5	1897	1932	35
6	1875	1933	58
7	1876	1933	57
8	1891	1933	42
9	1882	1934	52
10	1876	1934	62
11	1905	1935	30
12	1898	1936	38
13	1890	1937	47
14	1899	1937	38
15	1882	1938	56
16	1883	1938	55
17	1886	1938	52
18	1876	1939	63
19	1884	1939	55
20	1885	1939	54
21	1887	1939	52
22	1873	1940	67

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
23	1874	1940	66
24	1875	1940	65
25	1879	1940	61
Σ. θαν.κληρ.: 25		Σύν.ετ.ηλ.θαν.:1300	

Πίνακας (51)

3^η δεκαετία (1940-50)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1883	1941	58
2	1885	1941	56
3	1875	1942	67
4	1875	1942	67
5	1879	1942	63
6	1881	1942	61
7	1882	1942	60
8	1884	1942	58
9	1884	1942	58
10	1900	1942	42
11	1881	1943	62
12	1883	1943	60
13	1887	1943	56
14	1890	1943	53
15	1891	1943	52
16	1891	1943	52

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
17	1892	1943	51
18	1901	1943	42
19	1907	1943	36
20	1898	1944	46
21	1899	1944	45
22	1900	1944	44
23	1901	1944	43
24	1907	1944	37
25	1909	1944	35
26	1872	1945	73
27	1914	1945	31
28	1918	1945	27
29	1881	1946	65
30	1873	1947	74
31	1877	1947	70
32	1890	1947	57
33	1903	1947	44
34	1911	1947	36
35	1917	1947	30
36	-	1948	-
37	1872	1948	76
38	1876	1948	72
39	Χ.στ	1948	-
40	1892	1948	56
41	1903	1948	45
42	1913	1948	35
43	1869	1949	80
44	1874	1949	75
45	1887	1949	62
46	Χ.στ	1949	-
47	1896	1949	53
48	1869	1950	81
49	1875	1950	75
50	1881	1950	69
51	1899	1950	51
Σ. θαν.κληρ.: 51		Σύν.ετ.ηλ.θαν.: 2641	

Πίνακας (52)

4^η δεκαετία (1950-60)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1871	1951	80
2	1875	1951	76
3	1876	1951	75
4	1881	1951	70
5	1886	1951	65
6	1888	1951	63
7	1922	1951	29
8	1876	1952	76

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
9	1909	1952	43
10	1875	1953	78
11	1878	1953	75
12	1880	1953	73
13	1881	1953	72
14	1900	1953	53
15	1874	1954	80
16	1874	1954	80
17	1882	1954	72
18	1892	1954	62
19	1898	1954	56
20	1900	1954	54
21	1904	1954	50
22	1870	1955	85
23	1881	1955	74
24	1882	1955	73
25	1885	1955	70
26	1873	1956	83
27	1888	1956	68
28	1889	1956	67
29	1897	1956	59
30	1898	1956	58
31	1900	1956	56
32	1910	1956	46
33	1874	1957	83
34	1882	1957	75
35	1882	1957	75
36	1887	1957	70
37	1897	1957	60
38	1898	1957	59
39	1908	1957	49
40	1914	1957	43
41	1915	1957	42
42	1869	1958	89
43	1878	1958	80
44	1878	1958	80
45	1889	1958	69
46	1889	1959	70
47	1892	1959	67
48	1897	1959	62
49	1909	1959	50
50	1870	1960	90
51	1872	1960	88
52	1877	1960	83
53	1883	1960	77
54	1884	1960	76
55	1900	1960	60
56	1903	1960	57
Σ. θαν.κληρ.: 56		Σύν.ετ.ηλ.θαν.: 3775	

Πίνακας (53)

5^η δεκαετία(1960-70)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1877	1961	84
2	1878	1961	83
3	1878	1961	83
4	1888	1961	73
5	1899	1961	62
6	1910	1961	51
7	1916	1961	45
8	1869	1962	93
9	1881	1962	81
10	1883	1962	79
11	1884	1962	78
12	1890	1962	72
13	1890	1962	72
14	1892	1962	70
15	1900	1962	62
16	1901	1962	61
17	1917	1962	45
18	1918	1962	44
19	1882	1963	81
20	1884	1963	79
21	1892	1963	71
22	1895	1963	68
23	1896	1963	67
24	1875	1964	89
25	1877	1964	87
26	1879	1964	85
27	1879	1964	85
28	1881	1964	83
29	1883	1964	81
30	1892	1964	72
31	1899	1964	65
32	1900	1964	64
33	1900	1964	64
34	1901	1964	63
35	1911	1964	53
36	1912	1964	52
37	1877	1965	88
38	1892	1965	73
39	1894	1965	71
40	1900	1965	65
41	1905	1965	60
42	1874	1966	92

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
43	1877	1966	89
44	1880	1966	86
45	1891	1966	75
46	1897	1966	69
47	1898	1966	68
48	1899	1966	67
49	1903	1966	63
50	1907	1966	59
51	1917	1966	49
52	1876	1967	91
53	1877	1967	90
54	1887	1967	80
55	1889	1967	78
56	1890	1967	77
57	1904	1967	63
58	1876	1968	92
59	1877	1968	91
60	1879	1968	89
61	1881	1968	87
62	1884	1968	84
63	1886	1968	82
64	1892	1968	76
65	1897	1968	71
66	1904	1968	64
67	1908	1968	60
68	1878	1969	91
69	1886	1969	83
70	1887	1969	82
71	1890	1969	79
72	1890	1969	79
73	1896	1969	73
74	1899	1969	70
75	1900	1969	69
76	1900	1969	69
77	1901	1969	68
78	1901	1969	68
79	1904	1969	65
80	1905	1969	64
81	1905	1969	64
82	1909	1969	60
83	1889	1970	81
84	1890	1970	80

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
85	1891	1970	79
86	1895	1970	75
87	1897	1970	73
88	1909	1970	61
89	1926	1970	44
Σύν.θαν.κληρ.:89		Σύν.ετ.ηλ.θαν.:6473	

Πίνακας (54)
6^η δεκαετία(1970-80)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1880	1971	91
2	1888	1971	83
3	1895	1971	76
4	1899	1971	72
5	1908	1971	63
6	1916	1971	55
7	1889	1972	83
8	1890	1972	82
9	1890	1972	82
10	1904	1972	68
11	1909	1972	63
12	1914	1972	58
13	1892	1973	81
14	1883	1973	90
15	1890	1973	83
16	1891	1973	82
17	1900	1973	73
18	1902	1973	71
19	1904	1973	69
20	1928	1973	45
21	1877	1974	97
22	1886	1974	88
23	1894	1974	80
24	1894	1974	80
25	1898	1974	76
26	1901	1974	73
27	1903	1974	71
28	1904	1974	70
29	1908	1974	66
30	1931	1974	43
31	1879	1975	96
32	1883	1975	92
33	1886	1975	89
34	1889	1975	86
35	1895	1975	80
36	1900	1975	75

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
37	1900	1975	75
38	1905	1975	70
39	1909	1975	66
40	1914	1975	61
41	1915	1975	60
42	1916	1975	59
43	1891	1976	85
44	1891	1976	85
45	1898	1976	78
46	1903	1976	73
47	1907	1976	69
48	1907	1976	69
49	1912	1976	64
50	1926	1976	50
51	1884	1977	93
52	1887	1977	90
53	1888	1977	89
54	1893	1977	84
55	1899	1977	78
56	1900	1977	77
57	1901	1977	76
58	1902	1977	75
59	1904	1977	73
60	1905	1977	72
61	1905	1977	72
62	1906	1977	71
63	1908	1977	69
64	1910	1977	67
65	1913	1977	64
66	1914	1977	63
67	1916	1977	61
68	1920	1977	57
69	1931	1977	46
70	1884	1978	94
71	1886	1978	92
72	1892	1978	86

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
73	1900	1978	78
74	1901	1978	77
75	1901	1978	77
76	1903	1978	75
77	1911	1978	67
78	1914	1978	64
79	1915	1978	63
80	1921	1978	57
81	1888	1979	91
82	1898	1979	81
83	1898	1979	81
84	1900	1979	79
85	1904	1979	75
86	1905	1979	74
87	1906	1979	73
88	1907	1979	72
89	1908	1979	71
90	1930	1979	49
91	1898	1980	82
92	1900	1980	80
93	1900	1980	80
94	1901	1980	79
95	1901	1980	79
96	1902	1980	78
97	1902	1980	78
98	1904	1980	76
99	1906	1980	74
100	1907	1980	73
101	1910	1980	70
102	1919	1980	61
Σύν.θαν.κληρ.:102		Σύν.ετ.ηλ.θαν.: 7559	

Πίνακας (55)

7^η δεκαετία(1980-90)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1889	1981	92
2	1890	1981	91
3	1891	1981	90
4	1892	1981	89
5	1908	1981	73
6	1909	1981	72
7	1914	1981	67
8	1923	1981	58
9	1894	1982	78
10	1895	1982	87
11	1904	1982	78
12	1906	1982	76
13	1907	1982	75
14	1909	1982	73
15	1909	1982	73
16	1911	1982	71
17	1923	1982	59
18	1888	1983	95
19	1894	1983	89
20	1901	1983	82
21	1904	1983	79
22	1905	1983	78
23	1908	1983	75
24	1911	1983	72
25	1917	1983	66
26	1951	1983	32
27	1892	1984	92
28	1895	1984	89
29	1898	1984	86
30	1898	1984	86
31	1898	1984	86
32	1901	1984	83
33	1901	1984	83
34	1903	1984	81
35	1904	1984	80
36	1905	1984	79
37	1905	1984	79
38	1906	1984	78
39	1906	1984	78
40	1906	1984	78
41	1909	1984	75

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
42	1910	1984	74
43	1916	1984	68
44	1916	1984	68
45	1926	1984	58
46	1896	1985	89
47	1901	1985	84
48	1909	1985	76
49	1909	1985	76
50	1911	1985	74
51	1911	1985	74
52	1914	1985	71
53	1916	1985	69
54	1916	1985	69
55	1925	1985	60
56	1886	1986	100
57	1894	1986	92
58	1904	1986	82
59	1905	1986	81
60	1905	1986	81
61	1907	1986	79
62	1910	1986	76
63	1913	1986	73
64	1919	1986	67
65	1921	1986	65
66	1892	1987	95
67	1894	1987	93
68	1896	1987	91
69	1897	1987	90
70	1901	1987	86
71	1904	1987	83
72	1904	1987	83
73	1905	1987	82
74	1907	1987	80
75	1909	1987	78
76	1910	1987	77
77	1912	1987	75
78	1912	1987	75
79	1916	1987	71
80	1916	1987	71
81	1921	1987	66
82	1890	1988	98

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
83	1896	1988	92
84	1897	1988	91
85	1900	1988	88
86	1906	1988	82
87	1906	1988	82
88	1906	1988	82
89	1907	1988	81
90	1909	1988	79
91	1912	1988	76
92	1912	1988	76
93	1913	1988	75
94	1914	1988	74
95	1915	1988	73
96	1917	1988	71
97	1919	1988	69
98	1941	1988	47
99	1901	1989	88
100	1904	1989	85
101	1905	1989	84
102	1905	1989	84
103	1905	1989	84
104	1906	1989	83
105	1906	1989	83
106	1907	1989	82
107	1907	1989	82
108	1908	1989	81
109	1910	1989	79
110	1911	1989	78
111	1912	1989	77
112	1916	1989	73
113	1931	1989	58
114	1902	1990	88
115	1908	1990	82
116	1916	1990	74
117	1919	1990	71
118	1920	1990	70
119	1922	1990	68
120	1928	1990	62
Σύν.θαν.κληρ.: 120		Σύν. ετ. ηλ.θαν.: 9357	

Πίνακας (56)
8^η δεκαετία (1990-
2000)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1895	1991	96
2	1899	1991	92
3	1900	1991	91
4	1902	1991	89
5	1903	1991	88
6	1905	1991	86
7	1907	1991	84
8	1907	1991	84
9	1908	1991	83
10	1908	1991	83
11	1908	1991	83
12	1912	1991	79
13	1917	1991	74
14	1922	1991	69
15	1926	1991	65
16	1929	1991	62
17	1939	1991	52
18	1899	1992	93
19	1902	1992	90
20	1903	1992	89
21	1905	1992	87
22	1908	1992	84
23	1909	1992	83
24	1910	1992	82
25	1915	1992	77
26	1916	1992	76
27	1929	1992	63
28	1933	1992	59
29	1944	1992	48
30	1889	1993	104
31	1898	1993	95
32	1900	1993	93
33	1901	1993	92
34	1904	1993	89
35	1904	1993	89
36	1906	1993	87
37	1906	1993	87
38	1906	1993	87
39	1908	1993	85
40	1908	1993	85
41	1910	1993	83
42	1911	1993	82
43	1911	1993	82

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
44	1917	1993	76
45	1920	1993	73
46	1923	1993	70
47	1925	1993	68
48	1935	1993	58
49	1938	1993	55
50	1899	1994	95
51	1900	1994	94
52	1906	1994	88
53	1907	1994	87
54	1908	1994	86
55	1909	1994	85
56	1911	1994	83
57	1914	1994	80
58	1915	1994	79
59	1916	1994	78
60	1926	1994	68
61	1930	1994	64
62	1932	1994	62
63	1932	1994	62
64	1904	1995	91
65	1906	1995	89
66	1907	1995	88
67	1907	1995	88
68	1908	1995	87
69	1908	1995	87
70	1909	1995	86
71	1909	1995	86
72	1910	1995	85
73	1911	1995	84
74	1912	1995	83
75	1923	1995	72
76	1925	1995	70
77	1952	1995	43
78	1895	1996	101
79	1904	1996	92
80	1908	1996	88
81	1909	1996	87
82	1910	1996	86
83	1912	1996	84
84	1912	1996	84
85	1914	1996	82
86	1915	1996	81

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
87	1915	1996	81
88	1917	1996	79
89	1929	1996	67
90	1931	1996	65
91	1933	1996	63
92	1901	1997	96
93	1903	1997	94
94	1904	1997	93
95	1904	1997	93
96	1904	1997	93
97	1904	1997	93
98	1905	1997	92
99	1907	1997	90
100	1908	1997	89
101	1909	1997	88
102	1911	1997	86
103	1912	1997	85
104	1913	1997	84
105	1914	1997	83
106	1914	1997	83
107	1915	1997	82
108	1917	1997	80
109	1928	1997	69
110	1930	1997	67
111	1934	1997	63
112	1960	1997	37
113	1898	1998	100
114	1905	1998	93
115	1909	1998	89
116	1909	1998	89
117	1914	1998	84
118	1915	1998	83
119	1917	1998	81
120	1924	1998	74
121	1924	1998	74
122	1926	1998	72
123	1927	1998	71
124	1929	1998	69
125	1906	1999	93
126	1912	1999	87
127	1913	1999	86
128	1922	1999	77
129	1924	1999	75

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
130	1937	1999	62
131	1937	1999	62
132	1938	1999	61
133	1939	1999	60
134	1941	1999	58
135	1880	2000	120
136	1905	2000	95

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
137	1907	2000	93
138	1912	2000	88
139	1913	2000	87
140	1924	2000	76
141	1926	2000	74
142	1930	2000	70
143	1941	2000	59

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
144	1941	2000	59
145	1958	2000	42
Σύν.θαν.κληρ.: 145		Σύν.ετ.ηλ.θαν.: 11624	

Πίνακας (57)

9^η δεκαετία (2000-10)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1901	2001	100
2	1909	2001	92
3	1910	2001	91
4	1910	2001	91
5	1911	2001	90
6	1912	2001	89
7	1912	2001	89
8	1912	2001	89
9	1912	2001	89
10	1913	2001	88
11	1914	2001	87
12	1914	2001	87
13	1922	2001	79
14	1937	2001	64
15	1908	2002	94
16	1909	2002	93
17	1911	2002	91
18	1913	2002	89
19	1924	2002	78
20	1925	2002	77
21	1926	2002	76
22	1928	2002	74
23	1930	2002	72
24	1931	2002	71
25	1942	2002	60
26	1960	2002	42
27	1907	2003	96
28	1908	2003	95
29	1909	2003	94
30	1911	2003	92
31	1913	2003	90
32	1914	2003	89
33	1914	2003	89
34	1915	2003	88
35	1917	2003	86
36	1921	2003	82
37	1926	2003	77
38	1927	2003	76
39	1928	2003	75
40	1928	2003	75
41	1930	2003	73
42	1931	2003	72

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
43	1932	2003	71
44	1935	2003	68
45	1938	2003	65
46	1939	2003	64
47	1939	2003	64
48	1950	2003	53
49	1910	2004	94
50	1912	2004	92
51	1915	2004	89
52	1916	2004	88
53	1921	2004	83
54	1922	2004	82
55	1924	2004	80
56	1924	2004	80
57	1927	2004	77
58	1927	2004	77
59	1928	2004	76
60	1928	2004	76
61	1929	2004	75
62	1931	2004	73
63	1931	2004	73
64	1933	2004	71
65	1950	2004	54
66	1899	2005	106
67	1906	2005	99
68	1909	2005	96
69	1912	2005	93
70	1912	2005	93
71	1912	2005	93
72	1912	2005	93
73	1913	2005	92
74	1914	2005	91
75	1914	2005	91
76	1914	2005	91
77	1915	2005	90
78	1915	2005	90
79	1919	2005	86
80	1920	2005	85
81	1924	2005	81
82	1925	2005	80
83	1927	2005	78
84	1927	2005	78

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
85	1930	2005	75
86	1934	2005	71
87	1937	2005	68
88	1939	2005	66
89	1912	2006	94
90	1914	2006	92
91	1916	2006	90
92	1917	2006	89
93	1922	2006	84
94	1924	2006	82
95	1925	2006	81
96	1925	2006	81
97	1925	2006	81
98	1927	2006	79
99	1928	2006	78
100	1929	2006	77
101	1929	2006	77
102	1929	2006	77
103	1930	2006	76
104	1940	2006	66
105	1953	2006	53
106	1954	2006	52
107	1913	2007	94
108	1914	2007	93
109	1914	2007	93
110	1915	2007	92
111	1915	2007	92
112	1921	2007	86
113	1922	2007	85
114	1923	2007	84
115	1924	2007	83
116	1924	2007	83
117	1927	2007	80
118	1929	2007	78
119	1931	2007	76
120	1933	2007	74
121	1940	2007	67
122	1912	2008	96
123	1913	2008	95
124	1915	2008	93
125	1915	2008	93
126	1916	2008	92

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
127	1917	2008	91
128	1918	2008	90
129	1918	2008	90
130	1920	2008	88
131	1924	2008	84
132	1925	2008	83
133	1927	2008	81
134	1929	2008	79
135	1931	2008	77
136	1931	2008	77
137	1932	2008	76
138	1935	2008	73
139	1936	2008	72
140	1938	2008	70
141	1942	2008	66
142	1943	2008	65
143	1946	2008	62
144	1947	2008	61
145	1947	2008	61
146	1957	2008	51
147	1908	2009	101
148	1909	2009	100
149	1912	2009	97
150	1921	2009	88
151	1921	2009	88
152	1922	2009	87
153	1925	2009	84
154	1926	2009	83
155	1926	2009	83
156	1929	2009	80
157	1931	2009	78
158	1933	2009	76
159	1934	2009	75
160	1935	2009	74
161	1938	2009	71
162	1939	2009	70
163	1946	2009	63
164	1948	2009	61
165	1913	2010	97
166	1915	2010	95
167	1919	2010	91
168	1919	2010	91
169	1920	2010	90
170	1921	2010	89
171	1927	2010	83
172	1927	2010	83

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
173	1927	2010	83
174	1930	2010	80
175	1930	2010	80
176	1931	2010	79
177	1943	2010	67
178	1947	2010	63
179	1968	2010	42
180			Αποβίωσε
181			Αποβίωσε
182			Αποβίωσε
183			Αποβίωσε
184			Αποβίωσε
185			Αποβίωσε
186			Αποβίωσε
187			Αποβίωσε
Σύν.θαν.κληρ.: 187		Σύν.ετ.ηλ.θαν.: 14509	

β. Τη **δεύτερη** δεκαετία(1930-1940),οι θάνατοι των κληρικών ανήλθαν στους 25. Είχαμε δηλαδή, 2,5 θανάτους κληρικών κατά μέσο όρο, ανά έτος. Με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της πρώτης δεκαετίας 1930-1940 στο σύνολο των Μητροπόλεων της Π.Δ.Ε. είναι: $1300/25=52$ έτη. Ο μέσος όρος θανάτων ανά έτος είναι: $25/10=2,5$.

γ. Την **τρίτη** δεκαετία (1940-1950),οι θάνατοι των κληρικών ανήλθαν στους 51. Είχαμε δηλαδή, 5,1 θανάτους κληρικών κατά μέσο όρο ανά έτος. Όμως, μόνο για τους 48 κεκοιμημένους κληρικούς υπάρχουν πλήρη στοιχεία. Επομένως, με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της τρίτης δεκαετίας 1940-1950 στο σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι: $2641/48=55,02$ έτη.

δ. Την **τέταρτη** δεκαετία(1950-1960), οι θάνατοι των κληρικών ανήλθαν στους 56. Επομένως, με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της τέταρτης δεκαετίας (1950-1960) στο σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, είναι: $3775/56=67,41$ έτη και ο μέσος όρος θανάτων κληρικών ανά έτος είναι: $56/10=5,6$.

ε. Την **πέμπτη** δεκαετία(1960-1970),οι θάνατοι των κληρικών ανήλθαν στους 89. Επομένως, με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της πέμπτης δεκαετίας (1960-1970) στο σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, είναι: $6473/89=72,73$ έτη. Ο μέσος όρος θανάτων κληρικών ανά έτος είναι: $89/10=8,9$.

στ. Την **έκτη** δεκαετία(1970-1980),οι θάνατοι των κληρικών ανήλθαν στους 102. Επομένως, με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της έκτης δεκαετίας (1970-1980) στο σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι: $7559/102=74,107$ έτη. Ο μέσος όρος θανάτων κληρικών ανά έτος είναι: $102/10=10,2$.

ζ. Την **έβδομη** δεκαετία(1980-1990),οι θάνατοι των κληρικών ανήλθαν στους 120. Επομένως, 106 με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της έβδομης δεκαετίας (1980-1990) στο σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας , είναι: $9202/120=76,683$ έτη. Ο μέσος όρος θανάτων κληρικών ανά έτος είναι: $120/10=12$.

η. Την **όγδοη** δεκαετία(1990-2000),οι θάνατοι των κληρικών ανήλθαν στους 145. Επομένως, με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της όγδοης δεκαετίας (1990-2000) στο σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας , είναι: $11624/145=80,165$ έτη. Ο μέσος όρος θανάτων κληρικών ανά έτος είναι: 14,5.

θ. Την **ένατη** δεκαετία(2000-2010),οι θάνατοι των κληρικών ανήλθαν στους 187. Επομένως, με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της ένατης δεκαετίας (2000-2010) στο σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, είναι: $14509/179=81,055$ έτη. Ο μέσος όρος θανάτων κληρικών ανά έτος είναι: 18,7.

Πίνακας (58)
10^η δεκαετία (2010-
16)

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1911	2011	100
2	1914	2011	97
3	1915	2011	96
4	1915	2011	96
5	1917	2011	94
6	1919	2011	92
7	1919	2011	92
8	1921	2011	90
9	1922	2011	89
10	1922	2011	89
11	1925	2011	86
12	1926	2011	85
13	1927	2011	84
14	1929	2011	82
15	1929	2011	82
16	1946	2011	65
17	1951	2011	60
18	1956	2011	55
19	1976	2011	35
20	Χστ	2011	-
21	Χστ	-	-
22	1918	2012	94
23	1922	2012	90
24	1924	2012	88
25	1926	2012	86
26	1926	2012	86
27	1926	2012	86
28	1926	2012	86
29	1928	2012	84
30	1933	2012	79
31	1933	2012	79
32	1935	2012	77
33	1935	2012	77
34	1938	2012	74

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
35	1943	2012	69
36	1949	2012	63
37	1956	2012	56
38	1907	2013	106
39	1928	2013	85
40	1930	2013	83
41	1931	2013	82
42	1932	2013	81
43	1933	2013	80
44	1935	2013	78
45	1938	2013	75
46	1940	2013	73
47	1945	2013	68
48	1925	2014	89
49	1927	2014	87
50	1929	2014	85
51	1929	2014	85
52	1931	2014	83
53	1931	2014	83
54	1932	2014	82
55	1933	2014	81
56	1934	2014	80
57	1935	2014	79
58	1935	2014	79
59	1937	2014	77
60	1939	2014	75
61	1940	2014	74
62	1941	2014	73
63	1945	2014	69
64	1945	2014	69
65	1945	2014	69
66	1947	2014	67
67	1960	2014	54
68	1915	2015	100

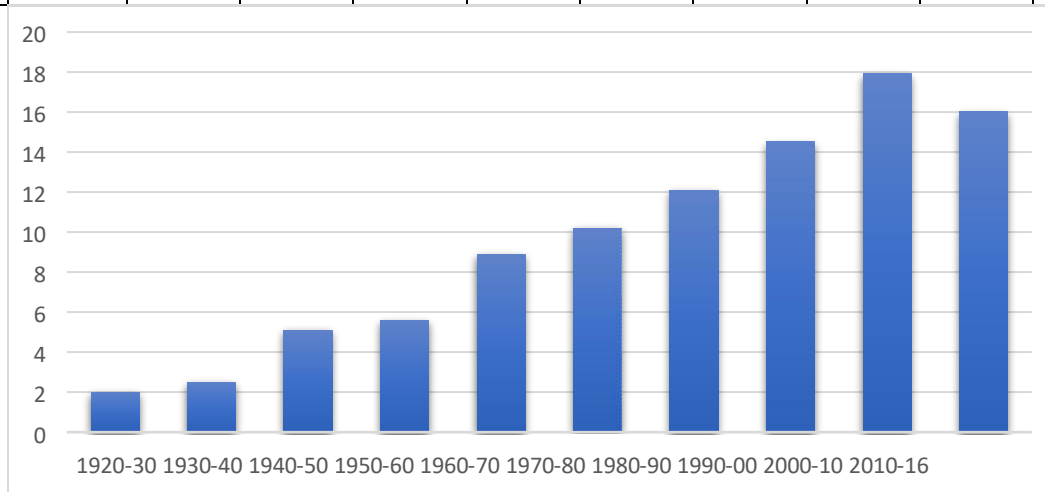
A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
69	1921	2015	94
70	1922	2015	93
71	1925	2015	90
72	1925	2015	90
73	1928	2015	87
74	1929	2015	86
75	1930	2015	85
76	1932	2015	83
77	1933	2015	82
78	1936	2015	79
79	1937	2015	78
80	1940	2015	75
81	1943	2015	72
82	1945	2015	70
83	1954	2015	61
84	1955	2015	60
85	1921	2016	95
86	1923	2016	93
87	1927	2016	89
87	1927	2016	89
88	1929	2016	87
89	1930	2016	86
90	1931	2016	85
91	1931	2016	85
92	1945	2016	71
93	1947	2016	69
94	1953	2016	63
95	1957	2016	59
96	Χστ	2016	-
Σύν.θαν.κληρ.: 96		Σύν.ετ.ηλ.θαν.: 7461	

ι. Τη δέκατη δεκαετία(2010-2016),οι θάνατοι των κληρικών, για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία, είναι 93.Επομένως, με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου της δέκατης δεκαετίας στο σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, είναι: $7461/93=80,225$ έτη. Όπως γίνεται αντιληπτό, τα στοιχεία φτάνουν μέχρι το 2016, γι' αυτό και δεν είναι πλήρης δεκαετία. Ωστόσο, μπορούμε να βρούμε το μέσο όρο θανάτων κληρικών ανά έτος, μέχρι το έτος στο οποίο φτάνουν τα στοιχεία, διαιρώντας με το 6. Αυτός είναι: $96/6=16$.

Πίνακας (59)

Εξέλιξη του μέσου όρου θανάτων κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά δεκαετία

Δεκαετίες	1920-30	1930-40	1940-50	1950-60	1960-70	1970-80	1980-90	1990-00	2000-10	2010-16
ΜΟ θανάτου	2	2,5	5,1	5,6	8,9	10,2	12,1	14,5	17,9	16

Γράφημα (87)

Εξέλιξη μέσου όρου θανάτων κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά δεκαετία

2. Μελέτη των ευρημάτων για τις 10 δεκαετίες

α. Εξέλιξη μέσου όρου θανάτων κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά δεκαετία

Όσον αφορά το μέσο όρο θανάτων ανά έτος, είχαμε την ακόλουθη εξέλιξη:

Δεκαετίες:

1920-1930: 2,19.

1930-40: 2,5.

1940-50: 5,1.

1950-60: 5,6.

1960-70: 8,9.

1970-80: 10,1.

1980-90: 12,3.

1990-2000: 14,5.

2000-2010: 17,9.

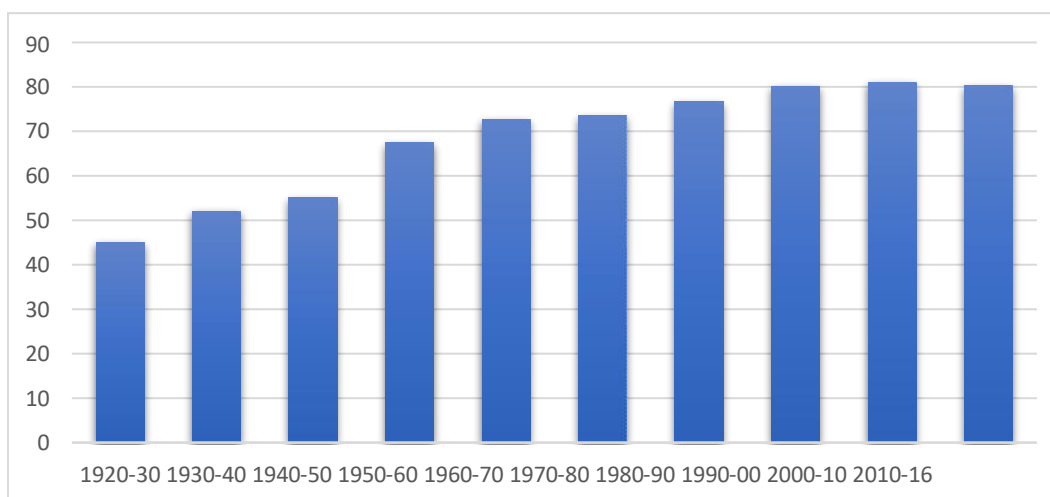
2010-2016: 16.

Καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας, η εξέλιξη του μέσου όρου των θανάτων υπήρξε ανοδική, με εξαίρεση την τελευταία δεκαετία. Όμως, δεν μπορούμε να το πούμε με ακρίβεια, γιατί αυτή η δεκαετία δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Πίνακας (60)

Εξέλιξη της μέσης ηλικίας θανάτου κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά δεκαετία

Δεκαετίες	1920-30	1930-40	1940-50	1950-60	1960-70	1970-80	1980-90	1990-00	2000-10	2010-16
Μέση ηλικία θανάτου (έτη)	45	52	55,02	67,41	72,70	73,53	76,68	80,16	81,05	80,22

Γράφημα (88)

Εξέλιξη μέσης ηλικίας θανάτου κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά δεκαετία

β. Εξέλιξη μέσης ηλικίας θανάτου κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά δεκαετία

Παρατηρούμε ότι η δεκαετία με τους περισσότερους θανάτους, είναι η ένατη(2000-2010) με 179 θανάτους και με μέση ηλικία θανάτου τα 81,055 έτη. Αυτή είναι και η ψηλότερη μέση ηλικία θανάτου για τους κληρικούς της έρευνάς μας. Επίσης και η όγδοη(1990-2000) με 145 θανάτους και με μέση ηλικία θανάτου 80,165 έτη.

Αντίθετα, η δεκαετία με τους λιγότερους θανάτους είναι η πρώτη(1920-30), με δύο θανάτους και με μέση ηλικία θανάτου τα 45 έτη. Τα στοιχεία αυτής της δεκαετίας είναι πολύ λίγα και γι' αυτό δεν είναι αντιπροσωπευτική. Γι' αυτό και παραθέτουμε δύο ακόμα δεκαετίες για να σχηματίσουμε σαφή εικόνα. Ακολουθεί η δεύτερη δεκαετία (1930-40) με 25 θανάτους και με μέση ηλικία θανάτου τα 52 έτη. Επίσης, τρίτη δεκαετία με λιγότερους θανάτους ήταν η τρίτη(1940-50) με 51 θανάτους και μέση ηλικία θανάτου τα 55,02 έτη. Αυτή η ηλικία αποτελεί και τη μικρότερη μέση ηλικία θανάτου της έρευνας και οι λόγοι αναφέρονται με λεπτομέρεια στα επόμενα κεφάλαια.

Β. ΜΕΣΗ ΗΛΙΚΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΙ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΚΑΤ'ΕΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Πίνακας (61)

Κατανομή κεκοιμημένων κληρικών της Π.Δ.Ε. σύμφωνα με τα έτη γέννησης & θανάτου

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
1	1877	1930	53
2	1893	1930	37
3	1876	1931	55
4	1887	1931	44
5	1879	1932	53
6	1889	1932	43
7	1897	1932	35
8	1875	1933	58
9	1876	1933	57
10	1891	1933	42
11	1882	1934	52
12	1876	1934	62
13	1905	1935	30
14	1898	1936	38
15	1890	1937	47
16	1899	1937	38
17	1882	1938	56
18	1883	1938	55
19	1886	1938	52
20	1876	1939	63
21	1884	1939	55
22	1873	1940	67
23	1874	1940	66
24	1875	1940	65
25	1879	1940	61
28	1883	1941	58
29	1885	1941	56
30	1875	1942	67
31	1875	1942	67
32	1879	1942	63
33	1881	1942	61
34	1882	1942	60
35	1884	1942	58
36	1884	1942	58
37	1900	1942	42
38	1881	1943	62
39	1883	1943	60

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
40	1887	1943	56
41	1890	1943	53
42	1891	1943	52
43	1891	1943	52
44	1892	1943	51
45	1901	1943	42
46	1907	1943	36
47	1898	1944	46
48	1899	1944	45
49	1900	1944	44
50	1901	1944	43
51	1907	1944	37
52	1909	1944	35
53	1872	1945	73
54	1914	1945	31
55	1918	1945	27
56	1881	1946	65
57	1873	1947	74
58	1877	1947	70
59	1890	1947	57
60	1903	1947	44
61	1911	1947	36
62	1917	1947	30
63	-	1948	-
64	1872	1948	76
65	1876	1948	72
66	Χ.Σ	1948	-
67	1892	1948	56
68	1903	1948	45
69	1913	1948	35
70	1869	1949	80
71	1874	1949	75
72	1887	1949	62
73	Χ.Σ	1949	-
74	1896	1949	53
75	1869	1950	81
76	1875	1950	75

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
77	1881	1950	69
78	1899	1950	51
79	1871	1951	80
80	1875	1951	76
81	1876	1951	75
82	1881	1951	70
83	1886	1951	65
84	1888	1951	63
85	1922	1951	29
86	1876	1952	76
87	1909	1952	43
88	1875	1953	78
89	1878	1953	75
90	1880	1953	73
91	1881	1953	72
92	1900	1953	53
93	1874	1954	80
94	1874	1954	80
95	1882	1954	72
96	1892	1954	62
97	1898	1954	56
98	1900	1954	54
99	1904	1954	50
100	1870	1955	85
101	1881	1955	74
102	1882	1955	73
103	1885	1955	70
104	1873	1956	83
105	1888	1956	68
106	1889	1956	67
107	1897	1956	59
108	1898	1956	58
109	1900	1956	56
110	1910	1956	46
111	1874	1957	83
112	1882	1957	75
113	1882	1957	75

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
114	1887	1957	70
115	1897	1957	60
116	1898	1957	59
117	1908	1957	49
118	1914	1957	43
119	1915	1957	42
120	1869	1958	89
121	1878	1958	80
122	1878	1958	80
123	1889	1958	69
124	1889	1959	70
125	1892	1959	67
126	1897	1959	62
127	1909	1959	50
128	1870	1960	90
129	1872	1960	88
130	1877	1960	83
131	1883	1960	77
132	1884	1960	76
133	1900	1960	60
134	1903	1960	57
135	1877	1961	84
136	1878	1961	83
137	1878	1961	83
138	1888	1961	73
139	1899	1961	62
140	1910	1961	51
141	1916	1961	45
142	1869	1962	93
143	1881	1962	81
144	1883	1962	79
145	1884	1962	78
146	1890	1962	72
147	1890	1962	72
148	1892	1962	68
149	1900	1962	62
150	1901	1962	61
151	1917	1962	45
152	1918	1962	44
153	1882	1963	81
154	1884	1963	79
155	1892	1963	71

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
156	1895	1963	68
157	1896	1963	67
158	1875	1964	89
159	1877	1964	87
160	1879	1964	85
161	1879	1964	85
162	1881	1964	83
163	1883	1964	81
164	1892	1964	72
165	1899	1964	65
166	1900	1964	64
167	1900	1964	64
168	1901	1964	63
169	1911	1964	53
170	1912	1964	52
171	1877	1965	88
172	1892	1965	73
173	1894	1965	71
174	1900	1965	65
175	1905	1965	60
176	1874	1966	92
177	1877	1966	89
178	1880	1966	86
179	1891	1966	75
180	1897	1966	69
181	1898	1966	68
182	1899	1966	67
183	1903	1966	63
184	1907	1966	59
185	1917	1966	49
186	1876	1967	91
187	1877	1967	90
188	1887	1967	90
189	1889	1967	88
190	1890	1967	77
191	1904	1967	63
192	1876	1968	92
193	1877	1968	91
194	1879	1968	89
195	1881	1968	87
196	1884	1968	84
197	1886	1968	82

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
198	1892	1968	76
199	1897	1968	71
200	1904	1968	64
201	1908	1968	60
202	1878	1969	89
203	1886	1969	83
204	1887	1969	82
205	1890	1969	79
206	1890	1969	79
207	1896	1969	73
208	1899	1969	70
209	1900	1969	69
210	1900	1969	69
211	1901	1969	68
212	1901	1969	68
213	1904	1969	65
214	1905	1969	64
215	1905	1969	64
216	1909	1969	60
217	1889	1970	73
218	1890	1970	80
219	1891	1970	79
219	1891	1970	79
220	1895	1970	75
221	1897	1970	73
222	1909	1970	61
223	1926	1970	44
224	1880	1971	91
225	1888	1971	83
226	1895	1971	76
227	1899	1971	72
228	1908	1971	63
229	1916	1971	55
230	1889	1972	83
231	1890	1972	82
232	1890	1972	82
233	1904	1972	68
234	1909	1972	63
235	1914	1972	58
236	1892	1973	81
237	1883	1973	90
238	1890	1973	83

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
239	1891	1973	82
240	1900	1973	73
241	1902	1973	71
242	1904	1973	69
243	1928	1973	45
244	1877	1974	97
245	1886	1974	88
246	1894	1974	80
247	1894	1974	80
248	1898	1974	76
249	1901	1974	73
250	1903	1974	71
251	1904	1974	70
252	1908	1974	66
253	1931	1974	43
254	1879	1975	96
255	1883	1975	92
256	1886	1975	89
257	1889	1975	86
258	1895	1975	80
259	1900	1975	75
260	1900	1975	75
261	1905	1975	70
262	1909	1975	66
263	1914	1975	61
264	1915	1975	60
265	1916	1975	59
266	1891	1976	85
267	1891	1976	85
268	1898	1976	78
269	1903	1976	73
270	1907	1976	69
271	1907	1976	69
271	1907	1976	69
272	1912	1976	64
273	1926	1976	50
274	1884	1977	93
275	1887	1977	90
276	1888	1977	89
277	1893	1977	84
278	1899	1977	78
279	1900	1977	77

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
280	1901	1977	76
281	1902	1977	75
282	1904	1977	73
283	1905	1977	72
284	1905	1977	72
285	1906	1977	71
286	1908	1977	69
287	1910	1977	67
288	1913	1977	64
289	1914	1977	63
290	1916	1977	61
291	1920	1977	57
292	1931	1977	46
293	1884	1978	84
294	1886	1978	92
295	1892	1978	86
296	1900	1978	78
297	1901	1978	77
298	1901	1978	77
299	1903	1978	75
300	1911	1978	67
301	1914	1978	64
302	1915	1978	63
303	1921	1978	57
304	1888	1979	91
305	1898	1979	81
306	1898	1979	81
307	1900	1979	79
308	1904	1979	75
309	1905	1979	74
310	1906	1979	73
311	1907	1979	72
312	1908	1979	71
313	1930	1979	49
314	1898	1980	82
315	1900	1980	80
316	1900	1980	80
317	1901	1980	79
318	1901	1980	79
319	1902	1980	78
320	1902	1980	78
321	1904	1980	76

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
322	1906	1980	74
323	1907	1980	73
324	1910	1980	70
325	1919	1980	61
326	1889	1981	92
327	1890	1981	91
328	1891	1981	90
329	1892	1981	89
330	1908	1981	73
331	1909	1981	72
332	1914	1981	67
333	1923	1981	58
334	1894	1982	78
335	1895	1982	87
336	1899	1982	83
337	1904	1982	78
338	1906	1982	76
339	1907	1982	75
340	1909	1982	73
341	1909	1982	73
342	1911	1982	71
343	1923	1982	59
344	1888	1983	95
345	1901	1983	82
346	1904	1983	79
347	1905	1983	78
348	1908	1983	75
349	1911	1983	72
350	1917	1983	66
351	1951	1983	32
352	1892	1984	92
353	1895	1984	89
354	1898	1984	86
355	1898	1984	86
356	1898	1984	86
357	1901	1984	83
358	1901	1984	83
359	1903	1984	81
360	1904	1984	80
361	1905	1984	79
362	1905	1984	79
363	1906	1984	78

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
364	1906	1984	78
365	1906	1984	78
366	1906	1984	78
367	1909	1984	75
368	1910	1984	74
369	1916	1984	68
370	1916	1984	68
371	1926	1984	58
372	1896	1985	89
373	1901	1985	84
374	1909	1985	76
375	1909	1985	76
376	1911	1985	74
377	1911	1985	74
378	1914	1985	71
379	1916	1985	69
380	1916	1985	69
381	1925	1985	60
382	1886	1986	100
383	1894	1986	92
384	1904	1986	82
385	1905	1986	81
386	1905	1986	81
387	1907	1986	79
388	1910	1986	76
389	1913	1986	73
390	1919	1986	67
391	1921	1986	65
392	1892	1987	95
393	1894	1987	93
394	1896	1987	91
395	1897	1987	90
396	1901	1987	86
397	1904	1987	83
398	1904	1987	83
399	1905	1987	82
400	1907	1987	80
401	1909	1987	78
402	1910	1987	77
403	1912	1987	75
404	1912	1987	75
405	1916	1987	71

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
406	1916	1987	71
407	1921	1987	66
408	1890	1988	98
409	1896	1988	92
410	1897	1988	91
411	1900	1988	88
412	1906	1988	82
413	1906	1988	82
414	1906	1988	82
415	1907	1988	81
416	1909	1988	79
417	1912	1988	76
418	1912	1988	76
419	1913	1988	75
420	1914	1988	74
421	1915	1988	73
422	1917	1988	71
423	1919	1988	69
424	1941	1988	47
425	1901	1989	88
426	1904	1989	85
427	1905	1989	84
428	1905	1989	84
429	1905	1989	84
430	1906	1989	83
431	1906	1989	83
432	1907	1989	82
433	1907	1989	82
434	1908	1989	81
435	1910	1989	79
436	1911	1989	78
437	1912	1989	77
438	1916	1989	73
439	1931	1989	58
440	1902	1990	88
441	1908	1990	82
442	1916	1990	74
443	1919	1990	71
444	1920	1990	70
444	1922	1990	68
445	1928	1990	62
446	1895	1991	96

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
447	1899	1991	92
448	1900	1991	91
449	1902	1991	89
450	1903	1991	88
451	1905	1991	86
452	1907	1991	84
453	1907	1991	84
454	1908	1991	83
455	1908	1991	83
456	1908	1991	83
457	1912	1991	79
458	1917	1991	74
459	1922	1991	69
460	1926	1991	65
461	1929	1991	62
462	1939	1991	52
463	1899	1992	93
464	1902	1992	90
465	1903	1992	89
466	1905	1992	87
467	1908	1992	84
468	1909	1992	83
469	1910	1992	82
470	1915	1992	77
471	1916	1992	76
472	1929	1992	63
473	1933	1992	59
474	1944	1992	48
475	1889	1993	104
476	1898	1993	95
477	1900	1993	93
478	1901	1993	92
479	1904	1993	89
480	1904	1993	89
481	1906	1993	87
482	1906	1993	87
483	1906	1993	87
484	1908	1993	85
485	1908	1993	85
486	1910	1993	83
487	1911	1993	82
488	1911	1993	82

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
489	1917	1993	76
490	1920	1993	73
491	1923	1993	70
492	1925	1993	68
493	1935	1993	58
494	1938	1993	55
495	1899	1994	95
496	1900	1994	94
497	1906	1994	88
498	1907	1994	87
499	1908	1994	86
500	1909	1994	85
501	1911	1994	83
502	1914	1994	80
503	1915	1994	79
504	1916	1994	78
505	1926	1994	68
506	1930	1994	64
507	1932	1994	62
508	1932	1994	62
509	1904	1995	91
510	1906	1995	89
511	1907	1995	88
512	1907	1995	88
513	1908	1995	87
514	1908	1995	87
515	1909	1995	86
516	1909	1995	86
517	1910	1995	85
518	1911	1995	84
516	1909	1995	86
517	1910	1995	85
518	1911	1995	84
519	1912	1995	83
520	1923	1995	72
521	1925	1995	70
522	1952	1995	43
523	1895	1996	101
524	1904	1996	92
525	1908	1996	88
526	1909	1996	87
527	1910	1996	86

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
528	1912	1996	84
529	1912	1996	84
530	1914	1996	82
531	1915	1996	81
532	1915	1996	81
533	1917	1996	79
534	1929	1996	67
535	1931	1996	65
536	1933	1996	63
537	1901	1997	96
538	1903	1997	94
539	1904	1997	93
540	1904	1997	93
541	1904	1997	93
542	1904	1997	93
543	1905	1997	92
544	1907	1997	90
545	1908	1997	89
546	1909	1997	88
547	1911	1997	86
548	1912	1997	85
549	1913	1997	84
550	1914	1997	83
551	1914	1997	83
552	1915	1997	82
553	1917	1997	80
554	1928	1997	69
555	1930	1997	67
556	1934	1997	63
557	1960	1997	37
558	1898	1998	100
559	1905	1998	93
560	1909	1998	89
561	1909	1998	89
562	1914	1998	84
561	1909	1998	89
562	1914	1998	84
563	1915	1998	83
564	1917	1998	81
565	1924	1998	74
566	1924	1998	74
567	1926	1998	72

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
568	1927	1998	71
569	1929	1998	69
570	1906	1999	93
571	1912	1999	87
572	1913	1999	86
573	1922	1999	77
574	1924	1999	75
575	1937	1999	62
576	1937	1999	62
577	1938	1999	61
578	1939	1999	60
579	1941	1999	58
580	1880	2000	120
581	1905	2000	95
582	1907	2000	93
583	1913	2000	87
584	1912	2000	88
585	1924	2000	76
586	1926	2000	74
587	1930	2000	70
588	1941	2000	59
589	1941	2000	59
590	1958	2000	42
591	1901	2001	100
592	1909	2001	92
593	1910	2001	91
594	1910	2001	91
595	1911	2001	90
596	1912	2001	89
597	1912	2001	89
598	1912	2001	89
599	1912	2001	89
600	1913	2001	88
601	1914	2001	87
602	1914	2001	87
603	1922	2001	79
604	1937	2001	64
605	1908	2002	94
606	1909	2002	93
607	1911	2002	91
608	1913	2002	89
609	1924	2002	78

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
610	1925	2002	77
611	1926	2002	76
612	1928	2002	74
613	1930	2002	72
614	1931	2002	71
615	1942	2002	60
616	1960	2002	42
617	1907	2003	96
618	1908	2003	95
619	1909	2003	94
620	1911	2003	92
621	1913	2003	90
622	1914	2003	89
623	1914	2003	89
624	1915	2003	88
625	1917	2003	86
626	1921	2003	82
627	1926	2003	77
628	1927	2003	76
629	1928	2003	75
630	1928	2003	75
631	1930	2003	73
632	1931	2003	72
633	1932	2003	71
634	1935	2003	68
635	1938	2003	65
636	1939	2003	64
637	1939	2003	64
638	1950	2003	53
639	1910	2004	94
640	1912	2004	92
641	1915	2004	89
642	1916	2004	88
643	1921	2004	83
644	1922	2004	82
645	1924	2004	80
646	1924	2004	80
647	1927	2004	77
648	1927	2004	77
649	1928	2004	76
650	1928	2004	76
651	1929	2004	75

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
652	1931	2004	73
651	1929	2004	75
652	1931	2004	73
653	1931	2004	73
654	1933	2004	71
655	1950	2004	54
656	1899	2005	106
657	1906	2005	99
658	1909	2005	96
659	1912	2005	93
660	1912	2005	93
661	1912	2005	93
662	1912	2005	93
663	1913	2005	92
664	1914	2005	91
665	1914	2005	91
666	1914	2005	91
667	1915	2005	90
668	1915	2005	90
669	1919	2005	86
670	1920	2005	85
671	1924	2005	81
672	1925	2005	80
673	1927	2005	78
674	1927	2005	78
675	1930	2005	75
676	1937	2005	68
677	1934	2005	71
678	1939	2005	66
679	1912	2006	94
680	1914	2006	92
681	1916	2006	90
682	1917	2006	89
683	1922	2006	84
684	1924	2006	82
685	1925	2006	81
686	1925	2006	81
687	1925	2006	81
688	1927	2006	79
689	1928	2006	78
690	1929	2006	77
691	1929	2006	77

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
692	1929	2006	77
693	1930	2006	76
694	1940	2006	66
695	1953	2006	53
696	1954	2006	52
697	1913	2007	94
698	1914	2007	93
699	1914	2007	93
700	1915	2007	92
701	1915	2007	92
702	1921	2007	86
703	1922	2007	85
704	1923	2007	84
705	1924	2007	83
706	1924	2007	83
707	1927	2007	80
708	1929	2007	78
709	1931	2007	76
710	1933	2007	74
711	1940	2007	67
712	1912	2008	96
713	1913	2008	95
714	1915	2008	93
715	1915	2008	93
716	1916	2008	92
717	1917	2008	91
718	1918	2008	90
719	1918	2008	90
720	1920	2008	88
721	1924	2008	84
722	1925	2008	83
723	1927	2008	82
724	1929	2008	79
725	1931	2008	77
726	1931	2008	77
727	1932	2008	76
728	1935	2008	73
729	1936	2008	72
730	1938	2008	70
731	1942	2008	66
732	1943	2008	65
733	1946	2008	62

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
734	1947	2008	61
735	1947	2008	61
736	1957	2008	51
737	1908	2009	101
738	1909	2009	100
739	1912	2009	97
740	1921	2009	88
741	1921	2009	88
742	1922	2009	87
743	1925	2009	84
744	1926	2009	83
745	1926	2009	83
746	1929	2009	80
747	1931	2009	78
748	1933	2009	76
749	1934	2009	75
750	1935	2009	74
751	1938	2009	71
752	1939	2009	70
753	1946	2009	63
754	1948	2009	61
755	1913	2010	97
756	1915	2010	95
757	1919	2010	91
758	1919	2010	91
759	1920	2010	90
760	1921	2010	89
761	1927	2010	83
762	1927	2010	83
763	1927	2010	83
764	1930	2010	80
765	1930	2010	80
766	1931	2010	79
767	1943	2010	67
768	1947	2010	63
769	1968	2010	42
770	1911	2011	100
771	1914	2011	97
772	1915	2011	96
773	1915	2011	96
774	1917	2011	94
775	1919	2011	92

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
776	1919	2011	92
777	1921	2011	90
778	1922	2011	89
779	1922	2011	89
780	1925	2011	86
781	1926	2011	85
782	1927	2011	84
783	1929	2011	82
784	1929	2011	82
785	1946	2011	65
786	1951	2011	60
787	1956	2011	55
788	1976	2011	35
789	ΧΣ	2011	-
790	ΧΣ	ΧΣ	ΧΣ
791	1918	2012	94
792	1922	2012	90
793	1924	2012	88
794	1926	2012	86
795	1926	2012	86
796	1926	2012	86
797	1926	2012	86
798	1928	2012	84
799	1933	2012	79
800	1933	2012	79
801	1935	2012	77
802	1935	2012	77
803	1938	2012	74
804	1943	2012	69
805	1949	2012	63
806	1956	2012	56
807	1907	2013	106
808	1928	2013	85
809	1930	2013	83
810	1931	2013	82
811	1932	2013	81
812	1933	2013	80
813	1935	2013	78
814	1938	2013	75
815	1940	2013	73
816	1945	2013	68
817	1925	2014	89

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
818	1927	2014	87
819	1929	2014	85
820	1929	2014	85
821	1931	2014	83
822	1931	2014	83
823	1932	2014	82
824	1933	2014	81
825	1934	2014	80
826	1935	2014	79
827	1935	2014	79
828	1937	2014	77
829	1939	2014	75
830	1940	2014	74
831	1941	2014	73
832	1945	2014	69
833	1945	2014	69
834	1945	2014	69
835	1947	2014	67
836	1960	2014	54
837	1915	2015	100
838	1921	2015	94
839	1922	2015	93
840	1925	2015	90
841	1925	2015	90
842	1928	2015	87
843	1929	2015	86
844	1930	2015	85
845	1932	2015	83
846	1933	2015	82
847	1936	2015	79
848	1937	2015	78
849	1940	2015	75
850	1943	2015	72
851	1945	2015	70
852	1954	2015	61
853	1955	2015	60
854	1921	2016	95
855	1923	2016	93
856	1927	2016	89
857	1929	2016	87
858	1930	2016	86
859	1931	2016	85

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
860	1931	2016	85
861	1945	2016	71
862	1947	2016	69

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
863	1953	2016	63
864	1957	2016	59
865	ΧΣ	2016	-

A/A	Έτος γέννησης	Έτος θανάτου	Ηλικία θανάτου
Σύνολο κληρικών		Συνολική ηλικία θανάτου	
865		64628	

1. Μελέτη του πίνακα

Για την περίοδο που εξετάζουμε, οι θάνατοι των κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανήλθαν στους 864. Οι θάνατοι των κληρικών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συνέβησαν τα τελευταία 87 έτη. Επομένως, με βάση τα στοιχεία του πίνακα, η μέση ηλικία θανάτου στο σύνολο των Μητροπόλεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι: $64628/859=75,236$ έτη. Ο μέσος όρος θανάτων κληρικών ανά έτος είναι: $864/87=9,931$.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΘΑΝΑΤΟΙ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ ΣΤΙΣ 6 ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Α. ΑΙΤΙΕΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

Τις αιτίες θανάτου μπορούμε να τις κατατάξουμε κατά διαφόρους τρόπους. Από κοινωνιολογική άποψη, χρησιμότερη φαίνεται η κατάταξή τους σε πέντε μεγάλες κατηγορίες:

1. Θάνατοι που προέρχονται από βιολογικές αιτίες.
2. Θάνατοι που οφείλονται σε ασθένειες.
3. Βίαιοι θάνατοι.
4. Θάνατοι από πολεμικές αιτίες.
5. Θάνατοι που οφείλονται σε θεομηνίες και έκτακτα γεγονότα.

Αυτή η κατάταξη χρησιμοποιεί και 6η κατηγορία, τους θανάτους από αυτοκτονίες, που όμως δεν αφορά τους κληρικούς της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο που ερευνήσαμε.⁸³

Στις περισσότερες απ' αυτές τις κατηγορίες, μπορούμε να διακρίνουμε μερικές ιδιαίτερες ομάδες αιτιών θανάτου που παρουσιάζουν ειδικότερο κοινωνιολογικό και δημογραφικό ενδιαφέρον. Η συχνότητα θανάτων κατά κατηγορία αιτιών δεν είναι συμπτωματική. Καθορίζεται σε σημαντικό βαθμό από την επενέργεια διαφόρων οργανωτικών και πολιτιστικών παραγόντων. Η ταξινόμηση των αιτιών έχει δύο βασικά πλεονεκτήματα. Μας επιτρέπει, πρώτα, να μελετήσουμε τις κοινωνικές συνθήκες κάτω από τις οποίες μία κατηγορία ομοειδών φαινομένων εμφανίζεται περισσότερο ή λιγότερο συχνά ως αιτία θανάτων. Μας δίνει τη δυνατότητα, δεύτερο, να χρησιμοποιήσουμε τους διάφορους δείκτες της θνησιμότητας κατά κατηγορίες αιτιών θανάτου ως πρώτες ενδείξεις για τη διάγνωση του επιπέδου πολιτιστικής και κοινωνικής ανάπτυξης στο οποίο βρίσκεται ένα κοινωνικό σύνολο.

Στην πρώτη κατηγορία αιτιών θανάτου, τις βιολογικές, κατατάσσονται φαινόμενα φυσιολογικά (γήρας), μειονεξίες του οργανισμού(κληρονομικές, συγγενείς ανωμαλίες και παθήσεις κλπ.) και αδυναμία του ατόμου να εξασφαλίσει την επιβίωσή του(ασιτία, κακή διατροφή κ. λ. π), αδιάφορο αν πρόκειται για υποκειμενική ή αντικειμενική αδυναμία. Και στις τρεις περιπτώσεις έχουμε να κάνουμε με παράγοντες που αναφέρονται στην ικανότητα ενός οργανισμού να ανταποκριθεί ικανοποιητικά στις απαιτήσεις της ζωής.

Η δεύτερη κατηγορία, οι ασθένειες, περιλαμβάνει δύο μεγάλες υποκατηγορίες: τις λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες και τις εκφυλιστικές παθήσεις. Στις πρώτες ανήκουν και αυτές που μεταδίνονται από άτομο σε άτομο και αυτές που μεταδίνονται μέσω του περιβάλλοντος(όπως λ.χ. οι επιδημικές αρρώστιες της χολέρας, του τύφου, της πανώλης κλπ.). Στη δεύτερη υποκατηγορία κατατάσσονται εκείνες οι παθήσεις που καταρχήν εμφανίζονται σε μεγάλες ηλικίες και μαρτυρούν μία αποδιοργάνωση του οργανισμού. Τέτοιες είναι π.χ. οι αγγειοπάθειες, οι καρδιοπάθειες, τα καλοήγη(όγκοι) και τα κακοήγη νεοπλασμάτα(καρκίνοι) κλπ.⁸⁴

Οι δύο κατηγορίες των θανάτων από καρκινικά νοσήματα στο αρχικό ταξινομικό διάγραμμα, ενώθηκαν σε μία στην εργασία μας, για λόγους κοινής αντιμετώπισής τους από ιατροκοινωνική άποψη. Στην ανάλυσή μας, το ταξινομικό διάγραμμα είναι απλοποιημένο, προσαρμοσμένο στα ευρήματα.

⁸³ Καλαμπαλίκης Γεράσιμος, *Θνησιμότητα και Αιτίες Θανάτου στην Ελλάδα 1981-2000*, Σελ.9, <[http://www.nemertes.lis.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/856/1/Nimertis-Kalampalikis\(ma\).pdf](http://www.nemertes.lis.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/856/1/Nimertis-Kalampalikis(ma).pdf).

Τελευταία ανάγνωση 2017-6-13.

⁸⁴ Δ.Γ.Τσαούσης, *Κοινωνική Δημογραφία*, Κοινωνιολογική Βιβλιοθήκη Gutenberg, σελίδες 103,104.

Πίνακας (62)

Ταξινομικό διάγραμμα των κυριότερων αιτιών θανάτου

ΑΙΤΙΕΣ ΘΑΝΑΤΟΥ		
Βιολογικές αιτίες	Γήρας	
	Κληρονομικές, συγγενείς, κλπ οργανικές & άλλες ανωμαλίες και παθήσεις	
	Ασιτία, κακή διατροφή κλπ	
Λοιμώδεις και μεταδοτικές αρρώστιες		
Ασθένειες	Εκφυλιστικές παθήσεις	Κακοήγη νεοπλάσματα του στόματος & των οργάνων του αναπνευστικού
		Υπόλοιπα νοσήματα καρκίνου
		Καρδιακά νοσήματα
		Εγκεφαλικά νοσήματα
		Αναπνευστικά νοσήματα
		Υπόλοιπα νοσήματα
Βίαιοι θάνατοι	Ανθρωποκτονίες	
	Ατυχήματα	Τροχαία
		Υπόλοιπα ατυχήματα
Πολεμικές αιτίες		

Για να απεικονίσουμε τις αιτίες θανάτου, κατασκευάζουμε πίνακες ανά δεκαετία που αφορούν το σύνολο των Μητροπόλεων. Έπειτα, κατηγοριοποιούμε τις αιτίες θανάτου ανά δεκαετία. Στη συνέχεια παρατηρούμε την κατανομή των αιτιών θανάτου στο χρόνο. Ακόλουθα, γίνεται μελέτη αυτής της κατανομής με σύγκριση των αιτιών θανάτου ανά δεκαετία. Στην κατακλείδα του κεφαλαίου, προσθέτουμε όλες τις αιτίες θανάτου των κληρικών της έρευνάς μας και τις μελετούμε.

B. ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΞΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

1. Κατανομή των αιτιών θανάτου ανά δεκαετία

Πίνακας (63)

1^η δεκαετία(1930-40) στο σύνολο των Μητροπόλεων

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
1	1933	Αποπληξία, εγκεφαλικό
2	1933	Πνευμονία
3	1933	Λεμφοσάρκωμα
4	1934	Αποπληξία, εγκεφαλικό
5	1937	Νευρασθένεια
6	1939	Έλκος στομάχου
7	1939	Στηθάγχη
8	1939	Περιτονίτιδα και εγκεφαλικό
9	1939	Υγρή πλευρίτιδα
10	1940	Ca ήπατος
11	1940	πνευμονία
12	1940	Άγνωστη

α. Δεκαετία 1930-40:

Σ' αυτήν καταγράφονται: 2 θάνατοι από καρκινικά νοσήματα, ποσοστό 16,666%, 3 θάνατοι από εγκεφαλικά νοσήματα, ποσοστό 25%, 3 θάνατοι από λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα, ποσοστό 25%, 1 θάνατος από καρδιακά νοσήματα, ποσοστό 8,333%, 3 θάνατοι από υπόλοιπα νοσήματα, ποσοστό 25%.

Σύνολο δεκαετίας: 12 αιτιολογημένοι θάνατοι.

Πίνακας (64)

2^η δεκαετία(1940-50)

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
1	1941	φυματίωση
2	1941	πνευμονία
3	1942	καρδιονεφρικά
4	1942	πλευριτική πνευμονία από κακουχίες από βασανιστήρια
5	1942	Χρόνιο άσθμα
6	1942	Βίαιος θάνατος, εκτέλεση από τους Γερμανούς
7	1943	Βίαιος θάνατος, εκτέλεση από τους Γερμανούς
8	1943	Βίαιος θάνατος, εκτέλεση από τους Γερμανούς
9	1943	Βίαιος θάνατος, εκτέλεση από τους Γερμανούς
10	1943	Βίαιος θάνατος, εκτέλεση από τους Γερμανούς
11	1943	Βίαιος θάνατος, εκτέλεση από τους Γερμανούς
12	1943	Βίαιος θάνατος, εκτέλεση από τους Γερμανούς
13	1944	Εξόρυξη οφθαλμών, βίαιος θάνατος, εκτέλεση από τους Γερμανούς
14	1944	Βίαιος θάνατος, εκτέλεση από τους Γερμανούς
15	1944	Στην ενχείρηση στομάχου
16	1945	Ουραιμία
17	1945	Βίαιος θάνατος, εκτέλεση από ακροδεξιούς αναρχικούς
18	1946	εγκεφαλική συμφόρηση

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
18	1947	Ca στομάχου
20	1947	Ζαχαρώδης διαβήτης
21	1947	αιματοουρία
22	1948	βίαιος θάνατος από εκτέλεση από αντάρτες
23	1948	Καρδιακή ανακοπή
24	1948	οστεομυελίτιδα
25	1948	βίαιος θάνατος από εκτέλεση
26	1949	Βίαιος θάνατος από εκτέλεση από δικαστήριο
27	1949	πίεση
28	1949	νεφρίτιδα
29	1950	Καρδιακό νόσημα

6. Δεκαετία 1940-50:

Σ' αυτήν καταγράφονται: 8 θάνατοι από υπόλοιπα νοσήματα ποσοστό 27,586%, 3 από λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα, ποσοστό 10,344%, 1 από καρκινικά νοσήματα, ποσοστό 3,448%, 1 από εγκεφαλικά νοσήματα, ποσοστό 3,448, 1 από αναπνευστικά νοσήματα, ποσοστό 3,448, 2 από καρδιακές παθήσεις, ποσοστό 6,896%, 11 από ανθρωποκτονίες, ποσοστό 37,931%, 2 από πολεμικές αιτίες, ποσοστό 6,896%.

Σύνολο δεκαετίας: 29 αιτιολογημένοι θάνατοι.

Πίνακας (65)
3^η δεκαετία(1950-60)

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
1	1951	ημιπληγία
2	1951	Γήρας
3	1951	Καρδιακή πάθηση
4	1951	Γήρας
5	1952	Καρκίνος
6	1953	εγκεφαλική συμφόρηση
7	1953	συγκοπή καρδιάς
8	1954	Γήρας
9	1954	εγκεφαλική συμφόρηση
10	1954	Χρόνιο βρογχικό άσθμα
11	1954	υπόταση
12	1955	Νεφρίτιδες
13	1955	Εγκεφαλικό επεισόδιο
14	1955	γήρας
15	1956	ουραιμία
16	1956	Εγκεφαλική συμφόρηση
17	1956	γήρας
18	1956	Εγκεφαλικός όγκος
19	1956	φυματίωση
20	1956	Κίρρωση του ήπατος
21	1957	Κίρρωση του ήπατος
22	1957	καρκίνος ήπατος
23	1957	Γήρας

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
24	1957	Οξεία γαστρορραγία
25	1957	Ca ήπατος
26	1957	Λευχαιμία
27	1958	Ca προστάτη
28	1958	συγκοπή καρδιάς
29	1958	βαθύ γήρας
30	1959	χειρουργημένη διάτρηση στομάχου, καρδιακή ανεπάρκεια
31	1959	κυκλοφοριακή ανεπάρκεια
32	1959	κεραυνοπληξία
33	1960	Χρόνια βρογχίτιδα
34	Αποβίωσε	Ατύχημα με τρένο
35	1960	γεροντικός μαρασμός
36	1960	ακατάσχετη αιμορραγία
37	1960	Καρδιοπάθεια και πνευμονικό οίδημα
38	1960	αρθριτικά

γ. Δεκαετία 1950-60:

Σ' αυτήν καταγράφονται: 5 θάνατοι από εγκεφαλικά νοσήματα, ποσοστό 13,157%, 8 θάνατοι από καρκινικά νοσήματα, ποσοστό 21,052%, 7 θάνατοι από βιολογικές αιτίες, ποσοστό 18,421%, 4 θάνατοι από καρδιακά νοσήματα, ποσοστό 10,526%, 9 θάνατοι από υπόλοιπα νοσήματα, ποσοστό 23,684%, 1 θάνατος από τροχαίο ατύχημα, ποσοστό 2,631%, 1 θάνατος από υπόλοιπα ατυχήματα, ποσοστό 2,631%, 1 θάνατος από λοιμώδεις & μεταδοτικές ασθένειες, ποσοστό 2,631%, 2 θάνατοι από αναπνευστικά νοσήματα, ποσοστό 5,263%.

Σύνολο δεκαετίας:38 αιτιολογημένοι θάνατοι.

Πίνακας (66)

4^η δεκαετία(1960-70)

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
1	1961	πνευμονία
2	1961	Ca παχέος εντέρου
3	1961	καρκίνος του πνεύμονα
4	Αποβίωσε	Χρόνια αναπηρία
5	1961	εγκεφαλική αιμορραγία
6	1961	Καρδιακή συγκοπή
7	1962	καρδιακή εμβολή
8	1962	καρδιακή ανεπάρκεια
9	1962	καρδιακή ανεπάρκεια
10	1962	καρδιακή ανακοπή
11	1962	Ισχαιμική καρδιοπάθεια, έμφραγμα μυοκαρδίου
12	1963	Καρδιακό επεισόδιο, γηρατιά
13	1963	ουραιμία
14	1963	εγκεφαλική αιμορραγία
15	1963	εγκεφαλική αιμορραγία
16	1964	Καρδιακή ανεπάρκεια
17	1964	Ασθματική βρογχίτιδα

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
18	1964	καρκίνος
19	1964	Κατακράτηση ούρων
20	1964	ουραιμία
21	1964	χρόνια μυοκαρδίτιδα-βραδυκαρδία
22	1964	ζαχαρώδης διαβήτης
23	1964	εγκεφαλική θρόμβωση
24	1964	βρογχοπνευμονία, καρδιακή ανεπάρκεια
25	1964	Μηνιγγίτιδα
26	1964	γεροντική εξάντληση
27	1964	Γεροντικός μαρασμός(άνοια)
28	1965	Έμφραγμα μυοκαρδίου
29	1965	Εγκεφαλική θρόμβωση, μεγάλη γαστρορραγία
30	1965	εγκεφαλική συμφόρηση
31	1966	καρδιακή ανεπάρκεια
32	1966	Βρογχίτιδα, μυοκαρδίτιδα, Ζαχαρώδης διαβήτης
33	1966	Ca φάρυγγα
34	1966	καρκίνος
35	1966	Ca εγκεφάλου
36	1966	χρόνια βρογχίτιδα, ουραιμία, έμφραγμα μυοκαρδίου
37	1966	καρδιακή ανεπάρκεια
38	1966	Καρδιακή συγκοπή
39	1966	Εγκεφαλική συμφόρηση
40	1967	μυοκαρδίτιδα
41	1967	καρκίνος
42	1967	γήρας
43	Αποβίωσε	Γήρας
44	1967	οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
45	1968	γεροντικός μαρασμός(άνοια)
46	1968	γήρας
47	1968	Νεφρική ανεπάρκεια
48	1968	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
49	1968	στηθάγχη, οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
50	1968	υποστατική πνευμονία, γεροντική εξάντληση
51	1968	κεραυνοβόλα αρτηριακή σκλήρυνση, εγκεφαλική αιμορραγία
52	1968	αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, αιμορραγία
53	1968	οξύ πνευμονικό οίδημα, καχεξία
54	1969	βρογχίτιδα
55	1969	γήρας
56	1969	έμφραγμα μυοκαρδίου
57	1969	Ουρία, ζαχαρώδης διαβήτης
58	1969	ημιπληγία
59	1969	νεφρολιθίαση
60	1969	εγκεφαλική αιμορραγία
61	1969	ζαχαρώδης διαβήτης, έμφραγμα μυοκαρδίου
62	1969	καρδιακή ανακοπή

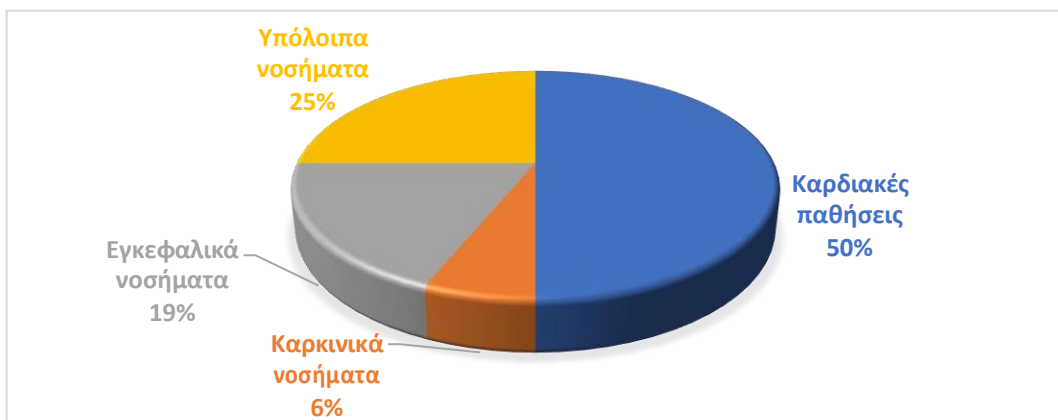
A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
63	1969	Εγκεφαλικό επεισόδιο
64	1970	βαριά καρδιακή ανεπάρκεια
65	1970	ζάχαρο, πυελονεφρίτιδα, υπερτροφία προστάτη
66	1970	Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις-εγκεφαλική αιμορραγία από ατύχημα
67	1970	χρόνια μυελογενής λευχαιμία
68	1970	Πνευμονία, Εγκεφαλικό επεισόδιο

δ. Κατανομή των αιτιών θανάτου & αναλογία τους επί % ανά Μητρόπολη τη δεκαετία 1960-70

Πίνακας (67)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	8	50
Καρκινικά νοσήματα	1	6,25
Εγκεφαλικά νοσήματα	3	18,75
Υπόλοιπα νοσήματα	4	25
Σύνολο	16	100

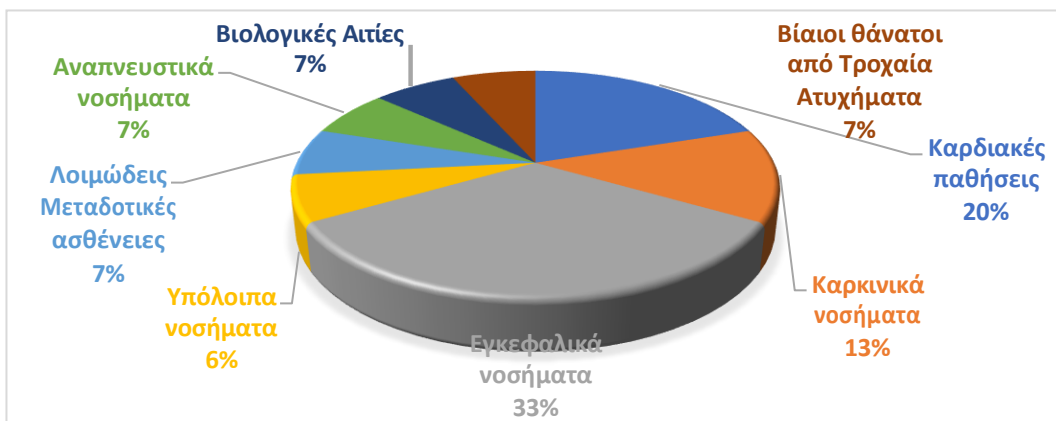
Γράφημα (89)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών τη δεκαετία 1960-70

Πίνακας (68)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	3	20
Καρκινικά νοσήματα	2	13,333
Εγκεφαλικά νοσήματα	5	33,333
Υπόλοιπα νοσήματα	1	6,666
Λοιμώδεις & μεταδοτικές ασθένειες	1	6,666
Αναπνευστικά νοσήματα	1	6,666
Βιολογικές αιτίες	1	6,666
Βίαιοι θάνατοι από τροχαία ατυχήματα	1	6,666
Σύνολο	15	100

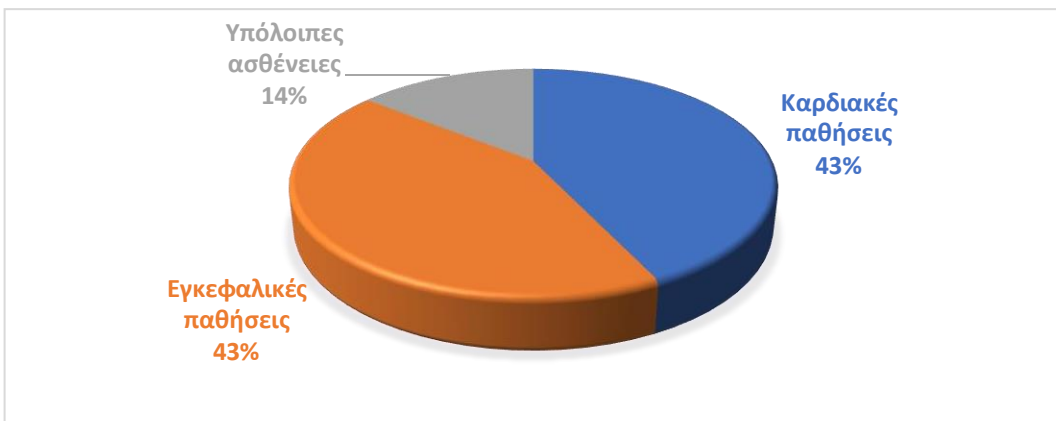
Γράφημα (90)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας τη δεκαετία 1960-70

Πίνακας (69)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	3	42,857
Εγκεφαλικές παθήσεις	3	42,857
Υπόλοιπα νοσήματα	1	14,285
Σύνολο	7	100

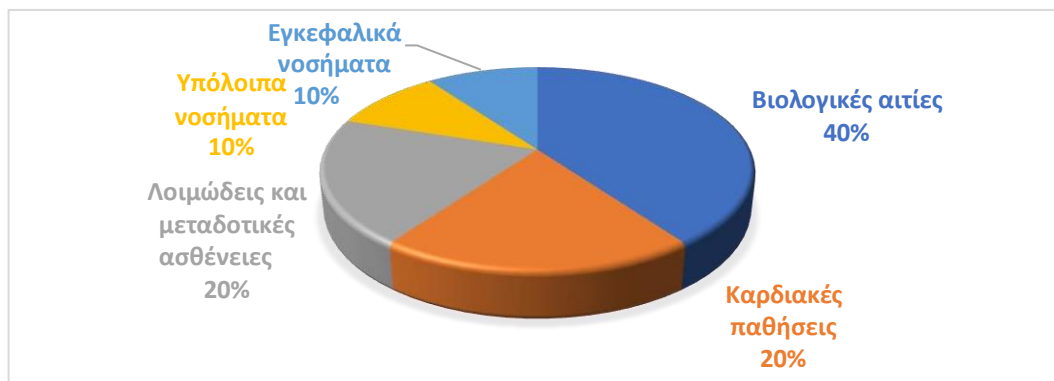
Γράφημα (91)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου τη δεκαετία 1960-70

Πίνακας (70)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων & Αιγιαλείας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Βιολογικές αιτίες	4	40
Καρδιακές παθήσεις	2	20
Λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες	2	20
Υπόλοιπα νοσήματα	1	10
Εγκεφαλικά νοσήματα	1	10
Σύνολο	10	100

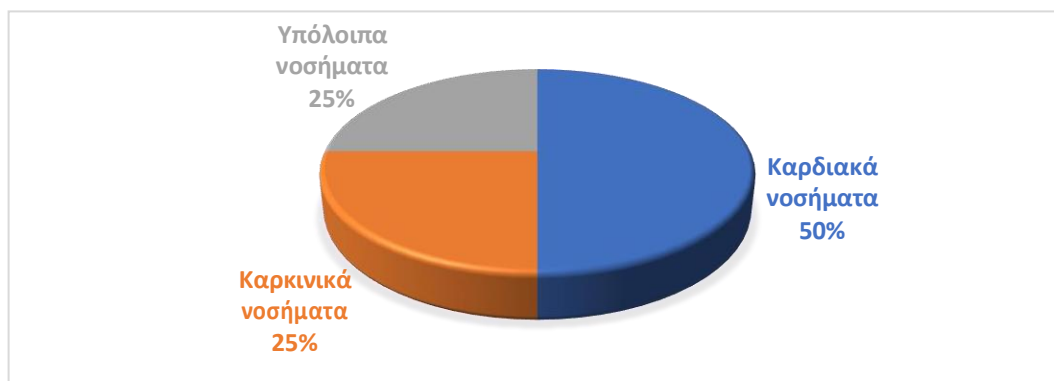
Γράφημα (92)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων τη δεκαετία 1960-70

Πίνακας (71)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακά νοσήματα	2	50
Καρκινικά νοσήματα	1	25
Υπόλοιπα νοσήματα	1	25
Σύνολο	4	100

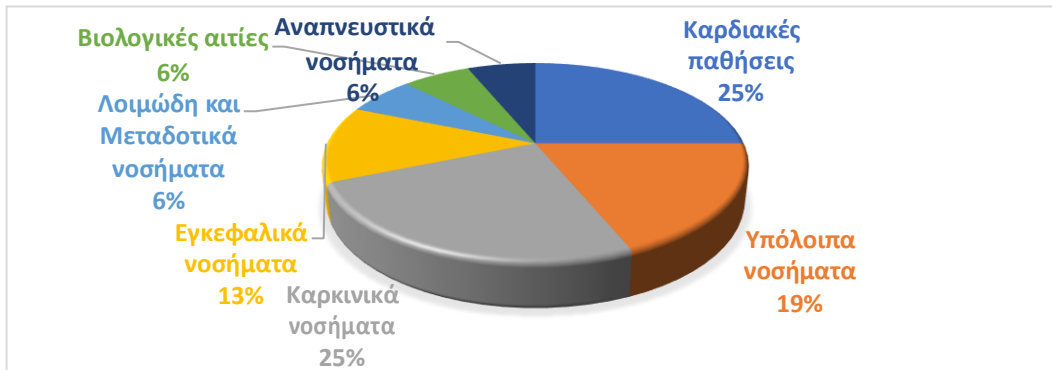
Γράφημα (93)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας τη δεκαετία 1960-70

Πίνακας (72)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ηλείας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	4	25
Υπόλοιπα νοσήματα	3	18,75
Καρκινικά νοσήματα	4	25
Εγκεφαλικά νοσήματα	2	12,5
Λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα	1	6,25
Βιολογικές αιτίες	1	6,25
Αναπνευστικά νοσήματα	1	6,25
Σύνολο	16	100

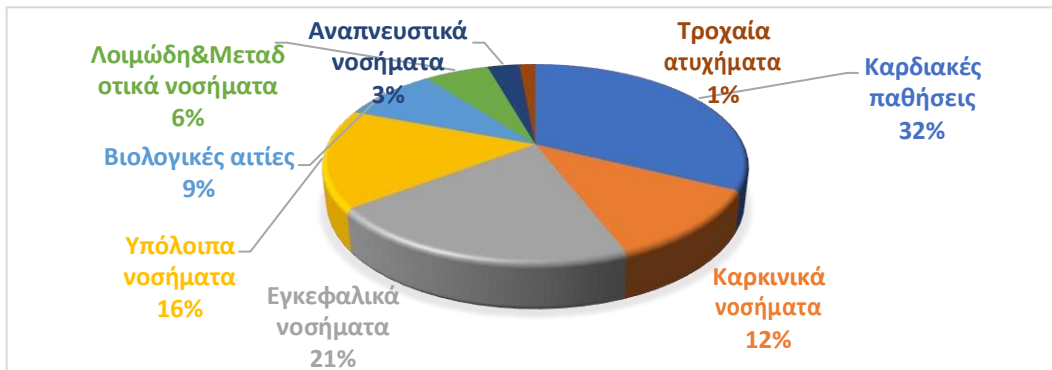
Γράφημα (94)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ηλείας τη δεκαετία 1960-70

Πίνακας (73)

Κατανομή των αιτιών θανάτου & για τις 6 Μητροπόλεις τη δεκαετία 1960-70

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	22	32,352
Καρκινικά νοσήματα	8	11,764
Εγκεφαλικά νοσήματα	14	20,588
Υπόλοιπα νοσήματα	11	16,176
Βιολογικές αιτίες	6	8,823
Λοιμώδη & μεταδοτικά νοσήματα	4	5,882
Αναπνευστικά νοσήματα	2	2,941
Τροχαία ατυχήματα	1	1,47
Σύνολο	68	100

Γράφημα (95)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου στους κληρικούς των 6 Μητροπόλεων τη δεκαετία 1960-70

1.Κατανομή των αιτιών θανάτου & αναλογία τους επί % στις 6 Μητροπόλεις τη δεκαετία 1960-70

Την τέταρτη δεκαετία στο σύνολο των 6 Μητροπόλεων, καταγράφονται: 8 θάνατοι από καρκινικά νοσήματα, ποσοστό 11,764%, 14 θάνατοι από εγκεφαλικά νοσήματα, ποσοστό 20,588%, 22 θάνατοι από καρδιακά νοσήματα, ποσοστό 32,352%. 11 θάνατοι από υπόλοιπα νοσήματα, ποσοστό 16,176%, 6 θάνατοι από βιολογικές αιτίες, ποσοστό 8,823%, 1 θάνατος από τροχαίο ατύχημα, ποσοστό 1,47%, 4 θάνατοι από λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες, ποσοστό 5,882%, 2 θάνατοι από αναπνευστικά νοσήματα, ποσοστό 2,941%. Σύνολο δεκαετίας: 68 αιτιολογημένοι θάνατοι.

Πίνακας (74)
5^η δεκαετία(1970-80)

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
1	1971	Εμπύημα χοληδόχου, Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, ισχαιμική καρδιοπάθεια
2	1972	κάταγμα κρανίου και ποδιού
3	1972	Χρόνια σκληρυντική μυοκαρδίτιδα, συγκοπή καρδιάς
4	1972	καρδιακό άσθμα
5	Αποβίωσε	γήρας
6	Αποβίωσε	καρδιακή ανεπάρκεια, Ca εντέρου-κύστης, καρδιακή ανακοπή
7	1972	Ca χοληδόχου πόρου
8	1972	Εγκεφαλική συμφόρηση
9	1973	καρδιακή ανακοπή
10	1973	εγκεφαλική αιμορραγία
11	1973	Οξεία νευρίτιδα
12	1973	κακοήθης όγκος
13	1973	Εγκεφαλικό επεισόδιο
14	1973	Καρδιακή ανεπάρκεια
15	1973	Καρδιακή ανακοπή
16	Αποβίωσε	Καρδιακή υπερτροφία
17	1974	βρογχοπνευμονία, καρδιακή ανεπάρκεια
18	1974	σηψαιμία
19	1974	οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
20	1974	εγκεφαλικό επεισόδιο
21	1974	ζωική εξάντληση
22	1974	Γήρας
23	1974	Μεσοθηλίωμα υπεζωκότα
24	1974	Νεοπλασία παγκρέατος
25	1975	Γεροντικός μαρασμός(άνοια)
26	1975	πνευμονικό οίδημα, καρδιακή ανακοπή
27	1975	Ανουρία, Ca προστάτη, αιματοουρία
28	1975	αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
29	1975	καρδιακή ανακοπή
30	1975	Έμφραγμα προσθίου τοιχώματος μυοκαρδίου
31	1975	Γεροντική καχεξία, εμπύρετη γρίπη
32	1975	Έμφραγμα μυοκαρδίου
33	1976	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
34	1976	βαριά ουρική αρθρίτιδα, οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
35	1976	καρδιακή ανεπάρκεια, εγκεφαλικό επεισόδιο
36	1976	καρδιακή ανεπάρκεια
37	1976	καρδιακή ανεπάρκεια, οξύ πνευμονικό οίδημα
38	1976	Πολλαπλό μύελωμα
39	1977	έμφραγμα μυοκαρδίου
40	1977	ρήξη ανeurύσματος θωρακικής αορτής με αιμόπτυση
41	1977	Ισχαιμία μυοκαρδίου, οξεία νεφρική ανεπάρκεια, χολολιθίαση
42	1977	έμφραγμα μυοκαρδίου ενώ τελούσε τη Θ. Λειτουργία
43	1977	έμφραγμα μυοκαρδίου
44	1977	Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, εγγενής εγκεφαλοπάθεια, πνευμονικό οίδημα
45	1977	εγκεφαλικό αγγειακό επεισόδιο
46	1977	οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
47	1977	πνευμονικό οίδημα
48	1977	εγκεφαλικό επεισόδιο
49	1977	Ουρία
50	1977	Ca προστάτη με πολλαπλές μεταστάσεις σε άλλα όργανα, γενική καχεξία
51	1977	Εγκεφαλική θρόμβωση
52	1977	Καρδιακή ανεπάρκεια, Έμφραγμα
53	1977	Μεταστατικός Ca
54	1977	εμβολή καρδιάς
55	1978	πνευμονικό οίδημα
56	1978	οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
57	Αποβίωσε	έμφραγμα
58	1978	ανάπηρος, Ca προστάτη, γαστρορραγία
59	1978	πνευμονία
60	1978	οξεία νεφρική και αναπνευστική ανεπάρκεια, περιτονίτιδα
61	1978	οξεία παγκρεατίτιδα, έμφραγμα μυοκαρδίου
62	1978	κρίση αναιμίας
63	1978	βρογχοπνευμονία
64	1979	έμφραγμα μυοκαρδίου
65	1979	βρογχοπνευμονία
66	1979	καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια
67	1979	Εγκεφαλική αιμορραγία
68	1979	πνευμονικό οίδημα
69	1979	Χρόνια βρογχίτιδα
70	1979	Οξεία καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια
71	1979	Εγκεφαλικό επεισόδιο
72	1979	σταφυλοκοκκίαση
73	1980	εγκεφαλικό, πνευμονικό οίδημα
74	1980	αρτηριοσκληρωτική καρδιοπάθεια, καρδιακή ανεπάρκεια και ουραιμία
75	1980	IBG τραχηλικών αδένων
76	1980	καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, Ca κύστεως, νευροστομία -
77	1980	Εγκεφαλικό επεισόδιο
78	1980	Καρδιοαναπνευστική και Νεφρική ανεπάρκειες

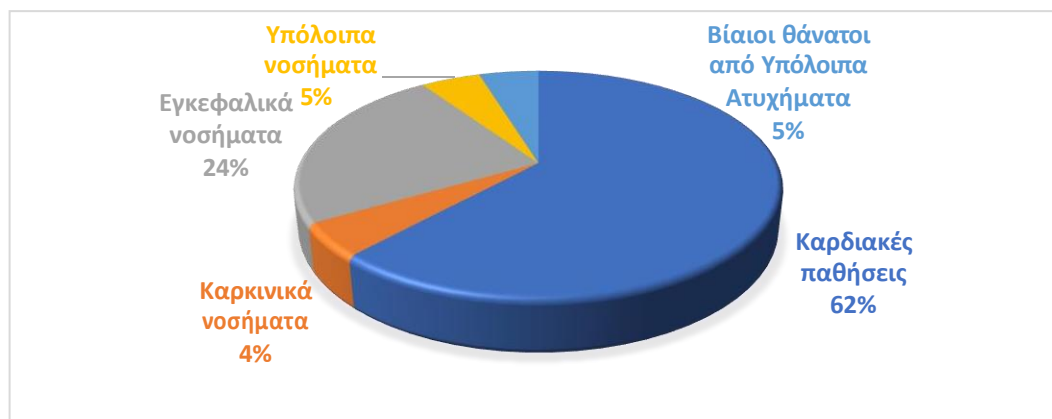
A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
79	1980	Στεφανιαία καρδιαγγειακή νόσος, λοίμωξη αναπνευστικού κ' ουροποιητικού, σηπτικό σοκ
80	1980	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, υποτροπιάζουσα ισχαιμία
81	1980	Εγκεφαλική αιμορραγία
82	1980	Οξύ πνευμονικό οίδημα, Καρδιακή ανεπάρκεια
83	1980	Οξύ εγκεφαλικό επεισόδιο, Καρδιακή ανακοπή

ε. Κατανομή των αιτιών θανάτου ανά Μητρόπολη & αναλογία τους επί % τη δεκαετία 1970-80

Πίνακας (75)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	13	61,904
Καρκινικά νοσήματα	1	4,761
Εγκεφαλικά νοσήματα	5	23,809
Υπόλοιπα νοσήματα	1	4,761
Βίαιοι θάνατοι από υπόλοιπα ατυχήματα	1	4,761
Σύνολο	21	100

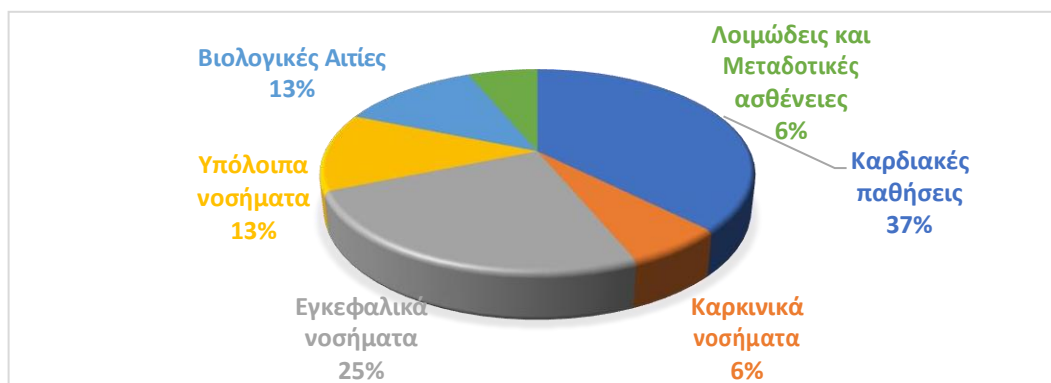
Γράφημα (96)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών τη δεκαετία 1970-80

Πίνακας (76)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	6	37,5
Καρκινικά νοσήματα	1	6,25
Εγκεφαλικά νοσήματα	4	25
Υπόλοιπα νοσήματα	2	12,5
Βιολογικές αιτίες	2	12,5
Λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες	1	6,25
Σύνολο	16	100

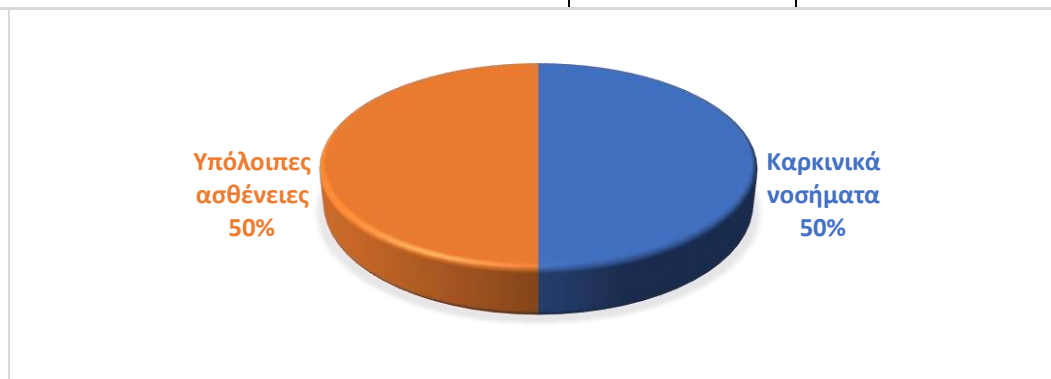
Γράφημα (97)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας τη δεκαετία 1970-80

Πίνακας (77)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρκινικά νοσήματα	1	50
Υπόλοιπα νοσήματα	1	50
Σύνολο	2	100

Γράφημα (98)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου τη δεκαετία 1970-80

Πίνακας (78)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	5	35,714
Καρκινικά νοσήματα	3	21,428
Λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες	1	7,142
Αναπνευστικά νοσήματα	2	14,285
Εγκεφαλικά νοσήματα	2	14,285
Υπόλοιπα νοσήματα	1	7,142
Σύνολο	14	100

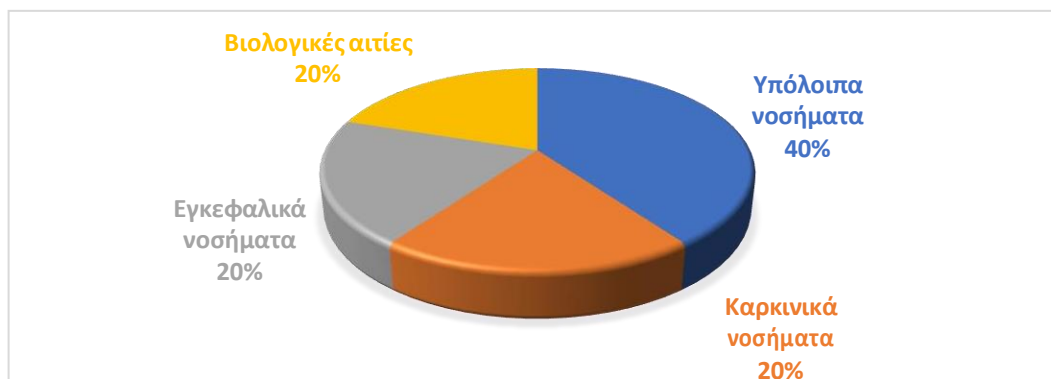
Γράφημα (99)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων τη δεκαετία 1970-80

Πίνακας (79)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Υπόλοιπα νοσήματα	2	40
Καρκινικά νοσήματα	1	20
Εγκεφαλικά νοσήματα	1	20
Βιολογικές αιτίες	1	20
Σύνολο	5	100

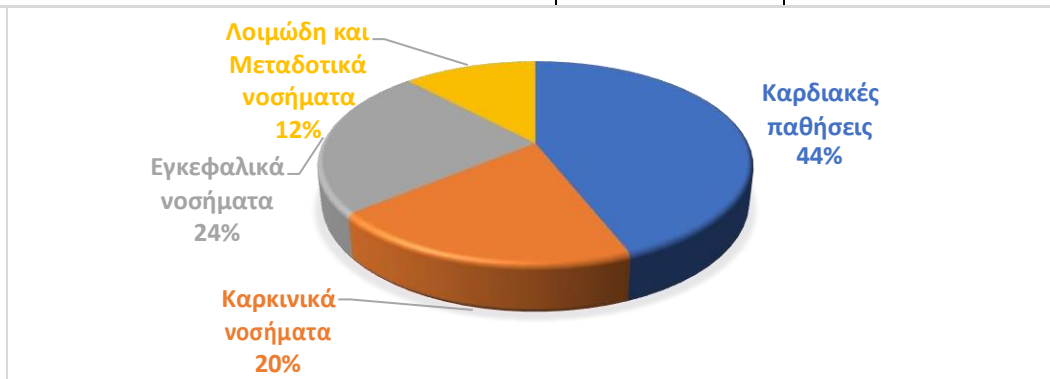
Γράφημα (100)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας τη δεκαετία 1970-80

Πίνακας (80)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ηλείας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	11	44
Καρκινικά νοσήματα	5	20
Εγκεφαλικά νοσήματα	6	24
Λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα	3	12
Σύνολο	25	100

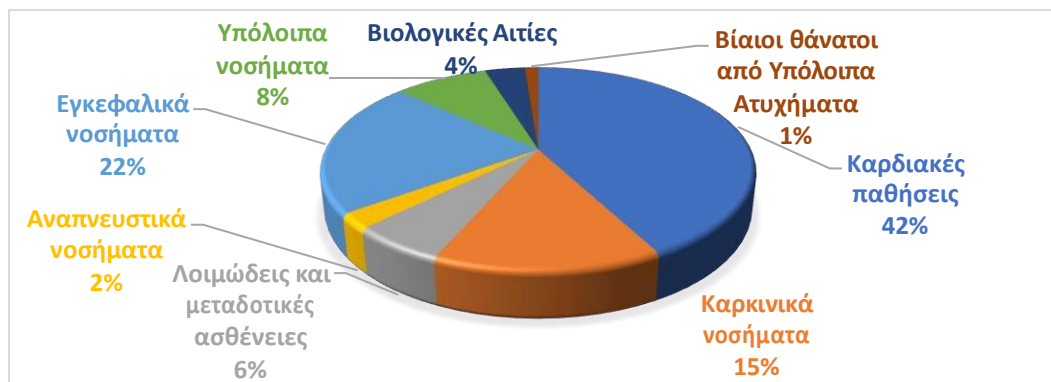
Γράφημα (101)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ηλείας τη δεκαετία 1970-80

Πίνακας (81)

Κατανομή των αιτιών θανάτου & για τις 6 Μητροπόλεις τη δεκαετία 1970-80

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	35	42,168
Καρκινικά νοσήματα	12	14,457
Λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες	5	6,024
Αναπνευστικά νοσήματα	2	2,409
Εγκεφαλικά νοσήματα	18	21,686
Υπόλοιπα νοσήματα	7	8,433
Βιολογικές αιτίες	3	3,614
Βίαιοι θάνατοι από υπόλοιπα ατυχήματα	1	1,204
Σύνολο	83	100

Γράφημα (102)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου στους κληρικούς των 6 Μητροπόλεων τη δεκαετία 1970-80

1. Κατανομή των αιτιών θανάτου στις 6 Μητροπόλεις & αναλογία τους επί % τη δεκαετία 1970-80

Την πέμπτη δεκαετία(1970-80),καταγράφονται: 3 θάνατοι από βιολογικές αιτίες, ποσοστό 3,614%, 1 θάνατος από υπόλοιπα ατυχήματα, ποσοστό 1,204%, 7 θάνατοι από υπόλοιπα νοσήματα, ποσοστό 8,433%, 12 θάνατοι από καρκινικά νοσήματα, ποσοστό 14,457%, 5 θάνατοι από λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες, ποσοστό 6,024%, 18 θάνατοι από εγκεφαλικά νοσήματα, ποσοστό 21,686%, 35 θάνατοι από καρδιακά νοσήματα, ποσοστό 42,168%, 2 θάνατοι από αναπνευστικά νοσήματα, ποσοστό 2,409 %. Σύνολο δεκαετίας: 83 αιτιολογημένοι θάνατοι.

Πίνακας (82)
6^η δεκαετία(1980-90)

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
1	1981	γεροντική άνοια
2	1981	Οξύ αγγειακό επεισόδιο
3	1981	Καταβολή λόγω ηλικίας, καρδιακή ανακοπή
4	1981	γαστρορραγία, κίρρωση του ήπατος
5	1981	Εγκεφαλικό επεισόδιο, ημιπληγία
6	1982	καρδιακή ανεπάρκεια
7	1982	ουραιμία λόγω γενικευμένων αγγειοσκληρύνσεων και νευροσκληρύνσεων
8	1982	φυσιολογικό γήρας, καρδιακή αδυναμία
9	1982	Κοιλιακή, παρεντερική Βρογχοπνευμονία
10	1982	Χρόνια Ισχαιμική καρδιοπάθεια, πρόσφατο αγγειακό επεισόδιο
11	1982	κακόηθες νεόπλασμα χολαγγειακού συστήματος
12	1982	Εγκεφαλική αιμορραγία, Ca εγκεφάλου
13	1982	Οξύ πνευμονικό οίδημα, Καρδιακή ανεπάρκεια, Έμφραγμα μυοκαρδίου
14	1983	Καρδιακή κάμψη, εγκεφαλικό επεισόδιο
15	1983	κατάκοιτος λόγω κατάκλισης, εγκεφαλικό
16	1983	Ηπάτωμα-κίρρωση του ήπατος
17	1983	αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
18	1983	αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
19	1983	Όγκος στον εγκέφαλο, κώμα
20	1983	εγκεφαλικό επεισόδιο
21	1983	Εγκεφαλικό επεισόδιο, βρογχοπνευμονία
22	1983	Καρδιακή ανεπάρκεια
23	1984	Γηρατιά
24	1984	βαριά γαστρορραγία
25	1984	Ca προστάτη, ζαχαρώδης διαβήτης, καρδιακή ανεπάρκεια, ανακοπή
26	1984	Ca παγκρέατος
27	1984	καρδιακή ανεπάρκεια, εγκεφαλική ισχαιμία, οξύ πνευμονικό οίδημα
28	1984	εγκεφαλικό επεισόδιο
29	1984	καρδιακή ανακοπή
30	1984	Εγκεφαλική εμβολή
31	1984	καρδιακή ανεπάρκεια
32	1984	βαθύ γήρας
33	1984	Καρδιακή ανακοπή, γεροντική καχεξία
34	1984	καρδιακή ανεπάρκεια

A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
35	1984	Ca πνεύμονα
36	1984	Έμφραγμα μυοκαρδίου
37	1984	Καρδιακή ανακοπή
38	1985	Οξύ πνευμονικό οίδημα, καρδιακή μαρμαρυγή, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια
39	1985	καρδιακή ανεπάρκεια, Ca ήπατος, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια
40	1985	παραπληγία
41	1985	οξύ εμπύρετο ιογενές νόσημα, αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
42	1985	καρδιακή ανακοπή
43	1985	οξύ αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο(ημιπληγία αριστερά)
44	1985	Καρδιακή ανακοπή
45	1985	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, αρτηριοσκλήρωση, ζαχαρώδης διαβήτης
46	1986	έμφραγμα μυοκαρδίου
47	1986	Ca ήπατος-όγκος εντέρων
48	1986	κακοήθης νεοπλασία πνεύμονα
49	1986	Καρδιοαναπνευστική ανακοπή
50	1986	Πνευμονοπλευρίτιδα, νεφρική ανεπάρκεια
51	1986	καρδιακή ανεπάρκεια
52	1986	εγκεφαλικό επεισόδιο
53	1986	Καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, Ca παγκρέατος
54	1986	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
55	1987	Πνευμονικό οίδημα
56	1987	πνευμονία, καρδιακή, αναπνευστική ανεπάρκεια, πνευμονικό επεισόδιο, οίδημα, ζαχαρώδης διαβήτης, ανακοπή
57	1987	γενικευμένη αρτηριοσκλήρυνση, καρδιακή ανακοπή
58	1987	Ca προστάτη
59	1987	Πνευμονικό οίδημα
60	1987	γεροντικός μαρασμός(άνοια)
61	1987	Γήρας
62	1987	Ca παχέος εντέρου, ηπατική ανεπάρκεια, κώμα
63	1987	Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, αναπνευστική ανεπάρκεια
64	1987	καρδιακή ανακοπή
65	1987	Καρκίνος κύστης
66	1987	έμφραγμα μυοκαρδίου
67	1987	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, υπέρταση
68	1987	Καρδιακή ανακοπή
69	1987	Εγκεφαλικό επεισόδιο, Καρδιακή ανεπάρκεια, γεροντική άνοια
70	1988	Σηψαιμία-Καρδιογενές σοκ
71	1988	διάχυτη εγκεφαλίτιδα, οξύ αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
72	1988	ζαχαρώδης διαβήτης, αθηροσκλήρωση, Ca προστάτη
73	1988	Πρόσφατο έμφραγμα μυοκαρδίου σε παλιό έδαφος
74	1988	βαριά αναπνευστική λοίμωξη
75	1988	τοξική μυοκαρδίτιδα, οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
76	1988	καρδιακή ανακοπή

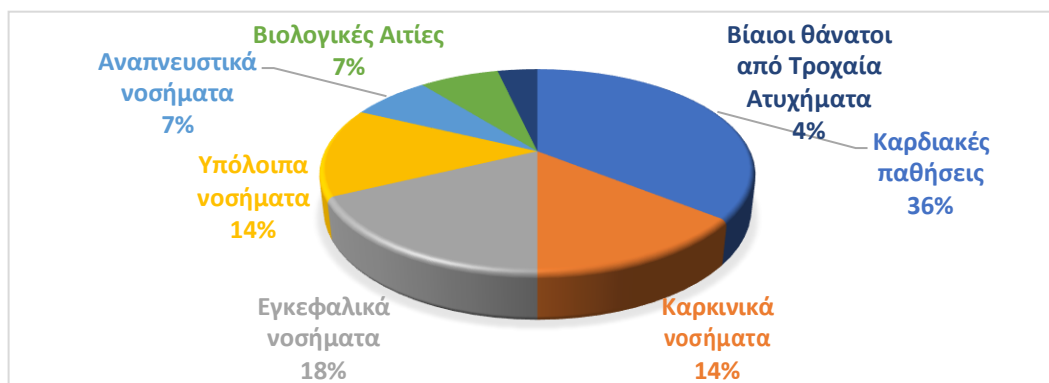
A/A	Έτος θανάτου	Αιτία θανάτου
77	1988	Εγκεφαλικό επεισόδιο
78	1988	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, ανακοπή
79	1988	οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
80	1988	Λοίμωξη αναπνευστικού, καρδιακή ανακοπή
81	1988	καρδιακή και νεφρική ανεπάρκεια, γαστρορραγία
82	1988	Εγκεφαλικό επεισόδιο
83	1988	Έμφραγμα μυοκαρδίου
84	1988	Καρδιακή ανεπάρκεια
85	1988	Καρδιακή ανακοπή, βαρύ εγκεφαλικό επεισόδιο
86	1989	καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, εγκεφαλικό επεισόδιο
87	1989	αναπνευστική ανεπάρκεια
88	1989	υπέρταση, αρτηριοσκλήρυνση, αγγειακές διαταραχές, έμφραγμα μυοκαρδίου
89	1989	έμφραγμα μυοκαρδίου και πνευμονική καρδιάς
90	1989	Ca εντέρων με πολλαπλές μεταστάσεις
91	1989	υπέρταση, ασθματική βρογχίτιδα, στεφανιαία ανεπάρκεια, παλιό έμφραγμα, ΑΕΕ
92	1989	παλιό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, ανακοπή καρδιάς
93	1989	Ηλεκτροστατικές διαταραχές από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή
94	1989	εγκεφαλικό επεισόδιο
95	1989	αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, έμφραγμα
96	1989	καρδιακή ανεπάρκεια
97	1989	Απλαστική αναιμία
98	1989	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, γεροντική ανορεξία, ζαχαρώδης διαβήτης
99	1989	Καρδιακή κάμψη, Καρδιακή ανεπάρκεια
100	1990	Ca ήπατος-καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια
101	1990	πνευμονικό οίδημα, επανέμφραγμα στεφανιαίας νόσου
102	1990	Ισχαιμική καρδιοπάθεια, οξεία νεφρική ανεπάρκεια, πολλαπλό εμπύρετο μυέλωμα, ανακοπή
103	1990	υπέρταση, αρτηριοσκλήρυνση, πνευμονικό οίδημα
104	1990	Εγκεφαλικό επεισόδιο, Οξύ πνευμονικό οίδημα
105	1990	Έμφραγμα μυοκαρδίου, πνευμονικό οίδημα
106	1990	Ηπατικό κώμα
107	Αποβίωσε	ατύχημα-βίαιος θάνατος
108	Αποβίωσε	Βαριά εκφυλιστική σπονδυλοαρθροπάθεια
109	Αποβίωσε	ζαχαρώδης διαβήτης
110	Αποβίωσε	Καρκίνος

στ. Κατανομή των αιτιών θανάτου ανά Μητρόπολη κι αναλογία τους επί % τη δεκαετία 1980-90

Πίνακας (83)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	10	35,714
Καρκινικά νοσήματα	4	14,285
Εγκεφαλικά νοσήματα	5	17,858
Υπόλοιπα νοσήματα	4	14,285
Αναπνευστικά νοσήματα	2	7,142
Βιολογικές αιτίες	2	7,142
Βίαιοι θάνατοι από τροχαία ατυχήματα	1	3,571
Σύνολο	28	100

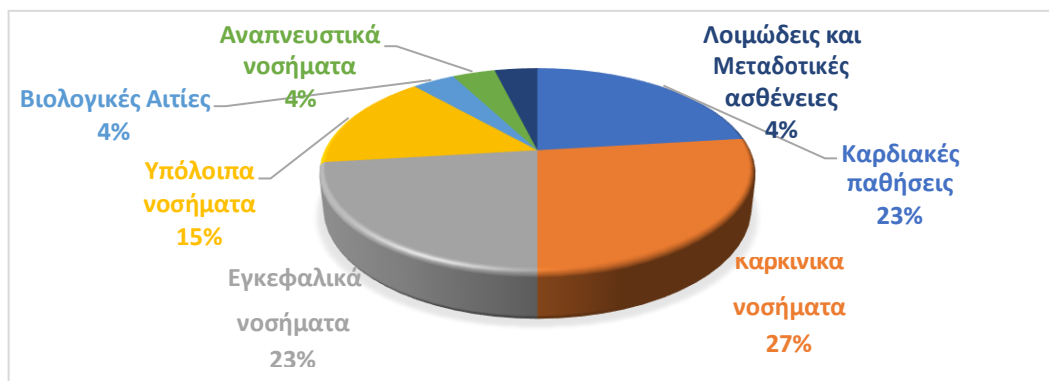
Γράφημα (103)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών

Πίνακας (84)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	6	23,076
Καρκινικά νοσήματα	7	26,923
Εγκεφαλικά νοσήματα	6	23,076
Υπόλοιπα νοσήματα	4	15,384
Βιολογικές αιτίες	1	3,846
Αναπνευστικά νοσήματα	1	3,846
Λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες	1	3,846
Σύνολο	26	100

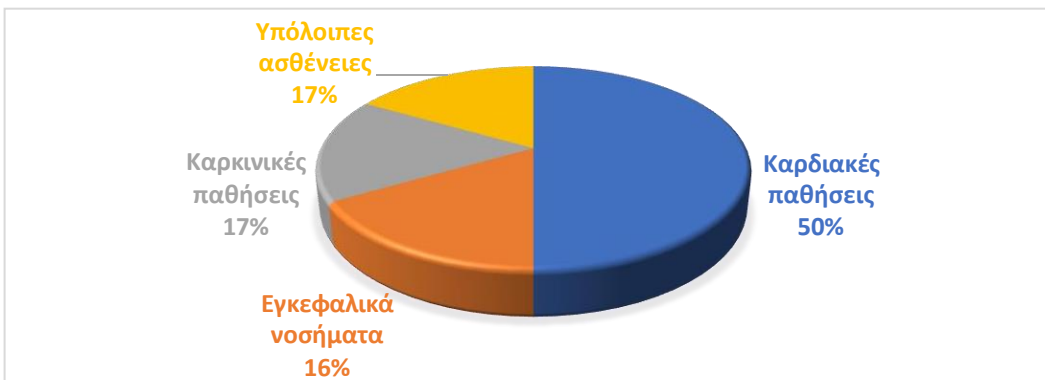
Γράφημα (104)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας τη δεκαετία 1980-90

Πίνακας (85)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	3	50
Εγκεφαλικά νοσήματα	1	16,666
Καρκινικές παθήσεις	1	16,666
Υπόλοιπα νοσήματα	1	16,666
Σύνολο	6	100

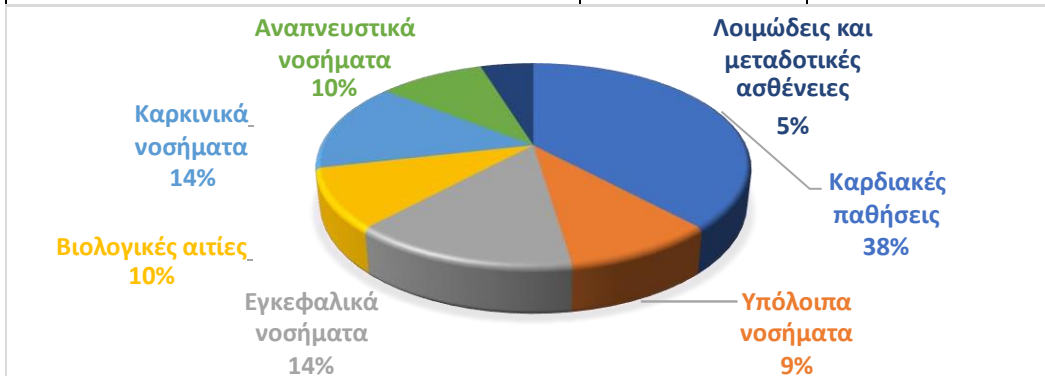
Γράφημα (105)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου τη δεκαετία 1980-90

Πίνακας (86)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	8	38,095
Υπόλοιπα νοσήματα	2	9,09
Εγκεφαλικά νοσήματα	3	13,636
Βιολογικές αιτίες	2	9,09
Καρκινικά νοσήματα	3	13,636
Αναπνευστικά νοσήματα	2	9,09
Λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες	1	4,545
Σύνολο	21	100

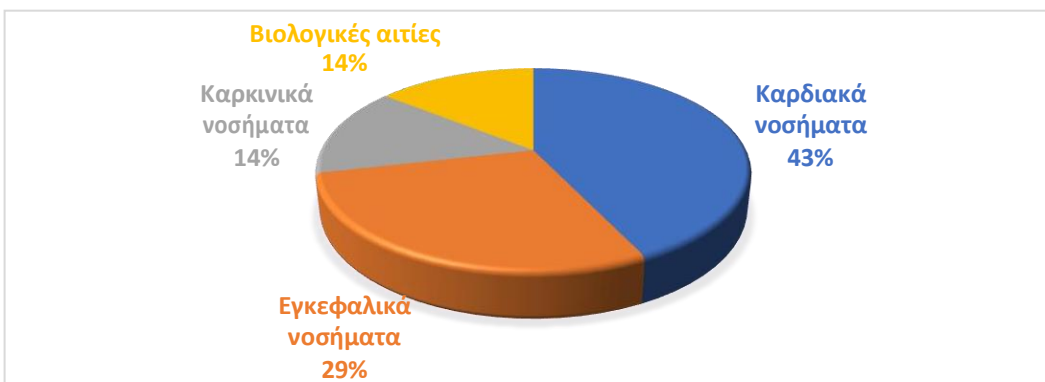
Γράφημα (106)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων τη δεκαετία 1980-90

Πίνακας (87)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακά νοσήματα	3	42,857
Εγκεφαλικά νοσήματα	2	28,57
Καρκινικά νοσήματα	1	14,285
Βιολογικές αιτίες	1	14,285
Σύνολο	7	100

Γράφημα (107)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας τη δεκαετία 1980-90

Πίνακας (88)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ηλείας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Εγκεφαλικά νοσήματα	9	40, 909
Καρδιακές παθήσεις	8	36,363
Καρκινικά νοσήματα	4	18, 181
Υπόλοιπα νοσήματα	1	4,545
Σύνολο	22	100

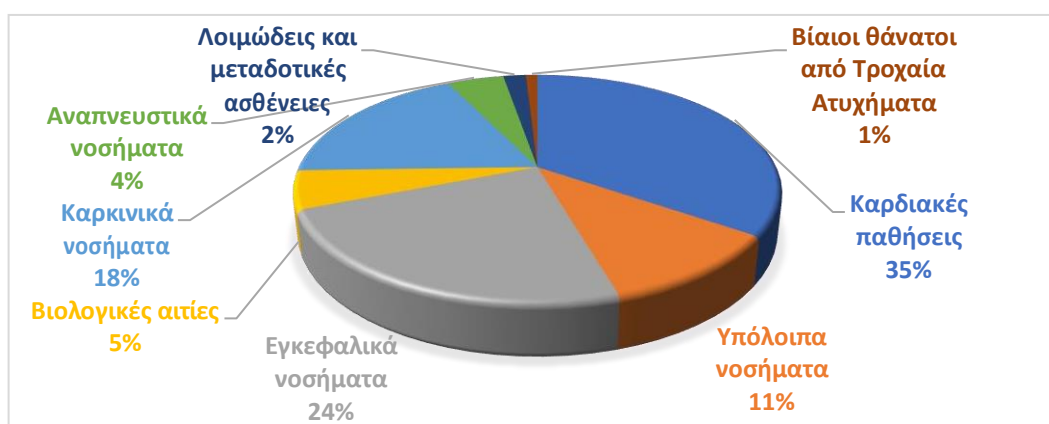
Γράφημα (108)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ηλείας τη δεκαετία 1980-90

Πίνακας (89)

Κατανομή των αιτιών θανάτου & για τις 6 Μητροπόλεις τη δεκαετία 1980-90

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	38	34,535
Υπόλοιπα νοσήματα	12	10,909
Εγκεφαλικά νοσήματα	26	23,636
Βιολογικές αιτίες	6	5,454
Καρκινικά νοσήματα	20	18,181
Αναπνευστικά νοσήματα	5	4,545
Λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες	2	1,818
Βίαιοι θάνατοι από τροχαία ατυχήματα	1	0,909
Σύνολο	110	100

**Γράφημα
(109)**

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου στους κληρικούς των 6 Μητροπόλεων τη δεκαετία 1980-90

1. Κατανομή των αιτιών θανάτου στις 6 Μητροπόλεις κι αναλογία τους επί % τη δεκαετία 1980-90

Την έκτη δεκαετία(1980-90) καταγράφονται: 38 θάνατοι από καρδιακές παθήσεις, ποσοστό 34,535%, 26 θάνατοι από εγκεφαλικά νοσήματα, ποσοστό 23,636%, 20 θάνατοι από καρκινικά νοσήματα, ποσοστό 18,181%, 12 θάνατοι από υπόλοιπα νοσήματα, ποσοστό 10,909%, 5 θάνατοι από αναπνευστικά νοσήματα, ποσοστό 4,545%, 6 θάνατοι από βιολογικές αιτίες, ποσοστό 5,454%, 2 θάνατοι από λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες, ποσοστό 1,818%, 1 βίαιος θάνατος από τροχαία ατυχήματα, ποσοστό 0,909%. Σύνολο δεκαετίας: 110 αιτιολογημένοι θάνατοι.

Πίνακας (90)

7^η δεκαετία(1990-2000)

A/A	Ηλικία θανάτου	Αιτία θανάτου
1	1991	Ηπατικό κώμα, καρκίνωμα παγκρέατος
2	1991	Πνευμονία
3	1991	Καρδιακή ανακοπή
4	1991	Βαριά καρδιακή ανεπάρκεια
5	1991	Καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια
6	1991	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
7	1991	Νόσος Parkinson, πνευμονία
8	1991	Οξύ πνευμονικό οίδημα, χρόνια ανεπάρκεια
9	1991	Εκτεταμένη αρτηριοσκλήρωση με εγκεφαλοπάθεια, οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
10	1991	Καρδιακή ανακοπή, αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
11	1991	Ca πνεύμονα
12	1991	Βαριά κρανιοεγκεφαλική κάκωση, αναπνευστική λοίμωξη
13	1991	Γήρας
14	1991	Ρήξη ανιούσας αορτής
15	1991	Ζαχαρώδης διαβήτης, στεφανιαία νόσος, καρδιακή ανεπάρκεια
16	1991	Καρδιακή ανακοπή
17	1992	Καρδιοαναπνευστική ανακοπή
18	1992	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
19	1992	Οξύ πνευμονικό οίδημα εξαιτίας πρόσφατου εμφράγματος του μυοκαρδίου
20	1992	Ψυχωσική συνδρομή, πνευμονία, σηψαιμία
21	1992	Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, σύνδρομο διαβήτη, Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
22	1992	Καρδιακή ανακοπή
23	1992	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, πνευμονικό οίδημα
24	1992	Ca εγκεφάλου
25	1992	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
26	1992	Ca πνεύμονα- Καρδιακή ανακοπή
27	1992	Συντριπτικό κάταγμα βάσης κρανίου & ΑΜΣΣ λόγω τροχαίου ατυχήματος
28	1993	Οξύ πνευμονικό οίδημα, καχεξία
29	1993	Γεροντική εξάντληση
30	1993	Καρδιακή ανακοπή
31	1993	Οξεία λευχαιμία, καρδιακή ανακοπή

A/A	Ηλικία θανάτου	Αιτία θανάτου
32	1993	Πνευμονικό οίδημα, πλευρίτιδα, πνευμονία, ζωική εξάντληση, παραπληγία
33	1993	Καρδιακή καχεξία, μεταστατικός Ca προστάτη
34	1993	Ηπατικό κώμα, κίρρωση ήπατος
35	1993	Φυσικός θάνατος
36	1993	Ρήξη κοιλιακού ανeurύσματος λόγω εμφράγματος του μυοκαρδίου
37	1993	Εκτεταμένος Ca στομάχου, εγκάρσιου κώλου, παγκρέατος
38	1993	Έμφραγμα μυοκαρδίου
39	1993	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
40	1993	Καρκίνος
41	1993	Χειρουργημένος όγκος εγκεφάλου, καρδιακή ανακοπή
42	1993	Οξείες αναπνευστικές λοιμώξεις
43	1993	Λέμφωμα Χόντγκινς, Καρδιακή ανακοπή
44	1994	Καρδιακή & Νεφρική ανεπάρκειες, καρδιακή ανακοπή
45	1994	Καρδιακή ανακοπή
46	1994	Καρδιακή ανακοπή
47	1994	Βρογχοπνευμονία
48	1994	Πνευμονικό οίδημα
49	1994	Οξεία αναπνευστική ανεπάρκεια
50	1994	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, κοιλιακή μαρμαρυγή
51	1994	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
52	1994	Ca πνεύμονα
53	1994	Σηπτική καταπληξία, μυελογενής λευχαιμία, εκτροπή σε οξεία μυελοπάθεια
54	1994	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
55	1994	Καρδιακή ανεπάρκεια, ανακοπή, διατονική μυοκαρδίτιδα
56	1994	Καρδιακή ανακοπή
57	1995	Στεφανιαία νόσος, καρδιακή ανακοπή
58	1995	Καρδιακή ανεπάρκεια
59	1995	Καρδιακή ανεπάρκεια, γαστρορραγία
60	1995	Καρδιακή ανεπάρκεια, Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, Καρδιακή ανακοπή
61	1995	Οξύ κατώτερο έμφραγμα μυοκαρδίου, Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, καρδιακή ανακοπή
62	1995	Καρδιακή ανακοπή
63	1995	Καρδιακή ανακοπή
64	1995	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
65	1995	Εγκεφαλικό επεισόδιο-στεφανιαία νόσος, παλιό εγκεφαλικό
66	1995	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, καρδιογενές σοκ
67	1995	Καρδιακή ανακοπή
68	1995	Πολλαπλές κακώσεις από τροχαίο ατύχημα
69	1996	Φυσικός θάνατος
70	1996	Γήρας, καρδιακή ανακοπή
71	1996	Ισχαιμική καρδιοπάθεια
72	1996	Ca ουροδόχου κύστης

A/A	Ηλικία θανάτου	Αιτία θανάτου
73	1996	Ca πνεύμονα
74	1996	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
75	1996	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
76	1996	Ηπατικό κώμα, κίρρωση ήπατος, ίκτερος
77	1996	Εξάντληση λόγω καρδιακής, ισχαιμικής νόσου
78	1996	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, Καρδιακή ανακοπή
79	1996	Γεροντικός μαρασμός καρδιακή ανακοπή
80	1996	Καρκίνος εγκεφάλου, κώμα, εξάντληση
81	1996	Στεφανιαία νόσος, Ca παγκρέατος, καρδιακή ανακοπή
82	1997	Καρδιακή ανακοπή
83	1997	Γενικευμένη αρτηριοσκλήρωση, καρδιακή ανακοπή
84	1997	Τετραπληγία, Καρδιακή ανακοπή
85	1997	Ουραιμία, καρδιακή & Χρόνια νεφρική ανεπάρκειες
86	1997	Κατάκοιτος λόγω κατάκλισης Λοίμωξη αναπνευστικού
87	1997	Καρδιακή ανακοπή λόγω χρόνιας καρδιακής ανεπάρκειας
88	1997	Καρδιοπάθεια-ανακοπή
89	1997	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, έλκη, κατακλίσεις, σηψαιμία
90	1997	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, δεξιά πυραμιδική συνδρομή
91	1997	Ca στομάχου, κυκλοφοριακή κατάρρευση
92	1997	Καρδιακή ανεπάρκεια, καρδιακή κάμψη
93	1997	Ζαχαρώδης διαβήτης, βαρύ Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, πνευμονία από εισρόφηση
94	1997	Καρδιακή ανεπάρκεια, Φυσιολογικός θάνατος
95	1997	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, κώμα- Καρδιακή ανακοπή
96	1997	Ηπατικό κώμα
97	1997	Δευτερογενείς πνευμονικές εκτοπίσεις
98	1997	Περιστροφικός ίλιγγος, στεφανιαία νόσος, αυχενικό σύνδρομο, υπερτασική καρδιοπάθεια
99	1997	Εκτεταμένη μετάσταση συνδρόμου άνω κήλης
100	1997	Μεταστατικός ηπατοκυτταρικός Ca, HBV, (+),μη αντιροπούμενη κίρρωση
101	1997	Καρδιακή ανακοπή
102	1998	Καρδιακή ανεπάρκεια, Γήρας
103	1998	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, καρδιακή ανακοπή
104	1998	Βαριά εγκεφαλική αρτηριοσκλήρωση, αγγειακό επεισόδιο
105	1998	Βαρύς ζαχαρώδης διαβήτης, αγγειακό επεισόδιο
106	1998	Καρδιακή ανακοπή
107	1998	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, καρδιακή ανακοπή
108	1998	Καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, Οξύ πνευμονικό οίδημα
109	1998	Καρδιακή ανακοπή
110	1998	Εγκεφαλικό επεισόδιο, πνευμονικό οίδημα
111	1999	Γήρας
112	1999	Καρδιακή ανεπάρκεια, ισχαιμική καρδιοπάθεια, παλιό έμφραγμα μυοκαρδίου
113	1999	Οίδημα ανά σάρκα, κίρρωση ήπατος, καρδιακή ανεπάρκεια
114	1999	Ca οισοφάγου, μεταστάσεις

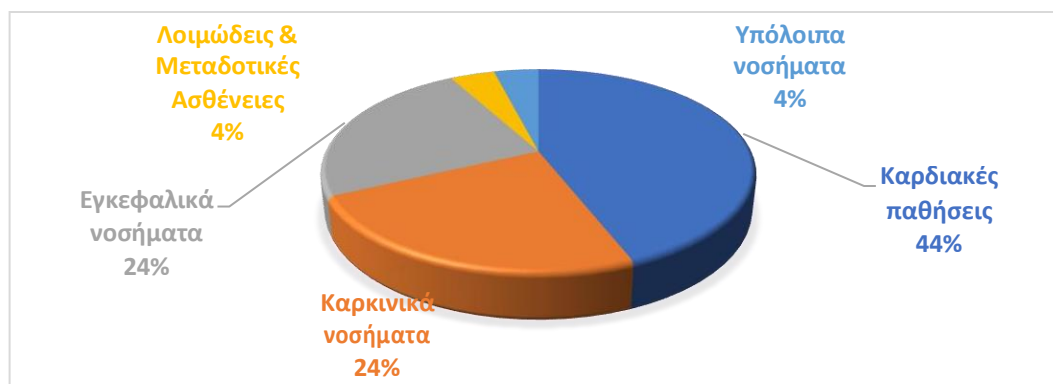
A/A	Ηλικία θανάτου	Αιτία θανάτου
115	1999	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
116	2000	Γήρας
117	2000	Φυσικός θάνατος
118	2000	Καρδιακή ανακοπή
119	2000	Καρδιακή ανακοπή, γενικευμένη καρκινωμάτωση, Καρδιακή ανεπάρκεια
120	2000	Κακοήθης όγκος προστάτη, γενικευμένες μεταστάσεις, καρδιακή ανακοπή
121	2000	Χολάγγειο καρκίνωμα
122	2000	Οξεία καρδιακή κάμψη, Οξύ πνευμονικό οίδημα, έμφραγμα
123	2000	Πνευμονικό οίδημα
124	2000	Βαρύτατη κρανιοεγκεφαλική κάκωση από τροχαίο
125	2000	Επάρτη νόσος
126	-	Στεφανιαία ανεπάρκεια, εγκεφαλική αρτηριοσκλήρωση
127	-	υπέρταση
128	-	ζαχαρώδης διαβήτης
129	-	ζαχαρώδης διαβήτης, ίλιγγος, στεφανιαία νόσος
130	-	Καρδιογενές σοκ, έμφραγμα μυοκαρδίου, ισχαιμική καρδιοπάθεια
131	-	Συχνές διαταραχές ιλίγγου & αστάθειας βαδίσματος

ζ. Κατανομή των αιτιών θανάτου ανά Μητρόπολη κι αναλογία τους επί % τη δεκαετία 1990-2000

Πίνακας (91)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	11	44
Καρκινικά νοσήματα	6	24
Εγκεφαλικά νοσήματα	6	24
Λοιμώδεις & μεταδοτικές ασθένειες	1	4
Υπόλοιπα νοσήματα	1	4
Σύνολο	25	100

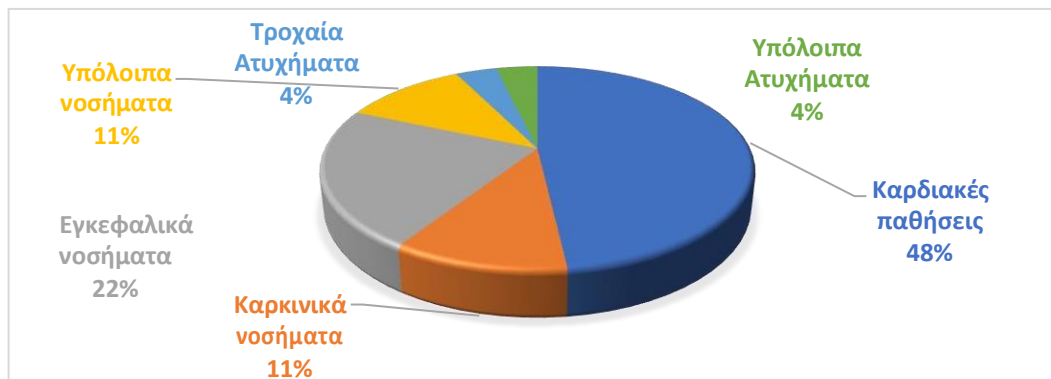
Γράφημα (110)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών τη δεκαετία 1990-2000

Πίνακας (92)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	13	48,148
Καρκινικά νοσήματα	3	11,111
Εγκεφαλικά νοσήματα	6	22,222
Υπόλοιπα νοσήματα	3	11,111
Τροχαία ατυχήματα	1	3,703
Υπόλοιπα ατυχήματα	1	3,703
Σύνολο	27	100

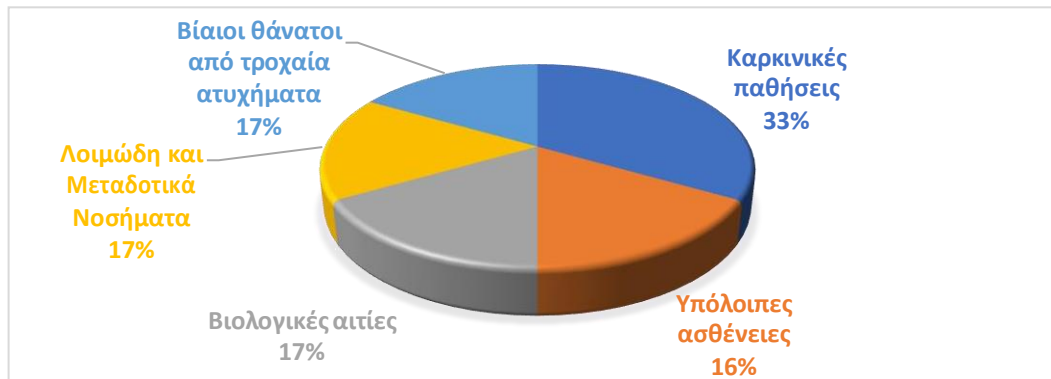
Γράφημα (111)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας τη δεκαετία 1990-2000

Πίνακας (93)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρκινικές παθήσεις	2	33,333
Υπόλοιπα νοσήματα	1	16,666
Βιολογικές αιτίες	1	16,666
Λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα	1	16,666
Βίαιοι θάνατοι από τροχαία ατυχήματα	1	16,666
Σύνολο	6	100

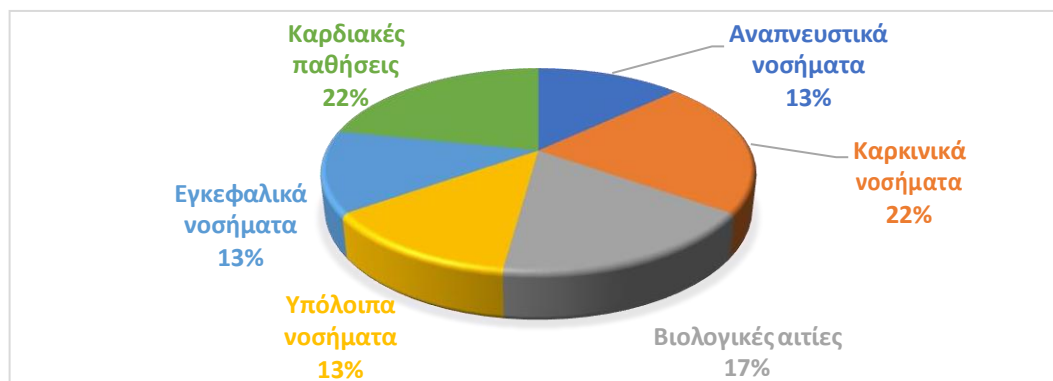
Γράφημα (112)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου τη δεκαετία 1990-2000

Πίνακας (94)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Αναπνευστικά νοσήματα	3	13,043
Καρκινικά νοσήματα	5	21,739
Βιολογικές αιτίες	4	17,391
Υπόλοιπα νοσήματα	3	13,043
Εγκεφαλικά νοσήματα	3	13,043
Καρδιακές παθήσεις	5	21,739
Σύνολο	23	100

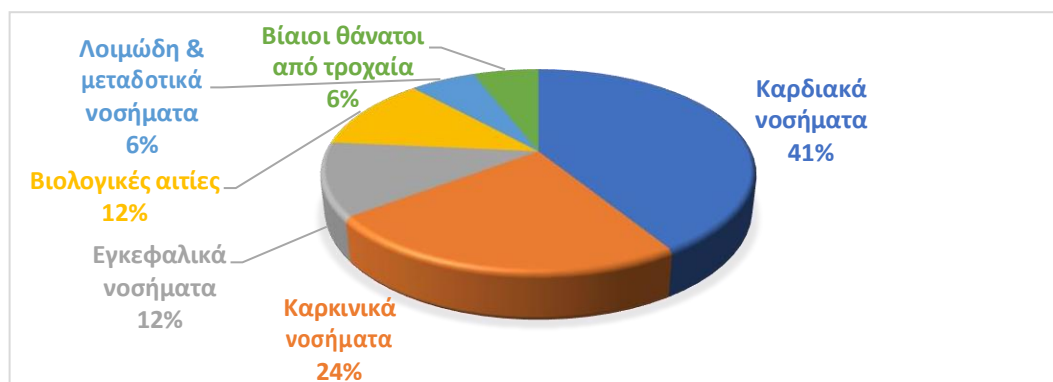
Γράφημα (113)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Καλαβρύτων τη δεκαετία 1990-2000

Πίνακας (95)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακά νοσήματα	7	41,176
Καρκινικά νοσήματα	4	23,529
Εγκεφαλικά νοσήματα	2	11,764
Βιολογικές αιτίες	2	11,764
Λοιμώδη & μεταδοτικά νοσήματα	1	5,882
Βίαιοι θάνατοι από τροχαία	1	5,882
Σύνολο	17	100

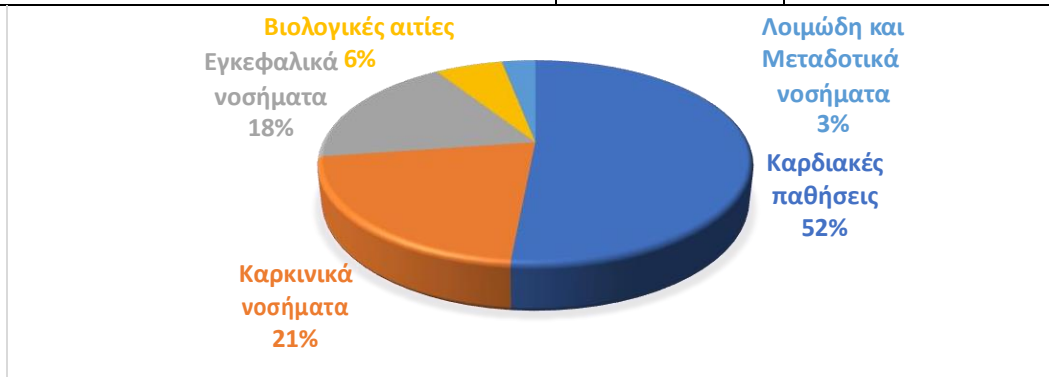
Γράφημα (114)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ολυμπίας τη δεκαετία 1990-2000

Πίνακας (96)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ηλείας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	17	51,515
Καρκινικά νοσήματα	7	21,212
Εγκεφαλικά νοσήματα	6	18,181
Βιολογικές αιτίες	2	6,06
Λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα	1	3,03
Σύνολο	33	100

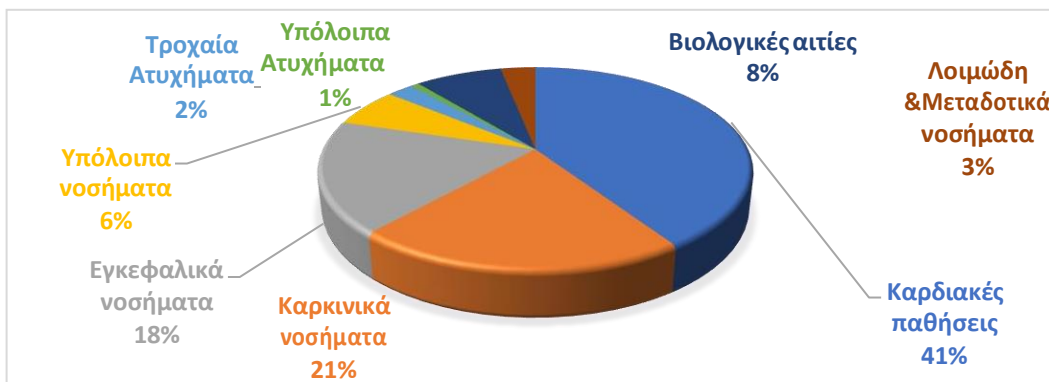
Γράφημα (115)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ηλείας τη δεκαετία 1990-2000

Πίνακας (97)

Κατανομή των αιτιών θανάτου & για τις 6 Μητροπόλεις τη δεκαετία 1990-2000

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	52	39,694
Καρκινικά νοσήματα	27	20,61
Εγκεφαλικά νοσήματα	23	17,757
Υπόλοιπα νοσήματα	8	6,106
Τροχαία ατυχήματα	3	2,29
Υπόλοιπα ατυχήματα	1	0,763
Βιολογικές αιτίες	10	7,633
Λοιμώδη & μεταδοτικά νοσήματα	4	3,053
Σύνολο	128	100

Γράφημα (116)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών των 6 Μητροπόλεων ανά δεκαετία

1. Κατανομή των αιτιών θανάτου στις 6 Μητροπόλεις κι αναλογία τους επί %τη δεκαετία 1990-2000

Την έβδομη δεκαετία(1990-2000)καταγράφονται συνολικά: 52 θάνατοι από καρδιακές παθήσεις, ποσοστό 39,694%, 27 θάνατοι από διάφορα καρκινικά νοσήματα, ποσοστό 20,61%,23 θάνατοι από εγκεφαλικά νοσήματα, ποσοστό 17,757%,8 θάνατοι από υπόλοιπα νοσήματα, ποσοστό 6,106%, 10 θάνατοι από βιολογικές αιτίες, ποσοστό 7,633%, 3 θάνατοι από αναπνευστικά νοσήματα, ποσοστό 2,29%, 3 θάνατοι από τροχαία ατυχήματα, ποσοστό 2,29%,1 θάνατος από υπόλοιπα ατυχήματα, ποσοστό 0,763%,4 θάνατοι από λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα, ποσοστό 3,053%. Σύνολο :131 αιτιολογημένοι θάνατοι.

Πίνακας (98)
8^η δεκαετία(2000-10)

A/A	Ηλικία θανάτου	Αιτία θανάτου
1	2001	Καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, γεροντική καχεξία, στεφανιαία νόσος
2	2001	Γήρας
3	2001	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, καρδιακή ανακοπή
4	2001	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, κώμα, καρδιακή ανακοπή
5	2001	Πνευμονικό οίδημα, καρδιακή ανεπάρκεια
6	2001	Γήρας, καχεξία, άνοια, καρδιακή ανακοπή
7	2001	Καρδιακή ανακοπή
8	2001	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, ζαχαρώδης διαβήτης, στεφανιαία νόσος
9	2001	Καρδιοαναπνευστική ανακοπή
10	2001	Καρδιακή προσβολή
11	2001	Ασθένεια
12	2001	Αναπνευστική ανεπάρκεια, οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, Καρδιακή ανακοπή
13	2001	Καρδιακή ανακοπή, έμφραγμα μυοκαρδίου, στεφανιαία νόσος
14	Αποβίωσε	έμφραγμα μυοκαρδίου
15	2002	πνευμονικό οίδημα
16	2002	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, καρδιακή ανεπάρκεια, οξύ πνευμονικό οίδημα
17	Αποβίωσε	Ca εγκεφάλου
18	2002	Ca πνεύμονα
19	2002	ημιπληγία λόγω πολλαπλών ισχαιμικών εγκεφαλικών επεισοδίων
20	2002	οξύ πνευμονικό οίδημα
21	Αποβίωσε	έμφραγμα μυοκαρδίου
22	Αποβίωσε	Εγκεφαλικό επεισόδιο
23	2002	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
24	2002	αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή
25	2002	έμφραγμα μυοκαρδίου
26	2002	Οξεία πολυοργανική ανεπάρκεια, σηψαιμία, νόσος Castbsum
27	2002	Καρδιακή παύση, ηπατονεφρικό σύνδρομο, Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, ζαχαρώδης διαβήτης
28	2003	αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
29	2003	καρδιακή ανακοπή
30	2003	άνοια, εγκεφαλικό
31	2003	Ca προστάτη, βαρύς ζαχαρώδης διαβήτης, κολπική μαρμαρυγή

A/A	Ηλικία θανάτου	Αιτία θανάτου
32	2003	καρκινωμάτωση αναπνευστικού και λάρυγγα
33	2003	Ca ήπατος, καρδιογενές shock, καρδιακή ανακοπή
34	2003	καρδιοαναπνευστική ανακοπή, φυσιολογικός θάνατος
35	2003	Ca προστάτη, αιματουρία, καρδιακή ανακοπή, καρδιακή κάμψη
36	2003	Ca πνεύμονα-Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια
37	2003	ταχυαρρυθμία-Οξύ πνευμονικό οίδημα-καρδιογενές shock
38	2003	Βίαιος θάνατος από δολοφονία
39	2003	Πνευμονία, οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
40	2003	Καρδιακή, νεφρική ανεπάρκεια, ισχαιμική καρδιοπάθεια
41	2003	Καρδιακή ανεπάρκεια, νέκρωση λεπτού εντέρου, οξεία κοιλ
42	2003	καρδιοαναπνευστική ανακοπή
43	2003	Βαριά λοίμωξη αναπνευστικού, λεμφογενής λευχαιμία
44	2003	Καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, υπερκονδύλιο αριστερού μηρού
45	2003	Ca εγκεφάλου, κώμα, Καρδιακή ανακοπή
46	2003	Ca προστάτη, Καρδιακή ανεπάρκεια
47	2003	Καρδιακή ανακοπή, αναπνευστική ανεπάρκεια, παλιό εγκεφαλικό, ζαχαρώδης διαβήτης
48	2004	οξύ πνευμονικό οίδημα, λοίμωξη αναπνευστικού
49	2004	Ca παχέος εντέρου-χημειοθεραπεία-ίκτερος-ηπατικές μεταστάσεις
50	Αποβίωσε	βαριά στεφανιαία νόσος, εγχείρηση ανοιχτής καρδιάς
51	2004	Παλαιό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, οξύ πνευμονικό οίδημα, ανακοπή καρδιάς
52	2004	καρδιακή ανακοπή
53	2004	Γενικευμένη καρκινωμάτωση
54	2004	οξεία καρδιακή κάμψη, οξύ πνευμονικό οίδημα
55	2004	θλάση θώρακα και βαριά κρανιοεγκεφαλική κάκωση
56	2004	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, καρδιακή ανακοπή
57	2004	ενδοεγκεφαλική αιμορραγία, καρδιακή ανακοπή
58	2004	Καρδιακή ανακοπή, μελάνωμα εγκεφάλου
59	2004	Καρδιακή ανακοπή, οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου
60	2004	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, πνευμονία, σήψη
61	2004	βρογχικό άσθμα
62	2004	Γεροντική άνοια
63	2004	Οξεία καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, αιμορραγία πεπτικού, ζαχαρώδης διαβήτης
64	2005	καρδιακή ανεπάρκεια, ανουρία, καρδιοαναπνευστική ανακοπή
65	2005	Οξεία καρδιοαναπνευστική & Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, αιμορραγία πεπτικού,
66	2005	καρδιοαναπνευστική ανακοπή
67	2005	καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, Ca προστάτη, μεταστάσεις
68	2005	άνοια, εγκεφαλικό
69	2005	NSTEMI κατώτερου πλαγίου, καρδιογενής καταπληξία από καρδιακή ανεπάρκεια
70	2005	οξύ πνευμονικό οίδημα, καρδιακή ανακοπή
71	2005	αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, κώμα

A/A	Ηλικία θανάτου	Αιτία θανάτου
72	2005	πνευμονία από εισρόφιση, αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
73	2005	βαριά καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, πνευμονικό οίδημα
74	2005	σηψαιμία μη καθορισμένη
75	2005	Λοίμωξη αναπνευστικού
76	2005	κάταγμα ισχίου, καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, ανακοπή
77	2005	υπέρταση, καρδιακή ανεπάρκεια και ανακοπή
78	2005	Γηρατιά
79	2005	καρδιοαναπνευστική ανακοπή, λοίμωξη αναπνευστικού
80	2005	Εγκεφαλική αιμορραγία παθολογικής αιτιολογίας
81	2005	Καρδιακή ανακοπή, καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια
82	2005	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
83	2005	Καρδιακή ανακοπή
84	2006	Λοίμωξη αναπνευστικού, ουρολοίμωξη, καρδιοαναπνευστική & νεφρική ανεπάρκεια, ανακοπή
85	2006	Ca προστάτη, πλευριτική συλλογή, λεμφαδενικές μεταστάσεις, καρδιοαναπνευστική ανακοπή
86	2006	καρκίνος στους λεμφαδένες
87	2006	ψευδομύωμα περιτοναίου, αποφρακτικός ειλεός, αφυδάτωση, σήψη
88	2006	κακώσεις από τροχαίο
89	2006	καρδιακή ανακοπή
90	2006	Ca ουροδόχου κύστης, καρδιακή ανακοπή
91	2006	ζαχαρώδης διαβήτης, πνευμονική εμβολή, καρδιακή ανακοπή
92	2006	Καρκίνος στην κεφαλή παγκρέατος, εκτομή του και μετεγχειρητική αιμορραγία
93	2006	Parkinson, Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
94	2006	καρδιακή ανακοπή, εκτογενής ενδοεγκεφαλική αιμορραγία
95	2006	καρδιογενές shock, γαστρορραγία
96	2006	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
97	2006	Έμφραγμα μυοκαρδίου
98	2006	Εγκεφαλική αιμορραγία
99	2006	Ca πνεύμονα
100	2007	κατάκοιτος, καρδιακή ανακοπή
101	2007	Εμπύρετη λοίμωξη ουροποιητικού, αναπνευστική ανεπάρκεια, σήψη, αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, καρδιακή ανακοπή
102	2007	στεφανιαία νόσος, καρδιακή ανακοπή
103	2007	αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, αιμορραγία
104	2007	καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, φυσιολογικός θάνατος
105	2007	γεροντική άνοια
106	Αποβίωσε	καρκίνος του πνεύμονα
107	2007	MDS, καρδιακή ανακοπή
108	Αποβίωσε	Βαριές κακώσεις από τροχαίο
109	Αποβίωσε	Βαριές κακώσεις από τροχαίο
110	2007	Γήρας
111	2007	Καρκινική εξάντληση, Ca παχέος εντέρου με ηπατικές μεταστάσεις
112	2007	Καρδιοαναπνευστική ανακοπή, πολυοργανική ανεπάρκεια

A/A	Ηλικία θανάτου	Αιτία θανάτου
113	2007	Καρδιακή ανακοπή
114	2007	Οξεία Καρδιακή ανεπάρκεια
115	2008	κινητικά, αναπνευστικά προβλήματα
116	2008	Καρδιοαναπνευστική ανακοπή λόγω Χρόνιας Νεφρικής ανεπάρκειας
117	2008	μαζική πνευμονική εμβολή
118	2008	καρκίνος
119	2008	Ca στομάχου, καρδιοαναπνευστική ανακοπή
120	2008	καρκίνος, πολλαπλό μυέλωμα
121	2008	κάταγμα ισχίου
122	2008	MODS πνευμονία σε έδαφος ανοσοκαταστολής, σηπτικό schock, κοιλιακή ασυστολία
123	2008	πολυοργανική ανεπάρκεια
124	2008	υπερτασική καρδιοπάθεια, έμφραγμα μυοκαρδίου, καρδιακή ανακοπή
125	2008	κακοήθης νεοεξεργασία ήπατος
126	2008	φλεβική ανεπάρκεια, καρδιοαναπνευστική ανακοπή
127	2008	γαστρορραγία, αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
128	2008	Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, ανουρία, πνευμονικό οίδημα
129	2008	πνευμονικό οίδημα, καρδιακή ανακοπή
130	2008	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, εγκεφαλική αιμορραγία
131	2008	νεοπλασματική αναιμία, οξεία καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια
132	2008	πνευμονικό οίδημα, καρκίνος παγκρέατος με μεταστάσεις
133	2008	Καρδιακή ανακοπή, διαβητική οξέωση
134	2008	Στεφανιαία νόσος, Καρδιακή ανακοπή
135	2008	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, πνευμονία
136	2008	Βαριά σήψη
137	2009	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
138	2009	μεταστατικός Ca πνεύμονα, καρδιοαναπνευστική ανακοπή
139	2009	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
140	2009	καρδιακή ανακοπή
141	2009	καρδιακή ανακοπή
142	2009	αναπνευστική ανακοπή, ισχαιμικό εγκεφαλικό επεισόδιο, καρδιακή ανακοπή
143	2009	κακώσεις θώρακα από τροχαίο
144	2009	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
145	2009	Γήρας
146	2009	Θάνατος από εγκαύματα λόγω πυρκαγιάς
147	2009	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
148	2009	Καρδιακή ανακοπή, Καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια, ανοϊκή συνδρομή
149	2009	Πνευμονικό οίδημα
150	2009	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, κάταγμα ισχίου, Καρδιακή ανεπάρκεια
151	2009	Πτώση(ατύχημα)
152	2009	Ca προστάτη, ουραιμία
153	2010	γήρας
154	2010	Εγκεφαλικό επεισόδιο
155	2010	ζαχαρώδης διαβήτης

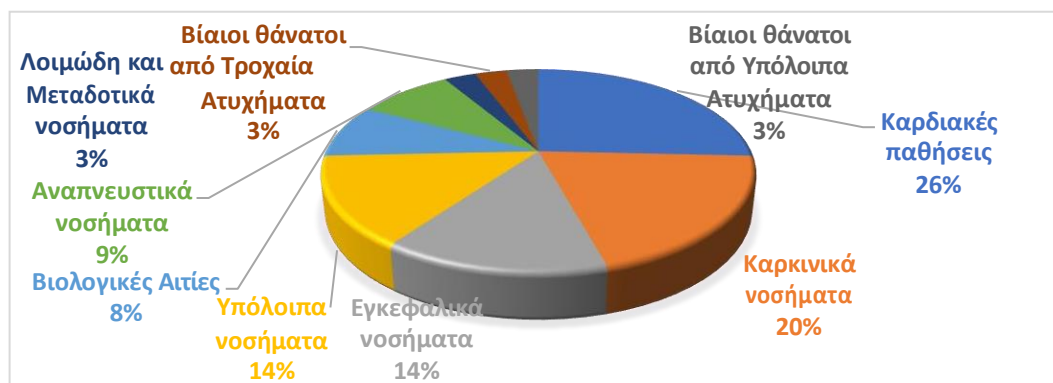
A/A	Ηλικία θανάτου	Αιτία θανάτου
156	2010	χρόνια καρδιακή-νεφρική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή
157	2010	λοίμωξη αναπνευστικού, αναπνευστική ανεπάρκεια
158	2010	Εγκεφαλικό οίδημα ηπαρ.ενδ.αιμορραγία λόγω ρήξης ανευρύσματος, εγκεφαλικός θάνατος
159	2010	Νεφρική ανεπάρκεια, αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, καρδιακή ανακοπή
160	2010	γηρατειά
161	2010	καρδιακή ανακοπή
162	2010	Πρόσφατο έμφραγμα μυοκαρδίου σε έδαφος βαρύτατων αθηρωματικών αλλοιώσεων των στεφανιαίων αγ
163	2010	Αγγειακόεγκεφαλικόεπεισόδιο(ΔΕ),ημιπληγία-πνευμονία,καρδιαοαναπνευστικήανεπάρκεια
164	2010	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, ψυχосύνδρομο-κατάθλιψη, σηψαιμία
165	2010	Ca παχέος εντέρου, εντεροραγία, περιτονίτιδα, σηψαιμία

η. Κατανομή των αιτιών θανάτου ανά Μητρόπολη κι αναλογία τους επί % τη δεκαετία 2000-10

Πίνακας (99)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	9	25,714
Καρκινικά νοσήματα	7	20
Εγκεφαλικά νοσήματα	5	14,285
Υπόλοιπα νοσήματα	5	14,285
Βιολογικές αιτίες	3	8,571
Αναπνευστικά νοσήματα	3	8,571
Λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα	1	2,857
Βίαιοι θάνατοι από τροχαία ατυχήματα	1	2,857
Βίαιοι θάνατοι από υπόλοιπα ατυχήματα	1	2,857
Σύνολο	35	100

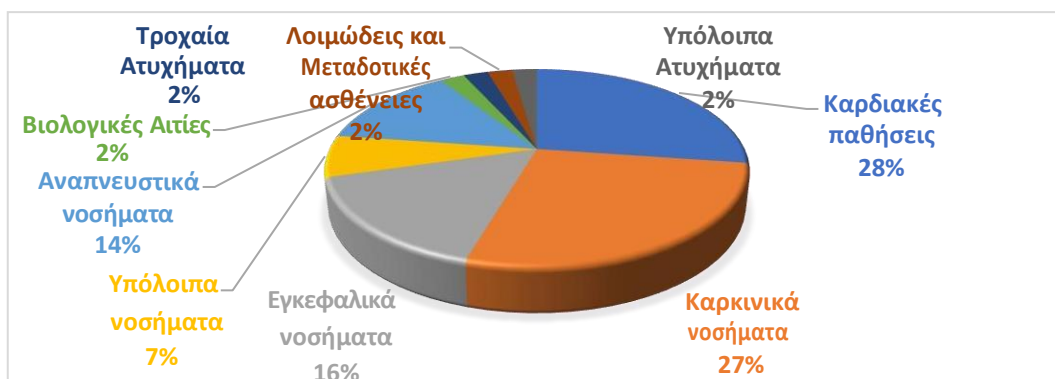
Γράφημα (117)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Πατρών τη δεκαετία 2000-10

Πίνακας (100)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Καρδιακές παθήσεις	12	27,272
Καρκινικά νοσήματα	12	27,272
Εγκεφαλικά νοσήματα	7	15,909
Υπόλοιπα νοσήματα	3	6,818
Αναπνευστικά νοσήματα	6	13,636
Βιολογικές αιτίες	1	2,272
Τροχαία ατυχήματα	1	2,272
Λοιμώδεις και μεταδοτικές ασθένειες	1	2,272
Υπόλοιπα ατυχήματα	1	2,272
Σύνολο	44	100

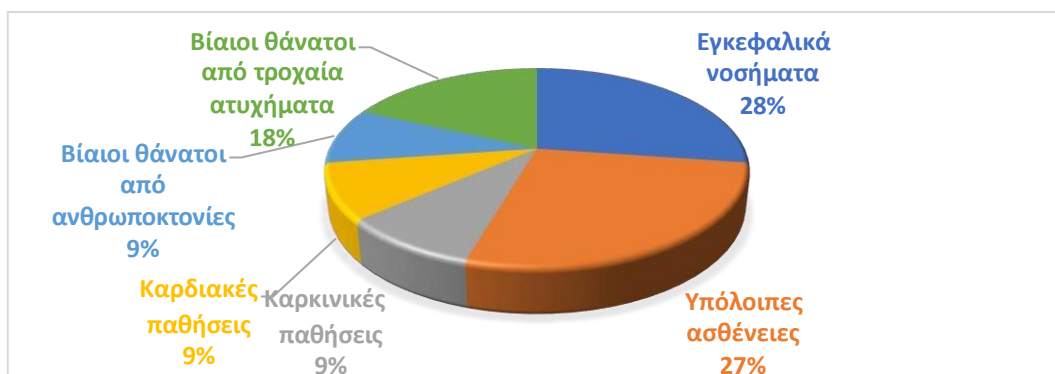
Γράφημα (118)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας τη δεκαετία 2000-10

Πίνακας (101)

Κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Αιτωλοακαρνανίας

Αιτία θανάτου	Θάνατοι	Ποσοστό (%)
Εγκεφαλικά νοσήματα	3	23,076
Υπόλοιπα νοσήματα	3	23,076
Καρκινικές παθήσεις	1	9,09
Καρδιακές παθήσεις	1	9,09
Βίαιοι θάνατοι από ανθρωποκτονίες	1	9,09
Βίαιοι θάνατοι από τροχαία ατυχήματα	2	18,181
Σύνολο	11	100

Γράφημα (119)

Ποσοστιαία κατανομή των αιτιών θανάτου κληρικών Μητρόπολης Ναυπάκτου τη δεκαετία 2000-10